Pateční magazín ženské

Naše bohyně je Češka

Jak se Jana Synkov

z Brna stala modlou Indie

Rukol 8.23 194

Dlouhé-Rzy-Hrádek-Řešnice

1966-1967-1968 →

1966 - 1967 - 1968

Rok 1966.

V Novém Roce ze vzpomínek:

V krajinu navracíš se vodnou a milou
životem stokrát a tisíckrát prochozenou,
v minulých letech nedávných změněnou.
Byla by chudá nebýt vzpomínek
sepsaných, rukou zemědělou, letopiscovou.

Počet obyvatel:

V Novém Hrádku žije 823 občanů v Dlouhé Vsy 120
v Olešnici 630. Obyvatel stále ubývá.

Počasí v roce 1966.

Nový Rok začal s měkým počasím z předešlého roku
slabou vrstvou rychlého sněhu, většinou od západu, zamra-
čeným, teplotou 0 až 4° nad 0, cesty cvachtá, neumrzlo i
druhý a další hrůzu a přeháňky až do 4. kdy se začíná o-
chlazovat do 9-10° pod 0 a obloha se slabě polátká, občas
se slabě přičiní sněhu klid a 10 ledna - 14° pod 0. Dal zů-
stává polojasno a oblačno. 17/I. 25-30 cm sněhu syrkého, teplota
až konec ledna málo pod 0 do 10°C až 31/I. zas prší.

Únor.

začíná měkce, polojasno, oblačno pod mrakem k 10 chlad-
ným 6°C pod 0 sněhu na 5 cm, na 12/II. zas prší - ledovka
do 20 února měkký čas sníh zešel, 20/II. čas jako na jaro je
neděle, lidé se procházejí po silnici a do konce měsíce, hrůzo
vě, zamračeno, polojasno, jasno, zataženo. 27 a 28 bez změny, teplo
nad 0 do 10°C

Duben.

Sněžek se ztrácí 5 a 6 za pěkným dnem dál polojasno do 10.
5 dubna se dělalo pořádně to pole. 10/4 jsou velikonoce, do 20 většinou
zataženo, polojasno a také špatného možno dělat v poli, 21/4 celý den
prší, 23 a 24 na jižního pěkně, do konce měsíce pěkně hodně se zelo-

Březen

Do 10 stále stejné jako v únoru, pár 3 dní změny. 10/3 se chumelí až je bílo
zas, ale mělo brzo zešel. Do 20 zamračeno občas se chumelí, nepravidelně
až, na 20/III. 5° pod 0. Do konce měsíce velkými zataženo, mezi sněhovými
změnu 10-12 cm, byl kolem 0, 5° pod a 5° nad 0.

- 1966 -

Počáší v květnu.

Do 5 pěkně, teplo, klid, o 7 8 příšlavo a ochlazení i 9 a 10. Do 25 většinou jasno, 21 dodržáno v poli, ku konci mírná polojasno až 26 a zcela příšlavo až do konce. 1 května kukačka.

Červen

Do 7 jasno, sprchlo, 8 střídavě, 9 a 10 června polojasno a sprchlo-sušilo, od 10 do 15 v. denně bublají bouřky k východu, 17 pěkně, 18 odp. bouřka a o 14 hod. příš. 19 června je nedele, je příšlavo. Dál je čas nijaký, 23 pěkně, dál příšlavo s příšlehkou po 2 dni, 26 a 27 zas příšlavo, zvlášť 29, na Petra a Pavla bouřlivky den.

Červenec

Pěkně, 4 k večeru bouřka a sprchlo, dál nijako, denně zataženo přerývaný příš, 9 odpol pěkně, 10 krásky, 11 pěkně a mírný příš 12 a 13 pěkně, 14 příšlavo, dál nijako nepříš ani 19 bouřka a příš 21 zataženo, mlhy, zlepšování a zas bouřkami příš, též 24-25 většinou, čas nijaký s bouřkami a příkami, dál proměnlivo 28 příšlavo, 29 sice nepříš a zas 30 a 31 příšlavo, ochlazení.

Srpen

po 4 srpna a počáší zdánlivě zlepšuje ale 3 od západu bouřka a příš 8 lijáky, všecko naprosto rozbito, do 15 nepříš ale 15 zas po pěkném počáší se ochladilo a příš od 12 hod. do rána 13 zvláště jasno započíná vést podkosmu žito. 19 srpna v 13 hodin s bouřkou dešť a dál nijako 23 s zase příš, čas žňáří je potřeba být pro zemědělce krásky. Tepl. 10°C chladno. Dál nijako, obloha hladká, 26 krásně, 28 v. sice pěkně, ale po deštích vše mokré, 29/8 pěkně, dozrálé žito, 30 počínáno 2 vozy 31 v. příš celý den.

Září.

Zima! září lijáky 3/9 příš, 5/9 celý den příš, též 6, je potřeba klidit, máš zimu, mokro. Statky čil. st. mlátičky, čekají na kombajn, který pro mokro nemůže do pole. Po kopci hradeckém vše je sklizeno, polehlé obilí prorostlé. Až 10/9 slunečný den. Je práce se žitem. Na 500 pomačených snopků z pondělka sesotlých - žito mohou klíčit, rozvazat, rozdělat a sušit a znova svázat, vzalo se na 2 vozy, traktorem. Mnoho polnatmo. 13 zase déšť a 14 příhánky. Dál polojasno až jasno. 20 šedivý mrak, příš den teplo 18-26°. Do konce září obilní práce, 30/9 se ještě dělaly žně.

Počáší v říjnu.

1. zataženo - mokrá mlha, 2 října pomalu zlepšení počáší do 10 října pěkně. 11 dosti žito na kopci. Do 20 oblačno, polojasno, dost teplo. brambory se dobývají dobře. 20 října skončeny 23 příšlavo, 24 a 25 zataženo, 28 příšlavo, ku konci se ochladilo, tepl. příš noc 2° nad 0, příš den 10 nad 0.

Počáší v listopadu.

1 pondělí krupičkou a je hrb. 2 list mlhy, 3 list. skl, 4 listopadu prvně vše za jihozápadního nastává po deštích škody polomy a vichal strašlivý zvlášť Lipensku. Do 11 polojasno, pak zataženo příš rano teplomě 15 v mlze, denně a práce v poli uzavřeny. 16 list. se chumelí, do 20 se denně přísypce. Do 30 zataženo, klid, občas se chumelí, tepl.

Počáší v prosinci.

1 příš noc chumelka, do 8 polojasno, 9 zataženo, padá mlh i 10 tepl. malo pod 0. Do 20 zataženo, občas příš den se přichumelí noc nedele z rana zataženo po 9 hod. se vyjasní ale slunko pak zataženo slabé srážky, přibývá na síle, 26 na Štěpána) zataženo a stále se chumelí, po celý den v klidu, mrtvo na 80 cm do 30 polojasno a 30 jasno, 31 zataženo, nic nepadá, tepl. malo pod 0. Sněhu 80 cm až 1 m, uvolňuje závěry mrtvo

Průběh zemědělských prací v polích v okolí Rků Dlouhého Nového Hrádku a Olšnice.

Podle počáší probíhající práce, to není zemědělství odjakživa. U nás zem. práce řídí státní statky Nový Hrádek, farma Dlouhé, státní statek Sedlečer farma Olšnice, Jednotné zem. družstvo Dlouhé, které obhospodařuje pozemky v 5 obcí a soukromě hospodařící zemědělci, jiné 3.

Také 24, 25 a 26 února, státní statky vozí po Rzech s traktory vleky z Otročína a z Bačetína hnůj přes zimy po sněhu na pozemky v Olšnici).

První práce v poli byly orba samostatně hospodařícího zem. 23 února, na starém úhoru na kopci nade Zdy při příznivém počáší počaly do 13°C tepla. Zorali 7. března.

5 dubna se pracovalo poprvé v otevřeném poli, rovněž se pokračovalo 6, 7, 8, 12, 13, 14 dubna a t. d.

7. dubna st. statky rozhazují letadlem umělá hnojiva - přísky, hadá to při hlučné práci nízko letícího letadla mýtno pole po čtvrtích, lesích, chalupách, pada to lidem u chalupina venku větrané vyvěšené peřiny, k vyvětrání vedlejší práce a pod. pozorujeme u nás pro obydlené chalupy roztroušený mezi poli a lučinami, neboť to poloha a krajinné horských vsí.

20 dubna si půjčoval soukromník zemědělec ku práci v poli traktor Zetla 25- hory si koupil od stab. statku v Borumově starší vyřazený za 2.300- Kčs (traktory T35 dan 1150- Kčs), k němu přiveženo nářadí: vyorávač z Bohuslavic od JZD za 400- Kčs, pluh obracka dovezla od JZD z Čermné za 900- Kčs (nový) mix, starší gumáky 600 Kčs, součástky 180 Kčs, smouk k nářadí zavlo 80- Kčs

Příští týden měsíc dubna při pěkném počasí, pilně se dělá v poli, jak statky tak JZD a soukromí, sejé se včasná a ozimá setba.

1 máje se poprvé zvala kukačka. Kolem poledne máje se pukuje v poli s bramborách a 21 dovazeno.

3 června, statky začínají sušit síť trakt. žáčkem nad Remízem u Buků čp. 3 na Rumcových úhorách.

6 června se poprvé psal dobytek, začíná se sušit a klidit na kukách pon. 13-16 června st. statky sušit ale nekladí, žádná obsluha, proměnami, chybí lidi a stroje, to nezmůže. Nový správce je z Dlouhé, Svatoň z Měnířů odchází do Bř. Černý. Státní statky brali 23 června první řez, 3 června druhý.

1 července. Manželé Baršánkovi ze Prahy, již staří dlouholetí bydlící ve Buku č. 14, sušili pro st. statky, berňu (za 1-2 statky strojem) proměněného usušeného sena 28- Kčs, kladí to Bruce, skládají do kupek a vozí vůz. Příští zase jiný by si již pěknou počasí také začíti tu hrnutí, když byl by byla práce u kuby vydělaly, ale Burcanikovy jsou to ta poslední letošní zabírají, mluví se o tom a je neuvidí.

19 července statky uklízí z úhorů - jetelů skmilotinu, špatné počasí zase nám jiskly, zvlášť statky na Martinkopy mě 7 mil skmilý jetel, několikrát obracený, zarostlý v stodě, vydrapují se a vozí v poli na kupku, na skládku kompostu.

27-31 července, zpočátku sušení, statky zvou tábor Lukavec pod Remízem a Bahna na Kopaninách, sušili JZD. Od 1 do 15 srpna se jistě sušil st. statky JZD.

17 srpna se začíná sít žito, 18 srpna statky skončili na Remízovy mi sušení úhorů.

21. srpna se klidí krmné žito.

Je již 8 září, je stále mokro, je třeba klidit nejde to. Pole špatné žně, opožděné. Statky málo sečou, čekají pole na kombajny, obilí je málo suché, po hradeckým kopcích je osečko sečt, obilí je polehlé, prorostlé trávou a je 9/IX.

19 září se 5 kombajnu stěhuje po sečnici dolů mimo.
24 září, slama u statku většina po poli. 28 září statky balí, jsou po poli slama.
8 října a 9 října pršelo, žito a vyhnulo, špatně prorostlo, jiné na kopci, ke slunci vydržalo.
12 října začali vybírat brambory a 29 skončeno.
15. listopadu se naposledy pasto na ozimech, 14 prvně mlže a 15 list. skončena práce v poli - orání, již ve sněhu.

Zábavy a slavnosti.

Poněvadž Nový Rok začíná masopustem a veselím takto asporé zvláštních časů bývalo, začneme i letos v tomto roce 1966 popisovati, ale jen stručně soreční zábavy a pořádané slavnosti.

V sobotu 15 ledna se v Novém Hrádku v Sokolovně pořádal hořáčkový - (Dříve hasičský ples). Sbor dobrovolných hasičů byl v N. Hrádku založen 1881. Dnes se to jmenuje Místní jednota ČSSPO. požární ochrany (JČPO) v N. Hrádku.

V sobotu 29 ledna se pořádal ve Sněžném v hostinci u Příborové rovněž ples „Požární ochrany" ve Sněžném.

V sobotu 29 ledna se pořádal v N. Hrádku v Sokolovně „Ples sokolský", tělovýchovná jednoty Sokol v N. Hrádku, účelem pořádání Sokol se mnou rozumí je to ČSTV. (čsl. tělovýchovná tělesná výchova). Na Hrádku se to vedou tradičně, bude 1896 byla založena Těl. jednota Sokol a r. 1924 si pořídili Sokolovnu.

V Chmici měli ten den zábavu zase „Zahrádkáři" a vybrali na vstupném 1.580- Kčs.

12. února v sobotu se pořádal v N. Hrádku „Staročeský bál v Sokolovně. Jako reklama byla vystavena v okně hostince se tříosobních ve výloze skupina krojovaných figurek z papíru, znázorňující život člověka od kolébky ku hrobu. Byly to různé skupinky. Kolébka, dětské hry, školní hry a složena rozjet láska, věrné naše milování, svatba, svatební, rodinný život v chalupce, stará na lavičce u vrátka. Byla to ukázka tomboly na zakoupené losy, na které bylo možno tyto kusy vyhotovené z papíru při Sychrovském č.o. 234 vybrati.

V neděli 13 února se pořádal v Sokolovně v N. Hrádku, dětský karneval, zábava pro školní dítky.

Na „Vostatě" 22 června na N. Hradku pořádali zhudbu maškarní průvod po náměstí a přilehlých ulicích a večer v Sokolovně zvolili nejkrásnější masopustáka.

V sobotu 2 července se pořádala v N. Hrádku v Sokolovně pouťová zábava, nálady plná.

V neděli 3 července v N. Hradku pouťní slavnost spojená s Petrem a Pavlem. V kostele slavná mše sv. na náměstí stánky se zákusky, uzenými pochutinami, kolotoč, střelnice, houpačky a asi 4 stany s maškarami a obrázky malých a s kravatami. Odpoledne byl lid po lukách, dost.

17 července se slavil pouť v Podhůří, na Mazkatu. Taneční zábavy, koláčky z kynutého těsta, z hrubé mouky, dříve od statku a lidé z okolí. Byli tu známí z Orlu Hejzlar a z Dobrán Janko, kterí vítáme otce

24 července pouť v Olšinci, asi v kostele slavná mše sv. a v hostinci tam dané hrálo na harmoniku Ant. Martínek a j. 6 mužů.

7 srpna v Snižném pouť v nově opravené kapli náklad. Miroslava Novotného a manželky ve Snižném č. 82 mše sv. Pouťní veselice v odpoledne v sobotu.

V neděli 14 srpna se odbývala v N. Hrádku slavnost otvírání a předávání nově postavené hasičské zbrojnice vybudované N. Hrádkem za pomoci akce Z. V budově je umístěn požárnický inventář, je tu umístěn Místní národní výbor, který se sem nastěhoval po 21 říjnu 1965; je tu umístěna odd. sm. obecní knihovna, je tu také nastěhován zmocněnec Miloslav Bek, funkcionář ve požárnictvu.
Dopoledne v 10 hodin byl požárnický průvod na hřbitově kostela. Po poledni zase u zbrojnice, proslovy, předávání průvod k Sokolovně s hudbou, kde byl koncert a veselice a večerní občerstvení.

28 srpna v Bystřím pouť, byl ten den po celý měsíc v kostele mše sv. ve 7 a za 10 kázaná mše sl. Marek rodák ze mlýna v Polích. Bylo tu asi 5 hranic, kolotoč, odpoledne přehlídka módy na návsi a venku na prostranství při ulici na místě koncert. Vstupné 2 Kč. Hasiči odpoledne závody.

11 září (neděle) P. Marie v Lokoti pouť. Byl pěkný den, účast velká.

Zakládání muzea Orl. hor v Rychnovském zámku.

Pozvání ku spolupráci.

V Rychnovském zámku, vzdáleném od nás přes 30 km mají nový plán. Z popudu osvětových a kulturních pracovníků věcí a nářadí z hornictví v Orl. horách se tam muzeum v Podgůří ze dřeva. Je tam v zámku k tomu připravených několik prázdných místností, které mají za úkol dávat toto muzeum dohromady. Vedoucí této akce Jitka Pazderová spojení se na mě obrátila s prosbou, abych jim pomohl se sháněním starých věcí a nářadí z hornictví v Orl. horách. Vydal jsem se tedy do Rychnovského zámku, abych se s místními poměry seznámil a mohl jim dát nějaké rady. Vedoucí této akce Jitka Pazderová spojení se na mě obrátila s prosbou, abych jim pomohl se sháněním starých věcí a nářadí z hornictví v Orl. horách. Vydal jsem se tedy do Rychnovského zámku, abych se s místními poměry seznámil a mohl jim dát nějaké rady. Žádají o opatření a záchranu starých, odložených věcí potřebných ke dřívější obživě a zaměstnání. V úvahu tu přicházejí tkalcovský čajky, nářadí zemědělské, nářadí, staré oděvní, zařízení a na bytové a domácnostech a pod. Je věcích jistě snad něco, ale pro horníkovu zájmena z tkalcovství, ale je již mnoho z likvidováno a také zničeno.
Oblečení je těch věcí potence, snad a některých zařízení, hrubých s hrudníkem byl mnoho a pěkných věcí musely při bourání rozkradeny a spáleny, jiné nové příslušní nevzdělanými lidmi, vyčištěno. Vyžadovalo by více času potom pochopit a zjišťovat, hrubé nejen ale již přestarlý natolik existenčně zabezpečovat, bych se mohl k těmto zastaralým věcem trochu vrátit.
Mimochodem se zde zmiňuji, že jsem chudý na duchovním z 245 Kčs než. musím stále pracovat, takže ohrada čas vzdálená. Kompetentní věc. místa kus. pří. MNV v N. Hradku z chorají maccašky, člověka oddělují a dalším kteří mají vás přilepšují. Takový je oddíl pro lidi pohnuté a tiché, zejména odjakživa ve skromnosti, proto tam, kteří pro vesnici pastevci nehnou, žijí v nuzácnosti, mnohé projedí, promlsají a propijí. To jen mimochodem. — Do muzeum jsem udělal co bylo v mých slabých silách, vzal jsem si trochu odpočinkové času a udělal jsem alespoň nějakou práci pro muzeum jsem napsal to o čem staří lidé vyprávěli, co sám pamatuji a z mých zápisků o čem vím a znám a co ze svých skromných zápisů mohl jsem vytáhnout a napsat a muzeum zaslat. Je to ostatně již v tiché kronice v obci uvedeno.
A na to vše jsem 1 června 1966 obdržel uznání a poděkování

a další výzvu mu spolupráci při sběru starých předmětů
prvalujících u v jednáních po půdách a v kulnách
a dobrých příležitostí vyrábějících z kuchyně, zbytky tkanin
rouna, staré šmolky, sbíhy a pod. budou za ně vděčni.
1 června 1966 podepsaná Jitka Sivová, kastelka muzea.

Muzeum Orlických hor v Rychnově nad Kněž.
Vás srdečně zve na
zahájení výstavy

Dřevo. obživa a krása

Výstava bude otevřena

V neděli 31. července 1966 v 10. hodině
v I. p. státního zámku v Rychnově n. Kn.
o lidové dřevořezbě promluví Dr. Věra Hasalová.
tajemnice katedry etnografie a folkloristiky FF Karlovy university
v Praze.

Novostavba smuteční síně na hřbitově při kostele sv. Petra a Pavla v Novém Hrádku.

Místní nár. výbor v N. Hrádku se letos 1966 odhodlal přistoupiti ku výstavbě nové smuteční síně na novém místě, místo staré kostnice - mramice, která byla malá a již chatrná na shodnutí, stálo za kostelem při hřbitovní zdi. Vyzval všechny pracé schopné občany by přišli odpracovat brigádnické hodiny a zaslal každému takovému vybídkuté - oběžník k odpracování úkolu a ku splnění občanské povinnosti a plnému hlasování ke kolu. Se stavbou se začalo v červenci také za kostelem ale na druhé straně při hřbitovní zdi u fary. Bude to prostornější v slohu barokní styl velké kaple. S materiálem se počítalo vypomoženě. Je zhotovila se dala všechny vyřazené a zbylé náhrobky a pomníky, které se vyndaly z bouračky kostnice Václava Lepšího Náměstí čp. 30. vzala se míra, kdyží kostnice byl pryč z prostru a dlouhé na vrch z bouračky byv. Rousalova domku v náměstí č. 69, vedle Lepšího kostnice, to se již bouralo na zimu byla stavba nové „mramice" pod střechou.

A tak na příště člověk po skonání se zákaží přivezen
rovna do síně připravované smuteční síně a nebude již
muset strávit jak bývalo vystavování a pohřeb z bytů
do domu smutku vypravován, ale pohřbívání se bude
dít jen ze smuteční síně, resp. z kostela přímo na hřbitov
anebo ku kremaci.

Prázdniny. základní školy v Olešnici a Novém Hrádku.

V sobotu 29. ledna 1966 začínají pololetní školní prázdniny
Ale nastal měkký čas, a tak děti měly po týdnové na klíči
utekl, letem utekl týden prázdnin a musely nastoupit školu
Konec školního roku byl 30 června a nový školní rok začal
1. září. Z naší vsi školu dělí navštěvují v Novém Hrádku 6
a v Olešnici (s Klamtovými z končiny Heskich) 5, ačkoliv je pěš-
kem k N. Hrádku. Do škol se jezdí autobusem, na Nový Hrá-
dek v 7 hodin a do Olešnice v 7½. (Mínění předsedy Pro-
zíka do Olešnice stojí 6 Kčs, zpátky 6 Kčs na N. Hrádek.
Rodičové kteří chtějí míti své dítky alespoň povšechně v náboženském duchu vychovávány, musí je na začátku škol. roku na náboženství přihlásiti, jinak byly nemohly na náboženskou výuku a hodiny přistích. Na náboženství jsou ze Rzi a Dlouhého přihlášeni v r. 1966: Miroslav Klamta nar. 1957, Věra Klamtová 1957
Jiří Bor 1957
Ilka Skalá jsou dívky z Dlouhého a Rzi:
Milena Chvátilová nar. 1956 bydlí Dlouhý 1. } Do N. Hrádku
Václav Prajzler " 1959 " Dlouhé 3
Marie Jelínek " 1958 " Dlouhá 8
Blanka Polanová " 1959 " Rzy 5
Marie Martinková " 1955 " Rzy 7
Josef Martinek " 1959 " Rzy 7
Jiří Bor " 1957 " Rzy 15
Zdeněk Hajzler " 1956 " Rzy 18 } Olší
Jan Hajzler " 1958 " Rzy 17
Miroslav Klamta " 1957 " N. Hrádek 157
Věra Klamtová " 1958 " " 157

Obnovené tkalcování.

Dnem 1. července 1966, začalo se zase po 16 letech, v roce 1950 zastavené tkalcování Ant. Smrčka ve Rzi tkalcovati. Tkalcovna po několik roků sloužila za skladiště chemickému družstvu „Dlacha" v Rzi; jakého materiálu, látame tkatel,

až se dvoru místnosti pro tkalcovinu ujalo a obsadilo je tkalcovské družstvo „Pratka" zal. 1951 v Bystřanech. Je to družstvo 7 žen vyučených barvíny a pryží, ze kterých se vyučily barvíři a vulkanizérky v větších továrnách. Do vyprázdněných místností dvora nastěhovali mechanický tkalcovský stav, jsou to různé žakarky a mašinky, stavy šlehačky, valchy, navíječky a skládačky. Jsou to různé typy žen, které dříve pracovaly v různých dílnách a v uvedeny dvůr je zavádí tkalcovství. Je tu zaměstnáno asi 7 lidí, většinou ženy z Bučína z Hradku a ze Lužánek. Dělají většinou z barvíny saloty a pestré vzory. Mistra dělá Jaroslav Linhart z Klášterce č. 93 nar. 1940 ženatý, Bětlíra Emma z Kl. 77 nar. 1921 vdv. Anna Neumanová Kl. 32 nar. 1930 dcera, Skalická Vlastimila Hrušová Růžena nar. 1932 vdaná Pavlína Neumanová N. Hradek 263 nar. 1903 vdaná, Pavl. Skalická N. Hradek 263 nar. 1902 svob. Marie Smrčková Rky 23 nar. 1918 vd. To jsou první tkalci po dvouleté práci.

Používání služeb nemocnice 1966.

Léhaří v našem okolí máme z N. Hrádku p. Dra Hudečka který nám dojíždí z N. Města denně dopoledne, mimo soboty a neděle. V jeho jeho nepřetomného zastupuje zdravotní sestra Emilie Hartmanová 1926 nar. 1926 z Kyjovského č. 6. Do Klášterce asi 2x za týden dojíždí Dohtorka Hagerová bydlištěm v Dešnem.

MUDr. Hlusák, který při prohlídkách ozmocnělých zjistil různé onemocnění, které si nedůvěroval léčit dohtorem takové lze do nemocnice a bylo to dost často, jak příklad.

28 ledna odjela do nemocnice, přijela z nemocnice sanita do Nadlesí Marie Hyšnera nar. 1913 nar. dělnice v Kyjově 27 zlomeny oběma předloktí na levé a 12 uncí se domů nevrátila.

18. dubna odjela do Náchodské nemocnice na operaci žaludku pan Bezděkovský Jan kat. Lazar Bernard Toman nar. 1917 nar. a 8. května se po operaci vrátil domů nevrátil.

11. května odjel do Opočenské nemocnice Josef Šindra bývalý hospodský důchodce nar. 1891 nar. ženatý, byl odvezen do nemocnice s prokrvácenými žaludkem a 27 června přišel domů nedělicím a 31 června byl odvezen znova do nemocnice a 24/9 přijel nedoléčen zase domů.

31. října odjela do nemocnice z Opočné Anna Čejnarová z Kmenů Svitavy 186 nar. 1924 narozená, dcera, vdaná dělnice u JZD v Dlouhém dojíždějící z důchodu se přijela zas 3 týdny zpět, dosáhla důchodu do práce v JZD, pro nechodí. Nemocné do nemocnice dovezla a zpět z nemocnice přivezla nemocniční sanita - to byla zdarma s ošetřením.

Pád dobytka.

Na Novohradských končinách bydlí v č. 190 Miroslav Klamta, ženatý dělník, který není ani u státku ani u JZD, není ani soukromně hospodařícího rolníka ale choval krávu, z počátku sice v tom smyslu stálou a o sám komediálně referent od ONV Branišov a nemocnici, že když v zemědělství není zaměstnaný a nemá nepracuje, žádnou půdu nemá, chalupu ve které bydlí nevlastní, že mu dal krávu brát zvláště z toho důvodu, že sousedící pozemky jsou obhospodařovány státním a aby u státu nikdo choval krávu, to se je proti státnímu usnesením, tím více že Klamta nikde v zemědělství nepracuje a žádné pozemky nevlastní a nemá, je z principu. Několikrát se vybízel, ať dá krávu brát a prošlo mu dalí proto, snad z toho důvodu, že má malé 3 děti. Klamta tuto krávu ho choval od doby jak se v roce 1956 ozenil do chalupy z polovice, v Bohuslavicích z polovice Marie Čertíkové z Vlášnice se přistěhoval, choval krávu až do letošního roku. Bylo léto, všechno se kolem dokola zelenalo a Klamta krávu uvázaný na delším řetězu s roubíkem v zemi na zelená jíší se mladé brynce oblavě dvorního jetelí, pospával byla uvázaná delší dobu bez dohledu na poli, pak dvorní, takže z mladého jetýlku do sytá napásla, který dříka - bachor přestal zpracovávat jetýlek v bachoru se zaomlel, tvořil se kalky plyny, které nepažným nadpažky, krava se při přirozené snažila dusit. Klamta přišel k večeři z práce viděl, že není krávě dobře, přivolal jí, ale nic platilo, krava pomoc nemohla, za žalostného bučení padla, začala se natahovat takže se museli už za tmy v noci ve čtvrtek 15 srpna podnikat, také přišel Klamta o krávu, kterou litoval, byla uzdravena, hodně dojila. A potom již na krávu jinou nepohlížel a nechoval.

Návštěvy.

28. března 1966 přijel do N. Města bývalý učitel v byt. o. Františka Čapa, rodák z Borového, již na důchodě syn Jana Čapa, hapelníka Borovské hudby. Čap přijel autobusem na celodenní návštěvu ze známosti ještě z let předválkou a ve válce z úřadu, přijel též za účelem sbírání materiálu ke zamýšlenému sepsání publikace a monografie o rodné vsi Borovém, která 1875 čítala a byla zachycena kronikářem.

11 června přišla návštěva jiná, z rodného kraje z Bratislavy asi 3 dámy z Prahy, zjišťovaly se místa a data

uvedená v krásné zmíněné kronice „u nás". Vyšťovali, kde bydlel uvedený katolík, Hradec Králové (v Hradci) 18. srpna přišla z Prahy profesorka Rýzlová z filozofické fakulty Karlovy university, pátrala po starých fotografických starých, fotografovala je, takové chalupy se nachází v Bouzově, stavěno po požáru 1875.

2. října v neděli o pravdě přišel návštěvou z Rokytné profesor Musnar. Také si opsat dějiny Vambeřic.

V neděli 13. března 1966 jsem navštívil jednoho ze nejlepších kronikářů Radana Macha v Chvalově, je to hodný upravený, byvalý učitel a kronikář stěhuje nábytek. Jeho manželka v roce 1951 onemocněla. Před měsícem roky mu zemřela manželka v roce 1951 mu zemřela jediná dcera 1924 narozená, provdaná za letce Hajka do Náchoda v Kalousově, kde zemřela; je po ní tam dcera, která studuje na tamních gymnáziích, chlapec, skončil a syn se vrátil pracuje. Velký mat sotva umí.

Kronikář Macha, narozen je 1874 v Chvalově měl překrásný orlík, nyní poslouchá v 220 z Pardubic 1924 nar. jeho rýsa spolu a fotografie ve společné diplomatické kronikář Macha je zabraný v prázdninách do psaní kroniky a do studií svého rodokmenu a historických spisů po prarodičích otce Chvalova. Oplatil jsem Machům návštěvu a mně v roce 1964.

Ozvěny rodiny Prausovi z Dlouhého.

V roce 1890 prodal můj děd Jan Boš za 750 zlatých v Dlouhém na hausnumr chalupu č.p. 29 na Vobrazě, kterou koupil Hradec Augustin Prause 1860 v Tasově (Prusko) narozený ženatý, ženu měl z Dlouhého z č.p. 25 Františku Madrovu a zeptě 2 se 3 dětmi přistěhoval. Z této rodiny vyšlo celkem 5 dětí nejstarší zemřel se jmenoval Antonín v roce 1884 v Olešnici narozený, bylo mu tudíž 6 roků když přišel k nám na Vobrazu. Odtud vychodil obecnou školu pětitřídní v N. Hradci a trávil tu svá dětská léta a po vyjití školy jako chasník. Doma v zimě dělal za tkalcovským stavem a dostával od otce vždy pro kus a přes léto chodil rok na pravidelné práce, jako na ořeby cest na stavby silnic a jud. doma platil za dlouhou na stráně a ze zbytku výdělku se šatil a měl na útratu do zábav s chamarádi na pivo a pod. Generál otec Augusta Prause pocházel z Tasova a byl proto říšskoněmeckým státním příslušníkem, musel nyní Antonín nejenom povinnost si odbýt po 2 roky v říšskoněmecké armádě v létech 1907-1909. Po odbytí vojenské služby se 13. června 1909 oženil s manželkou Josefou Hlaváčovou 1886 nar. z N. Hradci (z Duchcovy) č. 250. Když pak

po babičce Prausové z Tasově (v Prusku) prodělal Antonín Prause chalupu, usídlil se s manželkou Anežkou tam za díly 4 děti: 3 kosi Antonín, Josef, Augustin a 1 dcera Růžena. Ale v roce 1924 Prausův manželka Anežka zemřela náhlou smrtí jako vdovec se 4 dětmi v mateřské české říši vychovávat se za krátký čas podruhé, to již Němkou z Tasova, která česky mluvit neuměla z kterou se jim 1930 narodil syn Albert a 1935 dcera Magda Růžena Anna se v r. 1934 provdala za zvaného Němce národnosti, rod pocházel z Trhových Svin z již. Čech a bydleli nedaleko v Jehnově. Rodina Prausova na Jehnově se hospodářsky zmohla - ona (první žena byla Němka a opatřila si velké rolní hospodářství, 19 ha, hospodářství a choval 7-8 kusů hov. dobytka. Přišla druhá světová válka, 3 synové museli na frontu, 2 padli a bratr přišel Augustu Prausovi. Již za války Němci, který provdaný Němci v Tasově a vůbec v celém Hlučínském území byla 5. kolona Němců. Rodina Prausova po konfiskaci majetku Němci odsunuta do Východního Německa N.D.R. a dostala se do Hemburg v pohoří Harz, kraj Wernigerode, odkud Prause po 20 letech píší a pro zajímavost jeho dopis sem doslovně přepisuji.

Hemburg 21.2.66

Milý Antonine!

Tvé vánoční lístky ze dne 21. 12. 65 jsem obdržel za který srdečně děkuji. To bylo pro mě moc radostné překvapení. Já sám již dnes nevím jestli sem Tobě již odpověděl. Slíbil mě později napsat psaní. Když jsi s Františkem Prausovou mluvil, tak ti také zajisté řekl, že máme pěkné bydliště. Píšu, že za ten čas co jsme se naposled měli se mnoho změnilo a mnoho lidí že již pryč a také jsem se dozvěděl, že na Česku ještě žije Smrčka Fonda a jeho bratranec Smrčka Josef a sám že ještě hospodaří pro sebe, nyní členem Družstva. Na Dlouhém není již žádný z Prausovy rodiny. Horní Dlouhý, že je nazvaný Dvůr a Vobrada Hospodářské Družstvo. To samé je také u nás v Německé Dem. Republice, tak jako u Vás v těch šafelitních Státech, Ruské poměry. Milý příteli ty jsi ten nejmladší co z těch mých známých. Ale Tvé rodinné poměry jsem již dosti zapomněl a také proto, jaké máš rodinu a že je Tvá manželka rozená její rodiče. Před 2 lety jsem obdržel dopis z Olešnice od bratrance Josefa Madra, zdědil mě, že mají ještě jenom 10 ara a u Tvého bratra Boženy Šepa s mojí sestřenicí Květě Šepa Wenus, že také dvěji jenom kozy a slepice. Tvé jejich

syn Adolf, byl také německým vojákem raněný a
přišel do Oršlieben do nemocnice, tam se seznámil s jed-
nou ženskou, která má pěkný domek a oženil se, byly s
naším Augustem kamarádi a když přišel ten čas že
mohl své rodiče v Olešnici navštívit tak tam také jel,
dozvědět se kde August bydlí a tak nás tady navštívil,
přijel na motorce a August také jeho byl u nás, ten by
také zpátky do Olešnice také nechtěl. Jak mi Pepa Madru
psal že bylo již mnoho známých z Olešnice, dona na
návštěvě i ze západního Německa, ale žádný tam nechtěl
zůstat, každý jel zase pryč. A my naše celá velká rodina
by jsme zpátky na Tasov také nechtěli, máli jsme pěkný
majetek 9 a ½ ha pěkné hospodářské, s kadeř dobytkem.
A když Poláci naši obec Tasov obsadili, tak nás s Anou
stěny také vyhnali, museli jsme náš starý Domov opustit.
To bylo před 20 lety. My zpátku jsme poslední mluvili, když
již byl obecním správcem.

Náš August ještě nezapomněl na Vořechradského dědečka, co
nám jednu krátkou pověst, když k nám na Tasov přicházel,
že Německý císař Fridrich veliký nemá Německé Říše byl proto
Němci a narazil si proto hlavu. Potom také Bismark si na-
razil hlavu proto Němci. A za Adolf Hitler také vyznamenal,
co by chtěl, ten Anglie nový Německou Říši. Ta Hi-
tlerova Říše trvala jenom 12 roků. Jak to dopadlo to jsme zažili.
Náš Pražský Arcibiskup Beran byl zajatý a nesmíl jeho biskup-
ský Úřad vykonávat a letos byl prohlášený a jel Římě do
Říma, a pokud my víme Pavel VI. ho povýšil na kardinála
ale on zpátky do Prahy nechce.

1962 svolal Papež Johanes XXIII. Vatikánský Koncil do Říma
Tam se sešli z celého světa Kardinálové a Biskupové i Patriar-
chové i jiných Křesťanských národů a jednali o to aby
veškeré Křesťanství se spojilo. Ten koncil je skončený. My má
me 265 ho Papeže. A nynější Pavel VI. je ten první, který vy-
jel z Vatikánu, byl v Palestyně, pak v Indii a na Celé Zemi
poletal v Americe v Nový York má 7 miliónu obyvatel-
stvo. Známý také syna oženila 1930 narozený v Chicagu
1953 20 dubna nás opustil, tam se oženil, má 2 dcerky
koupil si dům třípatrový má 2 nájemníci. Když já
tam 2 roky byl, tak tam nabyl státní příslušenství a byl
hned americkým občanem.

2 synové Jeník a Pepa padli a August přišel o ruku.
Před 8 lety přestěhovali Stříkova rodina z Želnova, 3 synové
a 3 dcery k nám, takže máme všechny v naší obci pohro-
madě a jsem již také k této dětem pradědečkem.
Naše nejmladší dcera Magda je již 20 tí letá ještě svobodná.

je také členem v obecním zastupitelstve a August je
nám náhradníkem. Magda si letos koupila Dalekohled
Aparat, stál 1.800 Marek a 5500 M. má v záložně.
Ta již byla 2 krát v Berlíně na Katolickém sjezdu,
také 14 dní v Západním Německu a také v Praze.
August je také řečkařem má 13 druhů včel. Ale tomu máme har
dá rodina zahrádky, my 300 čtv. metrů, Gusta 600 ně a Fá-
kopr. O peníze jsme ještě nouze nemělí. Já mám důchod
(rentu) 135 marek a žena 133 M měsíčně a Magda ve
děla jakožto Švadlě 350 až 400 M měsíčně. Ta letošní
zima začala brzo, máli jsme také dosti sněhu. Včera byl
ten maskarní Vostatek, 12 stup. tepla, máme již pryč a ta
ší ptačky se již přihlásili.

Končím s srdečným pozdravem Antonín Prause.

Prause Anton
Heimburg / Harz
Wilh.-Piech-Str. 26
Kr. Wernigerode - D.D.R.

Na konec: Rodina Prausova u nás bydlila do roku 1953
ve kterém roce se poslední potomek z ní František Prause, muk
Augustina Prause, se svojí matkou Marií Prausovou navždy
z Blatného vystěhovali. Prausovy zde u nás jako rodina Sfoia
Anna, pracovitá a poctivá bydlela 62 roku.

Pozvání všem kronikářům v okresu Rychnov / Kněž.

Muzeum Orlických hor v Rychnově / Kněž. zve své kronikáře
na školení kronikářů rodejšího okresu. Školení se koná ve dnech
16-17 listopadu 1966 a bude se projednávat témata.
1) Práce se různými druhy dokumentů z pera matriční předsedy
2) Kniha jako pramen pro historické vědy před. dr. Štěpánková - Vašíčková
3) Úkoly kronikářství přednese dr. Ant. Robek z pobočky muzeum a vlastivědné práce
z Kabinetu pro dějiny fakulty Karl univ.
Program: 9 hod. přivítání a prohlídka práce
11-12 hod přednáška Štěpánkové
od 13-16 hod. přednáška dra Robka - Beseda
17 hod 10 hod přednáška dr Štěpánkové
13-15 hod Zkušenosti kronikářů - diskuse
každý kronikář by potřeboval poučení, ať to napíše
jitka Pivcová.

Školení kronikářů v Rychnově n/Kn.

Ve středu 16 a ve čtvrtek 17 listopadu 1966 se pořádalo v Rychnově nad Kněžnou školení kronikářů z východočeského okresu. Vyjel jsem 16 září v 6 hod. od Sudislavic se Zdeňkem Kubíkem, který jsme posádnutí jsme jeli přímo do Rychnova. Bylo za krásného počasí a hned nyní velký rušný život se přes za tyny autobusů, přes chumáře. Dobřichova a dál do Rychnova autobusů a aut hnaly. Nerušený čas, žádné prodírání vozů v Rychnově nás namátlo, těžký znamý, jak je osvětlené hl. dopravní náměstí, je tu prostorná náměstí s krásnými rybníky, mosty k zámku, od pařiva, masa, cukrovinky, prodejna se lze tu též čaj, káva, polévka, mimo se lze také v teplíčku posnídat. Při prohlížení se ukázalo, že mnoho kronikářů, kteří se zúčastnili a kteří se také zastavují, je tu Hejzlar, Dušánek, Vojtíšek, Mach, Novotný, Bečvářek a jiní. Včetně je tu také Rychnovský občan Kocián. Po krátkém zdržení nás Kocián zavedl k nám, kde nám ukázal svou knihovnu a Betlémy, je to milovník Betlémů, pocházel nás kamarád byla jsme v a potom nás zavedl na zámek ke shlédnutí výstavy: Muzeum Orlických hor v Rýstanu: Přírodní obrázky a hrad, zahájena 31. 7. t. r. Jsme již byli přítomni další přednášce kronikářů a před zahájením knihy byla prohlídka muzea umístěného v zámku. Průvodce nám dělal nějaký Zrůbek, mladší člověk z Rychnova syn bývalého kronikáře Zrůbka z Rychnova majitele, který na přání zbroí vystavované exponáty ze dřeva, skla a dřeva se nacházejí v zámku, ale v odboru protože mých je uvnitř chodbičky dosti dlouhých a úzkých i prostorných. Jsou tu k vidění různé věci starožitné svérázné a nasbírané v okolí v krajích prochalupách vyrobení ze dřeva, nástroje užívané při zemědělské, řemeslné a řemeslné práci jako háky, motyčky, pluhy, sklízecí, dřevěné brány, secí stroje na řepu, vozíky na len, vozy dřevěné s fasunkou o domácnosti užívané dřevěné, kovové, mísnice a je tu také úplně nový domácí kočárek, dřevěné balíře, džíce, vařečky, díže, kopisky, vozíky, jarmary, police, nůžníky od Hradčovy kolovraty, šrátky, svíradla, sbíječe, vějáky, lžíhorny, člunky, cívky, také Hradcovský stavek, nic, tu dřevěné sochy z kostela, oltář z kostelíka někde z Liberecka, kříž z Hrušky atd. Jsou zřízeny mládeží rozstěhovány, je tu zeskla ze sklárem v Zvaníčku Kostelci a z Nového Města, různých nádob, skleněz vas a džbán. Je tu mimo obřezníce, nářadí holářské, truhlářské, šindelářské na dělání šindele na střešní krytinu a t. d. že vše nelze vyjmenovat jen v hlavu. Jsou tu také ukázky z odívání, ty jsou rozvěšeny ve skříních za sklem jak se oblékalo naše tu v chudší lid. Vše bohužel jednou hodinu nelze prohlédnout a prohlédnout.

Průvodčí rychle jde a zběžně seznamuje. Po ukončení prohlídky odešli jsme kronikáři ze zámku do Osvětového domu v Rychnově, kde bylo v sálku uspořádáno to školení. Účastníci se ze zemí rychlí zalí, sníželi se rozsedli kolem rozestavěných stolů a p. Zrůbek po uvítání, zahájil kurs školení.

Po zahájení odešel k oddílu naproti vrtce p. dr. Robek z filozofické fakulty Karlovy univerzity v Praze, by ho přivedl. Zatím se rozpovídala beseda při které mně klamě slov kronikář z Pekla nad Zdobnicí jménem Šeblík je to mně učitel. Přijel dr. Robek, Zrůbek ho přivítal, sotva si odložil, a dříl brýle vzal se složce a hovořil o úloze kronikáře jakou mají důležitou funkci a nezištnou by ji zanášeli s rozmyslem pokolení, apeloval na ně by nám znovu zpravdivě mnohé žilo. Upozorňoval o dnešním společenském životě se čím se lidstvo, panuje nedůvěra, nezáhonost, lidská dostavá. V tomto prostředí je nám psát, těžká práce. Uvádí vzory starých českých kronikářů, zejména Josefa Vorlíčka z Hostína, Jedlička Blatka, Vánamětě v Hostinu u Jičína, kde sedělo většinu kronikářů, každý si dal oběd, mezi tím různé drbny jídal. Ke dnešní době jsme se zase sešli v Domě osvěty a školení pokračovalo řečí p. dra Robka v závěrečné řeči poukazoval o problémech ku pátrání starých událostí. Školení tohoto prvního dne skončeno. Kronikáři se rozcházeli, kteří nemají bydliště mohli Rychnova tak domů, ale ti vzdálenější zůstali v Rychnově do rána, byli jsme jen 4 a nocleh nám byl zařízen a obstarán v Rychnově na náměstí v hotelu u Růže hvězdy. Vyšli jsme z kulturního domu my 4, Hejzlar z Polic, Dušánek z Jenova, Majsnar z Kostelce, došli jsme se již pohromadě, stmívalo se vzali do Bufetu prohlédli si venku to náměstí pro osvětlených obchodech obešli náměstí vešli do hotelu u Růže hvězdy kde před spaním usedli za stůl do zadního lokálu. Obsluhující číšnice, hbitě číšnice. Naši jsme si vaje, občerstvili, museli jsme odvozdat osobní průkazy k zaznamenání, kde nocujeme. Mezitím jsem zaskočil pro známého cukráře Kociána, aby nás trochu svým povídáním zamýšlel. Ochotně přišel zasedl s námi ku stolu a beseda začala. Obznámil nás povrchně s Rychnovem. Společnost zde byla značná v obou lokálech, až to bylo uprostřed týdne, bylo živo. Přišli sem také skupinky mladých, děvčata obsadila stůl, poručili si, tak se rozuzlí, že i zakouřily

a očekávaly příležitost. V tom uprostřed našeho přemýšlení přeběhl po lokaji valounem zmuněný dědroušek s kloboukem na hlavě. Skoro nás na něho upozornil, že jest to Rychnov, a je opolí známý dědek, kterého jinak nepojmenujeme než „vojenský děda", že chodí do kasáren k vojákům, bude z když prázdnuje legrutu z nadepsaných do kasáren, na ulici, když ho tak se rozumí ze chodí v civilu - když ho vidíme a navěsíme mu na záda nos z různých spolků klopy sama vyznamenání a vyznamenání od různých spolků rozsušky vojáků bude, jde v přídu v celo oslamastech, chodí do kasáren o různých a různých slamastech, kde dědu do kasáren je a tak mají vojáci v dědy legraci a obveselení Ta Jesus dítě zavolal, který s ochotně k nám přišel a svým zjevením nás obeznámil, že to byly taxikáři dělníci na Suchově, zvyklosti rakouských vojáků bez zbraní 19. dubna 1884 narozený, nejmenuje se František Suchánek, bere 320 Kčs dudnou, bydlí v Rychnově v velmi chatrném bárácku na vršku kde ústav „Na Dubince" je sám, v neděli už nic. Jeho malá obličejová nízkou, 2 nízká okénka, zapravená místo papírem jako záclony, a v nádobě a v ní chudé po kolnice po kostnicích, je žák v Rychnově 6. Děda nám, vyprávěl historky z mládí chlapců z Rychnovských soukenických, vyjmenkali seančaři, že spí výrobky při úpravě k prodeji nanášeli do seanek, které v prodejně pro soukenice shromažďovali že chodí mezi vojáky rodí je při slamastech, ukazoval fotografie, jak je všem známý vyznamenání mi, chodí mu k Vánocům a Velikonocům pohlednice adresovány prostě „Vojenský děda" v Rychnově n/Kněž. a dopadne mu, všude po Rychnově mu jinak říkají a také ho všelijak jmenují. Také mu jsou vojáci schovali jeho umístěný klobouk a dali mu vojenskou čapku. Jeho klobouk mu pak zasílali poštou. Jinak bájan snad, není, ale rád se napije; vypil s námi trochu. Jinak když jsme přijeli ubohl, děda šel dál a my se utábořili na nocleh do 1. patra na pokoje. My jsme měli nádherně zařízený, ale pokoj pro 2 osoby stojí za vyšperání 20 Kčs pro osobu jako pro dvě. Spal jsem s Hyklarem, bylo tu čisto vytopeno 2 postele s bílými peřinami, ručník, 2 židle a jeden stůl pro oděv, umyvadlo s přívodem vody, 2 ručníky, stolek s lampou na stůl, radio, křídlo do půl hodiny. Na chodbě před sprchou vyložená dlažba. Ráno po 7 jsme vstávali, starší se v koupelně a po 8 hodině jsme se zas sešli jako den předtím. Rozsedli a prosba ho začal jsme do Štěpánkové ze filosofické fakulty začala říkat o Kosmaxe ve spisovatelské činnosti nepokračovala na vesničce, kteří do duše prostého lidu hlavně nás nevz z města nevinar, ale podle jeho úsudku a pravda žádnému nemůžeme. Přišel se také zúčastnit zástupce ONV a v diskusi vystoupil - byl mladý nezkušený

přímě, což se také nemůže brát, jenomže by práce tak málo kompromisu, jistě se nezneužil. Do diskuse se přihlásili: s Kladna soudruh Krčmář, z Miletína Jirsa, z Opočna Mach, z Jaroměře Kuchař a konec běh. Školení zakončuje za zámku Žuček a oznámil výstavní: veřejnému č. 1. Účast 2 v Orlí nám nalehnul, chi 1. v zámku. Na dolaz se s kostelem v jedné, sdělení ze tento kostel je demolován, a že záchrana by se dala jen s velkou přemírou silnosti (obrys)

Jak druhý den odpoledne prosedjí při nabalování kodalů nadarmo zapředla debatu, ve které by hasla proudu jak a kterak se pracuje. Během školení, obdržel každý 18 Kčs, neoličné pokoj pro 2 osoby 20 Kčs, stravné 5 Kčs za 2 dni 10 Kčs. Každý k tomu přidal.

Kronikáři kterých nás bylo asi 45, všechno starší, žádný mladík, se zde navzájem, nezná, nepoznali a se dlouho nemohli seznámit, rozsáli se ke svým známým, jen ty mi známější, z okolí, z Nedvězího z Rozkoše, z Jaroměře Bohdanča Suchého a pod. jsem doprovodil na nám. k autobusu, odjíždí po 16 hod, sám jsem zůstal dál v Rychnově na pozvání Kociána, zůstal u něho do druhého dne. Všichni vesnici jsme vyrušili k tomu, že jsme se sešli prvý krát jak se Rychnov v různé věci tam. Zašli jsme s Kociánem do rychlého Osvětového domu, kde opravdu bylo živo a ruchno. U stolu obsazeno za 2 králi v karty v 9 hod asi po 1a½ hod jsme odešli. Pilo se různým pivo. Druhý den jsme navštívili to prohlídce Rychnova a okolí. Prošli jsme Rychnov kol nanečisto byli na Dubnici, kde má svou rezidenci vojenský dědeček Suchánek, je to chatrně zevnitř podepřena, sloupky, interiér měl pod okénky složený, je tu v rohu odpočívající, rozsklávý, rozkrucený dřevěný trakaz a nářadí, dovnitř dveře, dovnitř kozo. Okénka 2 pazdeřový 2, sklíčka a komůrka. Prohlédli jsme okolí zámku, je tu zámecký kostel, prostý bez věže s krytým vchodem do zámku, ku kterému přiléhalo na východní straně piaristické gymnasium které bylo za revoluce v roce 1945 zdivočilou rukou zapáleno, kteří již ani nepokusili zbytky uklizeny a naohlas je v tom místě prázdný plac, jmenuje to „Slavín

je tu poblíž naší kostelík pěkný zrekonstruovaný parkem, kostel sv. Václava. Školy, přízemní budova, dvoutřídka, je to lepší, ale zvláštní, přízemní. Rychnov nemá. Je tu zámek, který je zamístnán na 400 lidí. V Rychnově je nemocnice. Rychnov má 6.220 obyv. (1961). Pěkně jsme celou cestu, trochu do strmého a až na konci se vzdálily, hostince na „Panenském" nenašli, hodně se jezdí školní různých složek a kopcolazci. Odtrhnou se jezdí sněhy a hory. Ubytovaní jsme byli v Rychnově se nejsme a vyhlídce nám zachází. Byl tu náš bývalý kolega jménem Vojtěch, pocházel z malých Svratouřic a má manželku z našeho kraje ze Semtínek. Její dcera je to děvče na dcery nebožky Pálkové hostinské byl z Rokole. Byla to vdova po Mirkově Chudomelkovi, kominíkovi, bydlelo v Hájku, Chudomelka zemřel 1953 a po něm zůstala vdova se dvěma dětmi kolínského Vodrážka. Ubytovaní Panenském se nám dali jsme se po prohlídce k ubytování, setkáním s hrabím a večeři jsme se v Pauše Habrové, dlouhé zimní pobyt je tu zrovna na kraji dřevěný hostinec, říkají tu a Marenky. Starší pán Pauša obsluhuje, pán hostí večeřky dětí lidu, je tu, také pěkné hospody kempaláče, odtud jsme autobusem jsme zajeli do dlouhé vesnice trochu rozvalu při hotelu jménem má Lukavec (asi 1.200 lidí) je tu kostel, školní budova s tělocvičnou se krytým opleceným. Je tu stále kněz jménem Václ Pešek, šli jsme ho navštívit na nedalekou faru, nikdo to obalupu, zpátky farářova matka odbíjela, že je právě v nedalekém hostinci, jdeme za ním. Asi hodinku s ním posedíte, pomluvili, vzešli a jeli zpět autobusem asi 1.60 Kčs do Rychnova, tady jsme se rozpustili, byl to na zobrtus a po zaplatě se Rychnovem, v trafice za známky, u hodinářů u kolíčů a prošli asi 3 obchody, v knihkupectví ve 12 hod. 5 minut odjel autobusem z Rychnova k domovu s přestupem v Dobrušce a zastávce v Rokole přišel domů k večeři, večeři. Tak skončil školní, ku kterému jsem, nejen já sám ale všichni kronikáři hodně přidali.

Hospodaření státního statku Nová v hospodářském, min. roce 1965.

Rostlinná výroba obilniny 90·2%, brambory 56·8%, krmná kapusta 59·8%, jetelotráva 101%, trávy 100%

Živočišná výroba stav hospodářského zvířectva: 9 koní, 37 krav, 9 telat, 72 jalovic, na výkrmu 5 kusů, celkem 129 kusů dobytka, užitkovost na 100%, mléko do mlékárny odvedeno 72.992 l - 100%.

Letošní jaro bylo příliš deštivé, proto Seno a obilí se sklízely dosti obtížně a nikde se nedalo vůbec přidat. Obilí rovněž se těžko sklízelo.

Brambory se vyskladňovaly ale nestačilo se to sbírat pro stálé mrazy a zimu, která k nám brzo nemilé překvapila. Nebo mrazy jsou nyní hrozné díky. Proto se musely přibírat a byly přednášeny chlévě za jiné kvalitu, to je za 80 Kčs 1 - 1 mtr. cent. Ale přes to většinou brambory krmné, které z nouze k jídlu. U nás se dědávky brambor zpěnily, ale nás mrzí a nedostatek čeho nemají čeho litovat, neboť se v sklepích kam z kraje, takže stále dělí zaplavily úrodu a tím utrpěly jakosti zvlášť brambory. A proto je jich nedostatek. Byl tím postižen i příděl na 60 na 30 kg na hlavu. Stále se jeví nedostatek pracovních sil, které se musí doplňovat ze Slovenska. O jejich příkazu a to nevydaří. Lidé jsou různí. Dobrých pracovníků je stále malý a proto se těžko shánějí. Zorali se asi 1 metr hlubší, ale co je to platné, když pod hlubší orbou vyvrátí na povrch úrodu a není to kam uhnat. Je nedostatek pařezů aby se mohl provézt materiál, ostatní je na stále dost. Jordě se kde to, tímto způsobem se zase hromadí, ale lidem je to jedno, jen když se jede, ať je to kudy chce a nehledí, jestli by to na těch místech narušilo. Ty tyhle skladníky nejsou. Stroje přezimují venku, vystavený dešti, sněhu a větru. Ve dřevěné mazárně celý hřbitov opotřebovaného strojového materiálu. Ještě, že to v létě zarostlé travou a křovinami, výhoda, že to není vidět. A tak se těžko pracuje bez skladníků. Snad by byl účelnější stroje uskladnit pod střechou, aby se mohly v zimě připravit na jarní práce. Zdá se, že tito hospodářští vyhlášení o tom rozhodují jinak, ale táhnout musíme všichni. Proč nám chtějí, kdyby se dostala, vzít pod střechu, to by se práce určitě a hodně těžko krmivá zachránilo. A jaté by to byl dostatek).

Vůz zbytečné zastřešení do bývalého. Těžkou mlýnu nás, takže je plachta střechy na nic a u stálých statečné hodnoty na delší, tam to chybí.

Různé zprávy z N. Hrádku 1966.

Počet obyvatel v N. Hrádku činí 823 občanů, v 9 částech obcí 120 obyv. V Čistoli se narodilo 222 osob, 139 lidí zemřelo 83.000. Svatba 1/6.000, rozvodu 1/7.000. V cizích krajích činí 9,841.000 na Slovensku 4,433.000.

Vinaut dlouhodobá v N. Hradku ostrahoval v denu č. 22. na
namesti a vecera tu holenou. hokejist a hradnicky fot upravil
mistnosti. Vlastni praci Michalkova z Olesnice a Pond. Cyrin
z N. Hradku. Pracuje se v utery ve ctvrtek a v sobotu, odkaz
na pristi mistnost do obchodu Lidovych c. 55.

4 srpna 1966 zemřela Anna Plachá roz. Umlaufová č. 153
vdova po Václavu Plachém rolníku z Doleck č. 232

13 října zemřela Anna Navrátil z Drlic 87 roku

31. prosince zemřel Jindřich Černý ch. 57 nik 86 roku

Obřadní síň. V červenci a srpnu pracovat na ní obřadní síň
mistní stroj, mámna, která byla na shromáždění, na zimu byla
darba pod chlévy. Vyřazené hromadky zaceny ze základu.

Rodinný domek stavi na Vrati Jiřinách

Bouračka. Zřizuje se v Obrnicích na náměstí č. 29 bývalé Zahradníkova
přístřeší, se do domku před Sokolovnou č. 43.

Jan Hartman, prohlášen z Hradiště č. 36 se přestěhoval ze Sídlišťka č. 213
do chalupy č. 131, kterou koupil od Jindry Poulíka.

Josef Novotný c. 57 koupil barák od Bohumily Novotné č. 118 pro Novotného

Karel Jelen se přistěhoval z č. 136 do chalupy č. 152 pod Větrníkem,
kterou koupil od Barče a tam se trvale usadil. Je 11 měsíců 7 mes.

Úpravy domku č. 142, garáž, sklep a bytovku si přistavil Jiří Dubský z 153
v Topolové ulici pro domácí Julii Šimkovou.

Hartman Jan, který bydlí v č. 59 si koupil barák za Vančurových

MNV v Hradišťku z č. 66 (pod farou) do nové zbrojnice č. 300

Místní rozhlas v portaně pro Hradec

Budova obchodu pro Textil pro MNV upravována pomocí Dotačka
a část ze zbrojnice „Lovodružstvo" kde pracuje Vrchlavá
z Lyčkova Josef Skeřík pro obchodníka v obchodě za nádražím
Hrotař Ludvík Suchánek (viz č. 196) který 1961 zemřel téměř
4.7. 1965 se pro k. cítil a 3 září 1965 se odstěhoval z mrtvá manžel
do Dobříče odkud byla. N. Hradec je bez hostinců, byl hostincem
v zemanu, hotelem v přísadku. Těžko zanajde nástupce.

Lidice. Za rok 1966 bylo v knize 175 představení, účast celkem
7391 návštěvníků a tržba činila 19.221,- Kčs

Mimo toho bylo uspořádáno 55 podniků včetně zábav a bylo
na nich 5340 návštěvníků. Na těchto podnicích se
předvádí: Kroky, Ukončena jednota, Lid. činnost kříž, Požárníci,
Světová beseda, Knihovna CO, Úzký film

Knihovna má 2043 svazku a má 108 dospělých čtenářů
kteří přečetli 5513 svazku a 45 mládeže kteří přečetli 1579 svazku
Knihovna je v kancelář. oc. 30.

Státní statek Česká Skalice
oddělení Nový Hradek. 1966

Žito ozimé plan výnos na 1 ha 22·5q výsledek 19·05q
oves " " na 1 ha 23·5q " 22·05q
brambory " " na 1 ha 170·q " 111·14q
řepka " " na 1 ha 350·q " 293·91q
louky " " na 1 ha 50·q " 41·39q
pastviny " " na 1 ha 13·q " 14·65q 16·q

Živočišná výroba. Stav skotu:
Dojnic 34 kusu. Telata do 3 měs. 16, mladý skot 73 kusu. Kmí 8
Výroba mléka plan 97.000 l. Skutecnost 109.477 l.
Dojivost na den a kus plan 7·83 l, skutecnost 8·89 l
Dojivost za cely rok 3.375 l. Přirustek u jatecniny za den 0·6 kg
Kancelář statku je umístěna na Faře v přízemí. Další je
vedle mlékárny v náměstí č. 23
Kuchyně st. stravu je umístěna vedle holírny na náměstí, kde je také
sběrna mléka č. 23.
Hlavní kancelář je v České Skalici. Vedoucím na N. Hrádku je
zootechnik Dohnal

Skladiště je ve stodole u Drbenicha č. 55 v Náchodské ulici
Travní maje pro Sokolovnou. Hrábry na sklizeň jsou umístěny
u Tří. Schrytala č. 248 a jalovice vedle u kramna v bytě
Hrdinákovy na barák.
Kancelář hory jsou umístěny u Em. Drahoňara č. 224 Náchod. ulice
Skladiště pohonných hmot a čerpací pod Drahoňarem v Nách. ulici
Kmenový v mostelí u Marie Lepšové č. 62 v náměstí
Auto má garáž u Ant. Černého č. 42 u Sokolovny. Jezdí s ním a Nordy
zaměstnanci z. Dubských.
Brambory k sadbě jsou uloženy v gruntech za skladištěm Velodružstva
Bylo by třeba aby byly kvalitnější pro dodávky spotřebitelům
jsou na to stížnosti. Brambor bylo dostatek od zač. 1·q· 110 kg
za platby 76 - Kčs

Za oddělení statního statku Nový Hradek,
jsou přidruženy farmy: Dlouhé - Borová a Česká Čermná

A taky pobožnosti v r. 1965.

Začínáme Velikým pátkem, byl 8. dubna. Ten den bývala vždy hlavní pobožnost v tom. kat. kostele pro nás na N. Hradku vždy dopoledne začaté o půl osmé delší obřady, kázaní a u Božího hrobu, nyní se to odbývá ráno v 6½ hod. Domu se přijde k osmé.
Bod. Bílou sobotu, bývalo vzkříšení - přísvěd s nejsvětější s velkou kolem náměstí, poslední 1958, nyní se odbývá pobožnost bez průvodu, pozdě večer.
Na Velkou neděli Velikonoční slavná zpívaná mše sv. o 8 hod dělí velikonoční se 3/4 na 9 mše stará, pracovní lidé.
V pondělí 4. dubna, měl na Hradku v kostele služby Boží z N. Města kaplan Petrina, dobrý kazatel, kázě s tom. paramentem bez pomůcek. Navštěvovaný hodně s menší účastí na obřadech.
1 máje byla neděle, v kostele ráno prý nebylo, aby to nerušilo májové oslavy, až teprv kolem 5 hodin byla mše.
8. května pondělí. Za faráře Jiřana, který z Jimramova mívá snad ke oficiaci sloužil mši z N. Města, děkan též.
30 května pondělí svátostné, u nás pracovní den, ale v Rakousku, NDR, NSR a v Polsku se světí, v továrnách nepracuje. V Polsku zasmrtí.
V červnu čtvrtek Boží Tělo v továrnách se pracuje. V Polsku kostela, byl zdaleka, nepřišel.
12 června. Tělo v kostele už. m. přijímání, oslava 19 20 dětí Vach
18 června neděle. Ve Smržném odpoledne večerní nové opravené vymalované a zrekonstruované kaple p. Marie. Celou kapli opravila, nechali vymalovat, po venku upravit a omítky na ní náklad provedl Miroslav Novotný s manželkou, rodáci nyní v NDR ve Smržném opr. Při slavnosti večerní byl i příležitostně kázeň tiž kaplanek Hemik. Byli tiž dětičky hudbu zřízení z N. Hradku na kolečka. Při slavnosti byli všichni farníci ze Smržného, kde byli všichni: Kostelníci, zpěvačky, zpěvaci, kostelníci a dp. kněží farářství. Manželé Novotní zaplatili nejen za pěkný vzhled, neboť oni tři náklady všeho opravy kaple a provedení účinkujících při oslavě sami nesli.
7 července z N. Hradku pouť, slavnost, v kostele slavná mše sv. na náměstí zábavní podniky: Kolotoč, střelnice, houpačky a asi 4 krámy, hračky, obrázky m. s kecalami. Odpoledne byl lid na lukách.
17 července Kout u Sedlnic na Moravě. Tam byli zábavní podniky, kolotoč, střelnice, 2 hrnčíky, v hostinci vše živo, čilost, dobrý oběd od statku, zpěvák Vít Hejzlar z Vidu, Janko.

24 července pouťní slavnost v Březnici na sv. Magdalenu. V kostele slavná mše, slouží fa farář z N. Hradku, pomáhá z Klanic kněz mní, oběd vždy v neděli sloužit musí dojíždí, z N. Hradku, odkud sem do Březnice do fary přišli v brzkou hod. domů hrálo harmonikáři, chodí kantorek a různá hrajíce fa Pavlíček.
7 září pouťní slavnost na P. Marii Sněžné ve Smržném, slouží mši dp. farářem z N. Hradku z mysl. upravené kaple.
28 září pouťní slavnost v Bystřici na sv. Václava, mše v kostele slavná, slouží fa. farář Mašek za kolínka pomáhají v Bystřici kněz mní v kostelíku odjel. kazatel, pobožnost křížové cesty. Mužský účast silná z Nedvědice, Nedvědičky, z Rychnovska, z kos. a fa.
2 října hroby, slavná mše sv. v kostele.
30 října se dnes vůbec v N. Hradku, slavná mše sv. obřadní hřbitova hrobu zesnulých a vede hrobů.
24 listopad. Letos je v N. Hradku Dušnosti mše sv. ne o půl osmé ale od rána k ránu o půl 6 hod, bylo to potřebí. Po půl noční hodiny ranní, takto proběhlo, byl mezní vrchní nastoupit cestu k domu, cesta byla dost bídy, dlažba jede o půl nine.
25 prosinec slavná mše sv. na N. Hradku v kostele.

V neděli 16 října 1966 měl prohlídku z Černče Petříček předseda MNV, zastihl ke 13/5. Při silnici k Věsoře měl stát pěknou velkou.

V roce 1966 nás opustili - zemřeli.

1. ledna Františka Filipová matka faráře v Č. Janovicích 89 r.
22 ledna Marie Beková. U jedle Borová č. 107 věk 76 r.
4 února Vlasta Marvanová Dvořáková, roz. Svěrná č. 28. 38 r.
7 února Ferdinand Přibyl z Bohdašína, nar. v N. Hrádku 67 r.
8. března Marie Lichá, žena chat. vedáka z Rtě, z Kamýka 62 r.
8 března Hugo Štěpán z Olešnice č. p. 18 m. byr. úředník 74 3/4 r.
9. března Anička Fáblová Dlouhé č. 40 vdova 81 r.
12 března Marie Beková roz. Vondrejcová z N. Hrádku 73 r.
14. dubna Jindřich Patrik z Olešnice č. 26 m. Brusič 69 r.
11 května Libuše Hauclková roz. Čapová z Libchyně 55 r.
15 června Božena Beková provd. Jankova 55 r.
25 června Adolf Ptáčkal z Bystřice 68 r.
28 června Josef Liška z N. Hrádku z Bukova č. 102 93 a 3/4 r.
srpna Fraut. Přibyl (Kadlečka) z Dlouhého č. 39 56 r.
4 října František Hlavata vedák z Dlouhého 28 46 r.
6 října Lydie Hanušova roz. Hanzlíková Čs. Třebová 55 r.
10 října Jan Klapka, rolník a krejčí z Mělčanich 77 r.
11 října Josef Pecháčka ze Rtě 80 r.
12 října Jan Suchánek z N. Hrádku 59 r.
3 listopadu Anna Novotná Olešnice č. 81 m 67 r.
5 prosince Jindřich Sobola z N. Hrádku 74 r.

1. I. 1966 † Františka Filipová matka faráře

Dne 1. ledna 1966 zemřela v Červených Janovicích matka 1957 odešlého faráře z N. Hrádku Karla Filipa, paní Františka Filipová vdova po malorolníku a lékaři ve Přibyslavi na Českomoravské vysočině. Zemřela v požehnaném věku 89 a 4 roků. Narodila se 14 září 1876 ve Špinově u Nového, provdala se za malorolníka Filipa z Přibyslavi na Českomoravské vysočině a v manželství vychovala 5 dětí, 3 synové Karla, Jana a Františka a 2 dcery Marii a Hadlu. 2 synové Karel a Jan se věnovali studiím na gymnasiálním a stali se z obou čím. - katol. kněží Jan se stal dlouhou dobu theologie, mladší Karel

působil jako kaplan po 2 roky v Náchodě a 14 července 1954 se stal farářem v N. Hrádku, kde působil po 13 roku, odtud zde jeho matka Františka a svobodná sestra Hadlička, ty mu spravovaly po celý čas domácnost a na faře s nimi byla velice známý. Matka farářova byla vyšší postavy, trochu při silném cukrovém sklonem na hlavě, do kostela chodila v rukou s bílé modlitební knihou vloženou s hnědým šátečkem. Z Hrádku odešla se synem farářem do Červených Janovic, kam byl v. farář Filip z N. Hrádku 1957 přeložen a kde zde na faře matka farářova domácnost vedla, ale po 5 let před smrtí ležela v posteli ne mocna až letos 1 ledna v Červených Janovicích ve Svaté Hoře zemřela. Pohřeb měla 5 ledna v 13. hod. odpoledne ze fary v Čer. Janovicích a po zádušní mši svaté ve farním kostele sv. Martina v Č. Janovicích, převezena do Přibyslavi, kde pohřeb byl z kostela Nar. sv. Jana Křtitele, asi 2 hod. odpoledne na místní hřbitov, kde do rodinného hrobu uložena. Zůstávají nejbližší příbuzní P. Karel Filip administrátor, Ph Dr. Jan Filip, Fraut. Filip synové, Marie Filipová a Hadla Filipová dcery, Františka Filipová snacha, Františka Janáčková vnučka, Vladimír Janáček manžel vnučky, Radíček a Hanička pravnuci.

22. I. 1966 † od. jedle Marie Beková.

V sobotu 22 ledna 1966 zemřela od Jedle Marie Beková chalupnice na odpočinku, vdova po Františku Bekovi chalupníku a lékaři v Borovém č. 107, zemřela na Borovém u syna Františka ve stáří necelých 75 roku. Narodila se 6 března 1891 v Bobranech, byla to Mádrova dcera, domácí ruční tkadlena, provdala se před I. světovou válkou za Františka Beka. U jedle dostala se k jedli do chalupy s hoskem 1 pole. Bek byl z 5 dětí nejstarší, starý Bek u jedle byl již dávno zemřelý, mladší bratr Josef sloužil za caředa, jezdil ve Svěcpěnu na pile u Vrba Čertíčky s párem koní a 3 sestry byli z domu a matka od Jedle Bekova byla u dcery mladé Bekové dělali za stavem, chovali 1 krávu a v manželství se jim narodily 3 dětky: 1912 František, 1925 Josef, a nejmladší Marie. Manžel zemřel Bek však dost brzo zemřel, 15 března 1939 v nedělních hodinách v noci náhle zemřel asi v 57 letech. Rok stavěl opsmění na hranicích

vypravoval soustavně od cementu prstýnky a natrolykal
se a nadýchal snad prachu z bytku. Děti pro výživu se
školy se vzdoru rozešli a nejmladší dcera Františka je
vzata na Borovou, Josef nar. 1925 je zenat ve Vysokově, dce
ra Anna rozvdaná je v Nachodě, Bekora v chalupě a Je
dlé, obracaní stále, rostlin z okolních lesů natahaným
a chalupy se hrabe se slamenou stříchou
byli po léta sama, elektriku si přepojil nedalaj, za
Stachu již nedělala, ale chodila pomalu se tančila a v
chaluplách, by jí chvíle utíkaly, pomalu se tančila a v
světě dost zdržovala, ne však o vše veřejné zájmy a
sousedské. Před smrtí, před Vánoci, bývala na Borové
ku synovi Františkovi, kde od Vánoc do své smrti bydlela
Karlíčku nechali pohřbívat a u syna zemřela. Byla ne
okolí dobře známá, měnila přísahy, tvrdá, přísná, pří
hubila, pro venkovskou prostinu obvčejná, chodila také v
když už byla sama k zákazu tanečnímu do Balu, v prosto
cení s hráčů v Dlouhém Chvojkém, kde na tančí v
kouti si sedí a s klukama prosvětlila a provzpravěla.
Pohřební kaple, byl ve středu z hřbitova z hudbou z kaple
v Borové, na hřbitově z kostelem. A chalupa po Bekové v
Jodly nedaleko autobusové zastávky na kraji Hradecké
Náchod čeká na rozbourání.

4. II. 1966 † Vlasta Marvánová Potůčková

V pátek 4 února 1966 zemřela v Praze v nemocnici
Vlasta Marvánová, provd. Potůčková, byla ve Smržovských
knoflíkárnách v Polubinách č.p. 38 Marvánová, narodila se 6.
listopadu 1927, zemřela v mladých letech 38 let. Byla
to dcera Františka Marvana, dělníka nyní důchodce
ního ve Smržovce 83 a Marie Marvánové z Obrubě ho
č.p. 22, byla ze 4 dětí, na živu jsou jsou 2 Václav a jí
jsou jsou mladší. Vychodila 8 tříd v Hradku a po
vyučila prodavačkou byla nějaký čas doma, nějaký čas v Brzmově
a Ústí a 5 června 1923 se provdala za pekařského ho
Miroslava Potůčka z Obrubě. Manžel Potůček, řemeslo
nechal a našel si službu jinou u SNB. Mladí man
želé se dostali poblíž Prahy a snad, samé Prahy, kde snad
později měl nacel manžel Potůček zaměstnání u StB
(= Státní tajná bezpečnost) ale nikdo o tom nic neví.
Bydleli tam, obrátili se na nového na návštěvě o dovo
lené nálcech a pod. V manželství se jim narodily
dcérky Miroušky tří je 9 roků a Milan tomu jsou 3
na poříčí Vánoce sem již nepřijeli. Ale najednou
ve čtvrtek 3 února manžel Potůček přijel s autem pro

Marvánovi rodiče, by snim jeli do Prahy, že Vlasta je vne
a umírá. Marvánovi do Prahy odjeli, ale již se dcerou nemo
vážnou nemohli, v pátek přijeli jen vnučka Dobrá pro babičku
Pohřeb se konal v neděli 13 února z N. Hradku z kostela s hudbou a po
nos hřbitově v N. Hrádku, za velké účasti příbuzných a lidu
v 14 hodině v úterý 8 února pohřbena. Pozůstalý manžel, dva synové
sestra vdaná, Hamplová, také děti byly pro dobu Vánočních dnů
u Hamplových.

7. II. 1966 † Ferdinand Přibyl v Bohdašíně

V pondělí 7 února 1966 zemřel v Bohdašíně, Ferdinand Přibyl
vyučen truhlář na důchodě ve stáří 67 roku. Narodil se 1899
v N. Hrádku, poslední stavení před silnicí k Borovému na
levé straně. Přibyl byl pokud známo ze 3 dětí, měl staršího
bratra Josefa, který chalupu hospodařil a zemřel 23 října 1968
Ferdinand po vyučení ze školy, vyučil se truhlářství, ožení se
s Marií Sobotkovou z Bohdašína, kam se dostal a zde
si postavil domek. Byli bezdětní, přítel tis a tam na Hradek
přítel do hospůdky v Pekle, byl dost hrozný, dělal v Bohdašíně
u JZD hrabě, nasady a pod. V hale v níž se stanek a
kovačné, ze psů pro zkoušku Dobrušský mnohý, Přikopník
Chalupy: Patrák Ferda, měl v ústí svou milenku s obrazkem
vždy přikreslil v jedné ruce srdíčko, v druhé kapu, pátrá a
slídil a oznamuje na okres. nár. výbor Pohledné zjištěno 24.
října 1957 č. 43. Chodili s manželkou Marií, byli oba
na důchodě, ona vyprávěla někdy při křtě v hostinci v
v Pekle v kuchyni Ferda zemřel snad náhle. Jeho man-
želka věděla, když již Ferda ležel v postýlce připraven ke
spaní mu nahlas přečetla z kalendáře nějaký příběh a
když na to v pokoji Ferda nic nepromlouvá, přemýšlela se o-
hlédla očí a dívá se chvíli na Ferdu v postýlce, když se
nehýbal odložila kalendář a chvíli se dívá zda-li spí a
zjišťuje, že spí tiše napořád. Přivezena on byl mrtev
nebožka manželka vyprávěla manželovi 10 února zemřel
kaplan přibyl přivezen na Nový Hradek při příležitosti který šel z
Bohdašína na Hradek kde v kostele při obřadech na hřbi-
tově uvolňovány hrobem hrobem. Zůstává po něm manželka
dětí nejsou. Smuteční hosté a účastníci pohřbu stavili se v
hostinci v Pekle a zemřel z Bohdašína ti nebyli do
odpoledne dal lidi.

2. III. 1966 † Marie Lichá, žena Antonína

Ve středu 2. března 1966 zemřela po delší nemoci paní
Marie Lichá roz. Pelčková druhá manželka našeho
rodáka Ant. Lichého bývalého Hamrníka v Litomyšli.
Zemřela mu ve stáří 62 let. narodila se 27 listopadu 1903

v Kačině byla rodem Polachová. První manželka Čicheho rodem Poulová ze Smržovic a která byl Čichy ovdaná 6.8. 1932 mu zemřela 6.4. 1939 v 38 letech, žili se 1940 7 let po druhé, a tito druhou se seznámil při práci, kdy z dovážel do Nového Města do továrny. Čichy měl z první ženou holčičku jménem Marii. Druhá manželka bydlela s manželem Čichym ve Smržovce, kde měl Čichy od Dvořáčka chalupu ve které bydlel až do konce války 1945, po té chalupu ve Smržovce Čichy přepustily bratrovi Emanu a vrátili se a vystěhovali se až k Litomyšlicům do vesnice Klenůvka kde si vybrali domek s velkou zahradou. Tady se ženě z prvního manželství prodala za Jana Dvořáka, s druhého manželství dítky nyní. Pohřeb Čichého druhé manželky se konal 7. března v 11,30 hod ze krčmy Litomyšlech a po smuteční obřadech na místním hřbitově pohřbeny. Podepsaní pozůstalí na parte: Manžel Antonín Čichy. Dcera z prvního manželství (nyní sňatku) Marie pozd. Dvořáková. Zet Jan Dvořák a mučka Ludmila Dvořáková. Děti z druhého manželství nejsou.

3. III. 1966 † v Olešnici Hugo Štěpán.

Ve čtvrtek 3 března 1966 zemřel v Olešnici v náměstí č. 18 m bývalý rolník a hostinský Hugo Štěpán vdovec ve věku 74 a 3/4 roku. Narodil se v srpnu 1891 v Olešnici č. 24 m byl to syn řezníka Štěpána od náměstím čp. 24 m, který domek i syn Hugo když se po první svět. válce s Emilií Čtvrtečkovou ze Smržného č. 40 ožení-provdá. Ale domek se mladým Štěpánovým zadlužil a koupil ho z příkazu z Kačiny továrník Kříbyl a Štěpánovi bydlelí v domku dál jako nájemníci. Hugo Štěpán z počátku tu řezničil, pak se vyučil, později to zanechal a stal se stavebním dělníkem, přes válku se firmy Rölling spol. Loch Grenzebach Štěpánovým se narodily v manželství 3 dítky Emilie, 1919 František a 1928 Hugo. Štěpán byl původně národnosti německé, ale ženil se s Češkou a přes poslední válku neměl v Olešnici s Němci žádné styky a souhlad, nebyl tudíž pokládán za Němce, nebyl proto odsunut, po převratu 1945 požádal o národní správu Menzigerova hostince v náměstí čp. 11 m, který byl rodině Štěpánově příbuzen a Štěpán tady do konce roku 1952 čepoval a dělal hostinského. Po ukončení zimního nebo koncese, obdržel-koupil cigarety, šerou plackou s českým střihem, ve které cigarety chodil a je nosil, když byl již asi od r. 1955 na důchodě. Štěpánova stříla

také k prosinci smutná doba, neboť mu 25 května 1961 zemřela 59 letá dcera Emilie a 20. 3. 1964 mu zemřela manželka Emilie, byl by smyslí dobrý a manželky nemocný, přesto zůstával veselý a rád si zpíval doma na kanapi, hledě do prázdna, se žádným zadlouhý prohovor nevedl, někdy zašel do Národního domu v Olešnici, na cizinu kávu, posedělal sám u stolu, hůl nikdy z ruky nepustil, se žádným nic nevedl, také zas odejde s hůlkou na hlavě. Bydlel stále v náměstí mimo to pronajal zet syna Františka, který jsa ženat, má 4 děti a ženu. Jednou z nich, dítě po zemřelé sestře Emilii, jeho dítě milovaní za svobody s jinou dívkou a zrazl ho k sobě a jeho matka se (r. 1950) Miloslav (1951) Jan (1953) a Pavla (1956). Zůstává Štěpánová Zemřelý Hugo Štěpán hořel měl jako rím. katolík z místa odvolání z kostela v Olešnici s hudbou, lidu na pohřbu dost. Pozůstávají 2 synové František, Hugo kupečky bydlí v původním čp. 24 na, které v dražbě koupil z Bystřice Štěp za 6.000,- Kčs (pro dceru Věru a zeť Hugo ho pro dceři 1961 zemřelé a mučka Jaroslava.

9. III. 1966 † Anežka Faltka na Vohradě.

Ve středu 9. března 1966 zemřela náhle na Vohradě v Dýchem čp. 40 stará Faltka č. j. Anežka Faltová, vdova bývalá domkářka a vdova po tkalcovském mistru Benediktu Faltovi, který již 2 října 1956 zemřel. Faltová zemřela ve stáří 81. roku. Narodila se 11 ledna 1885 v Borovém, byla to dcera Jana Bubeníčka a Anny Suchánkové. Jana Svobodná, vzala si roku Benedikta Falta, tkalcovského mistra bydlely v Komárově u Jilemnice, potom v N. Hrádku a 1924 koupili na Vohradě chalupu od Františka Grimače a v ní počtu rodina Faltova se usadila se 3 dětmi, tudíž 5ti členná. Tato nízká chalupa stála na Vohradě u samého lesa u cesty celá dřevěná a slamou pokrytá v roce 1930 shořela a Falta postavil nový domek, na jehož místě vršky Vlčenky, kde si jako tkalcovský mistr pozvětšoval vedlé dílo na 2 mechanické stavy. Falta za mladších let v tkalcovských mistrovských do r. 1932, potom brál penzi, a dělal na stavy doma a manželka Faltka mu pomáhala, zpukala, škrobila a pod. Faltovým se v manželství narodily 3 dítky: 1909 Marie, 1912 Antonín a 1920 Josef. Marie se vdala 1930 v dubnu, odchází z domu do Smržného 1937 se zetěm Štěpánem vyučeným kovář jde odchází z domu tě do Smržného kam se přižení a 1943 se ženě Josef a stará Faltová mu postupuje chalupu, sami si ještě tkalcují a bydlí vyjmě světnici ve přízemí výměnku

chalaupy do konce války a dost, chalaupina byla u nás zastavena vložiště nocí a denně thdlenina bohužel! zanikla. Nethalaupy už a jsou vezi vyjeny jak již uvedeno dle Falta, jako bývalý thalaupník mutr. Mají se dobře. Chodí stole, vlastně prodávají sukkusem v nedělí na Hrádek, jako dopoledne do hostelu, to je ostatního venkovského lidu od galerna ovi z vyku, stan u z hospodě u Lebšu nebo u Sovovských, Falta je rucky, Faltka s nim, chodí rady na pohřby také u staví rádi s pozůstalými u zapijí smu tek. Faltka vypravuje jak se Falta kolikrát opil; přišel domu, když ona mu domlouvala, že ji mlátil, všechno rozbil, ovšem, že něco bylo ale ne vždy tak drastické. Faltová při nějaké události rada omdlela. Omdlela při požáru jejich chalupy, leželas v tráve na hřbitově, načichala se vůní hlad, tak je z kopce Hejtmanova od Hujera lesa, Štěpka, když šla na vě kolem se mlýna od Lížka a nesla si na záda 2 bochníky chleba, ranečky, sundala a z Faltkou se rozdělila to 1 bochníček Faltce dala. Jednou se stal a omdlela v čekárně na Hrádku a když ji chtěli nějak křísit, tu právě u toho při tomný štvanec Klíma Antonín radil by jí rozvázali sukně; jakmile to Faltka uslyšela, tu hned vyskočila jako laň. Jednou na Štědrý (masopustní) Falta zabelu do hospody na Rybníčku Ondrejov a tam byl se sousedy real. Faltka manželka po okolí hledala, navědila o něm a když je sousedé v dálce před hostincem, viděli, že hledá Falta, rychle Falta vzali, schovali, stačili ho v sále do stojící tic šatní jarmary a jarmaru dvířka zavřeli a Faltce hledající manželce Falta řekli, že tu není, že ho dnes nevidělí a o něm nevědí. Když však nedohledala, a stále se se sousedy hádala a dohadovala a Faltovi to bylo o jarmaře již nepohodlné a dlouhé, najednou se dvířka jarmary rozletěly, dohromady rozesmály se Faltka jarmary se ku hrůzu Faltky vyhrabal opilý Falta. Faltka jakmile Falta spatřila upadla a omdlela. Přinesli hned vodu, chtěli ji křísit, ale Faltka jak to zpozorovala vyskočila před strachem by ji nepolili.

Jak žilo s Faltou, prožila ve fyzi dvě světnice, Falta byl k poledni již veselá, ale Faltové se dnes stýskalo a navštěvovala sousedi Jr. obcí: Knourkové, Klanicové Ondrejcom a j. od rade se s nimi hovorila, sla od jednoho druhému a zvedavě mimo sbírala a dal mistovala a po novych tmavila.

Jednou při Kuřurková při návštěvě Faltce poděkovala, kdyby nějde to mělo vadit, že by si rady zpívat, ale „Mojo, to byste měla nejlepší a udělala to, dobrý to zy onemocněl a 2 října 1956 zemřel na rakovinu plic v 80 letech. Ta pak již je sama, stále vychází, jednou lo domu a ku prodeni, mladí, kteří bydlely. Ti vaare chovají, původní své bratr do druhé zimě mnoho a by měnili jí také Kamila, měla zármutek, ale co platily, tady vedla okénu, aspoň dobré na silnici, tak jak nekoho vidělo, přejde, hned vyběhla, zaraziła a vyzvondala. Brala po Faltce důchod 400. Jeg měsíčně a k novému již naříkala, že je jí smutno a dlouho dlouho. Na Smrtku z března u šla ještě dolejší k Vondřejcovu na besedu. Na to se třetí 9 března si ještě dala vzí zmáz mladé Faltové, která šla k Andersonovi ve Dvoch k hostinci byt. k pozdějšímu prodeji už na koupi dědinek by jí pánmila mléko a když mladá přišla s mlékem od prodejny zpět domu, tak stará Faltka ležela napříč jeho postel a nehybně se, byla mrtva, zavila si ani mrtvice měla vypravu služný řím. Katol. pohřeb v sobotu o 3. hod. z kostela v N. Hrádku, v otevřeném rakvi, měla pohřeb za slunečního počasí s hudbou, po pohřbu se účastníci sešli v hostinci u Martinka, kde pobyli do příjezdu autobusu po 6té hodině. A k poslednímu v hostinci si vyprávěli, že jednou Faltovy přijdou nějakým okénkem u hrobu manželka Falty slyšeli hovořit: „O ty darebáku, ty sis mě nic nevážil a navztrapnil, když po domu chodil opilý, rozbil hrnce, džbánky hrnce a nádobí, no ja jsem tě tu odpustila!" Tak a podobně byl Faltovi z hrobu ležícímu vyprávěla. To ho pohřbu vy přavovali.

12. III. 1966 † v N. Hrádku Marie Beková.

V sobotu 12. března 1966 zemřela v N. Hrádku vdova Marie Bekova roz. Vondřejcova po druhé vdova po Josefu Bekovi krejčím, zemřela ve věku 75 let. Narodila se 1891 byla rodem Vondřejcova v N. Hrádku za kostelem č.p. Byla ze dvou dětí starší. Provdala se za Františka Fábyla pod farou. Usedlost č. 69, který nikdy za první světové války na ruské zemřel, ovdověla a podruhé se provdala za krejčího Fr. Beka Romanova, který však také před mnoha lety zemřel. Bydlela v ulici pod Kotvelskou silnicí nad posledním stavením nad Burketovými č. 134. Měla dceru, která se vzala, žila ve V B Zemřela byla ve čtvrtek 17. 3. v Pardubicích zpopelněna.

14. IV. 1966 † v Olešnici Jindřich Patzke

Ve čtvrtek 14 dubna 1966 zemřel v Olešnici Jindřich Patzke rymařov. truhlářského, t. č. na odchodě jako starobní důchodce ve věku 69 let. Nar. 1897 na Slovensku přišel do Olešnice, oženil se a jako brněnský zaměstnanec přišel válkou a v začátku války posléze u 7. R. zmizel v Sušicku. Za války sloužil u Slovenské armády, byl zajat a po válce přišel zpět do Olešnice. Manželství se mu v Olešnici 1930 narodil syn Jindřich, který pracuje v č. 93 m v Olešnici a matka v č. 28 oba bydlí. Patzke měl pohřeb církevně katolický v neděli 17 dubna za zádušních službách Božích v kost. kostele za obsmutného účastenství pohřebení. Patzke zemřely měl v Borovné bratra Bruzího Roberta.

Anna Patzková * 1896 † 1967

11. V. 1966 † v Libchynich Libuše Čápova.

Dne 11 května 1966 zemřela v Libchynich Libuše Čápová, provdaná tam za Václava Hudíka strojníka v N. Hrádku od Dolanku (t. č. Starosedl) ale 4. prosince 1963 tam zemřelého. Narodila se 28 února 1911 v Borové, byla to dcera 16 ledna 1957 zemřelého Ant. Čápa, z Doubku čp. 36 a 1927 zemřelé matky Františky Kacířové z Borové č. 47. Po smrti matky Fr. Kacířové se otec Ant. Čáp ženil podruhé, vzal si za druhou ženu Annu Hartmannovou nad školou zč. 36 a když se tak Čáp dostal na Doubek, přišla Libuše dcera v prosinci 1928 s otcem na Doubek. Sem začal chodit z Libchyň Václav Hudík, až se 1933 Čápová prodala a odešla do Libchyň. Pobyla v Doubku než celých 5 roku. V Libchynich Hudíkovi vlastnili chalupu, která jim v roce 1953 shořela a postavili si novou. Narodilo se jim 2 dítky a manžel Václav Hudík asi 4. prosince 1963 v pouhých 56 letech zemřel. Jeho pozůstalá manželka po 2 a ½ roce odchází za manželem. Pobyla si v Libchynich na svých 3.3 let a zemřela tu v 55 letech, také v poměrně mladém věku. Zemřela na rakovinu a předrouzené jiné nemoci

15. VI. 1966 † Božena Beková z Doubého

Dne 15 června 1966 zemřela v Náchodě v nemocnici Božena Beková provd. 1936 ½ za Oldřicha Zaňka tov. dělníka z Náchodě. Narodila se 17.2 1911 v Doubém č. 15, byla to dcera Františka Beka chalupníka 1916 zemřelého a Anny Bekový z Doubého č. 14 † 1944 zemřelé. Je žijících letech pobyla u matky, dále šla do tovární Chalenzat ale již v 25 letech z Doubého se vdala a mala s ním již přicházela zemřela v 55 letech.

25. VI. 1966 † z Bystrého Adolf Ptáskalu.

V sobotu 25 června 1966 zemřel, vlastně se v potoku utopil Adolf Ptaskalu od malička nadenik, příležitostný dělník u cizích lidu z Bystrého ve stáru as 68 roku. Pokud vím na pile byl to ubožák, byl hodně nahluchlý, menší jazyk se mu při řeči v ústech plet, samotářsky nikdy družku si nebo ženu našel, byl to vidět občas v hostinci a v tak i tentokrát, šel v sobotu večer domu z hostinců v povznesené náladě a pod Dobřany v Dolích upadnul do potoka, nevybrabal se nevybrel a utonul. Pozdě byl se dívat pro Honzou Čápovi, hlasičnetaři Dobřanský z Libchyně, když ten zemřel žila s Ptaskalem. chodili spolu do hostinců a do hostinců, když tak se drželi za ruce jako děti, šli do hostince pozd. zasedli, poručili si a pili oba z jednoho pulitru, sklenice. Lidé v hostinci ho nich mrkali, měli z toho legraci a dívali mládici si je dobrala a měli k nim vzdělávání dotazy. A tak již Ptáskala ve hrobě vidět

28. VI. 1966 † v Bukovci Josef Livar.

V úterý dne 28 června 1966 zemřel v N. Hrádku v Bukovci č. 202 známý a vůbec v celém okolí a farnosti známý stařeček vdovec bývalý mlynář tkadlec nyní již na důchodě na odpočínku Josef Livar ve stáří 93 a ¾ roku. Narodil se 9 října 1872 v N. Hrádku č. 41, byl to syn Josefa Livara, řezníka z Skalce a Kateřiny rozené z toho místa co je Štěpánův povozník č. 141. dův Mládkovi. Když byl Livarek 5 let zemřel mu otec v 45 letech na zápal plic, matka byla vdovou po 6 let, vzala si Jos. Roubala byl odd. ani 1886 a když tento za několik málo roku 1891 zemřel, zůstala matka vdovou do 88 let. Livar vyšel z chudé tkalcovské rodiny, byl ze 7 dětí. Sestra Kateřina měla Balcara, Karolina Hlavka a Prubylu, ostatní zemřeli malí. Livarovým údělem byla jen a jen domácí ruční tkalcovina od dětských let až do pozdních, až do starých let až asi roku 1950 kdy tkalcovina zanikla. Livar šel za nukáče na

na Dačkově Jos. Dočkal č. 254 (dnes Zbraslavice) a při soukromé se učil dělat za stavený a když se naučil dělat dostával 1 Korunu od kusu. Na Dačkově byl 5 let do 19 roku. Když zemřel nevlastní otec Koubal, musel Šivar domů, kde dělal za stavení znova. Bydleli v nájmu u Šveců č. 126 (později je z toho Hlaváčova Jos. Suchánka) Odtud se Šivarové vystěhovali na Hlubočku, kde koupili chalupu za 215 zl od tady zase šel stav. Když dospěl v chasníka, šel občas do hostinců k zábavám, rád tancoval. Když mu bylo 24 let, tu 28 list. 1896 se oženil s Kristinou Fišerovou z Bukovce, líbila se mu. Mladí manželé bydleli krátký čas na Hlubočkách, potom si koupili v Bukovci chalupu č. 202, kde obstarávali. Šivar i manželka byli v náboženském duchu vychování, chodili v neděli a o svátcích pilně do kostela, vyzdobili si postavili u stavení kříž a slaměnku vyrobili, zvedli se nad stavením jeskyni s Božím hrobem, stavěl Šivar doma Betlémy, měl katolickou náboženskou knihovnu, chodil každoročně na pouť do Svaty a do Vambeřic, chodil od 13 let, ve Vambeřicích byl 70 x.

Šivarovým se z manželství narodilo 7 dětí. 3 děti zemřely brzy, čtvrtá byla 1901 nar. Anna provdaná v Okrišově Markové, pátá Marie nar. 1903 provdaná ve Brzkách a 1905 Josef, dále Antonín a Otto zemřely záhy. Šivara bylo vždy vidět každou neděli s manželkou v kostele, kde Šivar náboženství zpíval, a se modlil občas přišel také na Boží se zeměm do hostince Andrýzy ku své dceři Marii na nádražky, kde si vypil pivo posedět s hosty a zapálil si vždy. Šivar měl rodinu rád, rád si hrál, ale zažil také chvíle smutné. Syn Josef narozený 1933, pilný, dělal také za starého a náboženský, vyřezával do Betlému figurky a jesličky, dělal kolportéra kat. časopisů, zemřel 14. 4. 1946, zůstala po něm vdova s dcerunkou, žijí stále společně. A konečně 31. října 1956 mu umřela jeho milovaná manželka Kristina. Jako vdovec po byl tu ještě po mnoha manželky, bezmála 10 roku, chodil stále pilně v neděli i ve všední den do kostela ku zpovědi a ku sv. přijímání. Když se v Bukovci zrušila hospodářská a hospodářské zvířectvo z Hradíku Ant. Pustaval a Šivara dcery dočasně po čas stavby

přesídlely do Okrišova ku dceři Marii, kde se mu dle dosáhnu nelíbilo stýskalo se mu, nemohl do kostela a nemohl to ve pátrání po stěnách rozvěšeny obrazy svatých. Po přístavě byl dědu Šivar přivezen zase domů do Bukovce do připravené světničky. Než skončil to již do-končila nemoc, kterou asi po týdnu nemocí dostal. Byl nějakým zaopatřen, na odchod z tohoto světa se náležitě připravoval a žil, že se své milované a vytoužené míře na cestu do věčnosti, usmíval se a opustil zdejší svět rád. Pohřeb měl vypraven v sobotu 2 června z kostela při průvodu za hudby, účast byla značná, všichni známí s kterými navštěvoval kostel a s nimi o kostelních svátcích sedávali ho doprovodili. Ve rozsáhlém oživení rakvi, vyložené květy a obrázky lásky dědy Šivara jakoby spal, usmívaje se. Byl to on jako živý. Byli na pohřbu z Okrišova Jarkovský, Marek starší, Černý aj. Po pohřbu se všichni sešli u Šorovských do vedlejších hodin.

V Novém Hradku u Bukovce asi v koncem na nejdelším kraji stojí v řádce skupinka pěkných chaloupek na místě zvaném vrchu v loukách a ve stromoví se rýsuje z nich bydlí mám zemi v okolí a zvláště na Skřech známý, přívětivý a laskavý dědeček Josef Šivar. Jeho životní pouť se již uzavřela, čítá již (psáno 1956 a nemá se jíž smíte zapsáno) 84 let je o 20 let starší než tato řádky píše, pokládal jsem za švagrovat, dědečka Šivara navštívit. Stalo se tak ve čtvrtek 22 března 1956 vyhledal jsem Šivarův domek, ve kterém stojí ještě jeho tkalcovský stav na kterém od 14 let už dělal. Stav jeho stojí ještě ve větší světnici, ale na stavě již není, brzda a šnek pro přízi zavěsy ke stavu a stav sám již vyhnal a odpočívá. Šivar sám je na odpočinku v přízemní světnici, kde na posteli leží jeho 84 let čítající choť Marianna manželka, která pečuje, vyhlíží a dohlíží se světnice obstarává, chaloupku, když vrací se do práce zpátky a občas se jde podívat do velké světnice na odpočívající stav.

Šivar jak mi pověděl, vstával vždy než vstal, vše do večerní hodiny, kdy se šel uložit ke spánku, zatopil, bylo teplíčko a po odbornou přísedícím a mezi jinými hovorům Šivar vyprávěl o svém životě. Vzpomíná:

„narodil jsem se 9 října 1872 v N. Hradku č. 41 v rodině, můj otec byl Josef Šivar, matka Zofie Vaníčková, z Trhu mýta, kde Štěpán provozník, dříve obchodník. Otec byl zpra-

tkalcem plátna, později tkal kanafasy do nachoda a když mu bylo 45 let šel s kusem ušmigle as po zaučetí šlo zakrátko v tkalcovu zemřel, mě byly 5 let, matka byla znova po 8 let, brala si Josefa Sorbala, byli oddáni asi 1886 a když tento zemřel zůstala vdovou do 88 let. Byl jsem ze 7 dětí. Zofka mrtvá, Balcara, Karla mrtvá Petr byla, Jos. ostatní zemřeli, malí.

Chodil jsem do školy do 13 ½ roku na Hrádku, byl jsem potom na Pachově u Josefa Boše č. 254 (již zbořeno Boš zemřel 1917 r.) 6 let (Bzdech) za sukaře a přitom jsem se učil později dělat za stavem a když jsem uměl dělat dostával jsem 1 korunu od kusu. Byl jsem na Pachově 5 let do 19 let. V baráčku v místech kde stojí továrna postavená Jos. Suchánkem čp. 126, by dělal matka s Sorbalem, který zemřel a já musel z Pachovy od Božího domu a doma jsem zrovna dělal za stavem To jsme tu byli s matkou v nájmu, byl to barák Strouzů a později ho koupil ze krá Suchánek. To bylo asi r. 1896. Potom jsme koupili na Hrbkách v místě co je kostelník Fišer za 215 zlatých. Zde se dělalo zase za stavem dělal jsem kanafasy.

Něco povím ještě o mých mladých letech, za mé svobody. Když mě bylo 14 let, na vrtanek mělal mě Sobě jít do hospody na Blatiny k Martinkům, měl jsem na útratu 7 krejcaru. 2 krejcary jsem dal harmonikáři, kapel jsme se asi čtvrt litru piva a za 2 krejcary marcipánu a recu jsem byl už doma, občas jsem chodil k muzikantu a taneval jsem. Také na Hradiště do Rathouze, k Václavům (Lepšům) na výsluní jsem nemusel. Když mě bylo 24 let začal jsem vážně uvažovat s Kristinou Pišerovou z Bukovce, líbila se mě a brzo jsme se ženil. Byl jsem po svatbě spokojen a šťasten a ve svých tužbách vzhledem. Ale dlouho né. Bylo mě 25 let zatrpkl jsem po prostonárodním životě, jako jsou Františkáni, když jsem viděl, že to již na ženat nejde umínoval jsem si a dodal plány, postavit u stavení kapličku, ale nemůž jsem prosídky, soused Emanuel Policajta (Trimb) mě zkazoval, že by to mnoho stálo, tak jsem si nechal postavit v zahrádce kamenný kříž, který stál 35 zl, bylo to v roce 1899. Pokládal jsem sobě za křižovníka, tak jsem si nechal vytesati na kříž, relief kajícnice zvané Magdaleny, by mě na oběti připomínka

křižovníci a potom kajícnice, které Pán Bůh odpustil. Kříž cel, dřevěný, musely se koně brzdit a přitom byly velké potíže pro Bušovce bez nás k naší chalupě. To byla má jediná a nezaplatitelná útěcha.

Byl jsem také v první světové válce 1914-1918 na různých bojištích. Vrátil jsem se 1925 ze strání nad stavením z kamenů kapličku, obnovil hroby na zříceninách Jan Nepomucký, malých křížků na oltářičku, bez prolití i obrazů. Měl jsem to dělat se chodili dívat lidé zdaleka, zejména letní hosti na pobytu v N. Hrádku a i celé prázdniny, myslil jsem, že to budu mít pro sebe, ale zajímali se o to různí lidé. Pořídil jsem si také ze svých úspor knihovnu, měl jsem na 400 knih, bylo to různého náboženského. Bible se žalářem, Život Krista Pána, Poslední Život svatých Kateřina Sienská a j. novény a časopisy jsem odebíral: Kříž a Maria, Štít mečů, Vinkovan, Jiří Wojtech, Rozsévač a pod. Od 11 let jsem měl zálibu chodit do Vambeřic na pouť až Obrázek za rok až do r. 1914 a po té válce jsem tam byl dvakrát, víc to nešlo. Ve Vambeřicích jsem byl celkem 40 x.

Byl jsem ve svém životě vždy spokojen a šťasten, rodinu jsem měl rád a moje útěcha vedle mé rodiny byl kostel a má oddanost a odevzdanost do vůle Boží. Měl jsem ve svém životě také chvíle smutné, které se mě těžce dotkly, byla to chvíle kdy mě na věčnost odešel můj jediný, již zralý syn Josef († 20.3.1946) Byl náboženský, rozdělával a kostela katolické nauky. Dělal za stavem a vyřezával při tom lidičky do betlému, dovedl je umělecky malovat, zvláště Ježíšky. Má vděčná jediná potěcha byla, že se za můj bezúhonný život, zbožný život bude radovat ve slávě nebeské, to mu dopřej odměnu Pán Bůh.

VIII. 1966 † František Průbyl „Kadlíček"

V srpnu 1966 zemřel kdesi v severních Čechách hospodářský účetník František Průbyl, nemanželský syn Růženky Průbylové „Kadlíčkové" bydlel Kochazelu z č. 39 (rozbouráno 1937) narodil se 25.5.1910 matka ho dala po vyučení obecné školy v N. Hrádku na hospodářskou dvouletou školu ve Smilčicích, byl pak na vojně, přišel 30.3.1934 zevrubný, stal se fotogr. učňem Byl na praksi v Pelicích u dvora, pak hospodářským úředníkem v Líšni u Brna, v Pernici atj. V Líšni u Brna žil havalisticky nad poměry, vypůjčoval si od správy, nevyrovnával, správcovi za stravu snad neplatil se zamýš-

našli u samovolné vzdálil a byl doma, chodily za ním na obecní úřad dolazy, což nač. Matka mu nadržovala koupila mu za 16.000 Kč motorku (motocykl) „Orion" na splátky, jak neplatila a barák psaný na mě jí dala zálohu do dražby a byl prodán, koupila ho zálezná. To bylo v roce 1931. Po čase k nám zastupování v severních Čechách v Praze. Oženil se 1941 v Chotišově u Litochovic s Marií Merkvarlovou z Vrbičan 78. Byl pak stále ve světě, poslední léta jezdil do Olešnice na letní byt a asi po 2 x při dovolené, byl ubytován u obch. Poly v Olešnici až tyto dvě zprávy, že zemřel, kde je pohřben a jak není známo.

4. X. 1966 † František Klamta z Dlouhého.

V úterý 4 října 1966 zemřel po delším churavění náhle ve Vižňově u Brumova z Poděbrady nám všem zde tolik známý ve 42 letech František Klamta postižený povolání železničář. narodil se 4 října 1924 v Dlouhém č. 28 byl to syn 4 úhrn. 1964 zemřelého Petra Klamty chalupníka a kamnářského dělníka v Dlouhém 28 a Anežky Bekovy ze Sněženého 16. Byl ze 13 dětí, pořadem narozený druhý. Po vyjití obecné školy v Dlouhém a v N. Hrádku, vstoupil jako hornický učeň do učení u firmy Spryňar a Kněnč, kde při práci byl zraněn, provozoval v práci a byl od 8.9 1941 nemocen a byl stále (15.3.1942) léčen doma. Potom chodil za okupace (Protektorátu) na práci v Poříčí do Luftwaffe a po převratě 1945 po odbytí vojenské službě 1946-1948 (vojákoval na Slovensku) byl v Myrinitě zaměstnán u dráhy, kde se také 1949. 19 list. oženil s Boženou Šoulisovou, bydlili ve Vižňově. Však po otcově onemocněl, byl delší čas nemocen, chodil sice ale nebyl zdráv byl slabý, chatrný. Vnitřní byval také doma na Vokraději, poslední léta často, ještě 2-3 dni před smrtí, ještě v sobotu. S překvapením přišla zpráva, že je mrtev. Pohřeb zařídila pozůstalá ve Vižňově rímsk. katol. jíž pohřben na hřbitově ve Vižňově. Je pozůstalá vdova a 2 dětky. Na pohřbu byl odtud mimo jiných blízkých příbuzných Josef Falta z Vokrady se synem Čp. 49.

6. X. 1966 † Lydie Hamerská prav. Hanušová

Ve čtvrtek 6 října 1966 zemřela v České Čermné Lydie Hanušová rez. Hamerská za Žuí č. 13. Narodila se 5 června 1911 ve Rzech č. 13, byla to dcera 1941 zemřelého Emanuela Hamerského, chalupníka ze Žuí č. 13 a 1925 zemřelé Marie Tomášové z Rzkyně. Byla ze 6 dětí

v pořadí třetí. Vychodila obecnou školu v N. Hrádku, když ji bylo 14 let vyšla školu, tu ji zemřela matka, odešla k lupiči chatrná a přísluhovačka, nenesla jeho četnou rodinu Kostelci onemocněla Lydie na tyfus - byla tou nemocí zalížena, nakažena celá rodina přetěžkou, odvezena se odvezena z Kostelce do Náchodské nemocnice. Lydii 3 června propuštěna z léčení 16 srpna, doma vůbec nešla, byla v Kostelci a v Náchodě. Narodila 11 září 1932 a tyfus se očekával - navrátil 20 září 1932 a byla zase léčena v Náchodské nemocnici měla 42° horečky. Byla prodána za Josefa Hanuše pekařského z C. Kostelce. manželé pekařskou, Hanuš choval koně a jezdil po okolí a vyvážel pečivo. Po několika letech koupil v České Čermné při silnici k Náchodu domek, kde též provozoval pekařství které ve válce 1939-1945 zanechali a Hanuš se vyhlásil podnikat „Snížka" mající svou centrálu ve Studenci. Hanušovým se v manželství narodily 3 dítky, 2 synové a dcera. Hanuš se zmohl, postavil v Čermné ještě další jiný domek. Lydii však v manželství příliš zdraví neslušelo, byla v pozdějších letech neduživá, chovala snad od páteře až nemoci podlehla a v pouhých 55 letech zemřela. Evangelický pohřeb měla byla po rodičích evangelickou - v sobotu 8 října na českém hřbitově. Zanechala manžela a prodanou dceru Bohumilu v Jaromeři a 2 synové zůstali Josefa a Jiřího v C. Čermné.

10. X. 1966 † v Mělčanech Jan Kupka

V pondělí 10 října 1966 zemřel v Mělčanech u Dobrušky náhle známý rolník a kronikář v Mělčanech čp. 6 Jan Kupka v 77 letech svého života. Kupka byl zámožným rolníkem, měl v Mělčanech ve zdravé půdě silnici hospodářskou usedlost, choval 9-10 kusů hov. dobytka a koně v době zakládání jednotných zemědělských družstev vstoupil do družstva. V manželství se mu narodili 3 synové, jeden zemřel byl hudebníkem, chodil hrát s bystřickou kapelou. Kupkas zemřela pro několika roku chvíli, která mu před tím kolika roky zemřela. Kupka pobíral menší zemědělský důchod něco přes 300 měs.

Klupka byl dobrým kronikářem, zajímal se o staré tramdachy a události a navštěvoval v našem okolí kronikáře a členství výpisy. Byl v tom činným až do posledního dne svého života. Jeho smrt vzbudila veliké rozhořčení. Byl veřejně římsko-katol. chodil po nedělích a svátcích pravidelně do nedaleké Dobrušky do kostela. Pohřeb měl ve čtvrtek 13 října, se zúčastnilo se přišlo rozloučit občané, sousedé a známí přátelé z Dobrušky z kostela sv. Václava, kde byla rakev se zesnulým Klupkou vykropena a po požehnání měl svatý z kostela sv. Ducha do rodinného hrobu na hřbitově u sv. Ducha v Dobrušce uložena. Klupka byl člověkem prostým ke stáru od práce setřným, příkladně pracovitým a upřímným, prostomyslným občanem.

11. X. 1966 † ze Rzi - Josef Procházka.

V úterý 11 října 1966 zemřel v Nachodě v nemocnici Rzi, občan a rodák p. Josef Procházka, bývalý truhlářský dělník, nyní důchodce a od r. 1957 vdovec v Rzi čp. 5. Procházka se narodil 29 list. 1886 byl to truhlář ve Rzi se seznámil od nás s Marií Světlíkovou dcerou Josefa Světlíka obchodníka ve Rzi č. 5 manželé Procházkovi bydlelí v Praze, kde se poznali na Malvazinkách dům č. 1774 který tam Procházkovi opustili a koupili si 1935 od sestry Procházkové Kordagerové v Rzi (vdovy) domek č. 5 za 18.000- Kčs a když Procházka šel 1940 na důchod domek v Praze prodali a přistěhovali se na Rzi. Procházkovým se v manželství narodily 3 dítky, ale tři z nich zemřeli. Dcera Marta 1939 v 23 letech, v roce 1943 Růžena v 7 letech obě na tuberkulózu a syn Pavel v 41 letech 1960 v Praze. V roce 1957, 26 ledna Procházka se stal vdovcem a od toho času, žil osamoceně ve Rzi v domě sám. Sám si vařil, prał, nákupy obstarával, chodil vlastně autobusem jezdil na Hradek každý týden k holiči. Procházka byl ztížen třesavkou, třásly se mu klepaly ruce, těžko se najedl. V roce 1950 Procházkovi svůj domek ve Rzi prodali Vlastě Světlíkové z Dobrušky 575 byla z příze a Procházkovi si vyhradili při prodeji domek až své smrti obou užívati a v něm bydleti. Světlíkovi z Dobrušky sem dojíždělí, ale jen asi let. Na vymožení Světlíkových odešel Procházka 1963, 6 července do chorobince v Náchodě a domek ve Rzi se vyprázdnil ale v tísni nouze o byty navštěvat tento domek jako bytové jednotky oproměnil místní národní výbor v N. Hradci ve své pravomoci, přes protest majitelů Světlíkových byt v roce 1965 přidělil rodině Zdeňka Poláka, zednického mistra stat. statku v Dlouhém. Světlík musel být s

nuchuti uvolnit a Poláku se nastěhovali. Procházka za pobytu v chorobinci, se přišel občas na svůj domek v Náchodě podívat a zase odešel. Však jednou v létě přišel, ale jeho byt je bez jeho vědomí obsazen a se smutkem odcházel a již nepřišel. V chorobinci v Náchodě se dožil pěkného věku 80 let, dožil do nemocnice kde 11 října zemřel. Světlíkovi mu z nemocnice vyřídili evangelický pohřeb a byl pohřben na úsekovém hřbitově v Rzi. Nyní již Procházky a jeho rodiny mezi námi nejsou památky. Takto se ztrácejí rody a rodiny od nás jedna za druhou.

12. X. 1966 † v N. Hradku Jan Suchánek 78

Ve středu 12 října 1966 zemřel v N. Hradku v 59 letech Jan Suchánek, zedník v trvalém na kraćky v N. Hradku, byl to syn † Jana Suchánka, chalupníka a tkalce na Jasenné. Měsíc a manželka Suchánkovi byl v 5 tí dětí, jeho bratr měl Zuzanu, Marvanovou a sestru Suchánkovou 86 zemřel 1933. Honza Suchánek byl humorista, vtipný, bystrý a hostinský v N. Hradku u Josefovských a u Martínka a dělal vedle humor. Byl ženat, teprve však sedmou radou a poslední. Přišel domů z hostince, večer ulehnul a při ležení na zemi, postihl ho infarkt a podlehl. Takovou náhlou smrt přál hrabě Kolowrat. V našem zdejším Polsku byl známý, chodil na Rzy 3 Králem zpívat a hrál tu před 40 lety divadla. Pohřeb zůstal měl v sobotu 15 října a lidu na hřbitově měl mnoho. Zůstává po něm vdova Ludmila 1911 nar. a 2 dcerky Jiřina 1948 a Marie 1950.

3. XI. 1966 † v Olešnici Anna Novotná.

Ve čtvrtek 3. listopadu 1966 zemřela v Olešnici Anna Novotná manželka Ludvíka Novotného v Olešnici čp. 81 m (nové 157) ve věku 67 let. Narodila se 1899 v N. Hradku, byla třetí dcerou Jana Tříbyly, obuvníka v N. Hradku č. 266 a Boženy Vondračkové z Kvasiloví č. 4. Vychodila obecnou školu v N. Hradci, pak se provdala, se za truhláře Ludvíka Novotného z N. Hradku čp. Novotných čp. 138. Oba jsou nemajetní, zabrali se v roce 1945 v Olešnici dali námitku, pilu na vodní pohon a po Koskovi truhlářskou dílnu čp. 81 m. Anna Novotná bylo po několik roků zdržena chorobou, nemocí cukrovkou a přišla o zrak, málo viděla. Celá manželství a zdravá, působila na ní nervová nervově a skončilo to tak, že se vzala život sama, manžel přišel domů k večeru z práce - chodil na Rzy již jako chudý důchodce, dle čl. chademe viď hlídat na kole a zastihl ženu na kleci uvázanou. Se svou sousedkou ze Olešnicky lid rozloučil v neděli v Hlasově sboru v N. městě, smuteční a potom byla v mramorové síni v Pardubicích spálena. Novotný se v manželství narodily 2 dítky, Božena provdaná Štěpánová z N. Hradku bydlí v N. městě a Věroslav Novotný z Olešnice čp. 81 m.

46

5. XII. 1966 † v n. Hrádku Jindřich Šotola č. 71

V pondělí 5 prosince 1966 zemřel v Chrenské nemocnici Tešovský rodák, z Horkačovské chyty Jindřich Šotola, bývalý textilní zaměstnanec Jindřich Šotola, poslední bydlící v n. Hrádku pod číslem č. 71 jako již hluchý důchodce, zemřel ve věku 74 let. Narodil se v Tiši 1892, byl to syn Matěje Šotoly, chalupníka a tkalce z Tiši. Jindřich měl 5 sourozenců sám bratří: nejstarší Antonín hostinský v Tiši, Josef tkadlec ve Smržovce, Jan tkadlec a hudebník v Smidrazích již zemřel, starší je nyní Jindřich následuje ze nejmladší Bedřich je tkadlec v Hrádku a sestry František je ve Smržovce, Jindřich vychodil obecnou školu v novém Hrádku v textilním střediku a při textilu také setrval až do odvodu. Za světové první války postihla ho vojenská služba, odjel za Rakousko ke 78 infanterie Regimentu v České Lípě ve 6 kompanie v kostnici v Rechenstadtě, bylo to v roce 1915 vedle již hřed 37 ti lety tam byl Šotola kaprálem (dnešní za nás 2 hvězdičky) kde jako kapral absolvoval za cvičiště „Špica" legrutě od 78 infanterie Regimentu. Od jejich pravé vše nutno po tolika letech dáti vypovědění, že s legrutima, když je znalostně cvičil i stále dobrý, že byl s nimi trpělivý a služný s nimi zacházel a jednal. Zvlášť byl slušným ku svým krajanům a rodákům. Ústa čtyřletá válka, Jindřich zdar se navrátil, ženil se z Tiši s Marií Marků roce 1897 z Polomu manželství, bydlel stále ze svou krajů, bohem v Hrádku a z samou n. Hrádku, ruštěna stále při textilu za celé první republiky, nejprve v Thalerově ve Smržovce a za války druhé za Protektorátu. Po druhé světové válce se dostal do pohraničí Oblevětina, kde při Thalerově snesl valy až do důchodu, až do r. 1957, když v pohraničí práci ukončil odešel se usadil se již jako důchodce na n. Hrádek pod číslem č. 71.

Manželům Šotolovým se z manželství narodily 3 dítky, syn Josef Jindřich nar. 1922, 1933 zemřel. Jindřich vyučen čalouník, zvěrat, když byl po roce 1945 v Olešnici v Náchodsku domů kostelním a potom v n. Hrádku v náměstí po Lepsových čp. 30 tu nyní pomáhal zemřelý otec občas ve kostele. Dále se držel domů rád se nic přičetl, vůbec si dost veřejnosti, rád se jeho zvláštním lidem a zdálo ho kříčel a zpět zvě. Byl náboženství československého. K poslednímu hr. prostě lila zákeřná nemoc rakovina, byl po dvakráte s touto nemocí v nemocnici v Praze po druhém nástupu se již nenavrátil. Vzpomínkové rozloučení se stalo 10 prosince v n. městě 7 hut v Husově sboru a potom nastoupil poslední front do Pardubic k spopelnění. Zůstává pozůstalá manželka bydlištěm v n. Hrádku pod číslem č. 71.

47

Stručně
co píší noviny a hlásí rádio v roce 1966.
V měsíci lednu.

1. ledna. V novoročním projevu p. prezident hlásí že na příklad na Východní Slovensku bylo v minulém roce za 10 měsíců zadrženo 5317 cestujících kteří neplatili jízdné a dodatkem od nich vybráno 170.255 Kčs za jízdné.

2. ledna. Amerika o Vánocích provedla nálety ve válce s Vietnamem. V minulém roce americká letadla provedla ve válce s Vietnamem 10.570 náletů při kterých svrhla 63.810 tun bomb 24 na 3½ milionů. Bylo v pohybu ve stěhování kolem 4 tam 10 mil. lidí, 3 a ½ mil. odsunutých Němců, 2,300.000 repatriantů a remigrantů ze západu, 1,700.000 z Ruska 3,100.000 přesídlenců v měkkých oblastí Polska do přepojených území na východ od Odry. Polsko má najít pro 1,5 mil. lidí nové práce. Problém.

4. ledna. V Indonésii usmrceno bylo denně 150.000 komunistů za to, že chtěli připravit v září min. roku státní převrat.

23. ledna. Vojenské převraty v Africe. Africkými státy byla prý dána samostatnost dříve než byly na ni připraveny, protože zůstaly ovládané od kolonialismu. Stalo se převratů v Kongu, v Horní Volty, Nigérii, Rhodesii aj.

24. ledna. Válka ve Vietnamu pokračuje. Bylo tam za 2 dopravení dalších 13.000 amer. vojska. Celkem tu je 300.000 amer. vojska vedle 70.000 příslušníků vojska z ostrova Guam a Thajska a 20.000 jihokorejců, austrálanů a Novozélanďanů.

25. ledna. Odcestovali do Polska gl. Novotný prezident, p. Šmart předseda vlády a O. Šimůnek za předsedu komise.

26. ledna. V Americkém rozpočtu 60 miliard dolarů na válku.

26. ledna. Spotřeba hov. masa a infarkty, mají k sobě blízko. Jisté to učinil malý, stále hovězí. Prodej hov. masa bez pozornosti názoru lékařů.

26. ledna. Údržba bytového fondu stavu stále se horšuje, nedaří se ji nijak vyřešit. Po dobu 10 let za 6 miliard 767 bytů. Hrubě stavební podniky stačí provést údržby v hranotě 1 miliardy.

27. ledna. Šťastné dětí televize. Na cestě ve škole průtoky, televize, 20 pak málo a špatně čte. Žákům všech tříd, cvičí správně čeština, v každém vyučuje se 9 hr. matematika.

27. ledna. Jak vyrobit dostatek obilí. Na 1 obyv. připadá v ČSR jen 36 arů orné půdy. Bylo by možno dosáhnout soběstačnosti, ve výrobě obilí. Dopustili jsme se chyb tím, že jsme prý hubili vynakládali na hnojení, kam to odešlo mnoho lidí ze země odchází.

27. Počet trest. činů u mladistvých vzrostl oproti roce 1965 o 22,8%.
roce 1966 = 100%, roce 1965 = 77,2%.

Co přišlo novinky v únoru 1966

3 února. Kosmonautika. Na měsíc přistála úspěšně měkká sonda, automatická stanice Luna 9. Stanice začala provádět měření krajiny a přenos snímků na zemi. Luna 9 úspěšně splnila svůj úkol. Pomalu strana mlčí o tom.

6 února. Zřítilo se letadlo 4 února zřítilo se do moře v Japonsku u Tokijského zálivu Japonský letoun Boeing 727 japonská společnost Jna, krátce před přistáním. Ze 133 cestujících a členů posádky se nikdo nezachránil. Na 60 námořních lodí, pátrajících, rybářské čluny, vrtulníky pátrají na místě neštěstí po zbytcích letadla a cestujících na místě katastrofy.

6 února. Vzrostl počet obyvatel v Čil. v Izm o 99.692 Izmem roku zůstalo na kas 14.196.139 občanů. Z toho v cizích krajích 2.181.910 a ve Slovenských 4.392.248. V roce 1965 se narodilo 258.533 dětí o 10.305 méně než 1964, zemřelo 140.831 obč. o 6 a půl tisíce více než 1964. Z matek ukazuje 112.187 porodů. Starostů bylo na 19.000.

8 února. Vroce 2000 bude 7 miliard lidí žít na zemi. Washingtonský výzkumný ústav pro sčítání obyvatel oznamuje, že na světě žije v polovině roku 1965 na 3 miliardy 309 milionů obyv. Podle jeho hodnoty vzroste počet obyv. na světě do r. 2000 na 7 miliard. Nejvyšší přírůstek zaznamenává Latinská Amerika, po ní Afrika a Asie.

Února. Basníka Františka Šemeráková z Olšinec se 14/2 1966 dožívá 75 let, bydlí v Olšinci čp. 110 m.. Nový cáp

13 února. Čísla z války pokračují. Za poslední války zahynulo na 6.000.000 Polákův. Z toho na bojištích 644.000 v koncentračních táborech a v ghettech 3,577.000, ve věznicích na následky epidemie a hladu 1,286.000 a při nucených pracích 521.000. K tomu je třeba dodat ne náčisté zavražděných 2.647 polských knězů, t.j. 20% z celkového počtu polských katol. knězů té doby. Ve koncentrač. táborech Dachau proto 1780 pol. knězů z nich zůstalo na živu 900.

18 února Katolicismus a komunismus jsou Lid. demokracie z podstaty - jejich ideologie zcela odlišného základu, nedají se smířit. S K S (mezinárodní kom. str.) taky nezůstal a ani nepůjde ideologický kompromis nebo mír. Ale ideologii nemůže být na překážku společnému postupu na příklad při obraně míru. My katolíci a komunisté jsme 2 velké síly na světě a můžeme mít společný rozhodující vliv na to aby se v Evropě a v celém světě nebezpečí války zničit sama lidskou civilizaci, vytvořila by hráz proti odporu a akce za nový kurs v mezinárodních vztazích.

Zdravějí žijí, zdravějí vítá. Na tiskové besedě pražských novinářů, informoval ředitel ústavu pro výživu lidu Dr. J. Mašek o tom, že loňský rok nepříznivě zlepšil v nepříznivě vysoké spotřebě cukrovinek, mouky a mnoha

výrobku. Nadměrná spotřeba cukru vede ke zhoršení bilance vitamínu B, vzniká výskyt zubního kazu, vede k otylosti, roba různá jiná provádět zdroj přísladových milet.

7. Spotřeba vajec jsou stoupá a zvláště se nevyrovnala s hlasem vzrůstu vajec na 46 obyvatel ze 195. Pokud zdvoj obyvatele. V roce 1964 238 vajec na 1 obyv. V roce 1956 - 167 vajec a t.d.

21 února. Čestovní ruch se vzmáhá zvláště v Čedoku. Za rok 1965 vyhazuje tržbu 1 miliardu 120 mil. Kčs. Počet občanů vzrostl z 320.000 - 1964 na 632.000 - 1965. Z toho ze zahraničí zemí a zámoří 5 3%

24 února. Nejvyšší zapálary v dějinách řeky Paraná v Argentině. Zničena v přístavu Formosa, úřadu kanceláře a skladiště. Pomístuje se polovina dobytka.

25 února. V Ghaně vojáci provedli puč svrhnuli prezidenta Nkrumaha, rozpustili vládní stranu a zrušili vlády.

26 února. V Indii mají starost se zásobováním obyvatel poměr ke lidu stále přibývá, tam zemědělství nestačí produkty pěstovat a výnosy k poměru přibývání lidu zlepšovat. Zbrojí tu při sobě mezi hladové hlady a nemoce. Ročně přibývá počet lidu o 10 milionů, od dosažení nezávislosti (1950) se zvětšil počet obyvatel o 110 milionů, na 460 milionů. Indira Gandhiová ministerská předsedkyně má starost.

Vnější březnu.

1. března. Posádka kosmické lodi americké Gemini 9 která má být vypuštěna ve čtvrtém letoš. roku se zpozdí. K 8 února zakončila přípravy letadlem, ústící v St. Louisu. Obě kosmonauti Elliot M. Sern junior a Charles A. Bassel se pokoušeli přistát v mlze ve speciálním cvičením letadle a narazili na budovu Mc Donnelova leteckého střediska v St. Louisu, kde se montují kosmické lodi Gemini. Letadlo shořelo.

Záplavy v Americe v Argentině, zahynulo 18 lidí rozvodněnými řekami Paraný a přítoky. Z provincií Chaco a Formosa bylo vyslechnuto 60.000 osob. Voda zaplavila 3 města.

2 března. Sovětská kosmická stanice na Venuši. 12 list. 1965 byla vypuštěna stanice Venuše 2 váží 963 kg. Dne 16 sondy Venuše 1 vážila 643.5 kg a americký Mariner 2 vážil 202 kg. 16 listopadu startovala na mezipl. cestu Venuše 3. Pronikání k Venuši začalo 12/2 1961, kdy sovětský stroj odstartoval z těžké družice automatickou sondu Venuše 1. Tato sonda dospěla do oblasti planety ve dnech 19-21 května 1961 a prolétala od ní ve vzdálenosti 100.000 km. Za 1½ roku se pokusili poslat k Venuši kosmickou sondu

Spojené státy amer. bez úspěchu. Za měsíc opakovali američani svůj pokus a vyslali stanici Mariner 2, která proletěla 14/12 1962 kolem Venuše ve vzdálenosti 34.000 km. 1. března 1966 byl v Sovětském Svazu proveden start k Venuši umělé družice Kosmos 111 s přístroji a parametry.

3 března. Cestu Palestinou popisuje nějaký Fr. Ježek, život a ruch v biblickém městě Nazaretu, t.č. ve státě Izrael. Je to město ve kterém dnes žije 28.000 lidí, je to město čínské ze vrahu staré a nové části, zalidněné šlebetavými araby, plné krámků a kiosků, hemží se dotěrnými dětmi žebravými na cizincích, krajináři nabízí své věci a snaží se vnutit různé kusy oděvů, burnusy a podobné věci. Pro ubohou kopii hladu je tu anglický restaurant, pro pobavení 3 kina v Nazaretě se musí hráčky snášenlivým zbožím v arabské čtvrti nacházejí majestátní budova je to chrám Zvěstování Panny Marie.

6 března. V stálé Vatikánský koncil. Italský časopis „Osservatore Romano" uvádí konečná čísla vydání co stál koncil. Druhý Vatikánský koncil, ukončený v prosinci roku stál 4.500 miliónů lir asi 7.2 miliónu dolarů, z toho zařízení v bazilice sv. Petra 332 mil, přístupových cest ke cestě zámořským koncilním otcům 1.325 mil, jiných pobyt v Římě 1.49 finančnímu tlumočnickému zařízení, disk dokumentů, elektronické stroje telefony 364 miliónů

Volné soboty

7. Nový tunel Švýcary Německo-Itálie a Rakousko spojující. o němž a o tom se jednalo při stavbě nové železnice přes Alpy přes by odlehčila přetížené dráze přes sv. Gotthard. Tunel má mít pod Splügenským průsmykem 2117 m výška mezi Thusis ve Švýcarsku a Chiavennou v Itálii. Tunel bude 46 km dlouhý stavba bude trvat 8 let s náhladem 1.300 mil. Švýc franků. Budou tratě cesta mezi Mnichovem a Milánem o 126 km. Tunel Mont Cenisský mezi Francií a Itálií, dlouhý 12 km se stavěl od r. 1857 do r. 1871 tedy 15 let. Tunel pod Splügenským průsmykem 4x tak dlouhý má být postaven za 12 let.

6 března. Nábřeží by volnými sobotami Z rozhodnutí ÚV KSČ vlády a ÚRO zahájeno postupné zkracování pracovní doby podle programu přijatého XII. sjezdem KSČ. Zkrácení pracovní doby na 44 hodin týdně se uskutečňuje zavedením dvou volných dnů v průběhu 4 týdnů každý zavedením pětidenního pracovního týdne každý druhý týden. Zpočátku nebudou zkracovány směny, neboť je však možno v pondělí až v pátek prodlužovat - volné soboty

7. března MDŽ 100 členná delegace na Pražském hradě u prezidenta. Projev dr Novotného k delegacím, návrhům

7. Adenauer jde do Paříže aliance Bonn-Paříž. Bývalý kancléř a předseda CDU Francii zejména pakty NATO.

7. Brána do světa cizí řeči, velký zájem o cizí řeči z vladnuce Angličtina Francina, Ruský, Španělský, Esperanto dorozumět se, učit se cizím řečem. Jazyková škola v Čes. Budějovicích na 5.000 posluchačů navštěvuje 7 řečí: německý, italštinu, arabštinu, španělštinu, ruský, francouzský, anglický. Jazyková škola je v Gottwaldově, Liberci a j.

7. V Jugoslávii je měnová reforma, je tu tolik s dinárama Paměti stále jsou tisíce a desetitisíce. 1 kg chleba tu stojí 132 dinárů, 1 kg másla 1.700 - 2.200 dinárů, zpěvák 500-600 d. salámu 4.300 din, vejce 60-80 din. tabulka čokolády 170 a tak. Nové ceny jsou 100 : 1

9. března. V Praze sjezd družstevníků, stát. statku, pracovníků byl zahájen, celostátní.

10. března. De Gaulle franc. prez. Johnsonovi prez. USA psal, by americké rýnské jednotky ve Francii byly podrženy francouzskému velení či kontrole. Sklok k rozkladu NATO.

11. března. Krvavé boje ve Vietnamu, stále trvalé Američané

7. Pašijové hry v Bavorské vesničce Oberammergau. Hrají celá čtvrtletí 1 rok od polovice května do pol. října

7. Co vzdě mužům a ženám při uzavírání sňatku na svobodě je stav příznivější při bydlení a úspěchy. Zpravidla hledá ženy na mládí, obličej, později na pracovitost, čistotnost a pod.

13 března. Indonésie. Sukarno veleben prezident Sukarno se po náletu pravicových generálů vzdává a ustupuje. Komunistická strana v Indonésii je potlačena. Generál Suparto rozpustil Indonéskou vládu - nepokoje.

17 března. Gemini 8 startuje k setkání s Agenou. 18 března Gemini 8 přistála po 7 obletu země v rozvodech záp. Pacifiku.

19 března. Zdraví lidu, mezník v péči. Tisková konference ministra zdravotnictví dra Plojhara. Od 1.7. se rozšiřuje zdravotní bezplatná péče na všechny občany. Byly to skutečně zemědělské, které by nyní neměly uhrazovat se při současném stavu 2500 - 2700 posluchačů medicíny v prvních semestrech, bychom v roce 1980 měli jednoho lékaře na 300 až 320 obyv. což by bylo neúměrný. Proto v příštích letech počítá s menším počtem posluchačů ve studiích na lékaře.

22 března Zemětřesení v Ugandě při němž zahynulo přes 1000 l. Město Kampala bylo zničeno.

" Konvoj 113 vypuštěna

" Papež Pavel VI. navštívil italského prov. Saragata a účastnil se zasedání pro konclave.

23. března. Arcibiskup anglikánské církve dr. M. Ramsey navštívil papeže Pavla VI. Je to od r. 1961 druhá návštěva arcibiskupa anglikánské církve v Římě u papeže.

" Kam. pro. Brigádníci" ministerstvo kom. a lesního hosp. vydalo nové nařízení o zabezpečení pracovních sil ve zpracovatelských pol. prací. Závody musí hledat pracovní síly ty které nyní ve výrobě pomáhaly. Znovu toho je těžko proti. vyjet správ zemědělců organizovat rozhodnutí mezi závody zemědělskými. Teprve po vyčerpání těchto možností musí se s tím podnik obrátit na ONV a vždy o tom vyrozumět závod. Jen v krajním případě je možno obrátit se s výzvou ke školám. Brigádníci budou odměňováni podle předpisů vnitřní ustanovení a přesný zohledňující podnik bude hradit dopravné do práce a zpět brigádníkům příp. ubytování a příspěvky na stravování.

24. března Senátu schválil na válku proti 2 hlasům zákon jímž se prolouje na válku ve Vietnamu 19.135.719 mil. dolarů.

26. března. Čsl. Svaz mládeže má po 4 roky patronát nad 10 stát. statky v zahraničí, ve Východoněm. hraje Zadělí. Oby tyto statky mohly hospodařit potřebuje přes 1.000 nových pracovních sil.

29. března. V Moskvě sjezd XXIII. KSSS. Z Prahy tam jede vládní delegace, pred. Novotný, předseda Černý, Rázl, Kraky

" Číňané se nepros o pomoc, odmítají Sovětskou materiální pomoc, čínský červený kříž to nepotřebuje.

30. března. Francouzská vláda připravuje noty atlantskému paktu, dle které mají být francouzské jednotky vojenské bity vyňaty z pravomoci NATO.

Měsíc duben 1966.

1. dubna. Projev prezidenta Novotného na XXIII. sjezdu KSSS v Moskvě.

" 31/3. Nová automatická stanice v Sovětském Svazu Luna 10 vypuštěna. Je to první umělá družice měsíce.

2. dubna Volby v Anglii vítězství Labouristů nad Konzervativy. Libra sterlinku stoupla na burze proti ost. měn.

3. dubna. V Indonézii jsou protičínské demonstrace

18. dubna. Slavnostní křtění v Číně demonstrace

20 dubna Problémy v zemědělství. Zemědělský výbor Nár. shromáždění měl důvodem zasedání o němž měnitě rozhodl že zemědělství v posledních 16 letech. Největším nedostatkem nízký koncepce a také ve hová struktura a převaha zde mezi pracovníky.

" Nejmenší stát Vatikán ve světě, kde žije 890 obyv. z nich 0·44 km². Z 890 obyv. ve Vatikánu je 538 vatikánských občanů z sídlem ve Vatikánu, z toho je 60 církevních a 152 světských činitelů, 124 diplomatických zástupců Svatého Stolice u ~~cizích států~~ cizích států a 220 vojáků. Jsou to příslušníci t. zv. švýcarské gardy.

28 dubna Lidské osudy. Příklad. Družstvo má náklad. auto se kterým jezdí syn a zaměstnanec, manželka syna družstevnice nechce dělat v hlavní a chce pracovat jako zámečník. Podezřívavě se má za lubem. A oni se shodnou celý týden nevědí a tak chtějí být a žít spolu.

Druhý případ. Zkušený předseda družstva složil funkci hlavního. Prý z Ekce mít stejný pracovní dobu manželky. Tyto příklady nezapadají do našich představ, že všechno lze zvládnout správně zacílenou hmotnou zainteresovaností. A skutečně takovému je moc peněz je neznala, to si nebudeme vymlouvat, ale není všemocná. Bez peněz se nelze obejít, ale v jednotlivých etapách života, nacházíme různé věci mnohdy důležitější než jsou peníze. Jenže tohle nikde ve dokonalejším plánovitém řízení není naúčtováno a předce by se o tom mělo mluvit při nové rozvaze.

" Pro strany nevidíme les. Možná se jsme se v minulosti dopustili některých chyb, když jsme se problém zemědělství zřídili jen na výrobu a dodávky, když na příklad traktorníka k půdě jsme poměrně zaspělé krátký vymíření. Jak jsme se poletech snažili sjednotit, že lidé nemají vztah k půdě že hmotně zemědělci usilují dostat své děti ze zemědělství. Není se bez přihnojení bříme navěstmi, že generace zakladatelů družstev odchází a naopak přicházejí lidé, jichž vztah k JZD je obdobný jako dělníka k továrně.

" Nebývalé. Ministr SSSR v Papeže. Ministr zahraničí SSSR Gromyko byl papežem Pavlem VI. přijat ve Vatikáně v soukromé audienci, je to již pokračování v jednání v Římě v N. Yorku, když byl Papež u OSN.

" Velké Americké nálety na Vietnamskou dem. republiku.

V květnu 1966

1 a 2 máje. Oslavy 1 máje zvláště v Praze zaujaly místa ve všech novinách. Líčeny průvody významných rozměrů. Účastny stálé vyznamenávané, od nás však ze sociálního okolí nebyl nikdo.

9 květen. Oslavy 9. května v Praze, plné noviny průvodů vyznamenaných osobností.

13 května. Papírové peníze jiných obětí se spotřebují. 13 mil. Kčs projde denně rukama uživatelů bankovek. Stáří bankovky je nejvýše 24 měsíců, nejvíce kolem 12 měsíců. Z dětských bankovek bývá nejvíce 50-60 bankovek. Za 1 týden dobře zachovalých 1000 kg bankovního papíru a 350.000 Kčs za tisk. Nejrychleji zašpiní papírové tříkorunky, dobře obětují peníze 1 rok a nejpomaleji nové stokorunky, předpokládaná doba oběhu je 10 let. Mnoho se vyžaduje 12-16 letech. Bankovky se rozpadají v oběhu o 11% z tisku, objevují se i v místech živné hmoty pro chorobopudné zárodky. Chemická skladba našich bankovek obsahuje formaldehyd, který se vlhkostí a teplem uvolňuje a může tak ve zvýšené míře způsobovat hlavně onemocnění horních dýchacích cest. Nehledě na zacházení s penězi, hlavně v hygienických a masových a v nečistém prostředí jsou tak peníze z tohoto hlediska nebezpečné.

14. května. Jubileum k 45 výročí založení KSČ 16-16 května 1921 vzešlo 569 delegátů čsl. sociálním sjezdu sjezdu dělnické třídy v obecním domě v Karlově náměstí sjezdu jako ustavující sjezd KSČ.

19. května Vatikán zneklidňuje válkou ve Vietnamu výzvou kat. duchovních, zastrašuje bombardováním.

20 května. Svatou válku proti Římu. Arcibiskup řecké pravoslavné církve Chrysostomos, vydal pastýřský list, ve kterém tvrdí, že římskokat. církev se snaží obklíčit a vtáhnout vlnu řeckou pravoslavnou církev vyzývá duchovní řecké pravoslavné církve, by vyhlásili svatou válku proti Římu.

21 května. Velká povodeň v N. Yorku, průtrž mračen za 3 hod 4 cm srážek po ulicích po kolena vody.

22 května. Čsl. teritoria za hranicemi. Čsl. má při zastoupení za hraničními vlastní budovy. Za první republiky mělo čsl. 2 budovy v zahraničí: v Bělehradě a v Ankaře. V poválečné době byla první část velvyslanecké budovy v Moskvě od 1951-1955 podle projektu sov. architekta. Teoreticky připravují rozestavěna naše společenského domu 1966-68. Dále postavena budova zastupitelství v Pekingu 1958-1961 na 3 a ½ byly tu postaveny budovy. Také ve Pchjongjangu je budova zastupitelství, t.j. v Kodaňské lid. dem. republika

1965 dokončena budova čsl. velvyslanectví v Libr. obdobná byla ba ve Washingtonu, v Londýně, Budapešti, Káhiře, Bejrutu, Athénách.

7. Nový centrální přístav na Labi v Hraničním Březně (u Ústí 7 let) bude stát 45 mil. Kčs. Vykládají se zde olejniny, guma, rybí moučka a j. a nakládá se porcelán, sklo, kabelů, cement a exportní kovové zboží.

24 května. Nové frank. známky motýl

25 května. Praze hrozí přelidnění. V roce 1965 bylo v Praze o 4890 obyv. více než 1964. Na 1 hm² 5.513 obyv. v Římě 1858 obyv. ve Stockholmu 1400, ve Vídni 3.940 lidí na 1 hm² bydlících, víl.

26. května. Zahraniční obchod se zvýšil u nás v čsl. za 16 miliard 1955 na 36 miliard

7. Krádeže v hostelích stoupají v již Čechách hradec se sošky a jiné předměty a obchodníci se starožitnostmi v čsl. Budějovicích to kupovali.

30. května. Pracovní svátky u nás ve v pondělí nedrží ale a světě. Na tyto svátky připadají mnoho zajímavých a cizinců přijíždějících hraničních. Jak v Mikulově projelo za tyto svátky 6000 turistů z Rakouska. Za 3 dny projelo celkem 1.500 aut a autobusů. Na západočeské celnici v Rozvadově za jeden projelo tímto hraničním na 4000 lidí z NDR na 1000 vozidel a několik desítek autobusů. V čsl. Velemyslivci na 400 vozidel.

7. Veletrhy v Brně zahájeny 28 května. První den navštívilo veletrh na 40-000 zájemců, druhý den, neděle 31.000. 17 pavilonů si prohlédlo 1102 návštěvníků zvenčí.

31. května. Zahájen XIII. sjezd českosl. komunistů.

7. Rufisque v Kongu a Nigerii mítr v sev. Nigerii.

V červnu 1966

3 června. Americká laboratoř, ze sond Surveyor-A, první měsíce přistála 2.6. na měsíc. Dosedla 138 km od plánovaného místa a zabrala 5 čísel novin, kdežto o jiném mírsalo než jen o sjezdu, stalo se jednou. Řeč vědeckou dosud znalcům.

5 června. XIII. sjezd čsl. komunistů v Praze zakončen

7 června. Kosmická loď Gemini 9 přistála po 72 hodinových v Atlantiku. Stafford a Cerman obletěli za tuto dobu zeměkouli 45x.

7. Přímořní NATO z Francie do Belgie.

9 června. První elektrická lokomotiva na střídavý proud řady S 489.0 vyrobená v Plzni je určena pro trať Volov - Jihlava.

9 června Gibraltar Britskou državou dále, své španělské území nemá. Je anglickým od r. 1704.

" Kosmos 120 sovětská umělá družice na oběž. dráze

13 června Stékování cikánů. Likvidace cikánských osad a rozptýlení 100.000 cikánů je nikoliv nová myšlenka. Má být přesun z východních Čech do českých krajů, vyřizuje společná komise obou výborů. Pracovníci MV v Náchodě zajeli do Ronova a zpět do cikánských osad aby mohli projednat přesídlování. Okr. nár. výbor v Náchodě uvedl do r. 1970 celkem 100 cikánských rodin.

12 června 1866 vypukla válka, vzpomínka, 100 roků tomu

13 června Mezinárodní veletrh v Poznani zahájen-čtl. exposice na ploše 4000 m², 40 arů.

16 června Zvěrolékař za plat, od 1. července to začíná

Doposud byly u zvěrolékařské účinky fosfotyrány bezplatný. Od 1.7. se tyto úkony musí platit s výjimkou při očkování, šlechtáky, očkování proti infekčním chorobám a pod. zase z platit zůstane. Též asistence a péče při odstraňování ulomených zvířat zaplatit se musí za poskytnuté ambulantní péče, za úkony při léčení, zvířat s chirurgické zákroky a při dalším vyšetření, ostatní jakýkoli poplatky za léčení zvířat. Poplatky se prý vrátí v nových zhruba stejných cenách místo, které vstoupí v platnost 1.7. Letní cena nákupu bude 2-20 Kčs a zimní 2-50 Kčs. Toto zvýšení představuje 700 mil. Kčs. Zemědělci si mohou vybrat zvěrolékaře z veterinárního střediska dle své volby. Dále novinka, že se bude platit za opětovná umělé plemenářským stanicím. Přitahuje!

20 června Francouzský prezident de Gaulle je v Moskvě.

21 června Barmský předseda barmské revoluční rady generál Ne Win v Praze na návštěvě. 24. 6. odcestoval.

" Vrtná na čl. znamkách.

23. června. Problémy v zemědělství s pracovními silami. 200.000 zemědělců odejde do důchodu. V Československu v zemědělství pracuje 1,132.000 osob z toho je 874.000 pracujících v produktivním roku. Věková struktura není příznivá, průměrný věk u zemědělců je 45-8 roky. Nábor mladých lidí je nedostatečný, bylo letos získáno pro zemědělství 20.000, to je polovina plánovaného počtu

26 června Jugoslávie a Vatikán navázaly diplomatické styky. 12 letá přerušení skončeno a opět navázáno.

" Volné soboty nastávají pro dělnictvo, ale budou být mít vliv na obchody, školy, dopravu a pod.

28 června. Výpočetní technika, samočinné počítače, incomex 66

" Proti Šikarovi o Indonésii, bývalému prezidentu odpor veřejnosti

" Vaškolách na konci škol. roku jmenovány ty z předmětu fyziky a chemie.

Měsíc července 1966

1. července. Ze nové zákony schválilo Nár. shromáždění 1. zákon o osobním vlastnictví bytu. Kdo chce může si koupit byt. 2. Zákon o ochraně půdního fondu, že se má šetřit orná půda, aby tak nevzdělala, jako zvyšuje se nyní. Domácky dal pole sčítat a stát to lesy, zas. Lesům zkazil nedodělaby na kvetoucím, nejapní čištěním, zastavením a pod. Zemědělská půda tak bohužel mizí provozovny, haly, luka a pole. To se jen u nás

6 července. Žádá se prodávají byty. Občané mají auta chat si mají každý postavit zatím bydlení. Sazba cena za 1 m² podlahové plochy 1. kategorie bude 1.200-1400 Kčs, ve II. kategorii 1050-1200 Kčs. Tato sazba se bude ve velkých městech přirazet 15-20%. V současné době je 139.000 žadatelů o koupi auta. Auto stojí 45.000-50.000 s motorem. Nebyl by lépe byl?

" USA vypustily raketu „Saturn 1"

9. července. Prezident Indonésie byl před krátkým časem jmenován doživotním prezidentem. Nyní mu byl titul prezidenta odňat a má název „Velký vůdce revoluce". Ve funkci je gen. Suharto. Nár. shromáždění vydalo usnesení, že se zakazuje „komunismus, marxismus leninismus". Nařizuje se pronásledování náboženství (6/7) Dalo tisíce propuštěných komunistů z úřadů 13/7

15 července. V Praze oprava omítek je nutná potřeba a fasád je potřeba opravit 354 objektů jedné větší ale práce různé jsou to domy vyhlášené zlidovělé, na kterých jsou opravy zanedbávány.

17 července. Trestná činnost mládeže narůstá se, že se zmáhá. Před soudem je již hrdě, je třeba si všímat mládeže dřív. Zanedbaná péče a výchova.

19 července. Co se stalo s brigádou pracovní při jízdě z řepce na poli. Dne 2 května 1966 v 18 hodin se na chráněném železničním přejezdu v Dětnici na Semilsku srazil nákladní automobil, který vezl brigádníci

studenti ze stř. dní prů myslové školy strojnické z Prahy 3 narazila s přijíždějící lokomotivou, došlo ke srážce, ze nákladního auta i nákladem stu studentů bylo značně poškozeno a a přišlo o život 1 osoba 7 bylo zraněno těžce, a dalších 30 lehce. O život přišli: Zelinka Ruřička, Praha 1 ze Brusa, Kluč z Kolína, Vilém Schmiedt, z Prahy 3, Pavel Smička z Prahy 3, Aleš Pistorius, Praha Zlíchov, Jiř. Michálek z Prahy 10 Jan Opatrný z Vel Chuchle, Milan Šimek z Říčan, Jar. Mudrý z Prahy Břevnov, Jr. Bastl Zdeněk řidič nákl. auta Vestfal z Dušt- nesmírnou, téměř zranění. Srážka byla zavinila nedbalostí dvou za- městnanců učňovské, že nezavřeli závory. Vedoucí školské správy d Vaněčka prohlásil, že nebudou další žáci z Prahy v tomto škol. roce vyjíždět nikam na brigády. Obvázány zavazadly J. Zoska a M. Hajná a ošetř od sl. sestřičky Vestfal. Zoska dostal 4 roky (po odvolání, původně 3 roky) Vestfal 5 l. (původně 4½ r.) M. Hajná dostala 6 let, odvolání nevyhovuje. 3 Zuby 13 září.

28 července Rekord posádky Gemini 10 Johnny Young Tom Michalec Collinson, vzpřímili se ve výšce 765 km po hodinovém letu a raketa Agena a vážili dohromady 6,5 tuny a dosáhli rychlosti přes 763 km. Spojení trvalo dobře 38 hodin. Po tomto spojení Agena explodovala

/ Smršť nad Chodskem zničila 11 domů.

/ 18 července se obeslo na silnicích jen 16 mrtvých při automobilových a motorových nehodách

21 července Vokovrecká Kristina darovala Vietnamu 100.000 Kč

/ Počet obyv. v USA 195,695.000 a k tomu 973.000 amerických, kteří žijí na amerických vojenských základnách v zahraničí. Od sčítání lidu 1960 se počet obyv. v USA zvýšil o 16,372.000 t.j. o 9·1%. Srovnáním s červnem 1965 je zvýšení lidu v USA o 2,034.000.

24 července Bilance katastrof, které nás stojí 100 mil. Kčs.

26 července Návštěva z Francie, ministr zahraničí Maurice Couve de Murville s choti v Praze.

/ Řeky na Moravě strhávají mosty a domy Nadýmání Jičíně v okr. Třebíč je 1,50 m vody. Škody tisíce, Mošnov, Petřvald poškozeny

Měsíc srpen 1966

2 srpna. Milión cizinců navštívilo za I. pololetí t. r. Čsl. z toho 271.627 v kapitalistických států. Do kapitalistických států vyjelo za I. pololetí 56.232 našich lidí, a do sociál. zemí 340.350

/ V Anglii ministerstvo kolonií zaniklo k 1. srpnu jeho vznik založen před 300 lety, za tuto dobu vládlo nad 300 malými kolonií, jejichž zeměmi spravovalo ministerstvo pro záležitosti britského společenství národů.

Z 230 kolonií získávají nezávislost: Bechuanaland, Bautsko, Barbados, Svazijsko, Mauritius, Britský Honduras aj. 6 ostrovů v Karibském moři. Mimo 13 britských kolonií je nejvýznamnější Gibraltar a Hongkong.

3 srpna Indičtí Kumarasvami Kámaradž, přítel Nehruův, indický národní kongres byl v Praze na prázdninách

5 srpna. Vojenské manévry 4 armád, Sovětské, NDR Maďarska a Polska. Bylo u nás 4 Čsl. armády, Akce Vltava. Zajímavostí manévrů je, že vojsko vystoupilo z letadel na cíl. území, protože na letišti jsou již čeští.

6 srpna. Budova o 110 patrech, největší na světě, má být postavena v N. Yorku. Budova by umístěna městská správa a správa newyorského přístavu. Empire State Building má 102 pater.

/ Atentáty na italskou stráž. V vězních Turecka, patří cích Itálii bylo zaznamenáno 11 útoků z horní oblasti a to podnikají na italskou pohraniční stráž. Atentáty a útoky, které jsou již od r. 1962 zaznamenány na hranicích na 19 italských vojáků.

10 srpna Kde byla v Lomi zátopa mají být zřízeny, ale pole jsou pod vodou asi přes 2 ha pšenice, 200 ha kukuřice a 89 ha ječmene, zaplaveno 1.300 ha pozemků nejvíce hrozí Dunaje a Váhu.

V/. Krvavá daň na silnicích našich v Čsl. Za I. pololetí t. r. 33.320 vážných nehod o 12% více než za stejný čas v loni. O život přišlo 633 lidí, 4.111 bylo těžce a 12.476 lehce zraněny, škody 61,821.876 Kčs. Nepřiměřená rychlost, předjíždění v jízdě, bezpečná vzdálenost mezi vozidly, nesprávné předjíždění, vliv alkoholu.

11 srpna Hojnost ovoce je tak velké, že se platilo koruna za 1 kg třešní a prodávalo za 1,50 Kčs. Byla nouze o cédéčí, mnoho ovoce se zničilo. Hlavní příčina a vina z 150.000 žadatelů o auto.

12 srpna. Luna Orbiter 1 míří k měsíci. Americká raketa

13 srpna. Rasové nepokoje v Americe mezi bělochy a černochy

/ 150. žadatelů o auto. Ve 20. století letos přibylo 23 000 motorových čekací lhůta na čsl. značky je 2-3 roky

20 srpna Kongres archeologů v Praze 7 mezinárodní z 52 zemí zavítá asi 1400 odborníků.

20 srpna. Zemědělská daň, nový zákon, mají se vyrovnat rozdíly ve výnosnosti v počtu nocování a obci, ze mají zajistit přemístění výnosu příjmu. Budeme hájmem pro místo.

" Zakázal minisukně Tuniský prezident Habib Burgiba, zakázal nošení supermikrotických minisuknic v Tunisku. Ve sboru krajů k 10 výročí vzniklé ženy rovnoprávnosti mužů a žen.

21 srpna. Zemětřesení v Turecku zahynulo přes 2.500 osob, mnoho set jich utrpělo, 9.000 obyv. úplně zničeno.

23 srpna Nepokoje v Číně. Nádeje vkládané do čínských úplně selhaly. Gardy studentů nepokojů ovládly Čínu. Jich pýchu vzdělávacím zemím zvýšit Sovětskému svazu.

25 srpna. Sovětská Luna 9 k Měsíci měkce, má za úkol vědecký výzkum Selenomořce.

26 srpna Nepokoje v Číně, postavili se mladých gard. Jejich akce je zaměřena proti příslušníkům 5 skupin: 1. kapitalistům, 2 statkářům, 3 kulakům, 4 kontrarevolucionářům a 5 pravičákům, kteří za dnů nepřátelských a proti členům jich rodin nota mimo zákon 1949 Číně. Protest proti pokračování mladých gard. Protisovětské demonstrace

27 srpna. Nové místní poplatky, nař. vyl. Jejich rozsah určuje vyhláška min.-financí z 11.8.1966. Jde o poplatky za užívání veřejného prostranství, poplatek za stavební poplatek z přechodného ubytování. Poplatky za psy v obcích do 2000 obyv. a v obcích zimních sportů. Tabulka za dob. pas a tvoření podpisu.

30 srpna Sklizeň chmele. Na 3.000 českých chmelnic, z toho 1 800.000 školní mládeží, společné ubytování a stravování. V Žatecké kuchyni se spotřebuje za 1 den 450 kg cibule, 300 kg salámu, 200 kg hor. masa, 1.400 kg brambor, 2 kg čaje, 20 kg slaniny. Dospělý načíše 15-20 metrů chmele, žák 12 kg.

Měsíc září 1966

1 září. Nový školní rok přináší úpravy v režimu práce ve škole ve školách ve školním roce 1966/67 se zavádí na základních a středních školách v 14 pololetí 10 volných sobot. Ředitelové musí dobře hospodařit s vyučovacím časem. Ze školy bude třeba odstranit činnosti, které sem nepatří, jako je sběr odpadových surovin, léčivých bylin, sportovní akce, hromadné získání

pojišťování žáků, opatřování občanských průkazů, nejrůznější soutěže. Jsou to zaměstnávání přízraky školy z cyklu odcházení dětí by měly školy nést celou.

1. září Výbor Rady vzdělávání pro potravinářský a spotřební průmysl, návrh 5ti letého plánu, má se zvýšit spotřeba živočišného původu, zná prohlásit pracovní svátky je dopravní prostředku automobilu.

" Veletrh v Brně. Zahraniční firmy dopravily sem 650 vagónů

8 září. Evropští zdravotníci mimují v Rabatu (Maroko) 3. zasedání výboru světové zdravotnické organisace pro Evropu

" Za svatbě se platí všude jinak. Kdo si vybere místo svatby obřady, dle své vůle a nějaké to nutnosti jako hus před Vánocemi, Staroměstskou radnicí a pod. to nebo nutno si vybrat a dle toho se různě platí. V Ostravě chtějí 80 Kčs v Hradci 50 v Táboře 150 Kčs, za delegaci 250 Kčs.

" Letos mají MNV vydají krytí z vlastních příjmů, mělo zdroji.

9 září. Vláda jednala o cenách, přestavbě velkoobchodních cen. Lidé očekávají stoupnutí cen.

" Protibelgická kampaň v Kongu

10 září Osmý Brněnský veletrh zahájen. Je tu 20.000 exponátů 701 26 vagónů a na 200 kamiónů vystavují 37 zemí světa

12 září Tragédie na závodech automobilů v Sokolově. Spravec Brázda vlít s autem do zástupu diváků byl na místě mrtev a 24 diváků utrpělo těžké zranění, 3 zemřeli, 3 nemocnice, hrad zavřít. Sletí otevře a diváků Chalupecký 3 mrtví a 20 zraněných.

13 září Bulharsko-čsl. vládní a stranická delegace s prezidentem v čele na návštěvě.

15 září Gemini 11 americká přistála výborný zásah letěl Conrad a Gordon, letěl ve výši 1371 km za 71 hod a přistál na mořském hladině.

17 září. Za deset let do 3.600 bytů v Praze, zatím rozpitvány stavbou, je nedostatek pohybu. na nábřeží nemohou všady hlína udržovány hlínou cestou.

18 září Švýcarští vědci o míru. Svého času vypočítali, že za posledních 5.000 let zde bylo 292 roky. Z toho času byl strach ve 14.513 velkých i malých válkách, ve kterých zahynulo 36 30 mil. lidí. Cena výdaje za válečné účely dosáhly astronomické částky 2.150 trilionů švýcarských franků. Toho času zuří válka ve Vietnamu, kdy bojuje 300.000 amer. vojáků vybavených nejmodernější technikou, bojuje se proti 15 mil. Vietn. lidu.

20 září Papež Pavel VI. pro mír ve Vietnamu vydal 4 encyklika

28 září. Manévry 4 států Varšavské smlouvy zahájeny v jižních
částech Čech, Slezska a Ostravska. Přijel prezident Novotný na
slavnostní vojenské přehlídce.
23 září. Vlasaty manicky mladí chamici, kterými se
snaží potlačit, zpolitizovat v Ostravě a kde VB bránějí
40 vlasatců, z nich polovice se dopustila trestných činů
Vrstevnaci I. a II. třídy již nemají obsluhovat mají jíst
do nižších podniků, holiči nemají jich obrostlé hlavy
obsluhovat a VB má dbát na to, by při kontrole obč. průka-
zu, podoba vlasů vyznačovala stupeň fotografie legitimace
Československo Polská smlouva o pohraniční kontrole. Pohraničními
a celními kontrolami cestujících mají provádět společné orgány
obou států na území jedné nebo druhé strany, na železni-
ci společně na vyznačených místech.

Vybráno za měsíc říjen

1 října Úpravy cen masa hovězího, vepřového, telecího
sádla, slaniny cukru, kakaa čokolády, kávy, pi-
menců, citronu a piva. Od 3 října 1966 vzrůstá ze
cena hov. masa ze 24 na 29 Kčs, vnitřnosti z 35 Kčs
na 40 Kčs, vepřová kýta bez kosti (šunky) z 31 Kčs na
35 Kčs. Cena uzeného masa se zvyšuje o 33 % a jelita o 13,9 %
Nezměněny ceny masa: přídavu hovězí, vepřových kůží
kbelunkové a slepičího sortimentu masných výrobků
s výjimkou paštik v konzervě.
1 kg vaječného cukru se zvyšuje o 2 Kčs vyrovnávka, škvarečného
o 2,70 Kčs, slaniny o 3 Kčs. - 1 kg cukru krupice bude
stát 7,30 snížení o 13,1 %. - Kakao prášek balený 100 gr
bude stát 7 Kčs snížení 38,7 %. - Nová cena čokolády 100 gr
na zažení 6 Kčs - Balíček kávy 100 gr Columbia 19 Kčs
snížení o 13,6 %. - Pomeranče 1 kg se snižuje ze 16 Kčs na 14 Kč
citrony z 12 na 10 Kčs.
Od 3 října se zvyšuje cena piva ve IV. cenové skupině 7° pivo
pullitr bude stát 80 hal., 8° plzeň 1,30 Kčs, 10° 1,50 Kčs
12° prazdroj 3,30 Kčs. - 12° ležák ve Staropramenu za
Budvarem 12,50 Kčs — To znamená, že pivo, maso, hov.
zadní díl se 100 gr se zvyšují o 50 hal, telecí pečeně o 70 hal
cena pna kávy se snižuje o 10 hal.

3 října V Indii je hlad za krávu nelze zabít. Kravě se pro-
vazuje tady za posvátné zvíře, které nelze zabít. Ta se
nechá ať zajde sama. Hnutí za zákaz zabíjení krav
v mocné sobě probíhají v některých částech Indie,
slouží politickým zájmům reakční hinduistické-sou-
sistické strany „Džan-Sang". Tato strana se snaží využít
náboženského cítění hinduistů, pro něž je kráva posvát-
ným zvířetem, proti vládnoucí kongresové straně. Během
demonstrace za zákaz zabíjení krav, která se konala ve
Varanasi ve státě Indie došlo ke krveprolití mezi stoupenci

a odpůrci hnutí, 9 lidí bylo ubodáno k smrti a 2 byli zastře-
leni policií. Zraněných bylo přes 40 osob.
9 října Súdánský host v Praze ministr zdravotnictví republiky
Súdán dr. Ahmed Bukhari Alim se čil ministr) navštívil
dra Plháně.
10 října Svazek studenti vyznamení z Číny Mága čínské lid.
republiky nařídila aby zahraniční studenti opustili Čínu.
Pro ruští studenti, nebyl život posledních dnů lehký. Čínští
opěrovaní lidnou Čínu byla nuceni ruští studenti opustit
11 října. Kostel v Mostě se odsunuje. Kostel v Mostě je památka
pozdní gotiky a je prohlášen za to, že by zachován jako
památka a bude se v celku zachovat, posunovat o 947 m
valivých vozících. Cesta je připravena na 88 speciálních
nápravách na dobu 6 let. Kostel váží 17.000 tun. Spolu se železo-
betonovým podstavcem a základem jeho váha stoupá na 25.000 tun.
Na kolos 60 milionů na přemístění se má uhradit z poplat-
ků za nábožensky od zahraničních tiskovin a televizních spole-
not a z účinného ruchu.
12 října Rolik má vážit člověk zdravý. Soutěž: kolik cm
měřím přes 1 metr, tolik mám vážit kilo. Ze jest kladen
při 170 cm, by měla být váha 70 kg. K tomu se přičítá
ještě 10 % z. j. 7 kg. Toto se však přizpůsobuje. Vedle výšky
vzrůstu se váha věk a hodnota.
16 října Papež Pavel VI. pro mír uvolnil o lid. demokracii.
Ve své encyklice vyzval papež katolíky celého světa
aby se 4 října ve výroční dne jeho pobytu v N. Yorku
na Valném shromáždění OSN modlili za mír ve světě
21 října V delté Mekongu v Vietnamu probíhá
boje. Ve Vietnamu bojuje 331.000 amerického vojska.
Družice Kosmos 130 družice byla vypuštěna v Rusku
Je to pokračování kosmu měsíce zahájený 16/3. 1962.
23. října. Počet lidí se zdvojnásobí za 43 let. V roce 1965
přibyl na světě každý den 180.000 lidí, celkem 65 mil.
V polovině roku 1965 žilo na světě asi 3.285 miliónů lidí
25 října Čsl. lodě ve světě. Míří kotví v přístavech Dálného
východu. Kotví v Japonsku. Jiskra v Indii, vrací
se do Evropy lod Pionýr. Lod Letící vyplouvá z Londýna
přístavu. V Persku je lod Orlík. Republika v Glasgow.
Skladno je na Kubě. Do jižní Ameriky jede lod Brno.
26 října. Manilská konference na Filipínách skončena
2 dny zemí bojují na odpor na agresi ve Vietnamu.
Sešly se tu šéfové států a vlád, bojujících států, etudrálie
Nov. Zelandu, Jižní Korey, Jižní Vietnamu, Thajska a Filipín.
Snažili jak přivést válku k vítězství.

27 října. Luna 13 obchází měsíc (z 22.10.)
28 října. Čtvrtá pětiletka 1966-1970 schválena
rozvojem shromážděním
/. Sovětská protiúřadní nota pro vyjednávání o budovy
Velvyslanectví USSR v Bonnu
29 října. V Paříži tajemník OSN k atomovému výbuchu v
Číně vyslovuje politování. Tak nejen Američané, Francie
ale také Čína.

Za měsíc listopad

4. listopadu. Raketa Titan 3-C vypuštěna. Americké le-
tectvo vypustilo 3.11 z raketové základny na Kenedy
ho mysu obrovskou raketu Titan 3C
8. listopadu. Lunar Orbiter 2 vypustila USA. V pondě-
lí 7.11. pro půl noci vypustila USA na Floride
pomocí rakety Atlas Agena měsíční sondu Lunar
Orbiter 2, která má obletovat měsíc a fotografovat
13 oblastí na jeho povrchu, jež by byly vhodné pro
budoucí přistání amer. kosmonautů.
/. Zřícení v Itálii, utopilo se 120 osob, několik set
se jich pohřešuje. Dosud se nic nevi o rozsahu mnoha
obcí v provincích Belluno a Grosseto, kde je zaplave-
no mnoho rolnických usedlostí. Rozvodněný jsou
Adiže, Pád, Taglamento.
9 listopadu. Prezident jede do Egypta. Prezident ČSSR
Ant. Novotný odjíždí na návštěvu do Egypta, Etiopie
a Indie. Letos je 10 výročí zrušení Suezského pří-
plavu, byl dlouhý v Francouzsko-Britském držení
10. listopadu. Káhira uvítala prezidenta Novotného.
/. Narodila se trojčata v Praze Podolí manželům
Vackovým. Primátor hl. města Prahy jim daroval vkla-
dní knížku po vkladem po 2000 Kčs. Jsou to dívčata
Veronika, Kateřina, Ludmila. Manželé 36 a 41 let mají
vedle trojčat 2 chlapce 9 a 4 roky.
13. listopadu. Vypuštěna umělá družice v SSSR Kosmos 31
Je 180 sovětským umělým kosmickým tělesem. Podobně
byly dnes vypuštěny družice Kosmos 112, 114, a 121.
/. Prezident Novotný prohlíží si pyramidy v Egyptě.
15. listopadu. Prezident Novotný uvítán v Habeši. Odjel
do Čs. Násira (Egyptského prezidenta)
/. Izrael útočí, arabský svět pobouřen izraelským útokem
na jordánské území. Demarše asi 2 izraelské pluky
přes státní hranici, podpora vzdušných a letectvem
19 listopadu. Prezident Novotný zase v Indii.

21. listopadu. Osídlení u nás kde a jak se bydlí u nás lidé
převážně bydlí na venkově, mají vlastní, mají obáji, z větším pro zem
100.000 obyv. v Československu žijí ve městech nad 10.000 obyv. jen 32.5%
ne, naproti v N.S.R. žije v takto velkých městech 56.9%, v Francii 46.8%
v Itálii 39.1%, v Belgii 46.5% v NDR 48.6%. Jsou tu nevýhody dojíž-
dění za prací, vyžadovaly mnoho dopravních prostředků a kladno
komunikací. Měl by zejména pro všechny obyvatele z malých obcí za-
jištěn přiměřený životní standart, kulturní, zdravotní, sportovní za-
řízení, obchody, služby, to by stálo moc peněz a zůstalo by to nevyužito
obyv. by to zdražilo, měla by mít každá obec alespoň 5.000 obyv v Německu
obyvatel. Tato města by měla být vybavena celým komplexem obč.
zařízení: vlastním výrobním, kanc. patřil. obchodní, služby, nemocnice
divadla, koncertní síly, obchody i průmysl. Tato městečka by vyža-
dovala 150 měst s 20.000 obyv a ani ty již mame, jsou 52. Pak by města
přijít na řadu města s 5.000 obyv. měla by jich být 1.500 a ani ty jich
mame jen 4.500. Sem by patřily základní 9ti letá s těl. vý.
obchody, zdravotní středisko, zákl. kulturní a sportovní zařízení.
Též vodovody kanalizace plyn a pod.

22 listopadu. Lesní kalamity způsobila vichřice v jarních dnech
i u nás. Rozsah škod činí 3 lesní závody. Jablunec, Harcov, Frýd
lant odhadla u kalamitní na 100.000 plných metrů, což reprezentuje 4.000 vagónů smíšeného dříví. Škody jsou všude, nejvíce
mavě v Krkonoších i u nás v Orlických horách.
23. listopadu. Atentát na Kenedyho v Dallasu nebyl ještě správně
vyšetřen. Kenedyho zavraždil Oswald sám. Oswalda zpra-
vodil ze msta, by nemohl vypovídat jiný mrak Ruby. Je to snad
složitější spiknutí. Věc je komplikovaná.
26. listopadu. Třetí sjezd mírového hnutí katol. duchoven-
stva v Praze, 1000 kněží ze všech diecézí, ordinářů a provi-
zorátů a hosté z mnoha evropských zemí. Očem jednáno a
vybráno z projevu min. dra Plojhara: Kardinál, metropolitní
kapituly u sv. Víta v Praze dr. Šalt. Gebert, byl udáván svými
kolegy Zdem Gruberem a dem Remigiem pro své protistátní čin-
nost stíhání a na základě vědecky vyprovědí těchto svých kolegů
byl také odsouzen k trestu 1 roku vězení. Když si trest odpykal
byl převezen do koncentračního tábora v Dachau kde zemřel
(v mnohých) letech byl u nás zvýšen náklad českých a slo-
venských katolických novin, bylo vydáno přes 290.000 kusů výtisků
Čes. kr. kancionálu, 120.000 výtisků Boží cesty a přes 70.000 vý-
tisků katechismu. K tomu je třeba přičíst skriptá a učební po-
můcky pro obě naše teologické fakulty, díla teologická a literární.
Ar. tito edicní činnosti bohužel nadál pokračovat. I když jsme
si vědomi, nikterých objektivních potíží spočívajících v nedos-
tatku papíru z těžkých poměrných tiskáren a pod. chtěl by
zdůraznit, že zejména otázce vydávání církevní literatury
učebnic, modlitebních knih a kancionálu bude námi věno-
vána soustavná pozornost.

od 1.1.1967 budou na základě našich jednání s ministerstvem školství a kultury a s min. financí učitelkami v ústavech katol. charity pobírat státní platy jako učitelkami ve státních sociálních zařízeních. Na podkladě jednání s ministrem zdravotnictví a sociálních věcí dr. Prachařem byl zřízen v Martině bytem Sadnická církevní úřad pro tisk knihy a katolické.

Církev a svět dnešek. — Církev není nic světská, ale ve velkém morálním autoritou může působit na formování dění ve světě. Papež Jan XXIII. blahé paměti očekával církevní sněm, zahájený nemá mlčet jednou provždy o světě, ve světě. Obdobného programu Jana XXIII. se nyní dovolává i sněm s upřímnou realistickou snahou a hledá možnost by s tím pomohl církvi vyrovnat se se skutečností. To platí i o našem vztahu k Vatikánskému koncilu.

Reformy v církvi. Mnoho zájmu se upřelo od konce koncilu. Je to uplatňování mateřského jazyka v liturgii, zvýšení pravomocí biskupů, modernizaci každodenního života, odmítání římské kurie. Byla zrušena cenzura, zakázaných knih. Konzervativní kruhy zaútočily proti tomu ostré kampaně proti těmto novotám. Papež Pius XII. rozhodl o zákonnosti komunistů a osob s nimi sympatizujících. Kardinál Ottaviani, který patří ke konzervativním, řekl, že pouhá příslušnost ke komunistické straně, není již důvodem k exkomunikaci. Obrazem exkomunikace je podle některých, kdo se vyslovili pro dialektickém materialismu. Takoví lidé jsou však zpravidla stejně atheisté. Papež Pavel VI. zdůraznil, že pro koncilu jsou tendence, které mohou vést ke kacířství, jsou vykládány mnohé státě příliš liberálně. Vyjádření mělo vztah o reformě římské kurie, se zájmem očekáváno zasedání biskupského synodu (na podzim 1957) ale jsou snahy konzervativních kruhů o zvrácení vývoje. My katolíci křesťané církvi. jsme věřícími lidy naší církve, budeme prosazovat kroky k demokratizaci a internacionalizaci církve, prapor mírového poslání církve.

Největším činem vzájemném upevnění míru ve světě byla papežova cesta do sídla Organizace Spojených národů v Novém Yorku. Tam ke delegátům promluvil papežství lásky k člověku, poselství bratrského dorozumění mezi národy. Nezapomněl kdo ze otců přišlo k tomuto projevu blahopřát byl ministr zahraničí Švýcarského Spolku Andrej Gromyko.

24. listopadu 1966 francouzské u Bratislavy bulharské letadlo cestou ze Sofie do Berlína (přes Prahu) na palubě letadla bylo 73 cestujících a 3 členové posádky. 54 cestujících letělo do Prahy a 24 mělo pokračovat dál do Berlína. Všichni zahynuli.

27 listopadu. Izrael znepokojuje sousední stát Jordánsko v Jeruzalémě bylo při demonstraci z jordánského území zabito 3 mladíků a 15 osob zraněno. V jordánské části Jeruzaléma je zákaz vycházení. Večer 26 listopadu nevyšly z ozbrojení žádné jordánské noviny. Vokolí přísálky, mnoho osob zraněno.

30 listopadu. Sbírky pro valčící Vietnam v jejích čechách dosáhla sbírka 200.000 Kčs, mnoho dobrovolné dárci hrne.

V Německé spolkové republice nový kancléř za Erharda Kiesinger.

Výběr za prosinec 1966.

2 prosinec Předseda Rady ministrů SSSR je ve Francii v Paříži na návštěvě se prezidenta De Gaulle.

1. Motorismus, za posledních 10 let se u nás v čsl. ztrojnásobil. Koncem roku 1965 byl v celém zaregistrován 390.000 automobilů 1 automobil připadne na 35 obyvatel, jsme na prvním místě socialistických států (ne kapitál.) To je přes (390.000) aut v osobním vlastnictví. U nás jezdí 507.000 automobilů v roce 1970 asi 740.000 a v roce 1980 přes dva miliony. 1 automobil ujede průměrně 5.200 km, v r. 1970 6.200 km a 1980 12.000 km.

9 prosince: Řecká pravoslavná loď z Heraklionu se při plavbě v ostrově Thera do cíle potopila. Cestovali tu obchodníci, studenti, turisté a jiní rekreanti. Loď převážela vozidla, nákladní vozy spotřebující, drůbeží a rybí dobytek pro zámoří. Zachráněno 44 cestujících, přes padesát jich bylo. Vyšlá zpráva národní smutek, z 20 tisíc nepřežila, katastrofa ani 1.

11. prosince. K zavraždění prez. Kennedyho. Jack Ruby zrak Lee Oswalda, údajného strůjce atentátu na prezidenta byl 9.12. dopraven do Dallasu nemocnice na zápal plic. Z jeho hrdla nemocnice za 24 hodin 1963 hodin byl zaléčen. Poh na to byl Ruby odsouzen k smrti, ale jeho obhájce se odvolal. Texaský soud nařídil nový soudní proces, který má být v červnu 1967. Ve vězení se Ruby pohoršel o schizofrenii. Zatím co v Dallasu nemocnici, byl stav Rubyho označen za vážný, vězeňský lékař nezjistil u pacienta nic vážného. Ale ošetřoval Rubyho bratr, nyní policejní šéf Dallasu Bill Decker. Ruby měl jen kašel a chřipku na ústupu. Věrný lékař Gallagher byl přivolán, když zvídal, že Ruby v nemocnici.

15 prosince. Nový zákon o zemědělské dani. Národní shromáždění schválilo, která a má rolník dle nynějších předpisů, ale také spíš abyste vymýšlel, kdy bylo více zdrojů příjmů.

21 prosince. Nová kniha o Kennedym bude vydána. Americká knižní nakladatelství Harper and Row má vydat knihu W. Manchestra, ve které je vypsána tragická cesta zemřelého prezidenta Kennedy, přelet jeho letadla do texaského města Dallas, v kterém je prý líčen Johnsonův jako nevzdělaný farmář, který se prezidentské křesle v zápětí po atentátu na Kennedyho. V této knize se snad zamamonáraz neshody mezi rodinou Kennedyho a Johnsona. Zatím nikdy žádný pohřbem a jeho rodiči v prezidentském letadle nový prezident, který se té funkce nemohl dočkat a to nadále měla rodina a pozůstalí Kennedyho. Novináři za života Kennedyho psali, že je Johnson pádným kolem u vozu.

24. prosince Vánoce v rozděleném Jeruzalémě. Očekává se 5.276 návštěvníků, přehrady z druhé strany mají být odstraněny, by mohlo do m. mezitím přijet 5.000 arabských křesťanů ze Izraele, kteří žijí od zřízení arabsko-izraelské války 18 let odloučeni od svých rodin. (Jeruzalém je totiž rozdělen mezi 2 státy, Jordánsko a Izrael.

?. Kojenecká porodnice v cikánech. 1964 a 1965 v různých 475 cikánských matek, které provdaly na svět dětí. Jsou vedeny mezi cikány a ostatními lidmi, 57% jich bylo vdaných. Více jak ¼ dětí žila jako družky, 16% rodily svobodné z celkového počtu žen 95% z nich začalo zaměstnání. Závažné je, že 47 dívek rodilo před skončením 16 roku. ¾ vzdělání celého souboru žen nedosahlo 18 let, 30% rodiček mělo nejvýše 4 třídy, desetina žen rodila více jak 10x. U nich prý rozdělený porod byl spíš výjimkou než pravidlem. Je tu výše uvedené cikánský dětí v ústavu a mateřská úmrtnost cikánských žen.

27 prosince Linka 13 sovětská měsíční automatická stanice vypuštěna 22. 12. přistála 24. prosince měkce na měsíci.

28. prosince Třebechovický Betlém se chystá do Kanady na cestu na výstavu do Montrealu. 100 let starý Betlém je dílem kolínka Jos. Proboštu a lidového řezbáře Josefa Kapucína. Je dlouhý 7 metrů, široký 2·65 m a vysoký 3 metry, nejvíce na zpěvy. Třebechovický Betlém projde Londýnem, Frankfurtem do Kanady a je pojištěn na 1 milion Kčs.

31. prosince. Na dopravní půjčku se dává zboží nejvíce do 400 Kčs. Možno koupit zboží pro sport, vybavení domácnosti. Jsou vynikající výrobky z jemného skla, užitkový porcelán, plynové sporáky a ledničky. Lze koupit hlasné televisory, magnetofony na kolečkách ve sprotelně, motorky 100 Kčs

Rok 1967.

Stručně, povšechně přinesl rok.

Nový Rok přinesl podražení všech strojů zemědělských a všekerých průmyslových výrobků a zboží, přinesl ty velebené „volné soboty“, prolevení zemědělské dr. Polska, proniknutí ve vesnicích, přírodní kalamity v n. Hradku, zdejší lékaři, zemřelo v okolí 15 známých lidí a co přinese nového.

Počet obyvatel.

Roku 1957 bylo v n. Hradku celkem 897 obyvatelů. Při letošním sčítání bylo zjištěno, že v n. Hradku žije 796 obyvatelů, v Dlouhém 66 a na Rzech 48 obyvatel. Zdá se úbytek během 10 let 100 obyvatel. V obci tudíž Nový Hrádek (Krahulčí) Dlouhé a Rzy jako za r. 1960 jedna obec 910 obyvatelů. V roce 1960 v červnu bylo v Dlouhém 95 lidu, ve Rzech 53. Za 7 let méně v Dlouhém o 29 lidu, ve Rzech o 5, celkem o 34 lidu. Úbytek nejen tím, že velká část mladých se stěhuje do měst, protože u nás nepodnikají bytová výstavba, na hory se zapomíná. Dále každým rokem zemřou 10-15 lidu a na svět jich přijde spíše méně. Byly by potřeba zde postavit nejaké bytové jednotky ale také zde zajistit různé zaměstnání pro pracující, aby řada lidí nemusela dojíždět do města. Tím taky často dělnictvo denním dojíždění má často až 2 hodiny a za to nemá náhradu a ještě sporuje hodin, běda se špatné projede. Z uvedeného počtu obyvatel v N. Hrádku je 432 žen a 364 mužů, 77 vdov, 13 vdovců, nejrozšířenější křestní jména jsou: Marie 98, Josef 84, Anna 46.

V Olešnici je 610 obyvatel 37 vdov 6 vdovců 10 důchodců. Z 234 popisných čísel v Olešnici je 66 rekreacích 10 mlýnů 26 čísel je státních statky lesy 1 pošta 1 fara 6 pomníky. 124 čísel drží majitelé ve kterých se bydlí. Ostatní jsou rozmanitý a přechodní, v létě a při sezóně obydlený.

O počasí v roce 1967.

Nový rok začal neděle se spoustu těžkého mokrého sněhu, který s hlukem lítá se střech, mačkal chatrné a ledmi bývající střechy, jako tu příkladu ve Smržovce ve skladišti kolny, střecha se spoustou mokrého sněhu se prolomila a spadla na vršky mlátičku a seč stroj. V Hlasnici, sněh spretahal dráty a porhodil elektriku. Přes noc ze Silvestra na nový rok prší odpoledne a dál se sněhem do večera, pak špatné cesty. Do poloviče ledna zatažené, zamlžené, mlhavo, chvílemi se chumelí, sněhu dost, cesty jsou ušlý, vyšlapané jako ve žlabě. Teplota kolísala postupně na 3-5-7 stupňů a 10 ledna na 12-14° pod 0 a dál do poloviče ledna se vyjasnilo a teplomě stoupalo k 0 pozdě se oteplilo jasno do 23 ledna a zase zatažené do konce ledna teplota kol 0, sněhu dost průměr 1 m na Desíté 2-10 m Holom chalupy po střechu sněhu.

V měsíci únoru

Na Hromnice mokrá mlha až tma a pře tom prší. Mokrý sníh ve Rzech u Andrše promáčknul na zadku budovy býv. hostince (zrušen 1963) lehnější střešní, propadla se s tíhou mokrého sněhu do chlévů a dolitrubky, na ostatních částech budovy střecha zůstala zamrzlá mlha, do 5 února. Cesty špatné, sníh se při stálém chumelení na cestách šlapal, takže cesty jsou mísy na sněhu metr vysoko, nynílo prosté a bříza se tu ku dnu. Do silnice kolí. 7 února mráz, ostatek, polojasno klid. Dále do 18/2 polojasno až někdy jasno teplota při tom kleslo na 10° pod 0, do 24/2 pak zatažené někdy sněhové přeháňky, po 24/2 do konce února jasno a polojasno, 28 února prší.

V měsíci březnu.

V začátku polojasno pak do 9. zatažené, tepl. nad 0 9, 10 a 11 března hezky, pak do 25/3. zatažené, obcas se přeháňky. Na Zel. čtvrtek 23 března prší celý čtvrtek, přes Velikonoce 26 a 27 března polojasno. Ze sněhu jsou zbytky v houštích a ve stínu.

Duben

1 dubna jasno, tepl. 2° pod 0 až 9° tepla. 2 dubna zase ráno, do 6/4 zatažené, potrhávání, odpoledne bouřka na všech stranách, dost blízko a prší při 5° tepla. 3 dubna ráno bílo sněhu, smíšené déšť. Do 15/4 polojasno, také jasno. 11. dubna ženy dělali v poli, vláčeli, dál polojasno

1 den zatažené na 24 dubna na Jizeře 10 cm sněhu a 26 dubna 16 cm sněhu, tepl. 1° pod 0 až 5° nad 0. Do konce dubna zatažené.

V měsíci květnu.

1 května je neděle, pěkně, k vůni přeháňka. V Novém se usnesením divadlo hrálo. 2/5 polojasno, 3/5 zatažené 4. května do oslavení bílo. 5 května, kukačka, obyčejné dolů se zasazelo. Do 26 proměnlivo - zatažené, prší ráno 27/5 do konce pěkné.

Červen

Do 7 června pěkné hezky do 15 polojasno, večery zatažené potom do konce hezky. Dobře se sálo, brambory obdělali.

Červenec

2 července neděle na 11 hráčku pout - pěkně. 3 a 4 počasí se mění, bouřky v noci lijak, 7 a 8 pěkně, 9 je neděle ha, 16/7 bouřka a lijak. Dál zatažené, polojasno, skoro zatmo a jasno 15/7 bouřka, lijak. Dál až do konce měsíce pěkně, prší se, chladno a teplo.

V měsíci srpnu

Do 5 pěkně 5/8 celý den dušno, 6 srpna ve Smržovce pouť ale bez slavnosti v kapli, oznamuje se. Do 10 pak pěkně od 11 srpna do 18 proměnlivé počasí, 19 srpna pěkně bouřka zajede do Polska, 20 srpna zprchlo do konce polojasno. 27 srpna v Bystřici pouť polojasno, oblačno do konce měs. polojasno.

Září.

Do 4 září pěkně, do 13 prší a polojasno dál polojasno 21/9 přišlo do konce měsíce pěkně, polojasno a jasno. Žně, dobře sklízeli a přizlo se dobré počasí jako s objezdem hnojе na kopce pro ozimé žito na Svěrzenky mu.

Říjen

1 a 2 polojasno a jasno, chladnější, 3 až 5 zatažené prší a vál, od 6 do 9 polojasno, 10 mokré mlhy, od 11 do 15 pěkně od 16 do 18 prší a vál, od 19 do 28 velmi pěkně, 29 prší, 30 a 31. října pěkné.

Listopad.

Do 5. list. pěkně, 6 prší, dál mokré mlhy do 11, neděle 12 prší a vál do 21 jasno, polojasno, přes den tepl. do 10° v noci mrazíky pod 0 a 20 stupňů 3-4° pod 0. Od 22 do 25 zatažené s mlhou. Neděle 26/11 umrzlo, 28 prší, mrzlo, 29 hodně mrzlo, mírný vál. 24. listopadu skončena práce v poli.

Počasí v prosinci

Do 10 prosince stále zataženo, občas se přichumelí, do 15 polojasno, strany oteplení směrem, praskají, sněhu 40 - 50 cm 16 zataženo, klid, občas se mírně. 17 je neděle, občas se chumelí, stále mírný přibývá, nic nemrzlá, strany praskají, vyhrávají elektrika, 18 zataženo občas se chumelí strany oteplení, 19 pros. to samé. 20 pros. polojasno, noc dobře mrzlá, 6 °C. hod 0. 21. prosince zataženo, chumelí se sněhu 80 cm až 1 m. Pluhy projíždí, do rána nového sněhu. 22 pros. mlha hrozně hustá. 23 pros. zataženo, mlha přešla, spatně cesty, boří se to hrozně, chrachtá, strany praskají. — 24 prosince, štědrý den zataženo pod mrakem, klid, teplo nad 0 °C neděle. Cesty hanebné, smíšené, bordel, to běží dnes, voda hnusná. — 25 pros. Narození Páně. Zataženo pod mrakem, klid, teplo nad 0 °C sníh tiká, cesty špatné, po cestách trochta a voda. — 26 úterý sv. Štěpána, dopoledne polojasno, dál zataženo, klid. Tu a tam místy vytrávají silnice hola, po stranách bordely místy mělké. Cesty místy hrozné, místy smíšené a mrzlé. 27 zataženo, nový měsíček, 28 polojasno, až jasno, klid. 0 až 7° pod 0, 29 pros. to samé, 28 pros. večer se chumelí, 31. prosince to samé, je nový měsíc, rok končí neděle.

Průběh polních prací.

Podle počasí se řídí práce, na počasí nemá nikdo u nás vliv ani ze speciální dnešní technika. U nás zemědělstvím se zabývají čsl. státní statky Česká Skalice, oddělení Nový Hrádek, státní statek Smiřice odd. Sedlečko, JZD Černíč a samost. hosp.

15 dubna se poprvé oralo v poli.
30 dubna se prvně selo. 8 května a 9 se začalo sázet brambory, 16 května dosázeno, v dolní se dosazuje 4 června tu a tam se začíná pušit. Ječmen se již klásá 3 srpna: dobře se sušilo. 11 srpna čsl. stát. statky sečou na Remízovým teprv travinu, co to stará přes — stabrle. 21 srpna již pásli na ruletách. 22 srpna sekl se oves na kopci žáčkou traktorovou, 23 srpna sekli oves, dobralo se vás kopci žito, 25 srpna svázali na kopci víz 1 vůz asi 107 snopů. 26 srpna 2 vozy asi 98 snopů a 88 snopů 28, 29 a 30 srpna se sekl a klidilt. Z zase státní statky dodělali žně v pražním dohledu kombajny.
13 září špatný časy žně nejsou dodělány, oves roste a žito v stoje táhne. 14, 15, 16 září, práce na poli s mokrým obilím, 28 září dokl. zelo se jarní žito. Nacasem žně uvazky. 30 září dokončeno posled. jarní žito.

7 října zasel žito (a vyvezlo) na kopci na Buč.
9 října začalo o bramborách. 20 října brambory dobrány dodělali brambory, 24 listopadu skončena práce v poli.
28 listopadu první sněhu.

Nákupní ceny zemědělských výrobků (platí od 1.1.1967)

Za dovezenou pšenici za 100 kg prostřední jakosti vepště od 160 Kčs – 188 Kčs 180.- Kčs
za ječmen ..... 140 Kčs. Za žito ..... 155 Kčs
za rosený len I. třídy 570 Kčs a pod IX. třídu 80 Kčs za 100 kg
za brambory 100 kg I. třída 76 Kčs a II. třída 40 Kčs.

Živočišné výrobky

jatečný skot za 1 kg živé váhy býci bez jalovice třída B 12 Kčs třída C 10 Kčs. — krávy 10 Kčs a 8 Kčs.
jatečná telata za B 12 Kčs a C 5 Kčs.
prasata od 85 kg do 115 kg 12.50 Kčs, nad 70 kg 85 kg 10.50
ovce, skopci, berani, jatečné nutrie od 5 Kčs do 7.50 Kčs.
vejce za 1 kg čisté v. 22.50 Kčs. Za vejce v létě 15.30 Kčs, zimě 18.40

Nové zvýšené ceny hnojiv a zemědělských strojů. Váha 100 kg

Dusík.	síran amonný	21%	prýtl. vz. 1966 - 51.70 Kčs	1967 - 83.20 Kčs
100 kg	ledek vápenatý	15.5%	51.20 "	76.80 "
	ledek amonný	33%	79.90 "	112.10 "
	superfosfát	16.5%	39.60	48.40 "
	struska		20.80	26.20 "
	draselná sůl	48-52% volné	35.30	47.40 "

Zemědělské stroje.

Traktory malotraktor	T4-28-10 A	cena 1966 - 18.870 Kčs	cena 1967 - 25.500
nástavný malotrakt		" 20.770 Kčs	" 28.200 Kčs
traktor Z 30 n. AGRO		" 26.500 "	" 34.950 "
Z 40 n AGRO		32.200 "	" 41.720 "
Z Supa AGRO		36.400 Kčs	" 39.850 Kčs
Vyorávač brambor vázaný		jednořádkový 5.700 "	6.430 "

Volné soboty.

První náběhy k volným sobotám se staly z rozhodnutí ÚV KSČ, vlády a ÚRO. Zahájeno postupně zkracováním pracovní doby podle programu přijatého XII. sjezdem KSČ. (4-7 prosince 1962. Zkrácením pracovní doby o hodinu na 44 v

. Týdnu se začátkem března 1966 zavádí každý druhý
týden „Volná sobota". 18 února 1967 se zavádí všechny
soboty volné na všech školách a také postupně v na
všech pracovištích, takže se práce postupně všude v
týdnu 5 dnů. Zavedly se volné soboty na hořácích, listo-
si nechodí v obědech, omezuje se jízda autobusy, drážní
jízda jak je určena pro pracovní dny, nevychází noviny
A jak se na to pohlíží na venkově a pracujícího lidu
jsou tomu dojem, význam pro školství, mládež. Pro
dělbor nechtí volným sobotám porozumět, s nákupem se
musí počítat že v pátečním dni a ženy vůbec
nosti se musí učinit volno ke nákupu v pátek. Mnoho
již v pátek začnou sedět a po 2 dni v hostincích se
tých potrpí nechce se konat, musí vycházet kalkulace
a hustého ekonomiky domácí pokladny. Nedá se upřít
za to je dobrá významnost pro zaměstnané ženy a matky
na rámci v rodině, vaření, péče o topení, stěhování
kupat dítě a pustit (jen vzpomínku, oběd o topiči, stěhování
dříve, hydat hnůj ale, hoz a pod. Většinou bývají na
zvarní dělnidlo prázdno a každý týden svátky, pře-
ně oblečené, vážené se po mezích mezi polí procházejí
chodí se na maliny, houbky, jahody, houby, musí
rolnický zemědělský lid v těch chvílích těžce v poli
při špatném počasí pracovati. Také se stává, že pamětní počasí
trvá od st. statku vyjdou častokráte dva slunných
cucal na holíka denně výlet - zajíce a srnce
a dcera se pak nečasu a stává se, že promeškáním
1 dne se zkáza spousty sena, obilí. K tomu nevzdorné
chyby úplatný vztah, to neškodí, tomuhle, tomuto jejich.

Procedura s opatřováním paliva ze svých pozemků.

Na pozemcích samostatně obhospodařovaných zeměděl-
ci jako jich majetku, nehýbají se a nacházejí se
držůstající dívky, neužitkové kůry a stromy, které
při obdělávání překážejí, které hospodářství škodí a
které je nutno potřebu uklidit, protože stíní, kořeny za-
růstají do pole a ubírají živiny. na druhé straně
je zde do vlastní odpovědnosti hospodáře potřeba paliva
A tomuto bojímu, dalo by se lehko pomoci, stromy a kůry
z pole a mezi polí uklidit. Ale k tomu nelze za
dalších poměrů přikročit, tomu musí nejdo lepší

rozumět, musí se žádat o povolení, ačkoliv nebyl o
ten člověk ze žádné strany poučen, na základě jakých
a kterých nařízení je majitel zbaven práva, se svou
věcí volně, k zcizitelnosti potřebnou pakladat. Není to
o to žádat a v potřeby zemědělce podat odůvodněná žádost.
podat ji na MNV, který to takto vyřizuje

Místní národní výbor
Nový Hrádek Dne 23 února 1967.

č.j. ...

B. A.
Nový Hrádek - Pizy

Zemědělská komise při Místním národním výboru v
Novém Hrádku projednala Vaši žádost ohledně poražení 3
javorů a 1 lípy, které jsou na Vaší zemědělské půdě
sek. Dříve než budete provádět poražení výše uvedených
stromů, je potřeba požádat Státní lesy oproti lesní závod
Olešnice v Orl. horách o prohlídku stromů a případně s
lesním závodem dohodnout výměnu dřeva za palivové
na vědomí: 1x Státní lesy Opočno, lesní závod Olešnice v O.h.

Předseda MNV Předseda zemědělské komise.
Suchánek Václ. v. r. Jízek Jan v. r.
Razitko: Místní národní výbor Nový Hrádek
okres Náchod.

Zanáší se do pamětní knihy, bez dalšího komentáře.

Úlevy v zemědělství.

Když se ve všeobecném nátlaku na zemědělce u
nás v horské chudé poloze v letech 1957-1959 by se
zrušalo hospodaření, tak vzácné pozemky těžko naby-
té, kterých si zdejší lid tolik vážil, aby se ty pozemky
úplně bez náhrady propustily stát. statku se nechavaly
se z milosti bídné prolužovené kozy a stavěné nepatrné
10árové zdabce, by byl kázdý úplně znemožněný chovat
chlup dobytka, zařizuje se takové pomery, aby byl ten
zemědělec se vším odkázán na nově se tvořící celky
a zbavil se vzi samostatnosti a svobody a za výdělečno
k živobytí musel chodit pinán za nařízený úřad,
často krát již staří muži a ženy vháněni pod
komando nákladníku - praktikantu. Tak to bylo naměřeno

aspoň v začátcích tvoření se státních statku a každý
člověk u nás chalupník a zemědělec takto na to
pohlížel. Ale uběhnul krátký čas, několik roku pro-
tentonáboj a vše se změnilo. Zpočátku sice u zemědělců
stroj místo koně, také tíseň se má nahrazovat mechanizací,
ale to u nás na vše mutace a je těžkopádná, nemůže
do všech koutů a na každé stráně jako u nás v kopci
se nachází zajíždět a se uplatňovat. Skáče z kopce se
statku to nevyžívá. A proto na ně ti panáčkové
a tlouchubové, kteří k nám zajížděli a lid lákali ze
nebo zastrašovali a dodávkama a pokutami ukáznili,
ji, aby ten lid získali zastrašili a s nimi se mů-
že přijít nepočítali. Následek, na práci se znechutili
se skously ruce a jmenem se zlobili. A tak se zrana na-
hlédl, že když se to vede soustavně, že to škodí a
proto se polevuje, že se kde na to svou silou stačí můžou
na příležitostnou opatrně si za chvíli mimo kozy a tele
a dochovat si kousku dobytka, jemuž nezvyklého
ného se dostává, protože může vzít se podívá do žuly
kotce a v na lukách se mouká a seno a tráva tu
hyne. Také ale zbude už bez dalšího provádání konkrét-
ního případu: Jan Pola z č. 918 nar. byvalý dobrý zemědě-
lec z Dolní Olešnice čp. 44a, který před rokem 1957 obhos-
podařoval 12 ha a vše pozemku a choval mimo 10 kusů
hov. dobytka z tíživé tažné koně a z uvedeným roce na
následek všechno postoupil ost. statkům a sám nastoupil
práce z průmyslu a u stavení mu zůstalo odmě-
ných 10 arů a v chlévě mu nezbyla ani koza, mysl
kdy se říše 1957 si koupil u Anny Božové ve Rzeči
dožila u soukromné hospodářce, ale přes
výhupné podnik v N. Městě, tudíž včetně 2 telata
50 a 60 kg k chov najednou a krmný žije ke prasknutí
a uzobek. Dále ve Rzeči vdova Lemsová se synem, která
dříve se svým nebožtíkem manželem obhospodařovali
7 ha u 7 kusy dobytka a v roce 1959 byli nuceni o-
dzvzdati své statku a vychlévě jim nezůstal ani
chlup dobytka a u stavení jen 10 arů prázdné, mysl
koupila od Mieka Klamtora z Nowohradeckých končin č.
159 telé a dochovala se krávy. Dále dvůr v Dlouhém 1
kus dobytka Jan Láp č. 34 v r. 1945 nar., který dříve obhospoda-
řoval 8 ha, vše byl nucen 1959 opustit stárnutím statkům.
A na konec k dalšímu, to se když si Anna Božová
při jejím pouštění hospodářství, dobytka stát. statkům
když se vyměňovala je za pěkného kusu dobytka jednou

malou 3-q pravičku, tu se mi zástupci čsl. stát. statku
vedení s Skalnovským správcem Kolářem, nebyli
li vůbec o tom mluvili s velice hrubým zacházením
mlýnovým a pohrůžkami, že ať se bolí pozde a
sajna krapli dvěma a odcházelo a z toho důvodu
ty té doby jmenovaná soukromé hospodářství 8 případy
chov dobytka přibývají.

Obecní dávka ze psa

Za první republiky (1919-1939) se ku rozmnožení obec-
ních příjmů zavádely tak zvané obecní dávky. Byly
jich 7. Byla to: dávka ze nápojů, ze zábav, ze bytů,
ze psů, z karet, hry v kostinci, z elektřiny k osvětlení
ovšem a ze zem. provozoven. Snad byc. dále byly za-
vedeny 3, za zábav, ze psů a ze nápojů, které během
války zanikly. Až nyní se zavádí zase dávky obecní
ku rozmnožení obecních příjmů, poněvadž nyní se
administrativa nákladná; dávka ze psů (s známkou)
a to nepřiměřené vysoká, ze psíka každého, malého
velkého, nehlídacího hlídacího 50 - Kčs. Za časů pro-
republiky se vyžívala ze hlídacího psíka prvního
5 - Kčs. Na podané odvolání o snížení se nepřihlíželo.
a 50 - Kčs se muselo zaplatit.

Svaz československých žen

Byla obnovena tato organisace, v roce 1952 zalo-
žená a zrušená, na podporu rovnoprávnosti žen s muži.
Není to spíše separatismus v lidské rodině? Nemá se
každý spíše snažit být opravdovým člověkem. Kdyby
chtěli muži postupovat stejně, založil by si Svaz
československý svaz mužů. Pak by pravděpodobně došlo
k bojové pohotovosti na místě rozumného a klidného
lidského soužití. Když však sledujeme dobrodružná,
dnešní život, dojdeme k poznání, že Československý
svaz žen může mít užitečné poslání v čisté lidské
výchově žen, všude tam, kde se život ženy odchyluje
od rozumného, člověka důstojného způsobu života. Svaz
žen by mohl mít několik výchovných sekcí a to:
1) Odvádění žen od malování obličeje. Vždyť, když
se žena maluje, předstírá falešné skutečnosti. Není
nejkrásnější přirozená barva obličeje?
2) Přivádět ženy k rozumnému zdravému způsobu
života. Chození o botách s vysokým jehlovým pod-

padky je rozhodně zdravotně závadné. Ženy si o tím přitom bez ohledu na rozumné úvahy libují jen proto, že jsou slyšet za mrazu. Není tím, že mnozí muži nidi pak v ženě, rozumově méně cenného tvora.

3) Nošení krátkých sukní (minisukně) není vhodné ani z hlediska zdravotního ani z hlediska společenské slušnosti. Zdravotní závada spočívá v možnosti nachlazení kolenních kloubů. Odhalování stehen není slušné a dráždí zbytečně mladé muže. Není proto rozumné, ale spíše to diktuje a tak se to bezmyšlenkovitě nosí.

4) Nejvýznějším úpravou hlavy není účes, ale je to modrá a tak se provádí. Pestrá barva je barva kuperová.

*

Doložení. Toto nepíše ze svého mínění a zkušenosti spisatel, ale je to výsledek odposlouchaného náhledu lidu v různých obcích o jeho okolí. Úsudek si věc každý sám podle svého.

Schůze občanského výboru.

Na den 9 dubna byla na Dlouhé do budovy stát. statku svolána schůze občanského výboru. Ale kdo vše se o věcném věcí jsme mnozí zbytkem občanů prázdninový zájezd, život zajímavě zmrtvěl. Zdá se mě, že jsem ujel nedomněl, ale opravdu cítím se být povolanými abych o tom zanechání životě v naší, kdyby tak kus zaslíbeného obci učinil zápis. Nebude tato schůze občanského výboru o kterém je podrobnější zápis příštího roku 1965 pro zajímavé poslední? Já sám psal bych jsme pro zaznamenání čas a zajímavě se. Navštívil mě v tělocvičně Karel Kroutkar, obchodník J. Lejcharu.

Prodejna

Ku snadnějšímu nákupu potravin na odlehlých místech, projíždí po Dlouhém a po silnici do Rych z Náchoda prodejna, jež nyní začala projíždět ve ... středu 15 září 1965, kdež již v roce 1965 s tím podrobnějším popisem a od toho času projíždela pravidelně ve středu a v pátek, kolem poledních hodin. Ale ze středu 13 ledna 1967 nepřijela, mila malér, na Smržensky m mostě při prodeji zboží a tomuto při najíždění vozu zranil z Trní na Drahách vozem Anna Srochová, která v roce 1963 zemřel manžel. Z té příčiny sestra a prodavač Hlaváčová nepřijel. Jakož již nepřijela do Radua. Příště 8 února, 4 října zase 1-4 za 10 hodin. Potom byla ve čtvrtek 30 listop. a 7. prosince).

Zase není česneku.

Na podzim byla zase shánka po česneku. Byla nedostatek po něm, nebyl k mání v obchodech na Dlouhé i v okolí; začaly o tom psáti v novinách, radívalo se, že byl málo plaven, že ho přesť ale zelenáři pěstoval. Měl ho ten a tam ten, kdo si ho v zahrádce vypěstoval. Každý strouček česneku byl nyní vzácný. Česnek se za dřívějších časů dával do ukropu, natíral se česnekem na sterý ořech ranní opékaný krajíček chleba, tak zvané tlučenky a jiné. Pro svoje účinné se pokládal za zdravý. Vůně česnekové je zdravé léčivý prostředek allicin. Za pradávna se česnek užíval jako účinný prostředek proti parazitům zažívadel hlavně žaludku a střev.

Přes Sněžné se zase platí.

Některé autobusové spoje k V. Hrádku, k Městu a zpět jezdí zajíždí do Sněžného a zpátky, kdy příkladu ranní spoj, po poledni a zpátky v 15 hod. a 18 hod. Ku normálnímu jízdnému se cestu přes Sněžné přirážejí 60 hal. věci, cesta jízdná pak stojí na Hradek místo 1·60 Kčs 2·20 Kčs lidé dojíždějící za prací a za nákupem je s tím nespokojen a nechtějí přes Sněžný jezdit, kupují si jízdenku jen ke Smržinkymu mostu kde vystoupí a chodí až se dostali autobus ze Sněžného a zas nastoupí co tak má sotva. Řidič naně pracuje se zařízením a zdržováním. Oko to již před několika roky bylo a zase to bylo zrušeno nyníže to činorodé závadě a hnutím roku zase ruší. Tím časem se také o 40 haléřů podražuje jízdné ke Rohelskému mostu z 1·- Kčs na 1·40 Kčs ale to již zůstalo.

Pololetní školní prázdniny.

28 ledna v sobotu nastávají pololetní školní prázdniny, žáčkové a žákyně polehčaji domů s vysvědčením. Ale v prvních pětí třídách jsou známky na vysvědčeních známkami číslicemi arabskými 1, 2, 3, 4, 5 ale ve vyšších třídách jsou známky z chování, učiva a píle slovně: 1- výborný, 2- chvalitebný, 3- dobrý, 4 dostatečný a 5- nedostatečný. 6 února se zase nastupuje škola. Na lyžování sněhu málo, ale byl po celý týden prázdnin zima byly mrazy a lepkavý, tak si děti prázdniny lyžováním nepodržely.

Co stojí funkcionáři u JZD.

Při zrodu lidové společnosti v hostinci v N. Hradku při čekání na autobus, bylo to v zimě před Vánoci jsem slyšel bolševo dvou družstevních zedníků a stavitelů rozmlouvání a hospodářských poměrech a stavě. Velice uvažovali a propočítávali ve svých družstev o stoji administrativní neproduktivní vedoucí síly a stoje místních v jejich menších horských družstvech, penězi, ve družstvech Smržné-Javor a Vanov-Klášt. Tak kyjovské JZD Smržné má předuda 24.000 Kčs zootechnik potom bez přemíti 17.000 Kčs, takže jsou bylo 2 síly stojí místních na 40.000 Kčs, to se potom na mančeně pracující zbývá hubená mzda. Jakové jsou poměry u horských JZD.

Slavnosti.

V neděli 21. května 1967 se konala v n. městě mše nebývalá slavnost svátostné biřmování. Poslední biřmování se pořádalo v roce 1940, biřmoval tu dr. Mořic Pícha. na novém Hradku bylo v sobotu 25. května 1940 biřmoval tu biskupa jmenovaný Pícha na památě, bylo tu 466 biřmovanců. Po 27 letech se začíná náboženský život trochu probouzet a v okolí se začíná zase biřmovat, byla v Dobrušce v Opočně a 21. května v n. městě a postupně má dojít na ostatní všechny farnosti. Za řádných normálních časů se obyčejně slavnost biřmování odbývala zas 10 let a biřmoval vždy biskup z Králové Hradce. Nyní v Hradci za správce doby biskupa po smrti biskupa dra Mořice Píchy zemřel 19 listopadu 1956, teď nový jiný biskup ustanoven nebyl a tento církevní úřad zastává tak sv. konsistorní rada Javůrek. Příprava na biřmování v N. Městě se dělá po několik týdnů předem, bylo to také v N. Hradku v kostele ohlašováno. V Novém Městě bylo na 600 biřmovanců a biřmování se pořádalo odpoledne ve sněhu v kostele. Mimo biřmovanců a jejich kmotrů, nemá nikdo jiný do kostela přístupu, ponevadž tam by nebylo pro jiného místa.

Církevní svátky

2 ledna, 25/3 4 května navečer, 15/5. pond. nal. 16/5. se jara 25/5 Boží tělo 29/6, 15/8, 12/9, 28/9, 1/11, 8/12 se nesvítily, v továrnách se pracovalo, ve školách jsme 15/8 se vyučovalo. 28 října byl pracovní klid. 1. května pracovní neděle

Slavnost 1. máje

Připadnutí letos 1967 na pondělí sem v novém Městě jako tradičně a obvykle kojárala, byl to průvod skutečného zoku v p. Městě jmut nekonalo se nedělní, přišlo to prý vždy drahé, postavily by se prý za to 2 domy.

Zábavy

7 ledna v sobotu v N. Hradku v Sokolovně hasičský (pozdní odvaru, od nás 1 pár.
4 ůnora starověcký, ligiu dost, účast velká.
16. července na Markétu v Sedlečkově pout, tady zábavu pořídilo střelnice, houpačka, v hospodě Živ. Hejzlar z Dolu z Ohnišova Hanek.
2 července (na Petra Pavla) v N. Hradku pout, 1 hrámek z hrachama, provazolezci. Hostinec otevřen u Martinka.
2 července v Olešnici pout (na Markétu) Magdalenu, střelnice houpačka, hracky, zábava v sobotu večer do 10 hod. pak zavřeli.
27. 6 srpna. Pout ve Smržném, hrám s hrachama, zábava v sobotu.
27 srpna (Bartolomej) v Bystřeni pout, kolotoč a 3 krámky s hračkami v sobotu v 9. hodin. Odpol. na návsi koncert.
10 září v Rokli pout ale prošlost.
1 října u nás posvícení ale jako obyčejná neděle.
25. prosince ve Smržném divadlo.

Zájezd do Polska.

Poslední dobou se rozšiřuje a zavádí všude to okolí turistický cizinecký ruch jsou se různé výlety a zájezdy po naší vlasti a také i za hranice jako do Rakouska, Rumunska, Maďarska, Bulharska, Polska a jinam. Zájezdy pořádají podniky pro cizinecký ruch v tuzemsku se sídlem zahraniční, proto tomuto účelu zřízeny instituce kanceláře, jako je Turista, Čedok aj. Organizují se zájezdy pro stránce bytové i náboženské na poutní a historická místa jako na Svatou Horu, na Velehrad na Slovensko a také do sousedního Polska do bývalého pruského města Vamberic Varty, Dušníka, Štětína a jinam. V našem okolí podobné zájezdy pořádá a vede z Nového Hradku Jan Řehák. Zorganizoval tu příkladu celodenní zájezd na volnou sobotu 19. srpna 1967. Vybral při předběžném přihlášení občanské průkazy

si vypsal jména, narození a číslo legitimace a taky
peníze nalezené 60- Kčs a na výměnu našich peněz
za polské zloty 47- Kčs. Odcházíme potom 70- zlotých.
Vyjelo se v uvedený den o půldruhé ráno z Nového Hrádku
na náměstí autobusem, byla jsi tu Anna, jel šofér z
Náchoda Vintera. V Novém Hrádku jsme nabrali několik asi 10, 4 byli z Týna, jeden se k nám
přidal u Jedle nastoupili z Dlouhých Pavel Čejka č.p. 4 a
Jiřinou, Matěj Smolová vdova z č.p. 9 z Čeňka Černé asi 5 z Do-
hrotové Třebrance 2 ženy, potom v Náchodě z Broučí přistoupili
2, zajeli se do Nadechvění pro 4 a zpět do Náchoda, na
Bělovsku celnici, jelo nás 48 dospělých a 4 děti celkem
52 na celnici zastavení. Po ohlášení na celnici vídeňu
52 na celnici zastavení. Po ohlášení na celnici vídeňu
Řehákem, vstoupil do autobusu náš celník v dobré náladě
se ptal, zda-li někdo si nevezl našich peněz Kčs vrátí jak
300- Kčs. Když se nikdo nehlásil, vyprávěl dle přidělení
nového seznamu 5 osob, jejména mužských ať mu uhá-
zejí peněženky. Pomyslil jsem, že bych byl sám, v peněžence jsem měl
48- Kčs papírových peněz a občanský průkaz. Celník zla-
bou kožentou peněženku rozevřel a s humorem cíkal, zo
je to chudá peněženka, peníze ani nepohlížel zavřel a
odevzdal, ujistil mě v náladě zkontroloval, mužnáci
pracují s humorem a odjel. Vše odbyto v půl hodině,
bylo k jedné hodině, závora se zdvihla a vyjeli jsme.
Přes Chudoby, kde byl ještě ranní klid a za Chudobou
vjíždíme do lesů, do tak rozsáhlých Šamberských hor
jak Hejšovina jde se stále lesima, jsou to lesy nepře-
hledné, hluboké, jsou tu pískovcové skály, mnoho dřevě,
smrků od větrů vyvrácených, přelámaných, nezpracova-
ných, silnice dost v dobrém stavu vede serpentinami,
jede se pod horou Hejšovinou (919 m) mezi skalami skaz-
nými, homolovitými, mnohde stromími až nyní jako věže
anebo postavy obří. Po jedné přes hodinu trvající, stále a
stále lesem vyjíždíme z lesů a pozvolná se ukazuje dost
na rovině nějaké větší ves, nebo městečko a je to Hradec
nebo Wünschelburg a asi po ¼ hodině ocitáme se konečně
ve Šamberčicích, kde autobus zastavuje a je tu dvouhodi-
nová zastávka. Po vystoupení z autobusu, zde najednou
stojí na mírném návrší mohutná, široká rozložená a
vysoká budova s věží uprostřed a k této monumentální
stavbě vede široké otevřené, rozložené schodiště o 33 stupních,
že to za starých časů a za našich mladých let, tolik
uctívaný, pozdně barokní poutní kostel Panny Marie Šamberčické
ku kterému putovalo zvláště před první světovou válkou,
Němce a Čechy poutníky od nás z Čech, Moravy, z Němec

a odjinud. Je to poutní místo již snad z 12 století a které
místo zvláště popravčímu šlechtic hrabě z Ostrorohu
postaveno několika dojmu (8) a 74 kapliček znázor-
nujících život a cestu Krista Pána na hoře Kalvárii
v letech 1683-1685.

Dříve než vstoupíme do svatyně rozhlédneme se na
plac před kostelem, řekli bychom na naše. Hned
nám vpadly do očí 2 krásky krámky postavené
jako stálé boudy, kde jsou prodávány různý prohledy
pozlomu značky a pod. Pohlednice vám pěkné stojí
1 zlotý 90 grošů to je asi 1 Kčs 20 hal, značka na plášť
40 grošů. Ve druhém krámku jsou ke koupi devotio-
lie, obrázky, růžence, křížky a pod. Teče tu dole pod kos-
telem a před kostelem potok pojmenovaný poutníky Čedron
za potokem jsou bývalé ubytovny, kopyty pro poutníky
vzadu dříve, když sem chodily procesí „na zámeček"
kde zůstávaly přes noc poutníci z Hradce a restaurant
„Branského" kde spali poutníci ze Rtě. Po návsi hrubě
dlážděném, vzpne Polka odrostlé dívce pulhavou cemo-
lilou, chuxou krabici. Stojí tu opodál dřevěná jakoby
hospodářská chalupa a na střeše upevněna vše pro-
tomí žlutá schránka. Po malém krátkém zaváhání
vídce Řehák hlas že v kostele je právě mše svatá
a možno se zúčastnit. Při vstupu do Šamberčické svo-
tyně zatajuje se dech prohlédem na mohutnou výšku
a výzdobu kostela. Presbyteř, kde kněz slouží mši je za-
mřížovaný, varhany na vysokém kůru hrají českou
mariánskou píseň, účastníci naší výpravy usedají
do prázdných lavic. Po mši jdou naši účastníci do
presbyteře, kde líbají sošku P. Marie a při kostele ně-
jaký zřízenec, snad kostelník, po polsku vykládá dějiny
a historii kostela, Řehák mu pomáhá ke porozumění po-
máhá a trochu přeskládá do českého. Dále jsme vedeni
ku prohlídce, ale jen zběžně zmiňujících kaplí a zastavení
cestu na vršek „Kalvárii, protínající se na druhé straně
potoka, který teče pod kostelem za ubytovnami „Zámečkem"
Brankem. na tě cestě ku hoře Kalvárii jest přes 60 schodů
hanenných, vedených ne spustaně, vždy několik a zase ro-
vinka a po obou stranách ve stromoví jsou umístěné kaple
a kapličky zděné s trnovou omítkou, sochami různým velikostí
znázorňující život a utrpení Kristova. Pokud jsem mimo
zběžně shlédnul jsou tu umělé řezbářské práce, lidské
postavy ve skutečné velikosti lidí. Znázorněny jsou před Sta-
rým, Kaifášem a Pilátem, Ježíš je trnovou korunou, bičován

84

- jako kříž nese, Šimon z Cyrény až nejvýš je kaple otevřena
ve které jsou vztyčeny 3 kříže, uleženy a 2 loupežníci
je ta Boží hrob, mrtvá jako skleněná místnost malá
do které musíš postupovat a vystupovat úzkých schůdků sehýbaný
Při té cestě na Kalvárii jsou ještě mrtvá skalnatá kaple
lipovým obložením - pouštěna - a je na bydlo v malé nízké
jícínce pouštěnek, rousaty, červenými bílé kříže, pro-
dává lidem na památku obrázky, křížky, sošky, rů-
žence a pod. Má tu lahev s oddělanými plombou a na
pořádání pětnicha do přinášení lahvičky trochu zázr
račné z Lourd vody Proč Proskovník, matku ve svrchní
se čeří trochu na vyvýšeném místě jako na ostatních
skutečně prázdném zákoutí, ve které jako nám zůstal
vždy v patách přestrašil. Hroch povídá Polsky. Dole je
tu při této cestě na Kalvárii v jedné menší domě-
ce umístěn prohlídky Betlém, figurky v pěti natažené
pera pohybují. Jsou tu skřínce na zdi, Betlém, v jiné...
sférní Herodes zabíjí malé dítě, v jiné Poslední večeře,
figurky jsou ti hledíce na 15-20 cm vysoké a kdo se chce
na Betlém podívat musí zaplatit 2 zloty vstupné. To
tento přihlédnutí, nastupujeme další cestu autobusem
přes Kladsku.

Zde se otevírá pohled do polí a po polích, pase se
tu dobytek, ale jen jednotlivě, jeden, dva nejvíce tři
kousky, jezdí tu hodně v potahu koně 1 nebo pár. Je
to tu v rovinách, bez lesů. Je vidět po polích plnáky
z obilí. As po půl hodině jízdy blížíme se ku Kladsku
městu se 3 věžemi v dálce. Před městem přes silnici
stojí na pravé straně v řadě více snad 20-25 zde-
ných přízemních domků s červenými taškovými
střechami a před nimi zaplocená úzkolistá zelinář-
ká a květinářská zahrádka, je to asi družstevní
podnik, v domcích bydlí asi družstevníci zabývající se
zahradnictvím. Autobus zastavuje pod náspem před
městem, je tu zastávka vystupujeme. Drželi se kro-
chu pohlmadě, přicházíme na dlážděné ulici trochu
do vrchu, mezi starými šedými domy do náměstí
kde stojí stará radnice ještě s dřevěným lvem a mo-
hutný veliký kostel, vchodem vstupujeme
dovnitř. Uvítá nás prostorný gotického slohu s velkým
oltářem, kolem dokola, pod kruchtu oltáře a
ozdobu vyřezávané zpovědnice. Hledám zde v kostele
náhrobek Arnošta z Pardubic (prvního čes. arcibiskupa)
ptám se přítomné řádové sestry, ta ukazuje po straně

85

pod kruchtou na vyvýšeném podélném asi 1 m 20 cm vysokém
sedu hrobku na které leží v životní velikosti polo mra-
morová kamenná socha s biskupskou mitrou na hla-
vě porušena, připadá mi, že hrobnář obek je opo-
mínut a opuštěn. Kladsko je město prastaré, dnes
asi textilní, dříve hornická pevnost, je tu přímo
17 000 obyv. Ve městě značný ruch obchodní, vyložený zelé-
nými se značkami X. Stavili jsme se v hostinci, ale zdá
ná obsluha, tak jsme odešli. Ale po hodině pobytu
v Kladsku odjeli jsme do Varty (polsky Brdo) asi 2 hodiny
cesty, pěšky za Kladskem.

Při obhlídce prohlédl se za kostelem známý se dvěma
věžemi kostel ve Varte. Varta bývalé pouzdní místo je to
městys ve středu se širší ulicí a několika patrovými
domy. Zastavení máme před kostelem, jsem se podívat do
tomto vnitřku plnými lavic a před presbyteriem spous-
ta lavic nezaplněných. Bez opěradel pro žáda, snad to jsou
lavice pro děti nebo řádové sestry. Vedle kazatelny připev-
něná na zdi otáčející tabule na kterou se z kůru
promítají slova nových modliteb a písní. Stanli jsme se
potom v hostinci, kde vůdce Řeháček hlásí se zde může
prodělávat. Hostinská je poloněmka, prý zde ne-
jí fullite asi 8-9 stupňové 4 zloty, krusch asi 10 dkg pra-
žské salámy 3 zloty 50 groší. Všude se hovoří jen polsky a
polsky a bez se v obchodech a hostincích domluvit. Ke kap-
lím ve Varte jest jich 15 ružencová rozjímání není do-
voleno chodit, zlachazejí se za konvenční turistickou
hranici a polský úřady snad nadvolá cizincům za tu
hranici vstupovat.

Z Varty kde zme pobyli asi 1 a půl hodiny jedeme
na Packov a Otmachov (4.000 obyvat.) ku Otmachovské
přehradě, zaplavenou plochu 2.000 ha, se 143 miliony
kubických metrů vody a byla vystavena 1920-1923.
Je tu obsáhlá vodní hladina 17 km dlouhá a 12 km
široká, jen za jasna je na druhý protější břeh vidět,
je to asi příkladu, jako když se dívám se Šibeníku
kopce ku Opočnu. Na břehu tě nádrže je restaurace
stojná zahradní restaurace prodejní kiosek, kde pro-
dávají nápoje, pejaké mlsy a pod. Za vstup na břeh
jezera vybírají vstupné 2 zloty, za limonádu asi ¼ lite-
lahvička 2,50 zł. Při hladině nad přístav lodičky sčítné
na veslování, plachetní i motorové. Po půl hodině jedeme
zpět na Packov.

v Pačkově je to hod. zastávka, je to městečko nevelké starobylé
projeli jsme se do gotické katedrály slavta) nákladná
jejvelitka na zpúsob hradu nebo pevnosti, ve vnitř o
ohromnými nádvořími by ustavičně hrály snad na elektrický
by 7 kostele mají 72 m hlubokou studnu aby při obležení
nelekli zde lidé žízní. V Pačkově se nikde bude nezastavovat,
vyjeme, jedeme po pálkovance po pěkné silnici zase
hul Kladsku ve plném letním, přírodně pod tu musí
po zlomku zatraceným stavěním a vesničkami pole
až do Kladska. Celkem lze říci, že při silnici z Varty
do Pačkova dal do obnachova a ku Kladsku jsou obilná
laná pole, větší celky, stojí tu pěkně obilí v panácích
na mnohých lánech k nepřehlédnutí, stojí po polích
je vidět vlak, často je vidět koňský potah, pár koní ve
vze žebříňáku, jak svážejí mandelinky. Na celé projeté
tě trati byl v poli vidět jeden traktor s samovazem a
jmenší kombajn v obilí. Traktor je vidět po polích ma-
le když se někde na silnici objeví, je to slabší typ,
dlcalek bez brudy. Hovězího dobytka ve větších houfech
bylo vidět na celé poutě Polskem ve větších houfech jen
ska dvou místech a bylo to při silnici od Varty ku Pačko-
ve, červenobílý a černobílý straky na projetých Polskem
ička 250 km.

Vynechávámy Kladsko, jedeme dál podél železnice
Hrný-Kladsko, přijeli jsme do lázeňského města
Polanica Zdrój bývalá Alt Heida. Zastavujeme se
na hrádku jdeme se prodívat kousek od zastave-
ného autobusu do lázeňského parku. Však ku podi-
ve mezi lázeňskými budovami v parku plném květin
vělo druhu vysokých a nízkých na záhonech a tabulích
polí mezi sudými chodníky vůbec plno procházejí
ích se pánů hostů, ne všech domácích ale i cizinců,
ně musíš se nedalo volně projít. Jsou tu snad cizinci z
Jakouska, NDR a odjinud. Všude po Polsku, i tady
bre pozorovati módu zavedenou jako výjimku u nás
to je minisukně, nabarvené vlasy do kuprových - okro-
vých, lesklých odstínů, nabarvené pysky, nehty, vysoké
jako sídlo hlabé kramflaky a pod.

Po prohlédnutí lázeňského parku v Alt Heide jede-
me přes Výsoký (Rückers) do Dušníka (Reinerz) kde
zastavujeme na 3/4 hodiny. Kráčíme úzkou ulicí ke
náměstí. Zde prodávno bylo to v sobotu ke večeru a hra-
ny všude ozdobeny, jsou to ale s dobrými obchody sou-
krémě ně zdrojů Čarnění, státní obchody jsou obchody s
masem a některými různými potřebami. Je tu v

Dušníku pěkné náměstí na rovince (mírný svah) s
patrovými domy a domečky. Nad náměstím je ulice
stojí pěkný prostorný kostel ve kterému je již za dětství
kýjel let vůpravována ta zvláštnost ze kazatelna
v kostele je vzpodobnění na velkou zkrouceného rybou ne-
stvůrou, snad velrybou s rozevřenou tlamou s ostrými
mými zuby, ve které člověk kněz ale věřícím evange-
liem a káže, má zřejmě kázání.

Po půl hodině již za šera vyjíždíme a prohlédáme
zastávka je na Chudobě, již za osvětlení ulic elektřinou
bude je příležitost utratit poslední zbylé zloty a grože.
Po 3/4 hodině odjíždíme ku celnici na hranici je
z hodin, kde nás odbavuje polský celník, vzápětí
do autobusu se seznamem lidu v autobuse a počítá
kolik nás je, zda někdo nechybí a nezůstal v Polsku
Potom se zdvihne závora, autobus náš přijede a jsme
domácí u nás v Československu. Autobus rozváží účastníky
ky zájezdu do svých domovů, do Radochovi, Broumova, Náchoda, vysedají v Dobrušce v Černé, u Jeníkova, zavážíme zbytek
na Hradec a sám Vinitra jedeme sám domů k Olšnici
vjeli jsme dle hlášení řidiče Rýhánem 315 km. O 11 hodi-
jsme byli doma vylet skončen. Vydařil se.

Byl příjemný čas, byla dobrá nálada všech účastníků
nikdo nenemrzěl, že na výletníci z Tria, byli 4,
byla vzdě při odjíždění drobná, když někdo
chyběl, byli to Rosovi, ti všechny hostince na zastáv-
kách navštěvovali, v dobré náladě se vždy v poledních
chvílích našli a byli veselí. Uznání náčelníci Hodek Ro-
hákovi, byl dost všude obvzřetným a obětavým, ve-
noval se vcelé.

Kam s ním?

Byla v novinách uveřejněna notička obledně sta
věnu parkování aut, že s tím bývá ve větších městech
potíže, proto že každá [illegible] hned s nesnází a snaží se
dosáhnout prestiže (vážnosti lesku) vem na to kde vem
kupuje auto, a nemá v ulicích hnutí. A uvedená novinová
notička je přirovnávaná k nemudrnému starému slamní-
kovi, který si v Praze neviděl rady s starým slamní-
kem, což se dostal do bezradnosti Kam s věcí a napsal
o tom článek. Dnes se stává u většiny začínajících
s mládeží řidiče a v stísních problémem kde zaparkovat
auto, je to dnešní moderní doba, to mít ať to je potěšení
nebo ne. Otázka se jako, je potřeba se blesknout, je
potřeba jet na hřbitůvky, používáje se auto, jde [illegible]

na brusky jede se v autě musí se jít do báně je potřeba auto, na nákup jede se v autě a pak se není potřeba. Vždy chodí pěšky zač stojí? To se ještě množství.
Co tak koukáš z okna vyrazí po silnicích, nyaka ta bledule se tu ty dělníci a po cestách mezi lahvema samé auta. Hezky u bouřek stojí auta, na chvojče leží stojí auta. Hrady a tomu by vůbec nebyly a dovolené. Tady není problém kam s nim, postaví se kdekoliv. Je to výběr, jsou to emblémy, traband Renault Volha, kdo by se tomu vyznal, taková stará skatule s modelem. Nejvíc je z okresu Náchod značky NA, Rychnov RK, Hradec Králové HK, Pardubice PA, Trutnov TU, Ústí nad Orlicí UO, z okresu Prahy napříč A, Jablonec nad Nisou JN a od těch jarních svátků v září se volných sobotách je tam hodně lidí a ty tiché lesy a co tomu říká příroda, kdy se v novější době hrdinky skrovný za zmrzlinu a kolga vyrazí se soustavně hrbejí s tou mysl se nezmiňujeme.

Televize - opraváři.

Ke informovanosti, ku sdělování zpráv, slouží nejdříve u nás (asi od r. 1920) noviny (Lidové listy - Emil Blouhy Pokorný a od r. 1922 radio a nyní v poválečné době televize. Televize je velmi technicky složitá a důmyslná, ale také choulostivá a snadno onemocní a každý si myslí, že tak aby ji celou, bednu nemusel někde daleko přinášet a dopravovat je těžká váží spoustu šrotu jsou k tomu ustanovení vyškolení opraváři - u nás v Bystřici Slita a v Dobrušce Robert Plaček, který má obvodu k tomu auto, ve kterém si přivážejí do opravny různé součástky a pomůcky. Jakmile začne televize zlobit selhávat a nebo hůř a uhasnout je pryč, nezbyde než volat technikem opravce ten se ne hned ale za nějaký čas ukáže, televize vezmeš do obou rukou obrátí, prohlédne prvá, hned co vyměří, nějaký jen drátek v ceně 5-10-Kčs podívá, zkusí jestli to funguje, pak vybalí blok na psaní za opravu fakturu na 70-Kčs a víc 10-Kčs stojí dráty - součástky a robotu je cestovné, ztráta času jízdné a pod. To bývá opravy nejlevnější. Je-li pořízená jiný vyměněna za 2 různé součástka v ceně 180-Kčs (tranzistor) a další příplatky 100-Kčs (přišli z opravář) tudíž v celku 280-Kčs a televize za 6 měsíců nyde zas. Oprava stojí zas 60-Kčs, drátek 10-Kčs a cestovné cca 50-Kčs. A tak to chodí. A nyní poučení: 180-Kčs poplatek (15-Kčs měs.) dal pokoj, oprava 342 Kčs, amortizaci stroje za 4.000 - 10% a je to cca 900-Kčs není to trochu drahý špás. Je to pro pracujícího dělníka únosné? A je v našich okolí kolik rodin kde není televize. U nás v Dlouhé-Rzy asi v 53 chalupách, 24 televizí, mají v ostatních 29 ne. Ve Rzech je mají v čp. 2, 3, 6, 7, 10, 12, 15, 18, 19, 23, 29 (ve vilách)

Zavřená hospoda se rozboural.

V Novém Hrádku v náměstí stojí slušný patrový dům hostinec, bývalé německý, taktéž sál a v něm kino, poslední nájemce a provozovatel, německý byl Václav Lepš, který 20. června 1954 jako asi v 1949 válec v 68 letech zemřel. Hostinec vedl do roku 1952 a pak byl po krátké době zavřen. Hostinství asi po roce převzal Jindřich Sokola a vedl to do srpna 1962, potom to převzal Vlašich Ličný cukrář a to Ličného synovec 1904 z Borového nějaký čas Vlast Martínek, který to dělal hostinského do 18. června 1967, kdy Lepšův hostinec na pokyn MNV v Hrádku uzavřel a jídel zase do uvolnění hodnice hned vedle Jiráskovo, kdy manželé pro zdravotní důvod hostinství ve svém domě předali Jednoduš nechali, hostinská Trnková v roce 1919 narozená, přišla na hodnou jako provozovatelka v místě v N. Hrádku do obchodu kapesníčkového. Trnková narozil se v r. 1909 mar. je jako nemocný zůstal tupe na dlouhou, bydlí dal přírodní se svým domě a hostinský Martínek se z Borového kde zůstat má chalupu dojížděl. V hostinci Lepšů ještě zachovalý v dobrém stavu patrová budova rozlehlá, v patře do náměstí 5 oken, v přízemí 3 okna do lokálu, 1 dveře do chodby 1 dveře do kramle, vzadu z hospodářskými budovami chlévě, tu zbytek a jeme, to vše se má rozbourat a zrovnat se zemí ledaskdo to litují na tom místě se má postavit nová patrová budova, v patře má být hospoda a v přízemí obchody, školní dítě a vzadu nové kino. Tojé plánováno bezmezí la 10-12 roku.

Shodili komín aby se vystěhovala.

O velkonočních svátcích bývají návštěvy. Tak měl také návštěvu stařec Šmrček, bývalý majitel mechanické tkalcovny přijel k synu na vrátky, syn Antonín spaní, navštívil také druhý syn Stanislav oba synové, kteří jsou mimo domov. Stanislav bydlí v jejich bývalém se stavení. Odpoledne nad trávou stáli zetěv od mlýna, nalezející starého Šmrčka dcerš Marii provdaná za Hložánka bydlící v Rychnově. Domek má nájemný vdova Antošková, která mimo nebyla doma, byla na svátky u dětí v Dobrušce a v Náchodě. Starého Šmrčka syn je ve světě a bez bytu a rád by se dle přečetl přistěhoval k otci, a dopídil výše uvedeného domku mě sestry Hložánové, která ho nejdříve domů ho pronajatý Antošková. A tak se o těch svátcích přihodilo, že Antonín dal bratrovým chlapcům padesátikorunu by vzali bydlo a shodili nájemnicí Antoškové komín by nebudila topit a vystěhovala se.

Vrtuchová přišla, chtěla ho snátcích zopět a nemělo to tak, plná nůda kouře i kuchyn. Kdosi jeřekl co se stalo a šla a oznámila to na MNV, ten zařídil Zpravnou dal komisi do pořádku. Jen měl strach z pokuty, přijel ubytal děduška Hamiu, dal mu stokorunu a komisi od střechy vzhůru postavili a omítli. A Vrtuchová zopět do chalupy Smrčka to nechtěl. Hovořil však Smrčka do chalupy za žádnou cenu nechtěje, protože by ho prý holomci chalupy nikdy nedostali.

Návštěvy.

V neděli 9. dubna mě navštívil z Čes. Černy obchodník Cejchan. V úterý 25 dubna z Rychnova nad Kněžnou spravčyně mlýna v rychnovském zámku Jitka Pivcová a technický zřízenec Rudolf Šrůbek 25 června p. Celestýn Sotola člen městské rady v Hronově, Hlubrova ulice 512 18. srpna p. Rudolf Ptáček učitel učňovské školy v Hronově 13 srpna František Smrčík Praha 5 Hořiněves, nad Zuliškovy 27 října Jiří Šafr inspektor kultury ONV Rychnov 7 Kníže a Zdeněk Nespěchal, promovaný biolog Rychnov 7 Kníže - Zámek.

Blahopřání k Hodům, Jmeninám a ke svátkům.

Udržuje se posud tradičně staročeský způsob a zvyk, že se vzájemně přespolním, vzdálenějším příteluům a známým přátelkyním zasílají vánočním, velikonočním a dříve k Svatodušním svátkům a hodům, pak ke jmeninám a ke svatebnímu dni, je zasílají pracná blahopřání ku veselá náladě se přáním hojného zdraví a štěstí. K tomu účelu byly (a posud jsou) tištěny a prodávány lístky k Vánocům se scénou rodinnou Marie, Josefa s děťátkem v jeslích, otcovské zápěí s pastýři a 3 králi s hvězdou, byly to rovněž lístky s nabožným motivem na Velikonoce. Zvyk posílání lístku s uvedeným blahopřáním se udržel posud. Ale lístky dnes jsou jiného druhu než bývaly s jiným zaměřením. Žádná nazaretská rodina ke Vánocům ani Ježíšův betlém, ani z mrtvých vstání Páně k Velikonocům nejsou nikde k nalezení na pranýř, ale k Vánocům přicházejí lístky do prodeje a jsou lístky s nějakou chrpou, kytkou, kometem, stromečkem, u toho svíčkou, cesmínou, nějakou obludnou kytkou, nebo lahví se sklenicí a hodinami nebo zajíčkem a zasněženou krajinou s lyžaři a to jo

vše. Na Velikonoce se tiskne pohlednice s nějakými housátkami, kuřátkem, zátkem, kroužkem, kuřátkem dárce. Náš lid na to vzlášť tiskaří pokračuje v tisku, aby se žádný křesťanský a náboženský nepřipomínal.

Rovněž je tradičně zvykem a od dámy se to udržuje posílat blahopřání, bývají to lístky s květinami, růžemi marii 12 září, Anně 26.7, Františku 4.10, Alžbětě, Ježíšu Růženě Barbora a pod. nejběžnějším dávejším jménům.

Lístky se t.č. frankuje 30 hal. a zavládá se jako vzpomínky nevyjíždějí z různých cest, výletů a zájezdů z různých míst a měst, Čeba i z ciziny.

Takovéto blahopřání a vzpomínky si mezi sebou posílají kronikáři, jako tu prokládu dostávám k uvedeným dnům takové lístky od kronikáře Josefa Hejzlara z Brtevských Dolu, Josefa Dušánka z Jánova, Václava Mašky z Olešnice, pokud byl živ Jana Balcara z Bystrého od Pivcové, Nespěchalů z Rychnova zámek, J. Šulce ONV Rychnov, Dra Sklt. Robka, filosofické fakulty Karl. Univ. Praha Řemeckých u Kralupy nad Vltavou.

Listování na Novém Hrádku mají se takovým vánočním oznámení a rozdávat když jich tedy lístku dám na Vánoce obdrženo jich 20. Toho času v listonoše jsou na Hrádku 2 Cyril Klapáč, nar. 1938 čp. 145, Jindřich Martínek čp. 156 nar. 1910. Poštmistrem Stan. Dyntar čp. 51 nar. 1911.

Život v podhorských vsích uhasíná.

Uvádíme případ jak zaniká život v jindy tak živé podhorské vesničce a jak odkapává jedna hospodářská jednotka - chalupa s hospodářstvím za dnešní.

Ve Rzechu byla slušná zemědělská chalupa čp. 11 s pěti ha pozemků, ve které se stále chovalo 4-5 kusů dobytka, ve slušné poloze nedaleko okresní silnice, autobusové linky. Majitelem byl a je Josef Smrček v roce 1886 narození, se svou manželkou Emilií r. 1891 narozenou a 1913 oddáni a v manželství byli zrozeni 3 dítky: 1914 Marie, 1917 Josef a 1922 Božena. Ale čas běží, přišli různé doby, první válka, první republika, druhá válka, různé hospodářství, děvčata se provdala, syn odešel do průmyslu a manželka ku

starší, kteří již práci osamělí. Nastala jak známo po druhé válce, tak zvaná socializace, zakládala se zemědělská družstva, prochvalně se o tom psalo v novinách, zpívala se v rádiu, zprávy v Družstevníku, (chumí ventolí nosný) a na plakátech se všude vylepovala (i na Smrčkově hostinci ve Vrchu) výzva a lákavá nabídka, že kdo se chce zbavit dřiny ať vstoupí do družstva (zemědělského). Toho uposlechli i zahradě Smrčkovi a do zakládajícího se zemědělského družstva v roce 1957 vstoupili, pozemky družstvu postoupili, rovněž dobytek 3 husy a nechtěli si nejlepší tažné krávu, která ve chlévě osamělá. Dřímy byli zbaveni pole i dobytka, ale tohoto blaha bez dřiny dlouho spolu Smrčkovi nepožívali. Smrčková 4. dubna 1958 v 67 letech zemřela, Smrček osamělý, dítě bohužel z Broumovska a z Náchoda navštěvují, tak nejčastěji jednou za týdny, někdy za dva, ale k němu nastalo nyní žádný a on k nikomu nechce a tak s kravičkou tráví v chalupě život sám a sám. Ale stalo se, že mu kravička už stará, taký ozemonila, tak se ní ve středu 18. ledna t.r. rozloučil, krávu bylinnou dát porazit přijeli pro ní od výkupního podniku, bylo sněhu tolik chalupě nedojely, krávu ve sněhu zakopala, po bílé chvíli se brodila, sklouzla k silnici dojít chlapi od výkupu, pravděpodobně opilí ji mlátili, byli a bijí tak, až z ní krev tekla, k hospodáři Smrčkovi je tolik litoval, že plakal, že takovou dobrou krávu a takto s ní zacházet, to se nikdy nestalo.

Smrček se rozmýšlel, má-li se ohlédnout krávu jinou, ale přišel k rozumnému náhledu, že v tak vysokém stáří není radno, již krávu dobytek obnovat. Nevěsta dobytek jist různých mnohý, dívky, hlachý, krávy, dříve koně a pak, neboť 14. května Otín slavil již osmdesátku, a oslavoval ji v kruhu svých dětí a vnoučat, přijel i na oslavu bratr Štěpánův až z Jindřichova Hradce, a bratr František z Prahy. Smrčkovi byli sedm dětí, dvě sestry: Anička nar. 1882 a Marie nar. 1892, ho již smrti přivedly. Osmdesátiny se oslavily bylo veselo, ale všichni oslavenci se rozešli, každý jinam a Smrček zas osamělý, osiřel, zajela a uhasíná chalupa ve které se sem tam, obrzlast za dlouhých nocí blýskne ještě světélko, ale jen krátce.

Roentgenování v n. Městě.

93

Na pátek 15 ledna 1967 jsou volání mimo školních dětí z vesnic Rzy, Hlaváče, Javorova, Nového Města, do Bzinavsi, Velký, Ptáčeslavska za holeckou Rychlíka každý, kdo jen trochu může, uvaží, jen ta nemohoucí musí (jako ze Rzu Františka čp. 13, Marianka čp. 7) ale všichni až bude třeba bez sněhu, protože, když přijede, zpátky hnout. Poslední takový roentgen byl 1962 v n. Hradku v říjnu v hostinci u Tůmových.

Drumík Václava Macha ze Rzu č. 12 v roce 1902 narozený, nebyl jasný, musel zpátky jednou na vyšetřování do Náchoda, nastoupil léčení pro tuberkulózu v Žamberku Františka s kterou žije ve společné domácnosti sami dvě zůstane sama. Mach musel nastoupit v Žamberku 1. března 1967 na léčení tuberkulózy, přišel snad vyléčen asi 6 září 1967 ale usláblý, nevybraný nemohl pracovat. V Žamberku si Mach nelibovat, byl tak jak na 3 dni jednou na dovolené domů, bylo tam jako na vojně, žádná volnost na vyjití, stále zavřeno za dozorem. Co přijde musí Mach se vyfotografovat k prozkoumání a vyšetření.

V Mach 1.13 do Žamberka přišel 6 září.

Také nikdo musel být v lednu na šetření 6 března, ale to jen na tak zvaný, výběrů, pro podrážděné hrtanu, vykašlaný sliznu dát do vaty, které, zabalené, se zašle na výzkum, zda-li tu nejsou bacily, zárodky tbc.

Na Hrádku nový doktor

O lékařskou sílu v N. Hrádku je zas postaráno. Od 30.6.1960 do 15/8. 1967 nebylo místo obv. lékaře obsazeno. Místo obvodního lékaře bylo v Novém Hrádku zřízeno na základě usnesení okres. výboru ze dne 29 dubna 1891 a rozhodnutím zemského výboru pro království české ze dne 16/12 1891 aby zdravotní služba v okresu náramětském upravena byla. Ustanovením obvodního lékaře v N. Hrádku. To se provedlo za okresního starosty Fürd. Příbyly tovaryška z Hřenska, rodáka z Dlouhého čp. 7. Místo lékaře bylo obsazeno 1. června 1892. Dáno zde byl také doktor, ale jen velice nějaký Cyrus, ten zakázal (nemel asi lékárnu průkaz) Pravidly stranný ve obvodního lékaře byl od 1.6. 1892 Dr. Josef Knoblech, lékař od císaře královské všeobecné nemocnice v Praze, který jmenování místa složil do rukou hejtmana Neuhold přísežním prohlášení. Bydliště pro lékaře bylo v náměstí vchodový dům vpravo cesta k Náchodu č. 62.

. Dr. Kluchoch byl na Hradku do roku 1894, po něm od 1.4. 1894 Dr. Vilém Sýkora do roku 1897, po něm do r. 1903 Dr. Jaroslav táta a od 1903 do 1927 Dr. Ferd. Sýkora, bratr předešlého, ten už nyní (1967) do penze. Od r. ledna 1928 byl zde lékařem MUDr. Ferd. Havlas, rodák ze Lhoty Nalíp-ky, který zůstal do roku 1945, kdy přešel do pohraničí Teplicey — Šanov. Od 1.1. 1946 do 30.6. 1960 zde byl lékař MUDr. Zdeněk Chvojka, rusín, který šel do penze a nepraxuje v Hradci Králové, kde bydlí. Od 1.7. 1960 do 31.12. 1961 zde byl lékař v. h. Hradku rusín Bohdašín, Olejník, ze soudního okresu Rychnov, lékař v Dobrušce. Od 1.1. 1962 je zde lékař MUDr. Hanuš Dyntera, který žije v Hradci Králové a jezdí k nám 2x týdně, vždy v úterý a v pátek. Dr. Hanuš dojíždí z N. Města, Dr. Hanuš Hartmann je zde každou středu a v pátek dojíždí z N. Hradec denně, mimo soboty a neděle dojíždí z N. města, do 9. hodin je v ordinaci a potom obchůzky, kdyby jsme narodil. Od 15. srpna 1967 byl místo pí. Vaňkové MUDr. Václavem Pražským 4.6.1936 a 2 dítky Jana nar. 29.11.1956 a Vojtěch 7.2.1960 bydlící a ordinace v Žamberku č. 123, Pekolská ul. - Lékařský obvod byl rozšířen zase po roce 1960 o vesnici Smržné. V Chvojkově době zřízení nemocenského střediska kam dojížděl lékař z Dobrušky. Smržné byl přičleněn znovu ke Hradku na žádost spoluobyvatel obce.

Záchranné auto u lékaře v N. Hradku 1960 nar. odcházející přestěhováním 2.9. 1967 z Ladislavem Josefem, učitelem hudby v Kolíně a odchází do Kolína. Zatím (Em. Hartmannová nastoupila místo jiná.

Nemocní od nás kam do nemocnice?

Neocenitelnou vymožeností a dobrodiním se staly všeobecné a veřejné nemocnice. Za první republiky si musel každý kdo nebyl nemocensky u zaměstnavatele pojištěn platit léčbu v nemocnici sám a kdo nemohl, musel to platit ten kdo byl povinen se výživou pečovat a starat se (rodič o dítě, dítě o rodiče, manžel o ženu) a když by toho zabylo, musel léčebné hradit zemský nemocenský fond. Po roce 1938, kdy musel být každý pojištěn a když potom přišel na léčbu (nejdříve po 4 letech) platil za léčbu do léčebného účtu dlouhodobého zabezpečení.

Pro náš kraj, byla nejdříve zřízena a otevřena všeobecná nemocnice v listopadu 1865 v Opočně, za vedoucího lékaře MUDra Hynka Teumera z Polomu (zemřel 1906) a v Náchodě teprve v roce 1895, první primář byl MUDr. Jiří Straník († 1946, 78 let)

uznání nemocní na příkaz a doporučení ze svého lékaře v obvodu ustupuje z okresu nachod do nachodské a z okresu Rychnov nemocnice v Náchodě, kde je hlavním primářem v Opočně, kde je hlavním primářem MUDr. Zdeněk Marek. Vážné případy komplikované jsou odkazovány na nejvyšší do Hradce Králové, kde působí náš známý lékař Hradku MUDr. Jaroslav Procházka a r. 1960 MUDr. Zdeněk Svitobrádek syn rodičů učitelů. Nemocné s plicními chorobami jsou odkazováni do nemocnice v Žamberku.

Tento rok do nemocnice v Žamberku odešel 1. března 1967 a vrátil se snad vyléčen teprv 6. září 1967 a 30. listopadu 1967 odcestuje do nemocnice v Náchodě, oddělení TBC v Ohnivém, navštívila se asi za 14 dní vyléčena (návštěvy)

naše chalupy přebírají umělci a herci k užívání, jsou v roce na chvilku,

aby převážnou část roku zůstaly opuštěny. U nás Pod Bobrovinou, jsou úplně na samotě v nejvyšším postavené 2 chalupy, odkud není žádný výhled, nikam ke dalším jsou louky a lesíky různého stáří a kam je dost všech stran obtížný přístup a příjezd, v zimě je to příšerné, nejhorší rapadla zámotu jsou to domácí kat. obce Smržné u Brd, čp. 120 a 25.

Tyto chalupy nejsou vysokého stáří chalupu č. 120 postavil Josef Štajer, narozen 1837, ve Brch č. 93, zemřely 1901. Jeho dceru Marii si v roce 1900 vzal tkadlec Josef Popelka z Bohdašína, který se sem přiženil a vedle stavěl druhou zcela stejnou letní chaloupku. Manželé Popelkovi měli 9 dětí, 2 z nich předčasně zemřely. Sám Popelka 1941 zemřel a vdova po něm, která tu po smrti manžela bydlela sama zemřela náhle v roce 1958. Osiřelé pak chalupky podědila manželka syna Popelkových macha Bedřiška Popelková nar. 1921 dž z Machové, který manžel Adolf Popelka zemřel takřka v roce 1958 (vzal si život) a manželka Bedřiška se 2 dětmi zůstala, ale podbrdskou nebydlela, to zůstalo po smrti staré Popelkové prázdné a byla po vystěhování z Polomu z hostinec, který měli s manželem zabrat zamýšlena a bydlela v hostinci „Rokole" u hostinského z Rokole známého Albínka Páska, v roce 1914 narozeného, který byl od r. 1962 vdovcem.

Hostinec v Rokoli, postavený 1892 Ferd. Přibylem tkalcovským z Krčína, byl odjakživa s hostinskými

Zašlými se starým Albianem a když starý 1948 zemřel, zpomalil Albianův na všechen čas hostinské život ve Valkách i po obou válkách ctihl hlavně ze všech tří navzdy vzpomínku až podnes. Jeho dobrácký a se zkušeností lidě prostě člověka, a také s intelektuálové a umělci a kovalovští také z měst, zastavují se tu také oblíbení mezi jinými také lékař nám známý Mudr. Jaroslav Bílek, tehdy části praktický lékař v Újezdě, měl jsme se svými společníky, kteří sem přivedli také lidi z ramen a umělce z Prahy od televize a tady se dohodnali prodej a koupě Popelkových chalup. Podobného výše popsaných, jedna chalupa čp. 20 koupil známý herec od televize Josef Bek as 48 let starý a druhou pak nějaká výtvarná umělkyně paní Marie Rúžková. Zbourali ty chalupy, které se také upravili než ku stálému bydlení a přebytku, ale ku dovození o plánem v letě zeleném houštinku, s bublajícím potůčkem a s ptactvem rozličným, ve zkrátce, které kdy nic nemění.

Blížíc zprávy o umělcích z televize nejsou, známo jen že J. Bek vystudoval obchodní akademii a když měl být v příštím dále totalizé od nepřátel nasazen do práce, dal se k divadelním hercům, aby jako aktivní umělec stavěl diespens, začal jako herec a zpěvák, dostal se k českému divadlu v Olomouci po 3 letech se dostal do pražských divadel, hrál pak po dvou letech v národním divadle, ale po krátkém čase se vrátil zpět do M.D.P. (mist. divadel Plzeň.) Po 25 letech divadla vstoupil do televize, kde ho jako známého herce spatřujeme na obrazovce. Majitelka druhé chalupy je prý v televizi výtvarnou umělkyní, další zprávy nemáme k ruce.

Zjihlý sníh prolomil střechu.

Jak již ve článku „O počasí 1967" je uvedeno, že leden probíhal se sněžením sněhu, který když v začátku února mrkyní počasím zjihnul a začalo do toho pršet, začal mít sníh v průměru přes 1 metr tloušťky velkou váhu. Počítáme-li že 1 m³ mokrého sněhu do kterého ještě prší vrstva 1 metru, váží má-li 30 l vody 300 kg, pak na ploše 10 m² je váha 10 x 300 = 3.000 kg, jsou 3 tuny, takže ty střechy na těch starších lehkých stavbách jsou přílis zatíženy. Na prostřední chalupě, bez stodoly váží takový mokrý sníh při 1 metru tloušťky 5 a více tun, takže mnohdy, když sníh sám nesjede ze střechy s hlučením sám jsou lidé nuceni obcházeli-li mít v chalupy plasku vylézti na střechu a sníh shazovati.

A takové popsané zkoušce mrazolala střecha na hostinském pohledu střecha na hospitálu Hromnice Hory na kmitě od sebe vzdálené hodnotné tříhu nemesla chalupa a zpuchřelou střechou se prolomily a popsaná to s velkým rachotem i se stropem se propadla a spadla do stodoly. Ve chlévě bylo se zdi v krátkém čase několik popraskaných střechy se stále od stolice pod krovy se nad vedle chléva k jelnici, nad celou chodbou na půlce na štítě byla budova od lidu prázdná, jen v kuchyni na hanaky u kamen ležel nemocný stařík Ondráš, se slabým sluchem, slyšel se nějaký hřmot ale nepoznal to s nimi, měl štěstí, že střecha nad kuchyní se nepropadla. Také. A teď v zimě, nikdy nic, žádný nevěděl, jak a proč práce a obraza i Otruna mísila, že půdy hasičské k pomníku, stavbě pokryze vesnic střechy kolmo zabednila a bednění se z venku přikrylo kusy staré lepenky a vše na chvíli odbylo. Ale na hlavu a bezradku lidu nebyla pečlivě udržována a chráněna střecha a z ní stranitý sněhu mokrého pomníku odstraňovány. V budově tohoto času před pohromou a zase dále bydlili a bydlí: Josef Ondráš nar. 1890 mimo jiné, manželka Marie nar. 1903 a syn jejich František nar. 1932, zaměstnaný ve vilách pražského min. vnitra ve Ctěchách Hostivice, tam bydlí na novém místě postavený roce 1907, Františkem Ondrášem, zemřelým v roce 1934.

Prarhou nemaje prožil na Litvínech prázdný barák u lesa Vlčinec Bitnary, ze kterého se dcery po smrti Josefa Bitnara r.r. vystěhovaly do Olomouce.

Sníh prolomil střechu na kostele.

Letošní zima vyvolala nové jednání památkářů v osudu Loreta kostela v Smiřicích v Orl. horách. Po požáru v r. 1945 se zbytky chrámu udržovaly pro jeho zvláštní sicilský ráz v Evropě jsou pouze dvě tyto stavby. Kostel byl zachráněn, ale asi před 15 lety se zřítila jeho klenba a obnovení zachránit chrámové lodi se znovu opět prolomilo pod tíhou sněhu, nanic hrozí i zřícení stěn. Po druhé katastrofě byl neratovský chrám, ležící v těsné blízkosti dálničního křížení, vyjmut ze seznamu chráněných památek, na nejbližším jednání památkářů půjde o zabezpečení schodiště ke kostelu s pomalým sochami.

Kalamita od sněhu po lesích.

Po spouště sněhu, který zůstával visel zvláště na zjehličnatých hustých stromech a v houštinách jedlových kdy z ku Vánocům svátkům vzhnul a tvrdý mráz kdy z ku Vánocům svátkům vzhnul a tvrdým se stal Uvážíme a zjistíme se stromů, by nedostatkem se stal Uvážíme a zjistíme se stromů, by nedostatkem se stal Uvážíme a zjistíme se stromů, by nedostatkem

kultury a vzpěty soudr. Jirka Pivrocký, který uvítá všechny mazlavě přítomné kronikáře a zahajuje prostorný zasedání, žádná zvu předsedá od příhodných let do 15 hodin. Hovoří o kronikářských úkolech s ohledem na zdejší okruh. V diskusi nastalo hrátky s ohledem na zdejší okruh. V diskusi nastalo hrátky uznávaným se kronikářem vesnické kapely, uměl o ve práci za pusté předsedu kroužku Horky, Smrzová z Mexica, Vondrák z Bohdalova, Chovanec z Častolovic, Frydrych ze Zámrsk, Bruthan z Třebnych, Dušek z Janovic, Macků z Olmůsova, Hejzlar z Doli Kuvec, Šrůr z Opatovic, Kanel z Dobrače, Majsnar z Roskoš, Jiráček z Bělého Újezda, Hekleš z Jeklu znaužat atd. a bylo nás 36 kapely, jeho několik slov. Po té byl rozchod k obědu každý sběhl kam kdo napadlo. Do bufetu, do restaurace Buda, hotel Buda hvězda a pod. Všechny známé Po poledni, po sejetí se přednášky známých oblíbených učitelů z Prahy dr. Ant. Robek z filozofické fakulty Karlovy univ. je odborníky uváděn poděkováním. Toto po 1 hodině dlouhé přednášce s bratrským poukazem vyložil svůj názor na kroniky, kroniky dobré dle skutečnosti a pravdivosti vedené psány regionálním a vlastivědným ukazatelem jak to by skutečnosti vyrabí. Po přednášce byl rozprava, mezi účastníky forhotn.

O mocích bylo postaráno, vedoucími školení v turistické ubytovně přímo zámku na malém náměstíčku, kde je holem 40 lůžek v jedné místnosti, kde ubytovaní lidé vyčítají a různých hovorů, ale na štěstí tu spalo jen 6 kronikářů, ostatní všichni se ohnili se rozjeli spát domů. Jinak byl zde čisto a pořádek, v 6 hodin ráno vstávání rozhlasem.

Zašel jsem do bufetu něco pojíst a navštívil jsem vedle náměstí známého Hořbáka. Ale jsme se spolu prohlédnout Orlu, pořádaný kavárou středu na náměstí. Vyložený jsou tu hlavně zelenina, cibule, okurky, mrkev, petržel a co pro nás zajímavého, prodávaný husy, odrostlá drůbež, králíci barvy plavé, odrost 60 1 kus 16 Kčs, starší 40-45 Kčs. malá kačata po 10 Kčs Bojničky slité 8 Kčs.

V deváté hodině jsme se zase sešli kronikáři v zámku a po zahájení jednání, promluvil dr. Robek znova ukazuje cesty a cestičky ku hledání historických památek a jmenuje, jako to archivy, různé muzea grafii a fotografie, jako Sommerova, Schallerova, farní kroniky, školní, zámecké archivy a j. Dále dr. Robek přečítá práce přítomných kronikářů, kteří mu

část svých prací zapůjčili přes noc ke nahlédnutí zápisky Machovy, Dušánkovy kroniky Hejzlarovy, Bočkovy kroniky, byť jich bylo celkem 6, každý jiné svým způsobem, a bylo se z každé věcmi jiným, jeden se o jiný kronikář jako způsoby života lidu, jiný na jiné památky, jiný zas řemesla, zase jiný zřídlo hodnosti a pod. Hejzlar píše o mlýnech, o životě kolem mlýna Nut-Bůh, který má tyč, jako potřebný k mletí obilí - dar od Boha, ku psaní je zobrazování způsobu života lidu na vesnici, založeném na době znalosti místních pramenů, na konkrétní doklad přečetl dr. Robek z kroniky Božky nekrologu, pojednávající vzpomínku na Josefa Svorce, rolníka a starosty obce ve Stěnách, zároveň jeho domácnosti, popis bydlení. Mach měl problém s uznáním a prál jim mnoho chuti k dalšímu psaní. - Oběd jsem měl sám u známého Vrciana. V odpolední diskusi byl veselý rozhovor a usedl jsem se s p. Krejzlem, truhlářem z Nezatova a Bartůňkou a se Schejbalem, synem Josefa Schejbala ze Schejbalových, bydlelí v Clydmore ve Svržném na konci jdeš před Skálinou č. 85, potom na Kopci v Příbově hospodě ve Rzuch č. 17 (stavěla 1902), dále v Polomě v Hradcové kde nyní stojí velký kryt vojenský a prostředí v Les. Lhotě u Brezové, hodinového bydlí Josef Schejbal, truhlář se svými hlavy, který za zásluhy z Borského Bělcarem, koupil v Borovém chalupu, kterou německý okradl, tu po smrti koupil Josef Schejbal kapraleu a po Lápově smrti 1952 listinářky Martínek tohoročnou hostinskému „Jednoty" v Novém Hradě.

Při hovoru s ředitelem vzala mne inspektorka Pivrocká stranou a oznámila mi, zda-li bych měl nějaké přání pro výpis odměnu za provedené práce z obory možnému z okolí s ohledem na to, že v mém dost vysokém věku bývá nepatrný důchod 245 Kčs měs. a malou odměnu od hvězdné komise v Slezsku. Když jsem jim odmítnul odměnu, pro příčinu, že bych nebyl nezávislý, stále se cítil povinen, sdělil předseda dr. Robek, že se na případ můj bude informovat. Konečně jsme se s p. Pivrocká a p. dr. Smahelem předali mým rukou a s přáním hezkého shledání se rozešli a rychlostky zámek jsem opustil.

Ostatní kolegové se již ztratili, rozjeli se do svých domů a Vlkian, který přišel na poště mě odvezl do přístěnku domů.

U Kociánů jsme se sešli s Lukavičkým farářem Burdou, kteří po obědě se vydal k autobusu, staršího jsme se s ním rozloučili a vydali jsme se do hostince „Zvon“, kde nám p. farář Burda zaplatil, jak to obyčejně zavelel do hostince a zůstali na nám přišlo 1.200- Kčs, neb kdyby jsme nevyhověli, tak se to nesmíte. Při snídani jak obyčejně předepsaně penězi zbývajícími na faráři musí mít zaplatil. Po rozloučení se s farářem, večer jsme šli na „Pavonám“ k Hoštičkovi (má za ženu po Chudomelkové kmotřenku z Hostětína) tam však byla manželka vdova, roz. Štěpánová ze Šumperka) tam však byla zavaut, tak dál do Halenkova do hostince, u Marečků k večeři, pěkném prostředí a pohodlné, jsme se sebrali pěkném vlažném teplou noci po pěkné silnici letním krásu osvětlilo jednotlivé auto k Rychnovu a byla tu 11. hodin. A po vyspání druhý den jel jsem zpět do domova.

O školení kronikářů napsal Václav Mach z Ohnišova.

Školení kronikářů dne 8 a 9 srpna 1967 v Rychnově nad Kněžnou.

Po krásném a radostném zažití, musím toho vzpomínat i těžkém jako významného mezníku v tichém v mravenčí práci kronikáře. Dlouho v polovině července obdržel jsem oběžník „Kronikářskou práci“ z muzea Orlických hor v Rychnově a byl jsem mile překvapen jednak oznámením, že dne 8 a 9 srpna (pátek, sobota) kronikáře celého okresu i sousedních oblastí za účasti znalého pana Polska z Prahy a ze druhé velmi milou zprávou o udělení čestného oběžníku a za třetí příležitostným medailonkem ocenění a uznání práce kronikářské mě osobně známého Antonína Boženy Rzu, cenou, jsem byl nesmírně potěšen, že při zapřemítání nové knihy práce, bylo právě jeho vzpomenuto nejdříve, za svou neobyklou, dosud nikým nedoceněnou práci, kterou koná celý svůj život za mimořádné těžkých podmínek.

Za pohodlného letního počasí vyšli jsme se z muzea v bývalém zámku, kdež v rozsáhlých prostorách byla uspořádána výstava kronik pro náš okres téma „Okres Orlické Hory“ i rodáka Rychnovského spisovatele K. Poláčka. Čekal jsem v duchu větší účast, byl nás sice přes třicet, úvodní zahájila inspektorka kultury slečna Pivrcová, přehledem o práci našich s kronikářské práce. Jelikož se scházíme

jednou ročně a lidé ze všech rozlehlých prostor okresu si sobě neznámé, velmi prospěl, že jsme se vzájemně představili, odkud kdo jsme a čím se kdo z nás živí, mělo mezi sebou se stalo rázem příjemnější a srdečnější.

Vrcholem prvního dne byla odpolední přednáška Dr. Ant. Robka, který nám je nám známý z předcházejícího školení v Rychnově a jeho prodání na téma „kronikář nepřehledného“ užitečného člověka tak mnohého rozhledu po celém oblastech Čech, dovede ocenit práci kronikářství našeho kraje, kterému mnoho cizího a mnohé vtahovat jeho mnohé dávné nezdárné, lidové mazhrdlí.

Měl možnost prohlédnout si některé předložené kroniky a zápisy, které ho zaujaly, jak sám přiznal až do 5 hodin ráno a druhý den v pokračování své řeči uznale a dojatě vzdal hold výkonné tiché a nenápadné práci několika kronikářů a zejména vyzdvihl a ocenil jedinečnou práci kronikáře Josefa Rzu, jehož část nám četl a povídal mu, že ve všech jeho zápisech jevil se jeho osobitý rys lidového kronikáře a že to má dar od Boha. Při čtení jeho zápisu o pohřbu Svozce z Tisu, měl jsem dojem, jakoby se to četlo z knihy od Aloise Jiráska. A nás Bylo to pěkné prožívající a člověk se cítil jakoby pozván ve vzpomínce své práce, která je z většiny dosud málo pochopena a považována více méně za zbytečnou.

Po polední přestávce, před 13 hod. byla prohlídka prostorných zámeckých hostinců který byl nedávno nově zrestaurován jako významná památka. Je nyní bytném fotografování v těchto zámeckých prostorách bylo započato pokračování v různých nadech k umaštění celého problému kronikářské práce, které Dr. Robek jako skvělý odborník každému na přání obětavě a ochotně radil, oznámil z svoji adresu, aby se mohl kdykoli kronikář na jeho obrátit písemně a každému sloužil pomoc při hledání různého historického materiálu, což opravdu je potřebné.

Když se v druhý den přiblížil den odjezdu auto-

byla po 16 hodině, takže tak vzácné shromáždění kronikářů nebylo sice shromáždění setkání, neboť pořádáním nejen vedoucímu Muzea Orlických hor ale zejména panu Dru Robfovi, za jeho zájem pro náš kraj, uznání a ocenění práce lidového kronikářství a jeho krásy a obětavost a odhodlání k další spolupráci.

Byl to příjemný a radostný zážitek ze setkání lidí stejného zájmu, čímž hlavně přispělo vzájemné poznání odkud kdo jsme a zpestřilo to náš obzor ve velkém okruhu. Toto setkání zůstane snům jistě v mnohé vzpomínce.

V Rychnově dne 13 srpna 1967

V. Mach t. č. kronikář.

Výstava a soutěž kronik.

V měsíci září 1967 došlo pozvání ku soutěži a výstavě obecních a jiných kronik která se na letošní rok 1967 připravuje. Při této výstavě a současné soutěži bude podle metodického listu vydávaného Muzeem Orlických hor v Rychnově v Knězmu - zámek ze srpna 1967, nejlepší kronikáři odměněni cenami.

Ceny O N V (okresního nár. výboru v Rychnově n/Kn.

I. cena ..... 500.- Kčs
II. cena ..... 300.- Kčs
III. cena ..... 200.- Kčs

} Ceny za nejlepší zápisy, pro obsahové stránce.

Zvláštní cena O N V

I. ..... 300.- Kčs .. Cena za dokumentaci

Uznání O N V. 10 cístných uznání po 100.- Kčs.

Ceny Muzea Orlických hor ... I. cena 300.- Kčs cena za zachycení národopisných a j. údajů.

Upozorňuje se soutěžící, že tentokrát nebude tolik přihlíženo k úpravě písmu, k prostránce formálnís ale hlavně ke jejich obrazům ze znamená, že kronika by měla být jako dobrý to zápisy, které zachycují zblízka život města v celé šíři, které se nebudou omezovat jen na oficiální výroční zprávy JZD a pod. ale i na soukromý život občanů, skrze jednotlivé kompresivní prožitky osudy obyvatel a pod. Vyhlášení soutěže bude veřejné v tisku během výstavy. Změny budou zaslány ihned po vyhlášení.

Příprava k výstavě.

Odbor školství a kultury ONV v Rychnově n/Kněžnou připravuje na měsíc listopad v Rychnovském zámku výstavu a soutěž kronik k 50 výročí V.Ř.S.R a k tomu účelu svolal porádání schůzi do Rychnovského zámku. Bylo nás pozváno 8 a na návrh bylo usneseno výstavu a soutěž kronik uspořádat. Výstavu kroniky a kronikáře v Rychnově o Muzeu Orl. hor. zámek 5 až 18 listopadu

K tomu účelu přijeli z Rychnova s osobním autem 27/10 inspektor kultury z ONV Jiří Šulc a správa Muzea Orlických hor v zámku Zdeněk Nušlečka. Fotografoval pro kronice 3 fotografické snímky (2 při práci v poli, 1 orání a 1 s kronikami na židli u stavení) ku výstavě.

Beseda o kronikách a kronikářích.

Muzeum Orlických hor a Společnost přátel přírodních a historických památek Podorlicka v Rychnově nad Kněžnou pořádalo v předvečer zahájení výstavy kronik besedu o kronikách a kronikářích. Předsálající autor mnoha známých publikací docent Dr. Emil Pošík CSc z Karlovy university v Praze v sobotu 4. listopadu 1967 v 19.30 hodin v malém sále Domu osvěty v Rychnově nad Kněžnou. Besedu byla četně navštěvována Rychnovskými občany, a Olešnice naší v Orlických horách byla na pozvání zastoupena.

Zahájení výstavy kronik.

Odbor školství a kultury ONV a Muzeum Orlických hor v Rychnově n. Kn. nás pozval na zahájení výstavy pořádané k 50. výročí Velké říjnové socialistické revoluce „Kroniky a kronikáři, která se konala 5. list. 1967 v 10.30 hod. v prostorách státního zámku v Rychnově. Výstava potrvá do 19. listopadu 1967 a byla přístupná denně mimo pondělí od 9-16 hodin. V úvodu zahájil správce Muzea Rudolf Zrůbek, inspektor kultury ONV Jiří Šulc a přednášku, by kronikáry vzal docent Dr. Antonín Robek z filozofické fakulty Karlovy university.

Výstava byla připravována předem, postupnými prohlídkami kronik, metodickými návštěvami v obcích, besedami a školením. Nemělo znamenat vyvrcholení veškeré práce, protože kronikářství musí pracovat na několik dalších měsíců, ale mělo přispět k pozvednutí kroni-

kaské práce, nastínit její výsledky a změny v poslání
těch a navázat úzkou spolupráci. Po veřejnost zna-
menala podněty k uznání regionálně vlastivědné
práce a její důležitosti, příležitost k seznámení se s
prací, která málokdy dojde takového uznání od společ-
nosti jaké by bylo vědomí významu jejich činnosti
pravdivá jako radostný setkání pro kronikáře
z oblastní práce, a příležitost poznání svých výsledků
a projektů jiných kronikářů s možností a v současné
době

Tímto zahrnovalo pojetí výstavy, které mělo zdůraz-
nit některé zajímavosti kronikářství staršího i ne-
dávného a podat retrospektivní pohled mělo mít těžiš-
tě v souboru kronik současných.

Již v muzeu různé byly, Muzeum Orlických hor
rozeslána všem kronikářům z Rychnovského okresu
k zvýšení přihlášek ke soutěži kronik. Počá-
tek výstavy byl věnován úředník-metodický část
a byla s soutěží spojena kronikářské příležitostně
konference, také místní národní výbory dostaly oz
O N V instrukce o výstavě a soutěži kronik a výstava
byla propagována plakáty. Z rozsahu skromnosti
kronikářů se počítalo a tak nepřekvapil že nej-
více kronikářů se přihlásilo ze soutěže
kronikáře a musely zvlášť vyzývat k soutěži
a k obesílání výstavy. Přes to bylo však jistě několik
velmi dobrých kronik opomenuto a byly by proto
vhodné, aby nyní naši kronikáři, ale také funkcio-
náři MNV sledovali takových příležitostí, které mo-
hou přispět k reprezentaci jejich obce.

K výstavě byly přihlášeny kroniky z těchto obcí:
Solnice, Javornice, Olešnice v Orlických horách
Jamná, Bohdašín, Vojtěchov, Ohnišťov, Bělá n.
Zdobnice, Lichkov, Mezilesí, Brlohy, Bolehošť, Bolehošťská Lhota,
Petrovice, Častolovice, Zámrsk, Pěčín a Pekla.
Mimo přihlášených kronik současných byly vysta-
veny i kroniky z Týniště a Opočna, jako příklad
dvou starých městských obcí, reprezentačních. Ty
však již pro tuhy do další části výstavy, která se
vážila největší zajímavostí krajské práce,
a nejvíce pozornosti do způsobu projetí starých
kronikářů.

Výstava měla také poskytnout vlastivědnou činnost krono-
fáků, zájmy o regionální studium historické a nár-
odopisné. Měla zároveň ukázat na možnosti, že kro-
nika vyrůstá současně kronikářovy a mnohdy ze kte-
ré jsou dobré příklady z kronik i s tím jak se projevovala
spolupráce mezi muzeem a kronikáři.
Pro zájemce z řad veřejnosti byly zamýšleny výstavy
na kterých vystavy, které u zvláštní zajímavé
a pro tom zajímavé zájmy - soukromé kroniky
vzpomínky, kresby a alba, dokumenty a t.d.
Výstavní exponáty byly doplněny fotografiemi ži-
jících kronikářů zachycených v jejich prostředí
(Bor jak na poli ze skřivánky) nebo při práci nad
kronikou (z okénka Mach) Tyto záběry se těšily zvlášť
velké pozornosti návštěvníků z řad veřejnosti.
Výstava byla zahájena 6. listopadu 1967 prodě hlá-
kary také více před tím v sobotu večer v
v malém sále Osvětového domu v Rychnově, na besedě by-
lo asi 40 návštěvníků, kteří se dozvěděli zajímavos-
mili také kronikáři. Z mnoha kronikářů byli na besedě
účastníci na pří. Antonín Bor, z Olešnice v Orl. horách,
Serbusková řed. sk. z Vodérad, p. J. Korej - Blatinský ze
Javornice.
Výstavu během otevření navštívilo 150 lidí z nichž
mnozí, ačkoliv bylo v síních zimky chladno, strá-
vili nad kronikami delší čas i několik hodin.
Výstava měla i ohlas v tisku a o naší kronikáře se
zajímal Kabinet.
S výstavou souvisela soutěž. Protože bylo zájmem
ústředí muzea a ONV prodloužit regionálně vlasti-
vědnou práci, prodloužila k tomuto momentu i
porota. Vedle toho se snažila vyzvednout práci kro-
nikářů v malých venkovských obcích a jejich
písemného projetí, anebo jejich básnířů a výtvarného
talentu. Vedle toho projetí byla sjednocení zájmové
činnost v okrese, jejíž rozdrobenosti je třeba dáti
cíl.
Hodnocení kronik se konalo 6. listopadu 1967 a členy
poroty byli: Doc. Dr. Antonín Robek C.Sc. filozof. fakulty
Karl. University Praha, Jiří Šula, inspr. archivy OkV
Rychnov, krom. biolog Zdeněk Nespěchal řed. Muzea,
Rudolf Hrubeš sam. odborný pracovník.

Doc. Dr. Ant. Robek
č.s. katedra ekonografie
Jiráskova 20
Praha 1.

– 1967 –

Porota udělila ceny.

Porota vyjmenovaná na příslušné stránce udělila ceny vybraným kronikám s tohoto pohledu:

I. cena - Antonín Boš - Dlouhé - Bzy
za dlouholetou a vynikající kronikářskou práci navazující na nejlepší tradice u nás

II. cena - Václav Mach - Ohnišov
za mimořádnou kvalitu kronikářské činnosti a za filozofické pojetí kronikářské práce

III. cena - František Jirásek - Bílý Újezd
za obsažné dílo ve kterém používá různých forem

Za návazující dokumentaci ke kronice:
Josef Kovář - Javorníčko
za řádné a vybrané fundované zachycení etnografických artefaktů materiální a duchovní kultury na Rychnovsku a v jiných oblastech.

Cena za dobrou dokumentaci k současnému dějinnému obci
Marie Zářilková - Zaříčí
za vynikající a obsáhlou dokumentaci budování pohraniční obce.

Porota i znalci mají za to, že kronika by měla být co nejvíce uceleným dokumentem o životě obce, o jejím dokumentaci k dějinám - být nezávislým, nezaujatým, nikdy nezaujatým - ve každé obci, zvláště v obcích ve kterých probíhá přírodní a lidský život to je v pohraničí, a přáli by na jejich kronikáři mají takové znalosti, aby byli schopni vidět, kdyby nám pracovníky, a byli schopni se práce průběžně zpracovávat k naší činnosti abychom se s metodologií a záměrech této práce mohli společně poradit.

Cenu za návazující kronikářskou práci:
Porota vyhodnotila tyto kroniky:
Jaroslava Šubrtová - Vodí rady
za vynikající a obsáhlou dokumentaci budování pohraniční obce
Josefa Brandejse - Petrovice
za obětavou kronikářskou činnost
Josefa Dujanka - Javor za obětavou a dlouholetou práci kronikářskou při čemž muzeum projevuje uznání za pomoc při sběrech.

Dobroslava Novotného - Bohdašín
za dobrou a obětavou kronikářskou práci
Josefa Krčmáře - Pečín
za obětavou dlouholetou kronikářskou a vlastivědnou činnost.
Josefa Hejzlara - obec Nedvězí - obec Kunžov
za obětavou a dlouholetou práci kronikářskou.
Za vzornou činnost v kronikářské práci vyhodnotila komise:
Marii Švorcovou - Čistá (Mariánská)
za obětavou kronikářskou práci spolu s matrikou a cenným pojetím.
Václava Pivovarského - jako zasloužilého člena naší kronikářské obce za jeho celoživotní a záslužnou práci která může být vzorem (Bolehošťská škola)
Františka Pivovarníka - Lípa nad Orl.
za kronikářskou a obětavou činnost
Františka Šindryncha - Žamberk
za obětavou řadu let, v níž vedoucí cit pro dějinný poznávání života, také za sběr starých předmětů.
Bohumil Sklenář - Pekl n/Zdob.
za obětavou a záslužnou činnost.
Adolf Jarníček - Lobzice
za přínosnou a inspirativní práci, která se projevuje v jiných oborech historických.
Marie Stránská - Kostelec
za čistotu ruky v kronikářství
Vojtěch Novotný - Smržice
za práci v kronikářské oblasti se snahou o úplný kronikářský záznam.
Josef Hejna - Bystřec za snahu o pečlivý záznam.

Časopis „Pochodeň" o výstavě.

Východočeský časopis deníku „Pochodeň" vycházející v Hradci Králové, dne 16. listopadu 1967 ve svém 242 čísle otiskl o výstavě tento článek:

Kroniky a kronikáři – to je název výstavy v muzeu Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou. Okresní sekretariát školství a kultury ONV ji uspořádal v rámci oslav měsíce přátelství a snaha se tak práci veřejnosti zejména v kronikách zachytit ale i vrátit dalších generací elementy. Na výstavě je kolem padesáti kronik

měst a obcí okresu. – Součástí výstavy byla také soutěž o nejlepší kroniky doložená peněžními odměnami. Přihlásilo se 30 kronikářů a prvomístní cenu za dlouholetou a vynikající kronikářskou práci získal Antonín Boš z Olešnice v Orlických horách. Zvláštní cenu za nejlepší dokumentaci ke kronice dostala Marie Zrůbková ze Zdobnice a čestným uznáním byl ocenen kronikář obecního archivu v Častolovicích Josef Krejčíř z Týniště.

Komisi, která kroniky hodnotila, předsedal docent Antonín Robek z filozofické fakulty Karlovy university v Praze, který konstatoval, že kronikářství na Rychnovsku, navazuje na starou písemnou tradici. Výstava v prostorách zámku potrvá do 18. listopadu. Snímek kronikáře Antonína Boše ve svém 13. čísle. Text a foto Jiří Šulc.

Popis výstavy v zámku v Rychnově 5 – 18 list. 1967

Ant. Boš, Rzy
I. oddíl – 4 knihy

Události z let 1934–1944
Jak bývalo a žilo se 1927
Události léta 1534 – 1900
Kniha rychetní 1704.

Janov – Dušánek . . 1 kniha
Kronika Rychnova
Kronika z Lípy

Dobřany – nedvěz. Josef Hejzlar nar. 1891
1. kniha: Mlýny.
1. kniha. 7 let za vojně
I. II. III. Vzpomínáme, slyšeno, viděno, zaznamenáváme.

Ant. Boš, Rzy
3 knihy

Události 1944 – 1954
Kniha paměti 1901 – 1928
Kniha paměti 1958 – 1962

Zdobnice: M. Bařilková: Kniha dokumentací
Kronika
Zámě: Fran. Fridrich: Kronika.

Kostelec Tost.: Žalář Jana Vorličného 1572
Rychnov Knšč. Nejstarší kronikářský záznam z r. 1579
Rychory Újezd, farní úřad: Missál z r. 1522
Vodňany: Jaroslava Horbenková – Kronika
Týniště: Fr. Mareš: Kronika
Solnice: Karel Kaníček nar. 1903: Kronika
Sněžné: Vojtěch Novotný nar. 1902: Kronika
Rychnov Knšč.: Bouláček, Petruška } uloženy v okrs. archivu v Rychnově Knšč. v zámku } Zde jsem seznámen
Pekla: Bohumil Stehlík: 3 knihy
Jaroměřice: Josef Kovář nar. 3.5.1909: 2 knihy. Tabule s malbami.
Janov: Fr. Dušánek: 1 kronika
Přeštice: Jan Krejčíř nar. 1881. 4 knihy kroniky
Petrovice: Josef Brandejs nar. 1899 2 knihy kroniky
Opočno: František Nálevka, kronikář: 1 kniha.
Olešnice v Orl. h. Ant. Boš. 1 velká kronika na 2 místě ve zdi a na věži za velkou skleněnou tabulí. 3 fotografie (2 při oraní s dobytkem v poli a 1 ve stole s knihami před chalupou)
Stř. kl. Mar. a Mag. Hradec Králové
Lípa: Rudolf Pavazník nar. 1907. Dokumentace, Kronika učit.
Karel Linga nar. 1876 malíř – soukromá kronika
Ústí Mezilečí: Marie Smržová nar. 1896. 2 kroniky na zdi za skleněnými snímky vedla kronikářka učitelka ve Rzích vyučoval na zimní, ve Pozlukách u Hořovic, roz. Svobodová.
Častolovice: Em. Hrnčířová: 2 kroniky
Obříství: Václ. Macek nar. 1894: 1 kronika. Na zdi za sklem fotografie
Dobré: Ludmila Michlová nar. 1891. Kronika
Bílý Újezd: Fran. Jiráček nar. 3 knihy kroniky
Bystřec: Jan Hejsa nar. 1901. 3 knihy – kroniky
Bohdašín: Dobroslav Novotný nar. 1908 2 knihy kroniky
Bolehošť: Kunc. Kronika. Dříve Jan Hrotský nar. 1881.

Josef Korejs, tehdy čas kronikář Javornice a také kres-
ličský, který při každém shromáždění se zasedne stranou za
stůl, kterýž při každém shromáždění se zasedne stranou za
stůl hotelu jednotlivých přítomných podrobnou prů-
zpěvy, obličeje), tuškou na papír připnutý deskou. Tak
vybídl zájemce, aby takový portrét provedl.
Josef Korejs „Blažejský" nar. 25.1909 v Javornici na
„Rovině" č. 140, vychodil obecnou školu v Javornici, potom
gymnasium v Lechnově, maturoval 1930, byl tak rozuě
1931-1933. Pak působil jako laický katecheta v Uhřiněvsi,
při tom studoval kreslení a malování ve škole Jaroslava
Šutmana v Praze, za války a po válce se zabýval malo-
váním krajin a figur a opatřoval domy pro hospodářství
v roce 1955 byl zahalstpan v zámecké galerii v Rychnově, jíž
členem nástupce jeho spolku a spolupracovníkem okres-
ního muzea. Zde 1958 kronikář Javornice. Opsáno 18.11.1967 v Rych-
nově n/Kněž. na zámku.

Záhadná věc

Asi v polovici listopadu 1966 shořela na Plas-
nicích nám známému Stenkeovi (německý
čitnik Stenke byl za Protektorátu na hraničích
u Kříženských při silnici v boudě) chalupa a
s chalupou uhořela na posteli Stenkeová nemohoucí
nemocná jeho žena. Stenke šel do sedlového na kopci
pro živobytí nebyl doma, když odcházel z domu,
tak přiložil do kamen, aby zima nebylo, když za-
topná uvařená domů zima - odešel a když se
vrátil s nákupem zpět, byl barák shořelý a žena
s ním. Jak uvedeno výše ležela na posteli na
slamníku, ve kterém bylo prý uloženo 30 tisíc peněz.
Bylo to tam jak popsáno.
Ale v polovici ledna t.r. 1967 prokoukla zajíma-
vá, ovšem nevěcná zpráva, že oheň mohl být
také nastrojen. Do toho byl „nařčen" listonoš
Josefa Lejnara z Zuzan, nyní v Solomeči nyní
roce 1945 narozený, který byl v Stenkeově listo-
nosem a byl prý ten den v tu dobu u Stenkeové
s dluhopisem a po odchodu z baráku, chalupa
vzplála za sebou. Zpráva o nařčení došla
někde z Trhové, kde je prý provdána vnučka
uhořelé. Potom prý v Opočenské nemocnici byla na
léčení z Plasnic jedna žena a při návštěvě její
muž v nemocnici v případě na Plasnicích vyprávěl,
na pokoji ležela také M. Svatňová z Trnova roz. ze Rzech.

Uvedený Lejnarův listonoš je prý ze služby pro nějaký
případ propuštěn a je vězněn, že má za ženu manželku Františka Pole-
hančice - neman. Zelenkovu dceru - Helmerovou.

Noviny dražší.

Všechny noviny počátkem roku 1967 prodražily, cena
jich - předplatné - stoupla: Jak Rudého práva
Pravdy a všech. Jen příkladem Lidová demokracie
v počátku, když se začala odebírat v lednu 1958 stálo
předplatné měsíčně 6·60 Kčs. To se platilo do konce
roku 1964. Od ledna 1965 bylo měsíčně předplatné
8·- Kčs. Od ledna 1967 je předplatné 11·- Kčs měsíčně.

Dva životy zmařeny.

20. dubna 1967 si v Týnci vzal život Dolfek Macha
as 55 letý, rozvedený invalida. Narodil se v Trnu na
Drahách, byl to asi 1949 zemřelého chalupníka a
chalce Josefa Macha a Františky rodem Schejbalové
Dolfek byl z 5 dětí nejmladší: Marie, Josef, Václav byli
ve Rzích č. 12 u Franků, Karel je v Praze a Adolf nejmladší
starší sourozenci se rozešli z domu a Adolf nejmladší
zůstal doma při chalupě a domácí chalupě.
Když se v roce 1945 v pohraničí umožnila možnost
spádno se zabrati do dráhy nemovitého majetku
chalupy, rodinného dědictví, pozemky a různý inventář,
se Machova rodina z Tynce vystěhovala do Olešnice.
Stará Machová, chalupu v Rzi odvrzdala v Praze
svému Karlovi a sama s Machem se zabrala v Horní
Olešnici chalupu čp. 29 h, Václav ze Rzi se zabral cha-
lupu čp. 27 h a Dolfek se zrovna v začátku 21/8 1945
zabral sám chalupnický dům v Olešnici čp. 23 m po
vystěhovaném holiči Čtvrtečkovi. Když se mu pak po
krátkém čase toto nehodilo, prostě to a zabral se v Olš
nici v Hoře bývalý černého mlýna čp. 77 h, kde bylo za
vedeno chalupaření na 4-6 mech, stejně na vrátě potom
když při nahazování zimního pří běhu na rumenici
přišel o pravou ruku. Po krátkém čase u pohraničí
však bratrova by zase mlýn ze 16 na 17 května 1948 do
základu vyhořel. Po tomto postižení se Adolf Mach

Do kroniky dán
prak 12-XII 1967

zažádal o jiný objekt, o Šiškákom thalerau č. 34 h (nové č. 206) Kteřou, když oprtržoval a zužitkoval za zlikvidaci as 1954/55 opustil a vystěhoval se do původního velkého domova, staré chalupy v Tesi, kde se narodil, která již byla z Olomouce. Také zpět domů se manželka, která již byla z Olomouce. Také zpět domů se manželka, která již byla z Olomouce. Jeníž bratr Václav chalupu v Olomouci čp. 27 opustil. Dolek Machu na zimní zima od něho od jednoho kilo invalidy a odměnky odešla, bezdětná se rozešli a tak tečně Dolfek vzíp nevěsty zůstal v Tesi v polorozpadlé chalupě osamělý - manželka zůstala v Olomouci ve svém ve svém, až vzíp jistý zůstal ukončil a prostě se obesil. Zpopelněn za Hořkova kaplova v Praze obřadem.

A 23 října 1967 došla zpráva, že při jízdě na motocyklu Motorylu byl usmrcen Vlastimil Kubeš učitele na ZDŠ Kubeš svobodný, mladý syn.

Ze vzpomínek na Vánoce 1967.

Vánoce jsou to přípravy na hlavní datum 25 prosince. Vzpomínka na školu jak jsme se učili a p. farář Tomáš předčítal. „I stalo se v ten čas, že vyšel příkaz od císaře Augusta, aby bylo sepsáno obyvatelstvo ve všech zemích jeho říše. První sčítání lidu se konalo, když vrchním místodržícím byl Quirinius. A každý šel do svého rodného města, aby se přihlásil. Tu se dal na cestu i Josef a ubíral se z galilejského městečka Nazaretu do Betléma v zemi judské, neboť pocházel z Davidova pokolení. S ním šla jeho snoubená manželka Maria, jež čekala dítě. Když dorazili do Betléma, přišla na ni její chvíle. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí v chlévě, neboť místa v hostinci už nenašli.

V noci kdysi se to stalo i dětí na blízku pastýři, drželi se svá stáda. Tu k nim přistoupil Boží posel a za ním spatřili zářit světlo Páně. I polekali se pastýři a zakryli si oči. Leč anděl jim pravil: „Neboťte se! Zvěstuji Vám velikou radost pro všechen lid. V této chvíli se pro Vás v městě Davidově narodilo dítě. Je to Spasitel pomazaný Pán, Váš pan. Ridte se tímto znamením! Ve svém chlévě naleznete nemluvně, plénkami ovinuté do jeslí.“ Tu pastýři viděli, jak z jasného světla vystupují poslové nejvyššího a zpívají: „Sláva Bohu na výsostech! A na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ Když hlasy dozněly a na místě, kde se ztratilo světlo, vystoupily zlaté hvězdy, vystavil se pastýřů se navzájem vzpamatovat ze mohl

promluvat. Řekl: „Pojďte nyní rychle do Betléma! I pro(spěchali stáda ranní a vřelou) vůlí vešli do chléva. Našli tam Marii a Josefa a v jeslích dítě, jak se o tom dívali, vyprávěli co jim o tomto dítěti pověděl rozzářená noc.

Někdy v čele době přišli z východních krajů do Jeruzaléma mudrci znalí hvězd. Vyptávali se: „Kde je novorozený židovský král? Na naší oblozе jsme viděli vzejít jeho hvězdu a přišli jsme abychom mu vzdali úctu.“ Tu se polekal celý Jeruzalém. Všichni se báli hněvu krále Heroda. Domýšlel se, že ho zvěst o narozeném židovském králi uvede v zuřivost. Ale Herodes přijal učence s velkou vlídností. Pomocníky se nejvznešenější z židů, kázal přivést znalcům Písma a vyptával se jich, kde se má narodit Mesiáš. Řekli mu: „V Betlémě v zemi Judově. Neboť tak je psáno u proroka Micheáše: A ty Betléme Efrata, jsi sice ze všech měst judských nejmenší, ale z tebe mi povstane ten, jenž bude pánem v Izraeli; jeho původ byl sám od věčného počátku věčnosti.“ Herodes poslal mudrce do Betléma a řekl jim: „Jděte a pátrejte po dítěti! A až je najdete, přijďte mi to říci, a dovídám se i já, abych se i já poklonil novorozenému králi Mesiáši.“

Když mudrci odešli z Jeruzaléma, spatřili zase hvězdu, která předcházela, zaradovali se velice a vyptávali se ukázala dům, v němž byli Maria a Josef i dítě. Na kolena hvězdu dítěti a podali mu své dary: zlato, kadidlo a myrhu. Příští noci jim se ve snu přikázal hlas, aby se nevraceli k Herodovi. Domů do Nazaret se odebrali jinou cestou.

To se toto někde v místech, kde dnes na neklidném „středním východě“ odehrálo, uplynulo 1967 roku a v celém světě se na připomínku této posvátné události již po dětí čas také příprava („Advent“) a mezi lidem se hledí zpříjemnit tato památka různým způsobem. U nás to bývalo po uzavření a dobrým zásobení fa(li)sem, rostlinou as okenním bydlišti, venku před mrazem a sněhem, v teplém příbytku, stavěnu betlému, stojanu stromečku, při štědrovečerní večeři, podělování dárky přípravou na půlnoční. Hodně se toho podržělo po dnešní době, ale Bohužel na mnoho se zapomíná a mnohé již ani nejsou. Jsou to pomíjející zvyky a obyčeje stavění Betlémů a účast na půlnočních, které se již také přestávají v půlnoční době mezi štědrým dnem a Božím narozením konat. Také v Novém Hrádku, za faráře Tomana se půlnoční odbývala na štědrý den odpoledne, za světla. Žádný autobus také štědrý den odpoledne nejel. Také Betlémy z domácností vymizely

udržují se jen velmi zřídka, ojediněle, u starších rodin a také úsadky už nejsou v žádném obchodě, jako bývalo za starších časů k dostání. Ku příkladu dupe z Nového Hrádku u Jindřichova Hradce, u Blažíčků, v Blažíčci u Kunžaku, na Táboře u Čecha.

Ale velkou zvláštností a zajímavostí je mimo Betlému Třeboňského o betlému a vyřezávaných a také písně.

Roku 1908 zemřel v chudobince v Třeboňských ve stáří 67 let Josef Kapucián, poslední řezbář, kterého jeho řemeslo nemohlo v posledních letech života uživit, takže případ na starost obce a skončil svůj život úplně bez prostředků a jako takový byl o pohřbení v roce 1926 odsud. zemřel 77 letý třeboňský rolník Josef Drobný. Po jeho smrti zůstal ve stodole jeho hospodářství bez povšimnutí uskladněný rozsáhlý vyřezávaný Betlém, výsledek 40ti leté práce, téměř dvou plných nadšených, kteří a dříve rozhodli postavit jeslě, jakých ještě nebylo - věřili, že o císař pán se přijede podívat na jejich Betlém.

Bezpočet hodin všechen volný čas věnovali tomuto dílu. Potom dílo bylo opuštěno a zapomenuto mezi harampádím, kde mu hrozila pozvolná zkáza. Roku 1934 dozvěděl se o něm zcela náhodou učitel Frant. Skřivan. Zakoupil velký ale silně poškozený dřevěný betlém od Drobných dědiců, postaral se o jeho důkladnou opravu a tak zachránil jedno z nejpředivějších děl našeho lidového umění, pro budoucí generace. Poprvé byl třeboňský betlém veřejně vystaven v 1936 v Chrudimi a pak v roce 1935 v Praze. V roce 1967 vzbudil pravou senzaci v československém pavilonu na Světové výstavě v Kanadském Montrealu

Takový je ve skutečnosti příběh, který nazvačujeme dnes o okolnostech vzniku a původu tohoto jedinečného Betlému. Je to skutečný dřevěný stůl s ozubenými hrby, přírodními pahrbky, hřebely, důmyslně vedenými trasami míseně a vrtadly, který vlastně celkem 120 klenotných figurek, určených tak, aby ceagovaly na hratkou stočku skrytého kolotoče, celou geniálně 180 postaviček, umístěných na obzvlášť členitých spěchá zvýšil průmyslnými cestami malebnou betlémskou kulisáží, prochází branami dvorky po městečky, průhledy mezi stromy za chaloupky chaloupek i po ochozech hradů a palácu. Pánové se vše roztáčelo velikou klikou, jež se zásobovala ze strany do betlémské skříně a uvádělo tak do chodu všechny hýbající se postavy. Silný motor měl za úkol aby udržel celý převodový systém a udržel se v běhu. Betlém byl stavěn postupně po částech. Betlém je dlouhý 7 metrů, výšky 3 metry a je 2 a půl metru široký.

A pozdní, mechanický pohyblivý betlém se mazlil postavit a zřídit v Olešnici v O.S.-lo. Josef Žitz v Skalenově čp. 139 ve na okružní jeho nákupu svůj prací, jež při rozsáhlé mi práce, s nemocnicí zemřel. Jeho nedokončená sestava byla uskladněna po léta na různých místech po Olešnici, nikdo k tomu nepřihlížel, až pozdější a zbytky ujalo Muzeum Orl ho v Bychnově nyní Kníž. kde je betlém nyní od r. 1967 umístěn a čeká na doplnění a dodělání. Ubytí betlému je 3-4 m dlouhý, 1-3 m výšky, jeho velikost 80 cm x 60 cm a figurky jsou mezi 15 cm výšky.

V roce 1967 nás navždy opustili:

11. ledna	Marie Beková v Žákravě, vdova		81 roku
12. ledna	Josef Bek v Žákravě	svob.	50 roku
14. ledna	Fridolín Dörner v N. Hrádku č.	vdovec	87 roku
16. ledna	Ferdinand Smrček, na Skalce č.		81 let
16 ledna	Karel Jelínek v Olešnici		54 let
23 ledna	Filomena Čtvrtečková v Olešnici	č. 50k	79 roku
15 února	Marie Přibylová roz. Knoulichová	N. Hrádek	79 roku
21. dubna	Alžběta Tyčová r. Hofmanova,	Lomnice	69 roku
3 května	Marie Martinková v Bloukém	č. 7 m.	75 let
20. května	Marie Smolová z Bloukého	č. 9, vdk.	74 let
12 července	Ludvík Suchánek z N. Hrádku	č. 196	61 let
13. srpna	Božena Dolejšová, N. Hrádek	č. 201 vdova	85 let
17 října	Anna Marešková r. Hrubá z Bydla		77 let
29 října	J. Čečtka v Trsu		60 let
23 listopadu	Amálie Stiňková v Olešnici	č. 121 m.	71 roku
6. prosince	Antonín Suchánek z N. Hrádku		81 roku

11. I. 1967 † v Žákravě Marie Beková.

Ve středu 11 ledna 1967 zemřela v Žákravě, bývalá rolnice, chalupnice paní Marie Beková, rozená Krolíková vdova po Karlu Bekovi, rolníku, rolníku v Žákravě čp. 3. Zemřela ve stáří 81. roku, narodila se v Žákravě

a sem se Karel Bek, pocházející od nás, otec jeho se narodil v č 66 končiny Sněžné (zbrčnické) přízemní. Bekovým se v manželství v Lukavicích narodily 4 dítky: Karel č. č se v manželství v Lukavicích narodily 4 dítky: Karel č. č zemřel, přízemní se do Slavoňova Lubečkem, zaměstnán při výkupním dobytčím podniku, přidržal u otce zaměstnání, druhý byl syn Josef svobodný, zůstal doma u rodičů vyučený řeznický a pomáhal doma při hospodářství, choval 3 krávy a 2 koně, s kterými stavěli u výkupního podniku bobylák a který doma potřebný užíval až do smrti otce a též nyní zemřelé matky. Třetí dcera Božka provdána ale zůstala doma stejně až smrti svých rodičů. a čtvrtá dcera provdaná mimo dům je ve Vrchovinách. Onemocnělá matka Beková zůstala doma, o kterou již navštívil z N. Města kaplan před Vánoci, ale již dožívala, byla již bez přítomnosti, udělena ji poslední pomazání. Beková, jak již shůry bylo vzpomenuto, pokud mohla chodila do N. Města v nedělích a svátcích do kostela na služby Boží, jen místo bylo v zadních lavicích, kterých místa zůstávají nyní upraznčeno. Celkem rodina Bekova byla nábožensky smýšlejících, ze rodiny chodili do kostela pravidelně všichni a v tyto brzo se v domácnosti navzdali a byli při stálé spokojení a šťastné, to bylo vzpomenuto při pohřbu v kostele kaplanem z N. Města nad rakví. A co se málokdy z vyšší příměstí přicházejí, stavěna Beková měla pohřeb společně se svým synem Josefem, při jednicích obřadech z kostela v Slavoňově na hřbitově a také pohřbení společně se synem v Slamníce v jednom hrobě.

12. I. 1967. † v Žákravím Josef Bek.

Ve čtvrtek 12. ledna 1967 zemřel v Náchodě v nemocnici ze Žákravé u nás v obci tolik známý Josef Bek svobodný vyučený řezník, toho času bydlištěm v Žákravé při zemědělské chalupě, posud soukromě hospodařící od r. 1964 s ovdovělou matkou, večerního otce zemřelou. Upřímný a svorný žil po mnohá léta ve společné domácnosti svých rodičů (otec zemřel před 3 roky) v zemědělství, vybrzdal posud v samostatnosti a choval 3 krávy a 2 koně. Josef Bek zemřel v 50 tém roce svého věku, poměrně mlád jeho svobodný, narodil se v roce 1916 v Žákravím, byl to syn 1964 zemřelého Karla Beka a Marie Bekové rod. Krausové v Žákravé. Po vyjití školy šel do učení, byl vyučen řezníkem, po vyučení zůstal doma a při menším hospodářství dožil. Jako uvedeno, chovali doma 3 krávy a 2 koně, s kterými stavěl zemřelý Bek s otcem pro výkupní podnik, monopolní, hovězí

i vepřový dobytek, hlavně svářeli každý týden telata na jatka od místního pravidelně zavražili a brávali za telata po druhé válce za dopravené zvíře do N. Města 2,5 - 3 Kčs (po roce 45.) Koně slabší hříbějící chovali celoroční, hnojení sem z minulého hospodářství nestačilo, kupovali spadlé luka a stráně na sto jako pro okolí až v Nové Městě, kupovali seno i trávu u nás v zahrádkách prasat svlastě za druhé války domácích. Byť ho vídal jezdit autobusem na všechny strany jezdil a byl ho vidět v dalekém hnědém kožichem kabátě a vysokých až po kolena šněrovacích střevících s holínkama na hradbu stával v nedělích na náměstí, sedával v hostincích u Tůmových, ve Sněžném u Vébrů, v Pokoli u Pabla, v Bystřeni u Vabáska, v Slavoňově u Epuberka v Ohnivavě u Novotných, o prodech, posvěcenicích, v masopustě v bálech, zkrátka byl společenský, vzácné měl při mně pohlaví všestranné známosti. Jsou případy, že dal dohromady i při svých prohlížejících i snoubence. Byl považován za poctivého a spolehlivého. Při svážení těch telat, mohl se na Bekstr, jak starého tak mladého spolehnout. Po smrti svého otce vedl zařízený podnik a samostatně hospodaření dal, můžeme říci až do minulého prodzimku. Spíš překvapením jsme vyslechli koncem listopadu (1966) zprávu, že Bek v Žákravé zemřel. Nebylo to však v tuto čas pravda, ale bylo to spojeno u něho se vystavením zaručeného nemocenského. Zpráva ta byla demechtorána, vyvrácena, přišla ještě zpátky za nepravdivou, bylo to však toho přičinou, že je jeho stav neutěšený, což se to skutečně potvrdilo tu, když v novém místě na tabuli jsme četli jména, že Josef Bek v Žákravé studeně za den před svými matce zemřel; ležel jako rumovaná matka v jedné světnici dvě postele s nemocný, živoucí, sebe až na dopravování lékařem, byli rozdělení, syn dán do nemocnice v Náchodě, kde také zemřel. Pohřeb měl se svou matkou jeden den, bylo to, dojemné a zajímavé, když v tom starodávném dřevěném kostelíčku Slamníckém, ležely dvě černé rakve matky se svým synem, ověnčené samými věnci. Matka se synem měli najednou v jednu dobu pohřeb v sobotu 14. ledna. Výkrop a smuteční mši měl s promluvou kaplan Petránek z N. Města. Dojemnými slovy se skutečně zmiňuje o prostém, náboženském a spokojeném životě obou zemřelých, měla se rozloučit se zesnulými. Účastna pohřbu byla rodina ze širého okolí, z N. města, faráři Bartůňka, Doležalova Olmišova. Takovýto pohřeb s hudbou není známkem. Není již v Žákravé Bekových, zůstává tam provdaná dcera-sestra s nezměnitelným hospodářstvím sama.

14. I. 1967 † Fridolín Dörner, r. n. Hradec

V sobotu 14. ledna 1967 zemřel v Bukovce, v Novém Hrádku čp. 110 ruční tkadlec mistr důchodce Fridolín Dörner, zemřel již jako vdovec ve stáří 87 let. Narodil se 1879 v Lužánkách č. 90, byl to syn Antonína Dörnera, chalupníka a drvače v Lužánkách č. 90 a Anny Machovy ze Smržné č. 83 měl bratra Antonína, který byl hajným v N. Hrádku a v Rokli a Jana, který zemřel za první světové války v roce 1915 v Lesní Lhotě. Fridolín se přistěhoval do N. Hrádku měl 1 dceru Ludmilu, provdanou za Prouzu a žije v Novém Hrádku. Pohřeb měl ve středu 18. ledna jako řím.-kat. z kostela v Novém Hrádku na místní hřbitov.

15. I. 1967 † Ferdinand Smrček ze Skalky.

V neděli 15. ledna 1967 zemřel v Opočenské nemocnici Rzounský rolník Ferdinand Smrček, domkář na Skalce za Dobruškou, ve věku 81 roku. Narodil se 23 ledna 1886 ve Rzechu č. 10, byl to syn 1931 zemřelého chalupníka Smrčka chalupníka ve Rzechu č. 10 a 1931 zemřelé Marie Příbylové z Houšťky č. 27. Ferdinand Smrček byl ze sedmi dětí. Nejstarší byla Anežka narozena 1878, provdaná Líčka již zemřela 1909, Josef narozen 1880 zemřel 1888, Antonín nar. 1883, žije ve Rzechu čp. 23, Ferdinand mimo zemřelý, Marie nar. 1888, zemřela 1893, Emilie nar. 1890 provdaná Franková, vdova ve Rzechu č. 12 a František nar. 1894, zemřel o první světové válce v Haličsku. Ferdinand vychodil obecnou školu v Novém Hrádku a poněvadž v tom čase otec měl mechanickou tkalcovnu, kterou 1896 od Josefa Suchánka koupil se 6 mechanickými stavy a tkalcovnu 1908 přistavbou rozšířil na 18 stavů, zůstal Ferdinand doma tkalcovat za mechanickými stavy a stal se z něho domácí mechanický tkadlec vedle svého otce. Když syn Antonín, bratr zemřelého se 1909 oženil a otec Smrček mu přestoupil mlýn a tkalcovnu č. 23, vystavěl si otec vedle pro sebe a zbývající rodinu ještě o 5 členech 1910 domek, chalupu s chlévem pro 1 krávu a stodůlkem pro pozdějších 3 ha 22 arů pozemku 678 arů nechal u tkalcovny a mlýna čp. 23/a sem se přistěhoval se zbylou početnou rodinou a za výměnek se vyměnil a nechal do

koupě napsaté k užívání u ženatého syna při produkci na těch dvou stavech zemřelý žil pro rodinu vedle stavy u bratra Antonína, nyní majitele tkalcovny za mzdu. Byl stará rodiče se kterými mi dětmi žije společně pohromadě i hrabě a z těch dvou stavů dělali se také ve mzdě pro sebe. Žilo se jim dobře. Ale v roce 1914 na podzim nastupuje syn František na vojnu do války a vrátil se nevrátil, 1915 tam zahynul a potom 1924 podědili rodiče Smrčkovi dům čp. 28 s pozemky sumu Ferdinandovi, vy Emilie a vyšetřovala se do dnes koupené chalupy od manželů Faltových ve Rzechu č. 12. Ferdinand mimo zůstal s rodiči Smrčkovými sám až této 1931 oba zemřeli a osamělý úplně. Poslední léta začal Ferdinand pracovat pro sebe, ne již ze zvyku, nastoupil si tkalcovnu, tu na stavech pracoval a hotové zboží prodával. Přišla však bavlnářská krize, která na ceně klesla z drahé nakoupené bavlny a milý Ferdinand prodělal a zadlužil se. Ženil se 17. listopadu 1931 v 47 letech ovdověl s Annou Kovářovou z Osečnice, které dal asi napsat majetek a 21. ledna 1932 prodali Ferdinand a Anna Smrčkovi chalupu č. 28 s pozemky bratrovi Antonínovi za 70.000 Kčs a v jara 1932 se vystěhovali ze Rzechu do Skalky za Dobruškou. Toto koupil od Václava Marka, hospodářské stavení čp. 1 s pozemkem 6 a půl korce za 86.500 Kčs a vrce, jako by a tam někdo přinutil vstoupit, vrce se ve Rzechu nejkazali. Jen ta že je hodinu, stále má zavřeno nikam za celý čas nejsel byl žádný Ferda také chudý na nohu špatné chůze nohu měl v koleně vadnou, sodálil se, že zůstal nachlazení a od samého stáru u mechanických stavů. Ale slyšel jsem vyprávět, jak si také vědel rady. Když k nám přišla exekuce za nezaplacený nějaký dluh a exekuto zajišťoval věci u něho muži jiným byl zapsán ko kol gramofon. Tu po odchodu exekutora, Ferda vyňal z gramofonu strojek a nechal pro exekuci prodej jen prázdnou truhlici. A již ve Skalce. Dvěla slepice a prodali nějaké vejce pro které chodila nakupovat ve Skalce nějaká Dubánková. Po několikáté naříkání za vejci, Smrčka zpozorval, že když po venku shání vejce, že mu za tím ve svetříci ze stěle ze zápraží ztrácí peníze a shodne takové, kterými nakupovačka vejce platí. Ferda vyzrál, vybrýstal do stolu díru kostku, do které v dráze vyvrtal sérii čísel stokorunu. Přišla nakupující pro vejce Ferda šel shánět po venku vejce a když se za chvíli vrátil z venku s vejci

a souseda je vzdal a spočítali co za vejce, ta vytáhne z kapsy stokorunu a platí tu Ferda se podívá do stolu kde stokorunu, kterou tam před chvílí dal a nalíčal schází - není tam. Tu vytáhne z kapsy papír se zapsanými po dolem stokorunu od milou souseda za jejíž mu již krapení uvedeným upije, že to platí zjeho penízů kam, když byl venku, vytáhla ze stolu ze šuplete a ukáže je ze všech minulých krádeží, které se před tím spáchaly, nebylo těmi penízi, kdyžto je to jednou, dvakrát zrala. nestálo těmi penízi, kdyžto je to jednou, dvakrát prodalo, nemile se stolu těmi samými odcizenými penízi platit. Měla zato že samotář Ferda, je příčinou nálezů Klejčích páchaných a přepočítala se. Také od nás jeho přítelkyně pak pro jeho podivínství, malo navštěvovaly. Brzy sestra Emilie chtěl od ní dědičky prodej pro rodičích 2.900 - Kčs, který je byl slíbován ale nevrajištěn, musela sestra bratra žalovat a na základě svědeckých výpovědí musel Ferda podíl sestře vyplatit.

Tak léta mjela, různá zpráva o něm, až když Ferda v pondělí 9 ledna 1967 náhle onemocněl, zdravotní mu trávení a po 5-6 dnů se stav zlepšil a začal již kašlat krev, zavezla ho žena v sobotu 14. ledna do okresní nemocnice a zpravila o tom bratra Antonína ve Rzech, ten šel tento hned se synem Stanislavem do nemocnice navštívit, byl již špatně, v nemocnici se stav nelepšil, chtěl jít domu a když se v nemocnici rozešli, Ferda do rána zemřel. Pohřeb měl římsko katolický v pátek 20. ledna z kostela v Bělém v Ferdě na tamní hřbitov. Na pohřbu odtud byl bratr Antonín se synem Stanislavem. Koupil mu rakev za 180- Kčs manželé Smečkovi pořídili oděvek, on 150- Kčs a ona v roce 1903 nav. 100- Kčs, celkem spolu 350- Kčs. Tak se vyplácí nemocniční důchody.

16. I. 1967 † Karel Jelínek z Olešnice.

V pondělí 16 ledna 1967 zemřel z Olešnice Karel Jelínek, stavitelský asistent, hudebník hrál na housle a trubku, zemřel na cestě do nemocnice, zemřel ve stáří 56 roku. narodil se 23 září 1911 v Častolovicích č. 71. Za války nikdy Jelínek přišel z Častolovic do Olešnice kde se ženil s Marií Klárovou čp. 42 d se dcerou Jana Klara rolníka z Dolní Olešnice č. 42 d a dcery

Štěnkovy z Olešnice č. 18 d. Jak se seznámili nevíme, ale nejspíše tak, že bratr nevěsty Klárové Jan Klár, rychtář zámek a zahrádka u zámku a zahradě u zámku a tento se ani sprostředkoval tak se tudíž ani dostal Jelínek do Olešnice do rodiny čp. 42 d, kde stálo a stavalo se 7 kusů dobytka a před branou vřelostroj. Když pro války 1945 byla usedlost jako majetek lidu německé národnosti zkonfiskován podle dekretu prezidenta rep. 12, tu se Karel Jelínek zavázal se svou ženou Klárovou dcerou o přidělení do národní správy a do vlastnictví a bylo jim to MNV přislíbeno a přidělení. Ale asi pro to bylo to na nátlak gen. ředitele Majsnara z po. Města zdáleno snad z toho důvodu, že Jelínkovi manželství bylo manželstvím národnostně smíšeným, matka Jelínkova byla němka, rodiče Klárové byli německé národnosti odsunuti do Žiřic, bratr Jelínkové sloužil za války u Wehrmachtu z vojny se domů nevrátil, zůstal v Bavorsku a sestra Berta provdaná Leipelt v Sedlonově odsunuta v Západním Německu, Jelínkovi museli usedlost opustit, vystěhovat se, přestěhovali se z Olešnice do čp. 113 nic Odtud chodil Jelínek do zaměstnání ku stavbám a paní do Smečky. Usedlost po Klárových a Jelínkových byla se vším příslušenstvím přidělena se 7 kusy dobytka jejo druhé dceři Josefu a Květě Eisenbergerové z Borového. Staří Klárovi rodiče Jelínkové přicházejí v roce 1952 zpět do Olešnice, kde pro ně Jelínek koupil chalupu čp. 66 m. kde Klárovi bydleli a kde Klár 1964 v 80 ti letech zemřel. Jelínkovi jsou bezdětní, vzali si za vlastního chlapce nějakého 1953 z Královic Dvorů narozeného Jelínek si pořídil také nové osobní auto a přestěhoval se do farní budovy v náměstí, která byla prázdná, Olešnice farára nemá. Ale před 2 léty Jelínek těžce onemocněl, ranil lásku na jedné straně mrtvice a následek ochrnutí levé ruky, kterou měl delší čas bezvládnou z této nemoci se vzpamatoval, uzdravoval a asi se již plně nevzdravil. Do zaměstnání nenastoupil, chodil sice po vesnici, nikdy i do hostince, sehrál si karty jen jednou rukou a byl jaksi, byl k nepoznání ze dne na den jiný. Letos po vánocích přijela sestra Jelínková rozhodla navštívit bratra a sestru v Němečku. 8 ledna odjela a Jelínek zůstal doma sám. Byl pozván do Sedlonova na zabíjačku na pondělí 16 ledna, odjel do Sedlonova, kde se mu udělalo špatně, onemocněl, zavolali sanitku a cestou do nemocnice zemřel, zasáhl ho infarkt nebo mrtvice čímuž podlehl. Jelínkova z Německa na telegrafické zavolání po týdnu návštěvě se navrátila, měla povolení k pobytu v Německu na 4 týdny a vyjmula

Vše projednáno schváleno MNV 24.7.1967 6.11.1967 18.12.1967

zemřelému manželovi pohřeb. Dahor s mrtvým manželem byl
z obřadní síně nemocnice převezen, byla doprovázena z Opavy
zpátky do Vaškovic, kde se účastní katolických obřadů
byl Karel Jelínek pochován do rodinné hrobky. Z Olšnice byl
zpravován na pohřeb do Vaškovic zvláštní autobus.
Tak odešel navždy z Olšnice Karel Jelínek. Jelínek již roky
trvající zimnici se stal důchodcem a bral 1004:- Kč důchodu
měsíčně.

23. I. 1967 † Filoména Čtvrtečková z Olšnice

23 ledna 1967 zemřela v Olšnici Filoména Čtvrtečková
manželka Ferdinanda Čtvrtečky dvaře, ale již na od-
počinku v Olšnici (čp. 55 k poradí obce) nyní 69 roků 139
Zemřelá byla rodem Dusilková nar. 1888, trvale žádala
nyní na důchodě. Ač Čtvrtečkovi byli oba manželé
německé národnosti, odsunuto nebyli, zůstali bydleti
dále. Pokud známo narodily se jim v manželství 2 dět-
ky, syn bydlí v Šenově, dcera v Ostravě. Čtvrtečka o-
vdověl, manželka pokud mohla, chodívala se Čtvrtečkou
do hostince, kde zedávali spolu za stolem a Čtvrtečka
sirče prstýnky a plnému obličeje bývalo veselému, chatrně mlu-
vil česky, manželka neuměla. Dvůr „Fernand" Čtvrtečka
nar. 1884, 6 srpna oddělil.

15. II. 1967 † Marie Přibylová v N. Hrádku

16 února 1967 zemřela v N. Hrádku v Bukovci
Marie Přibylová, rozená Znoulichová, manželka
Josefa Přibyla (Jonka) dvaře v N. Hrádku v Bukovci
čp. 121. Narodila se 22 března 1887 v N. Hrádku, byla
to dcera Jana Znoulicha, chalupníka a dvaře v N.
Hrádku, byla to sestra Anežky Pohlové v Dlouhém č. 26.
Provdala se za Josefa Přibyla z N. Hrádku nar. 1886 19/10
Měli 1 dceru nyní provdanou někde v Dobrušce. Přibylová
pohřbena jako římskokatolická v hrobce v N. Hrádku
a manžel Přibyl (přezdívka Jonka za otce Jonka)
nyní osamělý a stýská se mu, na skleničku do hostince
se občas zajede, aby na smutek trochu zapomněl.

21. IV. 1967 † v Lenčicích Alžběta Týčová.

V pátek 21. dubna 1967 zemřela v Lenčicích Alžběta
Týčová, rodem Hofmanová, manželka Václava Týče
zemědělského družstevníka v Lenčicích č. 45, zemřelá
ve stáří 69 let. Narodila se 23 června 1898 ve Rzechs
čp. 6, byla to dcera 1937 zemřelého Emanuela Hofma-
na, chalupníka ve Rzechs č. 6 a 1937 zemřelé Alžběty
Bosy. V roce 1902 se rodina Hofmanova z členná

vystěhovala do Lenčic, kde si po 4 letech postavila domek.
Byly tudíž zemřelé Alžbětě 4 léta. Byla z pěti dětí
jejich jsou na živě jen 2, starší bratr Josef, bydlí v
Lenčicích a mladší sestra Julie domkařka hrnčířova
v Lenčicích. Tady v Lenčicích učinila si známost
Alžběta Týčová se zemědělským pomocníkem Václavem
Týčem ze Lenčic, se kterým se sezdala 2. 6. 1923 v Bo-
sé jim narodil syn Josef, je ženat a v manželství s nej-
jsou obě dcery. 3 dítky mrtvá narozená zemřelé.
Josef Týč, Strana Zemřelá Alžběta Týčová ač byla narozená
se Rzechs, malá se sem do svého rodiště hodně, byla k ro-
dině jejího jediného z roce 1941 Hofmanovi ve Rzechs
na pohřeb a v Borovém na pohřbu svému bratranci Jo-
Bosy 1959. Byla římsko-katol., byla zpopelněna v Par-
dubicích, byl vypraven ze Lenčic autobus, ale za nás ne-
byl na pohřbu nikdo. Na upomínku zaslali jsme na
Rzechs vzpomínku s úmrtním oznámením: Za projevy
účasti mateřské, na světě nahrady jsme, proto je tolik bolest-
né s manželkou rozloučení. — Jako družstevnice nepracovala
se na polích dost žádných potíží, v životě nemocná
la, to je vidět z zemědělství od jakživa známý.

3. V. 1967 † v Dlouhém Manča Martinková

Ve středu 3. května 1967 zemřela v Dlouhém na horním
konci svobodná švadlena Marie Martinková ve věku
75 let. Narodila se 4. srpna 1891 v Dlouhém v hostinci č. 1
byla to dcera 1949 zemřelého Jana Martinka hostin-
ského v Dlouhém č. 1 a 1934 zemřelé Marie Prouzové z Dlou-
hého č. 7. Zemřelá byla od svého narození tak nešťastného
že pro svou tělesnou vadu, mohutnou hrbatou postavu s ky-
celním kolorbu, byla znemožněna veškerá chůze, jen s
velkými obtížemi přicházela po světnici. Tím nemohla na-
vštěvovat také ani farářskou obecnou školu, takže ne-
psát a počítat se musela naučit sama, za pomoci svých
domácích t. j. rodičů a starší a mladší sestry, takže se
osvojila tyto s předměty náležitě, vzdělávala se nejvíce
nich. V dětských letech jsme mívali rodiče na dalším vy-
vení a zaopatření do života, by se mohla nějak živit
a dali ji vyučit šití oblek-šatů prádelky a žehličky a
tomu se vyučila u Beků „U jedlí", Borová č. 111 u švad-
leny Anny Bekové (dnes je chalupa v ruinách a
Anna Beková byla pak po léta někde v Praze je zemřelá)
Po vyučení v šití se Manča Martinková osamostatnila
a žila po dlouhá a dlouhá léta doma v Dlouhém čp. 7

šila pro širší okolí, pro dámy a ženy, veškeré šaty
sukně, živůtky, kostýmy, prádlo, kožíšky a pod. a tomuto
řemeslu vyučila mnoho dívčat z celého okolí z Borového
z Dlouhého, z Hradky a odjinud. Zemřela Marie byla
za tří Martinkových dětí - dívčat prostřední ve sběru
starší sestra Anežka) nar. 1885 provdaná Valáškové již 1965
zemřelá a mladší Františka narozená 1902, provdaná
za Adolfa Hanla zůstalo Hanlovou rodinou, šila
pracovala, šila a dožila ve společné domácnosti. V
posledních letech vstoupila do nějakého družstva svadlen
a dostala nějaké hotové malého hubeného dítěte, kolem
900 Kčs měsíčně.

Za svého věku žádného radostného života nemělo ani
v nižších letech neměla nebylo jí dopřáno, by se ve škole scházela
s dětmi, v dívčích letech by mohla trávit mezi
děvčaty, nebyla jí umožněno se provdat, za svého života
nebyla v žádné nádavě, snad jen jednou dvakrát za
podávat, stále doma u doma u rodičů a sester, bylo jí 48
roku odešla matka a 58 let odešel otec. Od roku 1929 žila ve
společné domácnosti provdané sestry Františky Hanlové
kde stále jíte až i v posledních letech šila. Po roce 1960
když se Hanlova rodina celá rozešla po práci a zaměstnání
ale i rodiče, prodlévala zemřelá Marie Martinková
doma samotná, opuštěná, přes všechno, že již potřebo-
vala obsluhy a posluhy, velmi zlíčka se bělhala po
světnici, snad pomocí židle nebo stoličky, kterou proto-
kovala a o ní se opírala. Přes všechny snahy přítele
dočkala se úctyhodného stáří. Její rodačky z Dlouhého
vše narození, provdané, matky a babičky ji předešly
Emilie Smolková ve Rzích č. 11 v roce 1958 a Růžička Skla-
šulcová č. 14 v r. 1965. Marie M. pohřeb měla jako členka
kat. služeb vypravený v sobotu 6. května z kostela v N. Hradci
a po průvodu kolem náměstí pohřbena na Nerhradeckém
hřbitově, po proslovu učitele Výmazalka (mazník neteře
zesnulé) pohřbena hus zaslouženému klidu a odpočin-
ku, za hojné účasti přátel a lidu z celého okolí.

20. V. 1967 † z Dlouhého Marie Smolová.

V sobotu 20. května 1967 zemřela z Dlouhého č. 9
rodačka Marie Smolová, ve věku skorem 75 roků
posud svobodná. Zemřela v domově důchodců po 3 letém
pobytu v ústavě v Albrechticích n. 3 týdna

1892 z Dlouhého č. 9, byla ke dni 1942 zemřelého otce
Smolu z Dlouhého č. 9 až 1951 zemřelé Ludmily Valáškové z
Borového č. 134. Byla za dnu dítě, měla ještě mladšího bratra
Josefa nar. 1896, který potom zdědil chalupu po rodi-
cích a přizvukem malířovým jeho chmury stromů z hradby
ale plamé obzoru byla tkalcovna, ale vše dětských le-
tech, onemocněl otec, stal se duševně chorým, chorou-
dobře smrti 1942. Dcerky a nad chorým otcem a mat
ce kruce byl soudem zřízen opatrovník Emanuel Valá-
šek z Borového. Zemřela vychodila s nadání obecnou školu
v Novém Hradku a zimku exulantu v Dlouhém 1936 a
po vyjití školy pobyla několik roku doma, pomáhala mat
ce při pracích o chalupě a v tkalcovně a po první svě-
tové válce, odešla z domova šla do Dobrušky na faru
sloužit, dělat hospodyni za děkanů Domašínského
a po něm Holana, kde sloužila až do smrti děkana
Holana do roku 1953. Potom si zdej v Dobrušce najímu-
la u pekaře Kanského světničku, a tu se zdržela po-
slechu jak u pekaře Kanského tak i v okolních si tu-
rovaných těch rodinách, tu v Dobrušce bydlela bezmála
40 roku. Potom asi před 3 roky, když ji již síly a obrat-
nost opustily, odešla do ústavu, domova důchodců v
Albrechticích. Pobírala snad kusovou kolem 400-Kčs
důchodu. Nebydlela v Dlouhém přes 40 roku, byla již
skorem zapomenuta když i její bratr ji 1962 v roku smrti
předešel, ale z nenadání došla zpráva, že 20. 5. toho roku
zemřela v ústavě Marie Smolová ranečná snad mrtvicí.
Po celý život zůstala svobodnou pannou, nevdala se a také
věrna římsko-katolické víře. Manželka po zesnulém bratrovi
vdova Marie Smolová z Dlouhého s dětkami rozběhlými
již z domova, se zemřelé, mrtvé tetičky a švagrové ujaly
nechaly nalézt se zesnulou převézti na hřbitov a pohřbí-
ti již po pátku pohřeb hudbou ve středu 24 května.
Pohřbu se zúčastnila z Dobrušky výprava 4 osob. Pekař Kán-
ský se nějaké od r. 1953 bydlelou, vdova Doležalová roz. Chvaťo-
vská ze Smiřického její nar. nějaká Albrechtová a nějaká
Žákravská, všechny z Dobrušky. Po tolika letech pobytu
v cizině navrátila se zase mezi své, alespoň na hřbitov. Po-
hřbena z hora vrma vedle cesty v hrobě kde leží Jan Valášek
bývalý vydavač, bydlel kdysi v Dlouhém č. 1 u Čtvrtečku. To
se

To se stěhuje poslední zbytky starousedlých rodin v Plenitého přijdo světa anna vienott a zůstavají po nich prázdné chaloupky, kterých se zřídka zmiňuje jen příchodně tak zvaní letní hosté, nebo zkrachanti, kteří s naším domovem upřímně nemají.

12. VII. 1967 † Ludvík Suchánek, hrobník

Ve středu 12 července 1967 zemřel z N. Hrádku v 61 letech bývalý hrobník Ludvík Suchánek z čp. 196. Zemřel po krátké zimaty v Dobrém, když v Novém Hrádku hrobařství ukončil, když v 60 letech šel do důchodu. Narodil se v roce 1906 v Novém Hrádku, kde se ženil a přijal po zemřelém Fran. Fišerovi hrobnictví. Své práce na hřbitově si po dlouhá léta hledal svědomitě a když dal svého syna vyučiti zahradnictví, provádělo v rodině osazování chalupními květinami hrobů a zimní se zabýval po léta až do doby, kdy do této práce začal zasahovati po novém způsobu. Místní národní výbor, také to viděl, pověřoval hrobník na ukládané prominky, když mu totiž chtěli osazování opravit - nikdy dal přistoupit a všechno se v hrobnictví vzdával. A přestože by hřbitov zůstával pustým a opuštěným, byl úzavřel muži stanovenou kompromis za kterého hrobník Suchánek snesl nacé na hřbitově do svého důchodu dodržel v práci hrobnické na hřbitově vypomáhala i jeho manželka Marie, která však pro těžké nemoci, 21. ledna 1961 zemřela v 45 letech života. V tomto jejich manželství se Suchánkovým narodily 4 dítky, 1936 Ludvík potom Zdeněk, Drahuška a 1940 Václav, kdo času v N. Hrádku předseda MNV. Potom Suchánek jako vdovec obstarával práci hrobnickou na hřbitově v N. Hrádku ku spokojenosti občanstva až do důchodu sám. Když jako vdovec se naskytla příležitost, tu se 4 července 1965 podruhé oženil Běž si Šujanovou z Dobrého a za nepolného po uplynutí 60 let se vyměňovali manželé Suchánkovi do Dobrého a hrobnickou práci dům po nemž přebrali synové Ludvík a Václav. Krátce po vystěhování z Hrádku do Dobrého, došla zpráva, že hrobník bývalý Suchánek nyní důchodce 12 července 1967 v Dobrém zemřel v 61 letech. Co příslušný byl jako římsko-katolík po obřadech v novém Hrádku pohřben. Na závěr uvedeno že hrobník Suchánek za své činnosti hrobnické oblíbil občanstvo i za pomoci své rodiny 615 pohřbů a snad upravil tolik i hrobů. Byl Hrádku nenáviděný.

13. VIII. 1967 † Božena Doležalová.

V neděli 13 srpna 1967 zemřela pádem a po krátké nemoci sousedka, vdova Božena Doležalova (Doležalka) bývalá zemřela ve věku 85 let. Narodila se 12 listopadu 1881 v Novém Hrádku č. 29, byla to dcera Josefa Čížka, domácího tkalce a chalupníka z Nového Hrádku č. 29 a Aloisie Svetlíkový. Zemřelá byla ze 3 dětí měla sestru Annu, která je již 50 let mládí 30-40 let a vše zemřela a sestru Marii 4. 9. 1934 narozenou, 31 ledna 1919 provdanou, 1935 ovdovělou a 8. 12. 1951 zemřelou. Zemřelá Božena dívčí provdaná Doležalová, vychodila obecnou školu v Novém Hrádku, za tkalcovskou tkalcovskou dali ji vyučiti šití, jako ženskou vhodnému, šila, vzlášť svobodným děvčatům šaty z přiměřených vlněných a bavlněných látek, šila také košile a různé prádlo a jiné, byla svědomitá dobrou a práce měla dost. Asi v roce 1908 nebo 1909 se provdala za pekařského dělníka Josefa Doležala z N. Hrádku a po několik roků bydlili v Novém Hrádku pod farou, pak manžel Doležal pekl. Po matčině, kam se po smrti rodičů Čížových přistěhovali do vedlejší malé vísky u Dol a Doležal po dlouhá léta dělal v blízkém Lišťově mlýně ve Dvoře pekaře pekl chléb nejvíce pro rolníky z přivezeného obilí do mlýna a z mletí namletě mouky, kde Doležal pekl bez mála do roku 1922, kdy Doležal zemřel na zvětšeniny a Doležalová se stala vdovou v manželství se Doležalovým narodily 2 dítky: 1912 Ludvík a 1914 Ladislav. Těžká doba nastala pro vdovu tehdy žádné pojištění ani přídavky na děti nebývaly. Otec zemřel ještě v mladších letech, chlapci vyrůstali a zůstali na starosti a vychování mladé asi 41 leté vdově Boženě Doležalové, jednomu chlapci bylo 10 druhému 8 roků. Chlapci vychodili obecnou školu v N. Hrádku, byli po vyjití školy přitahováni - jak tady jinak nešlo a jinde nebývalo - ku tkalcovině v blízkých tkalcovnách na vodní pohon. A na to se u starších chlapce Ludvíka objevila zákeřná choroba tuberkulóza po více let trápil, až v 26 letech tě zákeřné nemoci podlehl. Zemřel 23. 3. 1938. Doležalova osamělá s mladším synem Ladem, který jako nezaměstnaný se držel tkalcovinou chodil do továrničky, zaměstnán v textilu ze školy. Tak žila matka vdova spolu s Ladislavem synem v těsné domácnosti stranou a tiše prostředí, přes celou druhou světovou válku v blízkém sousedství přes 10 let s rodinou Přibylovou

s rodinou Pazderkovou, Kubalovou, Černých, Líž'kovou, Madrovou, Mudrlovou a t.d. svěřenou, si dobře počínala. Všechny zprávy a všichni sousedi ji opustili a až to bylo jiná a pozdější stařena slabší konstrukce, všechny přežívala a se se skromnosti, pracovitosti a četných ctností vyznala a přežila a skromně vzanělla. Jsa v náboženství vychována do poslední doby navštěvovala kostel, byla vždy, když jen u nich z přestávky někdo zastavil, hovorná, mluvila zrada o zvatých starých časech, mimo do toho hostila navštívila občas o prázku mladší sousedky zvláště Františkovy a mimo toho ráda, sloužilo ji zrak četla, ráda četla lehkou, ku příkladu Šípkovy besídky, spisy Karoliny Světlé, Kaisery, starý kalendář Pazderkovy a přes 7 nadmíru se, jak by si jinak se své úctyhodné věkovice, ve které celý život věky skoro přežila, by snad vzpomněl, když nyní již ženaty a jsou oba se snachou pro dům a práci, jak by si jinak asi hrálila z Dostavovala-li se občas v jejím vysokém stáří slabší přechodná slabost - nedužka, která však vždy dobrou obsluhou a za chladna v příjemném zátiší byla zažehnána. Tím se také v takové opatrnosti toho neku dožívala. V tomto prostředí se libovala a byla ráda mezi námi. V jedné neděli bylo to v srpnu 1967, šla si v touze po četbě po schůdcích v síni na půdu pro nějakou knížku ku čtení, kterou tu měla uložiti a když se vracela nazpět, chtěla se přeskočit, nešťastnou náhodou přeskočila schůdků a upadla, stařena sjela prudce schody v síni na podlahu a zůstala tu ležet v bezvědomí. Byla hned zavolán v lékaři syna a snachy, ošetřena, ale již naplat, život její byl v hrdlo chorý ukončen. Žila v zármutku synka a snachy dokonala. Byla ještě stařeně zaopatřena řádný římsko-katolický pohřeb v Novém Hrádku kostela za hudby na Novohradský hřbitov. Líčí byla na pohřbu za přehojné účasti. Bude po všem okolí na Poličálovou, která za svého dlouhého života nikdy nikoho nezamrzela a nikomu nikdy neublížila, bude na ni v dobrém vzpomínáno.

17. X. 1967 † Anna Maršíková roz. Hrubá.

Dnes 17 října 1967 zemřela v Bydle na rovinkách manželka rolníka Franta. Maršíka, Anna Maršíková roz. Hruba naše spoluzačka z N. Hrádku z mládí č. 7. narodila se 1890 v Novém Hrádku č. 1, byla to dcera Václava Hrubého, majitele domu bývalé Ratchonze a

rolníka v N. Hrádku a vychodila v N. Hrádku obecnou školu, pomáhala po vyjití školy doma a asi ve 20 letech se provdala za mlynářského dělníka Františka Maršíka v Bydle, Na mrvinkách. Tady spolu bídně hospodařili a žili až do přelomu hospodářského roku 1942 Františkem, sami nemohli do mlýnku, ale manželé po nějaké nehodě odejmuti před lety, jednu nohu měla protézu a s touto náhradou po létě byla ustrašena na lůžko až nyní zemřela. Pohřbena na N. Hrádku jako římsko-katolička.

29. X. 1967 † v Tisu Čečetka

V neděli 29. října 1967 zemřel v Tisu bývalý rolník Čečetka, toho času v Zemědělském důchodu ve stáří asi 60 roků. Narodil se na Semdraží a po vzniku rymnině bydlil se svým bratrem, který se s ním přiženil vzal si mladší dceru hostinského Šmoly, byl to tehdy hostinec v Tisu. Po bratrově case přenechal s bratrem bydlení a také se dostal brzo zemřelý do bývalého zmučeného hostince v Tisu. Byl prostřední postavy, hubený, protahlého obličeje, ženě byla jemu podobná, rovněž hubená. Pozůstalá manželka zůstává v rozvětlé budově bývalém to hostinci s stavením sálem pod laskerno bytovou, sama a prodává budovu za 12 500 Kčs. Kdo koupí to bude povoleno koupit s prominutou, až vstoupí do Jednotného zem. družstva Tis. Jamor.

23. XI. 1967 † v Olšnici Amálie Stoňková.

Ve čtvrtek dne 23 listopadu 1967 zemřela v Olšnici vdova, bývalá rolnice Amálie Stoňková roz. Kohlíčková, byla z Kralík. Zemřela ve věku 71. roku. Narodila se 9 června 1896 nad v Kralíkách, dostala se do Olšnice, když provdala do Olšnice za finance Stan. Stoňka nar. 1892 z Olšnice č. 12 tu nyní nové č. 92. Vlastnili hospodářskou chalupu při silnici od k Polomům, na schůdcích. Stoňcích byl Čech, žena Němka Judik manželství smíšené a jako takové nebyla rodina po roce 1945 odsunuta, zůstala v Olšnici bydleti nadál v celku v dětmi 8 osob, ale nemovitý majetek byl podle dekretu 12 presidenta republiky zkonfiskován a přijednán ke čsl. státnímu statkem ve kterém Stoňkovi zůstali jako dělníci. Stoněk sám však v roce 1956 zemřel - Stoněkovým se z manželství narodilo 6 dětí 5 holek a 1 syn. Paní Stoňková měla pohřeb jako římsko-katolička v Olšnici 29. listopadu.

6. XII. 1967 † v N. Hradku Ant. Suchánek.

V pondělí 6 prosince 1967 zemřel v Novém Hrádku obchodník - dámský obuvník Antonín Suchánek, zemřel ve věku 81 roků, narodil se 3. ledna 1886 v Novém Hrádku č. 50 na ulici Na Rokli. Vyučoval obuvnickému řemeslu v N. Hrádku, chodil do Evropy, byl na studiích též v Polsku, dělal také v Sokolovně ochotnického, zpěvu, měl se s Marií Langrovou ze Smiřického. Z počátku jako dítě chodec bydlil v dvorním domě pod farou čp. 65 kde zemřel a odtud měl pohřeb - křesťanský. Někdy při dovolených zastupoval bratrovic - Štěpánek, Martínka aj.

Stručně
co píší noviny a hlásí radio 1967
a co zajímá lid a mluví.
v měsíci lednu.

1. ledna. Noviny drazší. Dopravné stály měsíčně 8.- Kčs (od 1. ledna 1965 dříve 6.60 Kčs) nyní bude měsíčně předplatné 11.- Kčs. Budou totiž zvětšeny, týdeník rozšíří rozšířen ze 32 na 40 stránek. Lid. noviny budou vycházet v pondělí o 4 stranách, pátek o 4 v úterý, čtvrtek o 6 stranách, v sobotu o 6 stranách, v neděli o 8 str. Na 1 straně budou zahraniční zpravodajství, domácí i zahraniční zprávy, 2 strany: zahraniční zpravodajství. V každodenní rubrice „Vybrali jsme pro Vás" budou zprávy zajímavé ze světového tisku. Na 3 straně budou zprávy ze zahraničního tisku a zajímavosti ze světa. Rubrika: dopisy čtenářů budou 3x v týdnu. V sobotu 3 str. umělecký život budou tu uveřejňovány dál programy rozhlasu a televize. Na zadní straně sport - Rudé právo má zůstat format nyní. Lid. demokracie (47 cm x 32 cm) Rudé právo 59 cm x 43.5 cm. Nedělní číslo 12 stran stojí měs. 11.30 Kčs Večerník Praha denník východočeského kraje o 8 str. rozměr 47x32 měsíčně 9.50 Kčs

2 ledna: Projev pres. Novotného. Pokračovat úspěšně v rasturpní cestě.

5 ledna: Úprava cen traktorů a zemědělských strojů. Stoupnou na cenu, budou v hodně drazší. U náhradních dílů se zvýšíme ceny o 20%. Traktor Z 3011 Agro

který se prodával za 28.185 Kčs bude stát 35.800 Kčs. Cena traktoru Z 4011 Agro 33.700 Kčs byla zvýšena na 43.040 Kčs. Podobně ceny dalších strojů, strojů a mašinerie, nářadí byly dosud stále zůstávají.

Ještě zavražděný pres. Kennedy. Jack Ruby, který zavraždil Oswalda vrahu pres. Kennedyho se nachází v vyšetřování je ve stavu že stejně nemocného do které byl po atentátu odvezen 24 listopadu 1963 dopadnutého prezidentova vraha Lee Harvey Oswalda 10 ledna: Lidé ve světě. Na světě žije 13 miliónu 400 tisíc z lidí, je to údaj Americké vědecké ročenky. Z toho je 76% ve 3 státech: v USA 99.92 a v Francii 56 Spojených státech sovětských 5,720.000 v Japonsku 2,490.000 a v Francii 2,300.000. Jen v dalších 4 státech ve Vel. Británii, Francii, Argentině a Kanadě žije více než 200.000 lidí obyvatelstva (- 10,700.000)

12 ledna: Vklady ve spořitelnách rostou, zájem o dopln. spořicí půjčky. Jsme 1966 uložili občané u nás 20.147 mil. korun a vybrali 16.670 miliónu. Zůstatek vkladů bez úroku 3.477 mil. Ve srovnání minulých let více lidí ukládají ale také více vybírají. Ve IV. čtvrtletí 1966 je vyvýšili 7.262 mil., výběr byl v tomto období čtvrtletí vyšší o 167 mil., než vklady. V roce 1966 byl zrušen 46.000 nových vozů na účty, zvýšil prodej. Zaznamenávají spořitelny vyhazuje statistika konce loňského roku 164.508 nespokojených zadatelů o auta. Úroky, výhry a prémie v roce 1966 obdržely sumy 770 mil. Kčs. Ve IV. čtvrtletí 1966 připsány ve spořitelnách doplňkové a účelové půjčky plánovaný roční částku o 135,000.000 Kčs. Ve IV. čtvrtletí 1966 byl poskytnutý spořitelnami 121.149 doplňkových půjček v částce 397 mil. a 111.146 účelových půjček pro nákup televizorů. Občané si formou půjček přidal Vánocemi nakoupili zboží za 913,000.000 Kčs a vzpružený rok 1966 v hodnotě 2.230 miliónu korun. Na doplňkové půjčky jsou vyloučeny od 1.1.1967 osobní auta, stavebniny, dříví, obrazy, koberce, výrobky na zakázku, drobné zboží v ceně nižší než 400 Kčs za 1 kus, papírové zboží. V I. čtvrtletí 1967 nelze nakupovat lyže, zbraně, náhradní díly k motorovým vozidlům, chaty

Výročí Terezína 25 let kdy byl Terezín vyklizen a proměněn v nejvyšší nacistický koncentrační tábor na území naše státu. Sloužil k soustředění židů z Protektorátu Čech a Moravy, Německa, Rakouska, Dánska Maďarska a j.

Branami města Terezína prošlo 139.654 mužů, žen a dětí, z nichž 33.430 našly smrt uvnitř v Terezíně, a 86.934 osob naopak odtransportovali do vyhlazovacích táborů.

13. ledna: Prezident Johnson (americký vyjmenuj) byl při návštěvě Dallasu, kde nedávno zemřel Jack Ruby, který zastřelil Oswalda, byl přivítán, a za atentátem na prezidenta Kennedyho stál jeho nástupce Lyndon B. Johnson. Napsal to ve svém listu z Švýcarska dlouhý Thomas Millerová z Dallasu.

17. ledna: † Maria Majerová, spisovatelka ve věku 85 let (3/2)

Albánci, čínskými, čestnými občany, mnohými gardisty. Občané jsou přízní Číně, ale Albánci se za Čínu a snaží, albánská vojenská delegace je v Číně na přátelské návštěvě.

24. ledna Změna čil. ministrů. Ministrem financí je Ing. Bohumil Šestiarda za Dvořáka. — Josef Smrkovský přijímá místo Lisnubr a vodního hospodářství. — Dr. Jiří Kšiňa místo školství. — Karel Hoffmann místo kultury a informací. — Jan Kozelouch předseda státního statistického úřadu.

Skalárna závodu Tesla-Strona vinovala za úmrtí Vietnamce sanitní vůz, byl krupen z odmění za minulé žádné změny.

25. ledna. Kolik je obcí? V současné době je v Čsl. republice celkem 10.565 obcí, které mají Místní a Městské národní výbory. V krajském případě nás 1 okres 97 obcí. Do 200 obyvatel máme 1397 obcí s Míst. nár. výbory a od 200 obyv. do 500 - 3.706 obcí, což je polovina všech obcí. Než bude vypracována dlouhodobá koncepce rozdělení, navrhuje poslanci sloučovat jen takové obce, nebo vytvářet společné nár. výbory pro více obcí tam, kde nad místními výbory slučovat například stavebně sprojené obce, malé obce v obvodu střediskových nebo spádových obcí, kdy občané mají společného souhlasu.

29. ledna: Smrt amerických kosmonautů. 28 ledna uhořeli v kosmické kabině lodi „Apollo" na Kennedyho mysu 3 američtí kosmonauti: prapilotmajor Virgil Grissom a Edward White a kosmický pilot kapitán Roger B. Chaffee. Šťastnější se zřícenina, která byla generální průzkumová na prvním letu programu Apollo, plánovaný na 21. února. Příčina požáru není známa, pravděpodobně zkrat. Je to první ztráta kosmonautů USA. Požár vznikl při zkoušce se zatím čistého vnitřního kabiny.

31. ledna: Předseda prezidia Nejvyššího sovětu SSSR Podgorný byl na návštěvě u italského prezidenta Saragata a při zpáteční cestě navštívil Vatikán. Papež

Pavla VI. jen ho přijal v soukromé audienci. Protože Svatý stolec a Vatikán nemají diplomatické styky, byla to návštěva neoficiální. Mnohem více než významu diplomatické návštěvy a významu a vlivu papeže v mezinárodním světě, je nyní přítomnost představitele socialistického státu uvnitř katolické církve.

Co za únor?

1. února: VI. všeodborový sjezd v Praze zahájen projevy prezidenta Novotného a předsedy ÚRO Pavlíka. Dobré hospodaření, lepší zítřek.

2. února: Protizápadní vystoupení v Číně pokračují. Rozdělí z Jakarty, činí z Pekingu, kdy velvyslanectví SSSR hostí „bengal za ramus" přes dny a nyní takto tam nemůže zaměstnanci a jejich rodiny kdo ani spát.

7. února: Čínská provokace proti SSSR v Číně se stupňuje. Rodiny sovětských diplomatů a expertů se z Číny prý nemilosrdný zpět tam, dětský pohřeb, pohřeb dítěte. Včera přistálo v Moskvě letadlo přivážející z Číny 97 členů sovětských pracovníků velvyslanectví z Pekingu. Je to druhá skupina, čeká se brzy dnes.

8. února: Kolik je obydlených planet? Americký profesor W. Ley odhaduje, že v mléčné dráze t.j. v Galaxii je asi 20 miliard hvězd a 18 miliard z nich se podobá našemu slunci. Z toho lze vyvozovat, že v naší Galaxii existuje planetární systém. Předpokládejme, že jen v 1 případě ze sta je obíhající planeta vzhledem ke hvězdě ve stejné fyzikální situaci jako země. Za těchto podmínky by bylo na 180 milionech planet možné život. Předpokládejme však, že jen na každé sté z těchto planet život skutečně existuje. Zbývá jich jen 1 mil. 800 tisíc planet. Poslední podmínka, není zcela nereálná, když předpokládá, že na každé sté planetě na nichž se vyvinul život existuje bytostí srovnatelné s „Homo sapiens" dnešní bytostí. neuvěřitelné rozmezí vesmírných prostorů je to konkrétní hvězdářský princip.

10. února: Ohrožování čsl. občanů v Číně, důrazný protest za jejich zajištění bezpečnost pracovníků čsl. velvyslanectví a čsl. občanů v Číně.

11. února: Spojené státy odmítají zastavit bombardování Vietnamské dem. republiky. Žádají jako protiopatření ustoupky druhé strany

13. února V Číně zaútočí gardy, napadly vlak do Moskvy Spolky z dob Františka Josefa jeden jiný. Proti spolky bardočníku a vyznamenaných vyloučili veterány. Všechno s druženým bardočníku v sídle v Praze 30.000 ℅

Vojáci z Rakouska-Uherska mají spolky vojenských rytířů a jeden takový sídlí 20 pěšího pluku. Jsou to bývalí rytíři a čest. Židovských Čechů, v Praze a mají svůj klub, smysl podpůrný, členů je asi tisíců.

16 února: Strindbergův milý, výstava nového moderního baletu, bude ve verši 130m, bude tu na 120 kusů ve 70 výkresech, v nich 24 bude jen scénických kreseb, každý jiný, bude mýt kompletní, sprchu a záchod. Jevištní hotelu bude kavárna restaurace. V centru skupiny v restauraci 240 míst u stolu, bude tu parkoviště a garáže pro 11 aut, Hotel bude 1969. Ale bude tu ve Strindbergu ubytování služeb pro turisty. Obludní zdi to zakrývá. Je tu jen 1 samoobsluha, bistra nárokové hravou. Z takové všechny byly zrušeny, nemá tu zůstat holič. Kadeřník, mohla být v bytě, byt. Prádelna, čistírna, spravárna obuvi. Nejsou kulturní podniky divadlo a pod.

18. února: Volné soboty na školách začínají.

22 února: Velká rozhřešce. Trvání z 20 února na 21. velká rozhřešce v západních a středních Čechách, napáchala mnohá škod, vyvětralo přes 100 jeho za hodinu až 150 rozmýšlí, a strhala ve městě mnoho krytin, mnohé utrhala celé střechy, v Kladně na divadle, poškodila mnoho strojů a elektrické vedení. V Čs. Budějovicích utrhala střechy katedrály sv. Mikuláše.

Nejdelší tunel v Čsl. razí tunelář průbramských dolů v Příbrami. Bude přibližně 5,5 km a povede od Příbrami do Jesenice. Tunelář pracují na 7 místech, současně měsíčně postupuje o 150 až 180 m a již prorazili 12 km. Pracuje se v neděli.

23 února: Španělský prezident Sukarno tolik oblíbený pro nepřetržité vření kapituloval. Předal moc generálu Suhartovi.

V Číně při zrušení kulturní revoluci gardisté útočí i na katolické kostely. Jsou to přemožděrství mohamedánští, zavřeny zůstaly Tak je zachovávána protože sedmé jedno z hlavních zásad socialistického zřízení.

Světová výstava v Montrealu příprav. Budeme tam reprezentovat 130 modelů v odívání manekýnek. Bude tam 6 dívek na 130 modelů, 30 na jednou. 100 x 1000 x se otáčet před zrcadlem, 1000 x se předvádět po 8 hodin. Jedna z nich Dagmar Silvinová umí anglicky a francouzsky.

24 února: Ještě o Hitlerově. O majetku zda spáchal Hitler (30.4.1945) sebevraždu auto upálil v 29. dubna 1945 byl oddán z Eva Braunová. Po svatbě hodal každému z Berlíně, sbunkru zpátky a odešel do pokoje. Každý očekával, že spáchá sebevraždu, ozval se výstřel, bezmocný úder, byl druhý dům pry žil a zdrav.

28 února: Čsl. delegace v Novotného presidentem odjela pry do Polska.

Vatikán bolek má obrovské: ve Vatikánské rezervy 1965, na vatikánském státě občanství 545 osob, švýcarská gardy 153 příslušníků papežského dvora a 135 civilních. Různé tolar bydlí v Vatikáně 308 cizích státních příslušníků.

Březen 1967

2 března: Čsl. - polská smlouva o přátelství spolupráce a vzájemné pomoci podepsána na 20 let za přítomnosti prezidenta Novotného a pol. Gomułky.

7. března: Polské Lidu pracuje v zemědělství. Je jich. V roce 1966 pracovalo mnohem zemědělství 873.000 osob v produktivním věku muži od 60 a ženy do 55 let, na 1 pracovníka připadalo nedostatečné množství půdy. Kromě toho pracovalo tu 318.000 osob starších pak důchodním věku, celkem tedy pry pracujících v zemědělství 1.191.000 osob. Z celkového počtu 6 tvrdě pracujících 115.400 osob mladších 25 let t. j. 13,2%. Nejvíce je pracujících v zemědělství nad 60 a 55 let v kraji Olsztynském a to celá polovina, lepší na tom mimo kraj Olsztyńský a pak Wałbrzyšský.

Barevná televize byla najdena v USA 1953. Po 7 letech Japonsko, Itálie byla zkoušena v Gmi, která přichází Evropa vyjádřila v Evropě N.S.R. 2518. Jsou vrázáci Rakousko, Francie, Anglie a Holandsko 1968. Všechny s zemí používají Francouzské SECAM a poslední se hlásí Velká Británie. Holandsko počátkem 1968.

Klub důchodců je v Dobrušce. Vzorný abstinent. Denně se tu schází na 80 důchodců, při slavnostech až 90. Majetku Benešy, hudební a literární večery a vzpomínající pořádají zájezdy chodí na brigády. V Itálii odpracovali 4848 dní. Přibyl pánský z ciziny. Do klubu přicházejí i známá básnířka Sibyla Schmolová, která žije na Broumovsku ve Vídni. Jaký umělkyně, která dlouhá léta působila v Reinhardtově divadle v Berlíně, filmovala v Řecku, Itálii a Švédsku, pomáhala budovat vídeňské divadlo.

174 zlodějů v Ústí v Labem před soudem, kteří okrádali na jatkách. V masném průmyslu mají vlčí a dělníci, a s nimi vedoucí pracovníci, kteří se přiživují jsou obžalováni. Rozkradli masa za cca 300.000 Kčs. Obžalovací spis má 1.500 stran. Jeden řidič ukradl vepřů za 150.000 Kčs. Rozsudek nyní.

8. března: Oslavy MDŽ. na pražském hradě, 100 členná delegace ku kterým zřejmě má projít prez. Novotný.

Obrie ve Francii byla přesunuta s kabinou do Versailles za necelé 2 minuty a za 8 minut přistála o 200 km dále za letiště odeslání.

18. března: Dalaská aféra s Kennedyho prezidentem ještě neskončila. Nový prezident by měl prodat zařízení hotelu a objektu Clayi Shawovi. Obžalovaný prokurátor v Novém Orleansu získal z Dalasu nové podněty.

13. března: Loňská úroda obilí. Sklizeň obilovin a zpracování polomlů. Sklizeň obilovin a způsobila z jihočeských luhů přes 600.000 m³ polomlů z kukel. Je vypsána soutěž pro brigádníky za každých 60 zpracovaných hromádek 1 zr. Do konce června dostane vybírce hromadný hrnec na cenu. Jinak cena jezírkov na stavbu velké chaty, dal pro zajímavý palivo, svěřena v

13. března: V západním Berlíně jsou volby do senátu a cely 12 okres zastupitelských sr. Je tu 1.740.000 voličů 5 politických stran, nejsvětlé soc. demo.

V Indii ministerskou předsedkyní žena, paní Gandiová spěšně zvolena.

14. března: Jak to bude v roce 2000. Vzpomínky na počátku 20. století. Rok 1900. Diesslér měl být stár 3 roky Kodak 12 let, plnoletí 16 let. Oko trvalá brýle a klimatisace vůbec ještě nebyly. Nikdo neměl o radaru a plastických hmotách ani o autom. tisaci. Nikdo netušil, že v jmenu století se stanou 2 katastrofy, první a druhá světová válka, ani to že na 1/6 země se vrodí nový socialistický stát. Dnešní generace, která vstala XX. století zůstala generací, která se dočká vstupu do XXI. století. Kdo se dnes narodí, bude mít v roce 2000 33 let. A jak to bude ve světě? Čína bude mít v roce 2000 1.500 miliónu lidí, tolik jako měla celá země před 100 lety. Čína a Indie budou mít celkem 2.500 miliónů. Čína, Rusové a ostatní národy, kr. komunisté, budou v r. 2000 tvořit polovinu, všichni západní evropané jen 10%. Stoupne-li počet lidí v roce 2000 na 6-6½ miliardy a má-li každý mít jako dnes, musí se výroba potravin zdvojnásobit, to je úkol příštích 40 let. Zvýšit ornou půdu, kterou musí vzíst ještě 3 x. Povrchu na 13 a půl miliardy ha, z toho byla 1/11 ha přímo na zemědělskou půdu.

Odjezd Sovětských diplomatů z Číny, které činila vláda vyjednávání

Jak je postaráno o zaměstnanci znečišťující fabrik by dělníky na které stát přispěl, se mají umět. Jsou to

16. března: Návštěva z N.D.R. státní delegace v čele s předsedou státní rady Walterem Ulbrichtem.

Počet nehod na silnicích roste. Od r. 1956-1966 stoupnul počet vozidel o 112% avšak nehody vzrostly o 266% v roce 1966 bylo zaznamenáno 78.368 dopravních nehod o 17% usmrcených, což je proti r. 1965 vzrůst o 6½%

Družstvo JZD má velbloudy. V Svobodných Dvorech na Brunšálku jednotné rum chovají velbloudy pracují. Nyní z lomu břidlice, brousí krytinu do 9 centim. Unese 4 centy. Chodí s nimi po okolí po poušti

19. března: Učitelské platy. Od 1/4 jsou zvýšeny platy učitelů škol I. cyklu, učitelkám mateřských škol a vychovatelům. Úprava platů vstoupila od 1. září v platnost. Byl zaveden nový platový řád na školách vyšších, pro tělesné výchovy (v lázních na podzim) školách a mateřských a vychovatelů. Platy budou odstupňovány podle dosaženého vzdělání, podle délky praxe a podle množství a obtížnosti práce. Platový řád bude mít 7 platových stupňů. Do nejvyšší zařadí s platovým rozmezím od 1.400 Kčs (v jednom roce) do 2.300 Kčs pro 26 letech praxe, budou zdržení učitelé s vysokoškolským vzděláním, kteří vykonali státní zkoušku na filozofické fakultě matematicko-fyzikální nebo přírodovědecké fakultě. Nejnižší plat učitelek v rozmezí od 900-1250 Kčs je určena pro učitelky mateřských škol pro pomocné kuchařky. Platová úprava vytváří větší rozdíly mezi učitelským učitelem. Učitel mimo dovolených platových stupňů postupuje automaticky, ale po vykonávání náročné práce učitelem a ředitelem inspektorem. Učitelé škol, kteří mají vyžadující zvláštní péči, budou k pozornosti speciálních pedagogických zařízení základ o 150 Kčs měsíčně. Jednorázové příplatky, jakož nyní se řídí počtem tříd příslušné všem kvalifikačním škol a jich zástupcům činí 60-300 Kčs měsíčně.

Světová výstava v Montrealu. Připravy. Otevře se bude 28 dubna a skončí 28 října. Očekává se 10 miliónů návštěvníků. Nově má přibýt 5000 nových hotelových pokojů.

140

Má být k dispozici denně 65.000 návštěvníků. Místnosti pro 145.000 až 185.000 návštěvníků. Nový Montrealský hotel Chateau Chamblain bude mít 146 metrů. Montreal čítající 2 mil. obyv. je dle mého mínění nejrychleji rozvíjející. 1962 se začalo se stavbou podzemní dráhy. Montrealská podzemní dráha měří 25-7 km, má 26 stanic a stojí 150 mil. dolarů. Vozy parkovací 369 vozů a stojí 67 mil. Dolarů. Celkem v Montrealu se vydává 1 miliarda 237 mil. dolarů.

20. března: Ve Vídni zápas hokeje ledního. 21 hokejových mužstev z celého světa začalo v sobotu 18. března ve Vídeňské stadthalle bojovat o tituly mistrů světa a Evropy.

22 března: Úprava platu zdravotníků. Od 1. dubna platy přes 78.000 zdravotnických pracovníků. Sestra se středním lékařem v ambulantní službě (ve městě nebo laborant 900 až 1450 Kčs (starý plat 890-1190 Kčs) úředník. lékař s kvalifikačním ústředím 1790-2250 Kčs (dnes 1600-1800 Kčs). Starší sekundární lékař 2100 Kčs-2750 Kčs (dnes 2750-2850 Kčs). Okresní lékař v ambulantní službě 2900-3000 Kčs (1550-2550 Kčs) Primář lůžkového oddělení v nemocnici I a II. typu 2700-4150 Kčs (dnes 2460-3400 Kčs a pod.

Proces s Kennedyho vrahem není v konci, je to otázka času, Shaw oficiálně obžalován.

25. března: Velký požár v Prostějově (243.) trvalý odšťavního průmyslu 150 m² dlouhé budovy s krby jdou do několika miliónů. Požár vznikl od vadného elektrického zařízení, od čehož chytly papíry a vzniklé oheň. Výstavba stála 148 mil. Kč.

26. března: V Jeruzalémském chrámu Božího hrobu se sjíždí z dálek katolíci - řeckoortodoxní - římsko-katolíci - arménskogregoriánská - syrskojakobitská - coptsko-koptická a etiopskokoptická. Bylo na velký svátek odhadováno 6 bohoslužeb najednou. Bratrské chrámových klíčů jsou muslimové.

30. března: Hokej Vídeň Česko s Ruskem 2:4 Kanada 5:1 Švédsko 5:5 - NDR 6:0 - USA 8:3 - Finsko 1:3 NSR 6:2

V měsíci dubnu 1967

141

1. dubna: Ženrál maršál Malinovský, ministr obrany SSSR 3krát za 2. světové války byl velitelem vrchního štábu a celé armády.

2. dubna Encyklika kardinála Šafránka VI. Pokrok národů takové jméno nová encyklika Pavla v Římě byla přijata rozmanitými dobrými lidmi a celým světem s velkým porozuměním. Je to první encyklika, kterou vydal papež na 17 let.

4. dubna: Čsl. pomoc Vietnamu. Z celonárodní sbírky na pomoc bojujícímu Vietnamu zásilka 92 beden a 16 pytlů s léky a farmaceutickými preparáty, chirurgickými nástroji atpod. Současně bylo odesláno 75 konzerv s krevní plasmou od dárců krve.

Pohřeb Heyrovského akademika, nositele řádu republiky a laureát Nobelovy ceny 1959.

5. dubna: Pomstěný Kennedyho vrah, další zatčený Sirgio Arcacha z Dalasu prodavačů vzrylovaného skla se doznal.

6 dubna: Ještě žije 16.000 válečných zločinců na světě mezi nimi i M. Bormann. Prohlásil to šéf Simon Wisenthal vedoucí židovského střediska ve Vídni.

7. dubna: Nových bytů jako šafránu. Přáníčky na byty se netají. Manželské byté zapříčiňuje hrůzu manželství, psychické defekty, stížnosti, úmrtnosti. Ač se staví ročně 40.000-80.000 nových bytů, jsou ne stále nižší. Přesto žádají o byty vyznamenaní. Učitelka, řady podniky jsou nahají svým zaměstnancům. V Ostravě: Žádá o byty přes 2000 občanů. - V Brně mi k lepšímu, ale nyní je v Praze. Přidělování bytů v Československu závisí nadále získat byt za 8-10 let. Ve kterých min. okresu byl v uplynulém výboru místní Prahy doručeny 45.851 žádostí o byty. Nejvíce v obvodu Praha 3. Za pět tisíce, nejméně v Praze 6 něco přes 2.000. Když k tomu připočteme, že v pětiletém přídělovém roku bylo ve 202 bytových družstvech více jak 21.000 čekajících členů na byt a navíc ze svých zaměstnání o zahoupení dalších přihlášek, možnosti jim byt poskytnout vyrostou nám divoce hrůze o byt v Praze nulé. Nehledě již na nutnost poskytnout ubytování, jejichž byt je anebo bude zničen k likvidaci v důsledku přídavky Prahy.

11. dubna: Minisukně na jaro jsou módní, na trh přijdou minisukně z těch kompletovaných materiálů s módními dotyky mi kostkami kůže nad kolena... Ale Moskva odporuje: Lidé se vrací minisukně. Jedna dívka v Kyjevě provázela mnoho jiných za příliš dlouhé a rozpuštěné vlasy za zádech za příliš krátké. Jména Sergijeva, manželka Dimitrova

modelů přiznává, že hovoří pro nejnovější módu. Obdivuje velmi krátké sukně, kolym z přímo spřízněného střihu sděluje, že je ovšem mini a maxi. Luckra dívka v Paříži či Londýně) nosí holam boku jen zakazují sluchu mít sukně v některých případech však krátká sukně zdůrazňuje hezkou postavu a pěkné nohy. Nepodařené výstřelky nemu zabránit napodobovat, ale nemá smyslu bojovat proti módním obleka-li se oprávněná nevolnička (která to nad sluší)

14. dubna. Nové poplatky, kolky. Zavedení od 1. dubna nových poplatků a kolků. Začíná vzdražování všeho a lvaší život. Od poplatku jsou osvobozeny věci, kolem zdravotní péče a soc. zabezpečení k zákoně 128 a kolem 122. Nejmenší poplatek 5 Kčs. Správní poplatek 5 Kčs je vybírán při podání žádosti u orgánu státní správy. Žádost cestovalu do ciziny je poplatek 2000 Kčs. - žádost o uvolnění bytu na 2 % nájemného. Cestování do ciziny popl. od 20.- do 400.- Kčs. Důchodci a lidé bez práce mají úlevy. Z dětí do 15 let nic. Svatby na MNV u jednoho snoubence nic, jinde 50, 150 Kčs a za obřad jinde než v místě 100.- až 500.- Kčs. Také je 100 Kčs za povolení ke stavbě chaty a garáže. Také jsou nové poplatky k průvodu pro motorová vozidla - motocykly a auta.

15. dubna. Výstava v Montrealu. Restaurace na výstavě. Všech zaměstnanců našich pohostinských podniků bude 168. Vína je připraveno 12.000 lahví. Slivovice, becherovky, myslivecké a borovičky 170 kartonů, piva v lahvích 1.000 kartonů v sudech 600 hl, šunky 5.000 kilo, uzenin 3.000 kilo. Uzeniny budou vyráběti v 1. Montrealském závodě. Z naší výroby nice z masného průmyslu v Praze. Dvě naše vlaky bude cenný od nás Adok. Vystavuje 60 států

19. dubna. Zemřel Dr. Konrád Adenauer ve své vile v Rhondorfu u Bonnu ve věku 91 let. Byl v Západním Německu kancléřem 14 let. Byl odpůrcem socialistických států, nemohl se smířit s porážkou Německa v poslední válce.

Přírůstek obyvatel v ČSR je na posledním místě na světě. V těchto krajích se na 100 obyvatel vdá 13 dětí, v celé republice 15. Ve věku důchodců je teď každý 6.5 občan, v roce 1985 to bude každý pátý. Problémy bídou v bytových problémech a drahotě stárnou

zvýší dětmi. Měly by se odstranit podmínky pro mladé manželé, aby nemuseli bydlet odděleně nebo s rodiči.

V Německu sjezd SSD (Jednotná socialistická strana Německa) místo bratrského pozdravu Komunistická strana Ukrajiny, které soudruh Ulbricht vzkázal, bude prohlášeno, že pevné jsme se vždy rodině socialistických států.

21 dubna: Surveyor 3 úspěšně přistál na měsíci, americká měsíční laboratoř dopadla na hladinu moře, vyfotografovala.

24 dubna: Sojuz 1 na oběžné dráze. Sovětská kosmická loď kolem Země.

25 dubna: Konference komunistických a dělnických stran evropských států, konference komunistických stran zahájena 24.4. Projev prezidenta Novotného, prohlásil, že pozvání na konferenci nepřijali komunisté Albánie a Holandska. Na konferenci nepřijdou: Jugoslávie, Rumunsko, Norsko a Island.

Tragická smrt Komárova, kosmonauta, vyletěl s lodí Sojuz 1 na oběžnou dráhu, spadl s lodí na zem a zahynul.

26. dubna: Zpravodajství: Rozvášněný dav útočí v Djakartě na obchody Číňanů.

27 dubna: Světová výstava v Montrealu zahájena, všechny zvony tam zvonily, dělostřelecké salvy a hukot námořních sirén.

28 dubna: Vklady a půjčky mají stoupající tendenci. V I. čtvrtletí se občané ve spořitelnách vložili 2.809 mil. korun a vybrali si 3.750 mil. Celkový stav vkladů činil k 31.3. 42.602 mil. Kčs. Jestliže si vkladatelé v tomto období vybrali více než za loňské období vložili, má na tom podíl také větší kupní síla. Letos dodáno na byty 13.488 bytů, avšak počet nespokojených žadatelů vzrostl o 4.479, koncem března čekalo na byt 168.908 zájemců. V prvních 3 měsících roku bylo poskytnuto 75 doplňkových půjček v částce 289 mil. Kčs a 150 mil. si občané vypůjčili na televizory. Během 2 - 3 let lze očekávat prvního miliontého televizoru na půjčku. Poskytly 2125 půjček v částce 19 mil. na družstevní výstavbu a 5.235 půjček na výstavbu rodinných domků v částce 85 mil Kčs a 22 půjček na zakoupení bytu do vlastnictví v částce 300.000 Kčs.

29 dubna: Vyznamenání a státní ceny k 1. máji. Na první straně prvním. Je kolem 120 vyznamenaných, ale z nás jeden tisíc málo známý.

Máj květen

1. května: V Řecku převzala vládu ve státě vojenská diktatura, vychýlila se do prava, která se chystá zlikvidovat předáky komunistických sil.

V dolech na Ostravě byl zavalen po 65 hodinách chromý a byl živ zůstal vyproštěn.

4 května: Válka ve Vietnamu trvá, je v ní přes půl milionu amerických vojáků.

5. května: Zasedání Ústř. Výb. KSČ ve dnech 3 až 4 května, jednání o národním hospodářství a větší produktivitě a menších výdajích v celku hospodářství

12. května: Obrovská ocelářských závodů po požáru v Prot-. Ležový pokračuje. Vyhořela 162 m² albulia, 6 grochodů škody na 27 mil. Ve chvíli kdy od letadel jiskra způsobila požár, stačil by již velký vody. Snaha o panika na to nikdo nepřišel. 2 zaměstnanci z 41 lidí, kteří požár způsobili, byli odsouzeni na 12 a 14 měsíců, podali odvolání.

Karym stokorunám hnědým a zelenými 50ti Kčs končí 31. 12. 1967 platnost. Vyměnu jsou ještě další dobu, nové zelené 100 Kčs a nižové 50 Kčs. Jsou na prodej a u bank po 31. 6. 1967 nikde.

14. května: Sudetští Němci se schází v Mnichově, mají nás, přijede jich na 300.000, stoluje je „Sudetoněmecké krajanské sdružení" Mají heslo „Zadmý mír skrze nové bezpráví"

Co bude s bývalým opevněním ovšem stavě. Ministerstvo obrany, zřejmě vojáci, plánuje totál zabezpečení nebo zničení objektů. Ve východočeském kraji bude zabezpečeno nebo zničeno 30 z severomoravském 40 objektů. Praze budou pokračovat v příštím 1968 roce a dokončeny 1969. Obr. pražské nár. výbory a pražské úřady v 61 mají obyvatelstvo informovat s možných důsledků, jež by nastaly do zákazaných nebezpečných prostorů bývalého opevnění.

15. května: Prezident Novotný s chotí odjel do Kanady na výstavu, byl velkolepě uvítán státními představiteli Kanady a výstavy čsl. exposice. Uvítán v Ottawě. 19. 5. přijde zpět. (Večera) slava, pohostinství

19 května: V Praze podzemní dráha se musí být dokončena za 10 let.

21 května: Herec Josef Bek, rozhovor. v lidové demokracii o plném rozhovoru s hercem J. Bekem, který skončil na mučírenských komůrkách pod Brandýsem nad Orlicí v Pyrkelovy

chodbách (?). 120. Bek pracujícího, vyšel otcovou akademii různých let dvacátá, že kterého přišel do učeniště, kde pracoval (Bůzek, Letzel t. č. v N. Městě v mus.

22 května: V Silonu shořelo 50 mil v Plané, výrobní pohyblivé stříže, škoda na 50 mil. Kčs.

23. května: Zachycený šach (Persie) Muhamad Reza v Teheranu. Rozhodnutí 27.5.

Pahlavi se zatím vrátí 23.5. do Prahy. nar 26.10.1919

26 května: Čsl. Svaz výtv. um. Nová příprava výstavy organizace místní konference čsl. umělců výtv. Místní umělci od 5-7 června se zabývat plánování členské výboru čsl. výt. um. Zasloužilý se o prezidenta členských umělců výboru čsl. výt. um. Národní výbory a náměstky Zajímavé

Izrael vyvolává konflikt mezi Izraelem a arabským státům. Jedná se o zdroje nafty, vzchvarujících se na území a arabských států. V noci 25 května první přestřelka na hranici egyptsko-izraelské.

27 května: Jak vypadal Jeruzalém před 1967 lety.

28 května: Kdy je člověk dospělým v 18 nebo 21 letech. Vděn 18 narozením má právě způsobilost vlastními úkony nabývat práva, brát na sebe povinnosti a právoplatně se zavázat. Stále souvisí ani pro výroky stupeň rozvoje, brzy se ženy, vdávají a brzy jsou dříve umírají. Povolání se nám mění.

30. května: V Izraeli za minisukně uniformy. V Izraeli podléhají dívky 18 let staré branné povinnosti, jako mají své uniformy. Vojenské služby nejsou povinni děvčata se hlásit, zdravím, mátky rodiny a vdané ženy. Odvedené podléhají 18 měsíců výcviku. Místo minisukně mají „khaki sukně" pod kolena a široké klobouky

Červen 1967

2 června: Nové velitelství spoj. sil NATO ve Francii (Střed Evropě) bylo prostě Fontainebleau v jihoholandském městě Brunssumu. Sem bylo přeneseno z Fontainebleau poblíž Paříže, na žádost Francouzské vlády. Francouzské velitelství, které má 600 pracovníků, trval 5 měsíců. Velitelství bylo přeneseno vrchní velitel sil NATO zápas do německý generál J. A. von Kleinmann nový generálně zajímavé Ke 70 M. Brito, vrchní velitel sil NATO gen. Lemnitzer.

Formuje velitelství sedláků 23 pozem. divizí 1.500 letadel z Belgie, Británie, Francie, záp. Německa, Lucemburska, Holandska a 265.

5 června: Daly zjara ČSM v Praze skončil 9. června.

Izraelská vojska na hranicích Izraele

6 června: Útok vojsk Izraele proti Egyptu. 5 června došlo k nyní letošnímu ozbrojenému konfliktu za začátku kruté izraelské jednotky nastoupily k útoku proti egyptskému jižnímu sektoru na Sinajském poloostrově. - Ozbrojené síly Středního východu:
Sjednocený arab. republika: 360.000 mužů, 550 letadel 80 všech plavidel a 1.200 tanků.
Izrael 264.000 mužů, 350 letadel, 22 všech plavidel a 800 tanků.
Jordánsko: 70.000 mužů, 12 letadel, plavidla nemá) 120 tanků
Sýrie: 310.000 mužů 100 letadel, 8 všech plavidel 200 tanků.

7 června: Prohlášení čsl. vlády k izraelskému útoku
Vláda čsl. republiky odsuzuje útok a plně se ztotožňuje s nesouhlasem čsl. Arab. fak. k slibuje podporu arabským státům v tomto boji.

8 června: Výsledky rady bezpečnosti k zastavení bojů na středním východě.

11 června: Čsl. přerušuje diplom. styky s Izraelem.

V Moskvě se sešli představitelé komunistických stran zemí Bulharska, Maďarska, NDR, Polska, SSSR, ČSSR (Novotný, Ulbricht) Jugoslávie o usnesení odsuzují Izrael a plně se staví na stranu arabských států a slibují všestrannou pomoc

12 června: Arabské státy se obrátily o pomoc k Kalygin k poradě co činit proti Izraeli.

13. června Věci školní: Konají se přijímací zkoušky na střední školy. Přijmou všichni absolventy 260.000 patnáctiletých dětí, většina jich jde do učebních míst a odborných asi 155.000 a na pracovní neprospěchy 21.000. Zbývajících 30% musí být přijato na studia střední školy. Do prvních tříd středních všeobecně vzdělávacích škol 88.000 a do prvních ročníků odborných a středních odborných škol 40.000 žáků.

14 června: Školní materiály (knihy) mají budoucnost. Je to nedostatek, který se vrací z minulých let. Republika vyrábí ročně asi 5.000 tun školního papíru a zahraniční obchod je nucen jeho potřebu stále pokrývat

Červenec 1967

1. července: Sjezd čsl. Svazu žen. Co očekáváme od sjezdu čsl. svazu žen, 5-7 července v Praze, kam se sejde na 650 delegátek, hodně s vyznamenáním a dokončením, organizací a postupů dosažených hnutím, za mírnost vůdčí úlohy socialistických států při uplatňování zásad, která bráněn a mírnění. My jsme tvořivé 75% pracujících a naším národním hospodářství. To pro nás znamená velkou společnost za splnění našich úkolů a vyžaduje mimo jiné zvýšení zdravotních starek, jako jsou problémy rodičovských dětí, výchova dětí, vzdělávání mladé generace, pracovní příležitosti pro ženy, přijímání dívek do učení, rovnoměrný pro zvýšení kvalifikace, platové podmínky zaměstnaných žen, hodnotný způsob ve veřejném pracovním prostředí, vlastní činnost žen ve vládních funkcích a j. dalších.

4. července: Zrušování nízkých duchodů. Podle usnesení vlády ze 7/6 1965 o zrušování nízkých důchodů některých důchodců, byl zrušen duchody jen důchodům jimž byla v únoru, kterým vzdělání obživu vlastní práce a důchod je jejich jediným nebo hlavním zdrojem příjmu. O zrušování bývalo rozhodováno dárkové komise ONV na základě vyjádření MNV.

Řešení cikánské problematiky. Na Východním Slovensku žije kolem 87.000 občanů cikánského původu. V Košicích je nejvíce kolonie cikánů 9.500 pro tom okresu populace, ročně se narodí ve východoslovenském kraji 3.500 cikánských dětí. Stav je nutno řešit pro 800 dětí. Jak uhádal průzkum, čtvrtina obyvatel je proti trvalému obsazení. Děti dostávají ve škole bezplatné obědy, příspěvky. Osady se likvidují.

Košice 145 000 ob

6 července: Zahájen sjezd svazu čsl. žen v Praze v sídle ve Smetanově síni plic. domu. Je nim měl přednes předseda vlády J. Smrkovský. Přijeli delegace ženských organizací z NDR, Bulharska, Jugoslávie, Maďarska, Polska, Rumunska. Zahájila a přednášela předsedkyně výboru čsl. žen poslankyně Helena Leflarová.

12 července: Důchody snahou být zvýšeny s platností od 1. července - Zvýšit bez jednotlivců asi 100 tis. manželům na 700-755.

14 července: Zvratné provětrání minisukní. Líbí se vám minisukně, kterou muzeum v Dortmundu proložil německý Hohenstein ústav pro výzkum vězeňství v Hamburku zapomněl. V mužích se vyslovilo 74% dotazovaných pro minisukně a 28% proti. Ještě o

květnu se pro minisukně vyslovilo pouze 44% mužů. V srpnu jich bylo 63% dotazovaných proti minisukním a ze svobodných žen se 42% dotazovaných domnívalo, že jim minisukně slouží k tomu aby na sebe upoutaly pozornost mužů.

15 července: Izraelská vláda odmítla obviňovat se projednat jež organizace anexi Jeruzaléma Izrael, anuloval okupovaného území (62.000 km²) vzdát.

16 července: Pět arabských států jako zatrhnout proti Izraeli abyzalarmé Jižním státě, kterého zde bude čekat turecký prezident C. Sunay s patriarchou Athenagorasem, velký hatob církve.

Žhář na Máchově jezeře 20.7. statisícové škody při požáru smrti, rozkošnému zvěři, napadal Doksy Staré Splavy i Svor), škody na stromů a budovách.

23. července: Valné shromáždění Org. Spoj. národů po neplodném jednání o Izraelském útoku, odsouzeno. Do tak dlouhém čase se nevyřídilo nic, Izrael dvě okupovaná území dal.

Automobilová továrna v Ml. Boleslavi produkuje denně 300 vozů (z toho aut Škoda 1000 MB a této dosáhl na trh. pásu 120.000 aut ročně, byl přitom vyhodnocen nový vůz 110, který se vyskládá na plošť 70 let zájem o Škodovy auta je v Lakrusku, ve Skandinávii, v Holandsku.

Nepokoje v Nigérii, dvě vlády bojují, válčí o moc, ulice jsou plné mrtvolami.

27 července: Papež Pavel VI. v bílém měsíci Efesu.

29 července: V Círu v Pákistánu provádějí muslimští gardisti před cizí velvyslanectvím rabdal, vrací, nadávají za zamítnuté dobrou vymyšlené věci.

30 července: V Americe družice Gus na oběžné dráze obletuje zemi jednou za 98 minut.

V měsíci srpnu 1967.

1. srpna: Statistika životní úroveň. Na důchody a mzdy bylo v 1967 proti pololetí vydáno 13 miliard 70 mil. Kč o 4.7% víc než 1966. Došlo k nárůstu cen zem. pol. 1967 proti 1966 o 7.4%, růst mezd o 3.6%. Zvýšilo se

tempo růstu průměrné měsíční mzdy (která se pracovníků sjednaného sektoru bez ZSD činila v 2. čtvrtletí roku 1537 Kčs a vzrostla proti stejnému období o 69 Kčs t.j. o 4,7%.

2 srpna: Konference arabských států v Chartumu (7 arabských ministrů ze SAR, Sýrie, Libanonu, Jordánska, Libye, Jemenu a Kuvajtu. Jednají o izraelské agresi proti arabskému území.

Paříž (ze mnohdenní) ministerské. Před rohem se zastavily desítky aut za dvojka, která vezla ministerské, ale dnes na výbory se rozpočítalo. To je vzpomínka pařížského zpravodaje londýnského listu Zengle, který na pozvání tohoto vzpomínal cizinu několik francouzských let. V Paříži trvalo zpravidla mnohdy prodloužení 4 dny čata v ministerských kabinetech, protože prosvětlali jejich odér za prodloužení na policii se musela uchýlit dlouhou kabinu za přáteli dne na ulici, lidé se bálo, protože mezi jejím oblečením a malováním nebyl prostatný rozdíl.

3. srpna: Lunar Orbiter 5 vstoupil k měsíci. Váží 378 kg a má za 99 dnů dostat k měsíci a vzít pořídit fot. snímky a pryčlat na zemi.

6. srpna: Dohoda o navrátu arabských uprchlíků do obsazených území Izraelským vojskem v prostoru 200 tisíc uprchlíků, kteří mohou také učinit předběžné žádosti na tiskopisu formuláře do konce měsíce.

19. srpna: Střední východ událostí. Dva mrtvý přes řeku Jordán střeleny byly, pro uprchlíky, kteří se vrátili (z návratu do svých domovů na pravém břehu řeky opuštěných) izraelskou armádou. Včera zase 1218 přešlo řeku, první skupiny navrátilců. První přechod je na mostě Allenby u Jericha a druhý severněji na mostě Umm Es Šuat. Přechody budou otevřeny do 31.8.

21 srpna: První bezvrtulníková přistávací na světě zahajuje provoz v Hitě v Japonsku. Stanice byl tam prezident Kennedy.

22 srpna: Palestinci se navracejí, za neděle 20 srpna zjistil přišlo 1876, za návrat přistálo 170.000 uprchlíků. Zbylo se mají navrátit do 31.8.

Postaveno 100.000 nových bytů od konce války. Za léta 1928-1955 se postavilo 633.000 a za léta 1955/64 přibylo 764.000 bytů.

23 srpna: 54 místních (za týden ve 14-20h na silnicích republiky přes 94 dopravních nehodách, 66 lehce ztracených, škoda 869.000 Kčs.

24 srpna: Zvyšování nízkých důchodů. Ku konci r. 1966 byly v naší republice vyplaceno 2,308.000 důchodů. Starobních důchodů je 1,050.000, invalidních 542.000, pozůstalí 757. Kčs, invalidních 652. Kčs. Nové přírůstky důchody jsou rychlejší, důchody dřívějších přes 1.000 Kčs je 18.1%, též od 800 Kčs do 1100 je 18%. 12% důchodu je nižších než 400 Kčs. Přes 3/4 těchto důchodů jsou ženy se nižšími výdělky. Malých důchodů nízké důchody zvyšovat do 400 Kčs, kdo to obdrží nebo obdržel, uhlazuje hrozivost.

27 srpna: První okresní zemědělská sdružení v Česku. Byl ustaven jako jádro a pomůcka v Českém soc. republice okresní zemědělské sdružení, které nahradí dosavadní okresní výrobní zemědělskou správu. Jeho členy se stalo 56.782, 2 státní statky, dosavadní sdružení JZD a prvky z bývalého Svazu, část. lesní závod, a zemědělský nákup a zásobovací podnik. Do čela sdružení postavené předsednictvo.

První vysílání barevné televize Něm. spolk. rep. zachytilo v čs. Československých pracovních elektrosvětlu na originálním přístroji Pal Telefunken. Je to vlastně první barevný televizní vysílání v Českém soc. republice.

29. srpna: V Nigérii v Africe pokračují boje mezi dvěma stranami.

30 srpna: Stáří Vesmíru je 70 miliard let. Souhvězdí Štíra má teplotu 50 mil. stupňů. Slunce má teplotu 15 mil. stupňů. Na Astronomickém kongresu v Praze.

Konferenci arabských států v Chartumu se vzdá 29.8. Jedná se o Izrael. Účastní se hlavy států a zástupci krom Maroka, Alžíru a Sýrie.

Měsíc září 1967

6 září: Havárie letadla čsl. aerolinie. Čsl. letadlo aerolinií značky OK WAA typu IL 18 které letělo na pravidelné lince Praha Shannon-Gander-Havana. K nehodě došlo těsně po startu z letiště Gander v Kanadě asi 3 km po startu. Na palubě bylo 80 cestujících a 8 členů posádky. Při havárii 1 osob byla zachráněna a odvezena do kliniky. 36 zraněných osob je rozmístěno po nemocnicích v Gander 10 Halifaxu 22, Montreal 4. Z cestujících, bylo 36 osob z ČSR, 5 z NDR 3 z Bulhar., 9 z Polska, 3 z Kuby a 8 čl. posádky z čsl. Nehodu přežilo 38 z nich 22 čsl. 8 z Polska, 2 Kuby, 2 NDR, 4 členy posádky

7 září. Francouzský prez de Gaulle ve Varšavě.
Delegace Jugosl. lid. armády vedená generál plukovníkem Nikola Ljubičić v Praze
Pětistrělecká salva Izraele na město Suez, 44 mrtvých. Sobliz o převrat v IzAR
9 září: Práce v síle stavby dálnice zahájeny. Bude stát 32 miliard. Z toho na Správu a spoje směrem na Brno.
10 září: Brněnský veletrh zahájen. Vystavovatelé ze 33 zemí
12 září: Prezident Novotný do Jugoslávie na návštěvu 15.9. se vrátil.
Americká měsíční laboratoř Surveior 5 přistála měkce na měsíc 11.9. v 1 hod 46 min, prvně 3 hod po uvedeném dle.
O front na auta. 176.000 žadatelů o nová auta uspokojena. 1/11 aut není jen motor, ale v drsném měsíčním světě nezbytná potřeba. Citroën, Fiata u čsl. značky jsou 8 roky. Wolhy 3. největší zájem je o lité, o vzhled možno si vybrat barvu a typ.
13 září. U Suezského průplavu není klid. Izrael vrátil IzAR 348 ze zpětných zajatců.
15 září. Boj o moc v Číně dosud nerozhodnut. Velké hospodářské škody
17 září: Maršál okamžik v Káhiře spáchal sebevraždu ve spojitosti prohry s Izraelem.
Oprava arcibiskupského paláce bude stát 1½ mil. Kč
19 září: Masaker při kopané v Turecku. Dva kluby se pobily a bylo zabito 47 lidí a 600 zraněno. Vdala Kaiserin
20 září. XXII. zasedání VS. OSN po odročení zahájeno.
27 září: Samočinný počítač. Tesla 200 a jeho 3 paměťové programovací jazyky. Prozatím zaskakuje rychlostí 700 příkazů za minutu. Byl na Brněnském veletrhu a bude se vyrábět Tesla v licenci francouzské firmy Bull General Elektric.
Velké provdaté v Americe v Texasu za 30 let
O barevné televizi. Československo zahájí barevné televizní 1973 a snad 1972. V Francii zavedena říjnová v. Podle N. Spol. rep. do konce roku přibude Anglie a 1969 Rakousko, Švýcarsko a Holandsko se připravuje a budeme v barevném obklíčení. Výroba televizorů pro barevnou televizi musí začínat dříve.

Říjen 1967

153

3 října: Výsledky voleb ve Francii. Největšího přírůstku hlasů od r. 1961 dosáhla komunistická strana. Získala 175 mist, což je proti r. 1964 o 119 více. Nejvíce mandátů získala - Federace demokratické a socialistické síly a spřízněné umírněné delegáti 337 z celkového počtu 487 křesel. Gaullisté 244, komunistická 175, demokratická 25.
5 října: Příprava na náš komunální volby 1968. Změny ve volebním systému. Jedním dekretem k volbám. Zrušeno MNV a přenesena do rukou zástupců. Budou zavedeny imperativní mandáty, obvody.
Nejrychlejší letadlo světa. Nový světový rekord rychlosti letadel, vytvořil na americké letecké základně v Kalifornii major letectva USA William Knight na speciálním raketovém letounu X-15 dosáhl hodnoty 7.297 km/hod. což je o 457 km více než byl jeho předchozí rekord z 15. 11 min. roku, dosažený rovněž na stroji X-15 W. Knight (37 r.) byl vynesen do výše 15.000 m. bombardovacím letounem B-52, kde se odpoutal a 10 minut letěl jako raketa do výše 33.000 m. Rychlost které přitom dosáhl převyšuje 7 x rychlost zvuku. Povrch letadla vystřelený o hodnotách rozpálil na 800 stupňů, ovzduší kabiny bylo aklimatizované.
7 října: Min. zahraničí V. David o průběhu jednání zahraničního shromáždění Organisace Spoj. národů, když se vrátil do Prahy prohlásil, že zasedání je poznamenáno stupňujícím se americkým agresí ve Vietnamu a závažným vážným stavem na Středním východě, který je důsledkem izraelské agrese proti arabskému světu.
8 října: Portugalsko kdysi na 45% obyvatel neumí číst ani psát dnes patří k nejzaostalejším zemím světa na čemž má podíl Salazarský režim, který tu je 35 let. Je pod vlivem západoněmeckých a amerických monopolů, dříve již 500 let s kolonialním prodejem víc jak 11 milionů afričanů. Jeho kolonie se rozkládají na území 2,5x větším než je samotné Portugalsko. Již několik let trvá milionová válka kolonizátorů proti lidu Angoly, Mozambiku, Portugalské Guineje kteří usilují o svobodu. Portugalsko má v Africe armádu v Angole 55.000 vojáků, v Mozambiku 35.000 v Guineji 10.000
9 října: Světová výstava v Montreal, která se letos odbývala měla 800.000 návštěvníků.

10 října: Auta v Praze zatěžují Prahu, garáží v Praze
ludno stavět družstva

Ošetřování nemocných dětí. Do 3 let 187-227 Kčs.
V dalších třídách 217-285 Kčs a od 7 let do 10
271-365 Kčs a od 10 do 14 let 279-430 Kčs měsíčně
Výše od 14 do 18 let 360 Kčs

Příplatek za cestu do Polska činí za 48 hodin 10 Kčs
na dobu delší 20 až 40 Kčs

11 října: Praha vítala hosty Maďary tajemníka
Jana Fridricha, maďarské hlavy republiky Janose
Kádara a další 4 vládní činitele, rozloučení v
Kotvách 14 října.

Další mraky na Středním východě. Izrael neustupuje z obsazeného území, to dal na jevo izraelský
zahraniční ministr Eban. Izrael znovu soustřeďuje
vojska.

13 října: Náhrady při služebních cestách, platí se stravné
11 Kčs při cestě trvající 6-12 hodin, na 16 Kčs při pobytu 12 hod. a 25 Kčs za celý den

14. října: Na světové výstavě v Montrealu navštívilo
čsl. pavilon 8 miliónů lidí. „Expo 67" výstava 27.10. končí

19. října: Sovětská stanice Venuše 4, 18 října poprvé
přistála měkce na Venuši.

20 října: Pátý sjezd čsl. novinářů v Praze

Americké ztráty ve válce ve Vietnamu. Za minulý
týden 1.200 amerických vojáků zahynulo. V předešlém týdnu
171 amerických padlo a 774 raněno

21. října: Americká sonda Mariner 5 letí kolem planety
Venuše 4000 km a pošle na zem zprávy.

24 října: Čsl. vládní delegace vedená J. Lenartem v
Paříži.

Zemřel na Chodsku v Domažlicích, spisovatel
a skladatel písní Jindřich Jindřich ve věku 91 let.

25 října Oslava 50 výročí Velkého října.

Potopení Izraelský torpédoborce

27 října: Rezoluce Rady bezpečnosti Org. Spoj. Nár.
Počet pozorovatelů O.S.N. na Sinajském poloostrově
má být zvýšen ze 43 osob na 90 a počet pozorovacích
míst z 9 na 18. Pozorovatelé mají být vybaveni 4
helikoptérami, 4 obrněnými člunky a 4 helikoptérami. Na Středním východě
vzrůstá napětí, zvláště Izraelští ozbrojené síly vojáků ze
Sinajského poloostrova a ze severního okupovaného území

Listopad 1967.

1 listopadu: Noviny přinesly oslav ku 50 výročí VŘSR
velkou týdnovou socialistické revoluce. Hlavním řečníkem
byl na Pražském hradě Jozef Lenárt, předseda Národního shromáždění
dra Plojhara, ministra zahraničních věcí.

Světová výstava v Montrealu čsl. pavilon byl
vyhodnocen jako druhý nejlepší po francouzském
pavilonu, který navštívilo 8 miliónů návštěvníků. Celkem
bylo navštíveno zástupci 70 zahraničních návštěvníků.

2 listopadu: Čsl. delegace jde na oslavy VŘSR do Moskvy, jeho členy
jsou: Jos. Lenárt, předseda vlády, Ing. Bacílek, Ing. Kolder, Ing. Hendrych, Dr. Štibich, Dr. Hlavatý,
Ing. Hoffmann, Ing. Šalgovič, Ing. Kaigl, Ing. Hendrych, Dr. Štibich, Dr. Hlavatý,
vrátili se zpět domů 9 list.

Opravy automobilů, aut přibývá, opravy ubývá. Letos bylo v Praze 35000 aut a dnes 75.000. Od roku 1948 prachbalo 4.000 do 8
roku, dnes 1042 opravárů. To je nutný stav opravárů aut.

Benzínové frontýky. Národní fronta Benzina stavěl 14 nových
čerpacích stanic, plán na letošní rok je 54, splněný 70%. se jich
vybudují za tento. Do r. 1970 má být dalších 301 nových stanic, ale
zároveň se jich 230 ruší a 161 modernizuje. Celkový stav v celé
republice k 31. 8. byl 1134 a byl by jich potřeba asi 1600.

4. listopadu: Oslavy VŘSR v Moskvě, účastní se celý prezidium ÚV Čsl. strany.

7. listopadu: Mohutná mírová manifestace ke 50 výročí VŘSR
na staroměstském náměstí. Projevy J. Hendrycha, člena ÚV
KSČ, velvpol. Hrůzy, Lounského něm. hranice a t. d.

11 listopadu: Sněžná vichřice z severního směru přinášela 10 cm sněhu po 35 km
cesty mělce na mělce. Při pádu se zaprášovala.

15. listopadu Pronesl jednání ÚV Čsl. strany zem. Zemědělské
výboru. Jeho řeč čsl. zem. Zdůrazňuje pro naše
politické práce, pro otázky zaměstnanosti zem. zemědělců
zem, rodinu, výchovu, školu a pracovníky skupiny
pro zajištění činnosti a ve. přání problematiku zem.

8 8 mrtvých při explozi v Blanických stěženích se
vlastní 22 raněných. Vodstřelení výbuchy trvalých náboje.

16. listopadu: Další zvýšení nízkých důchodů. V rozpočtu
na rok 1968 státní úřad důchodového zabezpečení po-
čítá s výdaji v celku 18 miliard 835 milionů 300 tisíc Kčs
což je o 1.683 miliónů více než letos (1967). V příštím příš-
tím roku stoupne počet důchodů vyplácených z rozpočtu
Stát. úřadu důchodového zabezpečení o 128.600 na 2.969.800
Na další zvýšení nízkých důchodů v příštím roce 1968
se počítá částka 273 miliónů Kčs. Zbývá zvýšit ještě asi
250.000 nízkých důchodů, které jsou jediným zdrojem
příjmu, tak aby v podstatě činily měsíčně u jednotlivce
400 Kčs a 700 u manželské dvojice. Už v období druhé poloviny
letošního roku se zvýšilo přibližně 135.000 nízkých důchodů v průmě-
ru o 107 Kčs měsíčně

19 listopadu: Jubileum presidenta Novotného. 19 listopadu 1957 se ve starobylém Vladislavském sále na Pražském hradě, byl zvolen prezidentem republiky tajemník ústředního výboru komunistické strany československa.

V Řecku zahájen soud nad komunisty v počtu 31 pro 26 navržen trest odnětí svobody, obžaloba žádá komunistický režim.

21. listopadu: Devalvace libry - anglické měny o 14%. To znamená, že bude úroveň životní nižší, ceny spotřebního zboží, hrubého zpracovaného, jeho dovozu, vzácné suroviny, dopravní sazby, úvěry atd. zdražuje.

22 listopadu: Jednání o cikánech. Zdravotnický výbor národního shromáždění se zabývá cikány. Navštívili cikánské osady na Slovensku, jejich příjem 1.200. Výdělky zdravotnické práce pro cikány nejsou uspokojivé, mají dostatečný byt, jsou nízká kulturní úroveň a mají zdravotní uvědomělost toho lidu. Nemá smyslu pro nějakou práci, aniž by změnili občanské návyky a otázka zdravého a správného bydlení v příčině morálky a v občanském soužití. Tato problematika se pokouší řešit jen podporami, sociálních dávek, ale mnohé z nich pracovní sanaci. Zaměřit léčbu proti alkoholismu, pohlavních chorob, tuberky a pod.

Proces s vrahy v Dalasu neukončen. Jeden není u konce proces s vrahy v Dalasu. 4 roky od smrti Kennedyho, nikdo se plná pravda, má být nový proces se Oswaldem.

Kolik se vydá lékařských receptů. Vydá se na 40 milionů lékařských receptů ročně. Mimo to je ještě 15 milionů nástřiků zdravotních středisek, kterým se recepty nevydávají. Znamená to, že každý obyvatel našeho státu vyhledává za rok 6x lékařskou pomoc. To může být z nemyslu, kdo je léčen. Pacient zaplatí k účelu úhrady za předepsaný recept 1-3 Kčs. Lékárny mají mít zásoby léků na 2 roky.

23. listopadu: Zemědělská produkce stoupá ve světě stále, ale přesto žije velká část lidstva na pokraji bídy. Podle organizace pro potraviny a zemědělství při org. Spoj. národů (FAO) se ve srovnání s předválečnou dobou zvýšila zemědělská

výroba ze světě (bez Asie, resp. Číny) o 74%, počet obyvatel mezitím o 74%.

26. listopadu: Šestá výstava 1967 v Montrealu. Tuto navštívilo 50 milionů návštěvníků (50.306.648). Účastníci od takže je skupina států, která navštívila výstavu 3x až 4x. Hrubá v Československých stáncích 13 až 17 mil. sv. Ze představitelů předběžné dohady, dosáhly výše 4 a ½ 180.000 devizových korun, což představuje průměrný obrat 6x větší obrat, než jakého byl na předchozí výstavě v Bruselu. Na odbyt dárkové upomínky a sklo, umělecké publikace a gramofonové desky.

Výbuch kotle v Poslolopitské panelárně přinesl smrt 5 osobám.

27. listopadu: Pátý sjezd svazu čsl. invalidů.

28 listopadu: Zápisy v Portugalsku - 251 mrtvých.

Za měsíc prosinec 1967.

1. prosince: Nový stát, Jižní republika. Jižní Jemen. Vznikl z bývalé britské kolonie. Jihoarabská federace 4 léty krvavé boje obrátové s Brity v jižním cípu arabského poloostrova skončily. V Jemenu se dohodli a podepsali dekret o nezávislosti.

2. prosince: Jezuité nejpočetnějším řádem. S 35.712 příslušníků z 95 zemích světa jsou jezuité nejpočetnějším řádem kat. církve. Následují Františkáni, kterých je 25.000, salesiáni přes 22.000. Klapujícím jsou na špatném místě přes 15.000, dominikáni na 7 místě 12.000.

3. prosince: Čtvrt milionu osmdesátníků bude do roku 1975. Počet starých lidí neustále stoupá. Je tudíž značná část osmdesátníků, kteří již potřebují také všestrannou péči od svých jiných.

5 prosince: Transplantace srdce. Pacient Washanský jemuž specialista chirurg pod vedením prof. Bernarda transplantovala 3 prosince v nemocnici v Kapském Městě srdce 25 leté dívky je v uspokojujícím stavu. Její krevní tlak je normální a puls o málo větší.

Sociální zabezpečení družst. rolníků, nová úprava od 1.1.1968. Dávky v nemoci a přídavky na děti

7 prosince: Parkovací poplatek se zvýší. Otázka zařízení a hlídání aut v Praze je palčivá. Poplatky za parkování jak hradními, tak trvalé se zvýší. Na území Prahy je 33 parkovišť, která 33.000 m². Provozovatelem je družstevní služba, která platí nájem za pozemky a své náklady údržby. Jednotné parkování stojí ve dne 1·20 Kčs v noci 1·80 Kčs. Uvnitř se platí za půl hodiny 1·- Kčs a za 2·- hod. 4·- Kčs a za každou další započatou hodinu 10·- Kčs. Za trvalé parkování 40·- 70·- Kčs. Za 11 měsíců parkovalo 532.000 vozidel a trvale 2.000. 3 auta byla odcizena a 26 vloupali.

9. prosince: Vaše známky s prezidentem Novotným 2·- Kčs

Na Kypru se situace uklidňuje. Část řecké jednotky vojska se stěhují z Kypru. Po urovnání ústupy příští týdnem.

10 prosince: Konference arabských ministrů, kde se má jednat o izraelském útoku a o obsazení území Jordánu

11 prosince: Cestovní ruch, za I. až III. čtvrtletí, k nám přijelo na 3,600.000 zahraničních návštěvníků což je o 1 milion více než za tu dobu loni. Z Rakouska 250.000 a z Německé Spolk. Republiky 210.000. Také bylo zvýšení výjezdů. Za III. čtvrtletí od nás to bylo 1,900.000 odcestovalo do ciziny o 350.000 více než za tu dobu v loni.

Brežněv předseda nejvyššího soviětu se vrátil do Moskvy

12 prosince: Jo 15 letech mládí ve Francii a na Riviéra.

Ve výstavě v Montrealu manko

13. prosince: Zemětřesení v Indii katastrofální na jih od Bombaje, přes 100 mrtvých

Uprchlíci z Jordánska. Na valném shromáždění Org. Spoj. nár. Jordánský zástupce Jarra uvedl, že z Jordánska bylo dosud 719.000 uprchlíků, kdežto dnes je jich o 295.000 více, kdežto Izrael vyhnal. Ztráty z okupovaného území v měsíci červnu

14. prosince: Ve 1 cikánských dětí - Muzi 40.000 žáky kteří byli přijati na 1 VVŠ bylo i 55 cikánů. Celkem přijalo vyšetřovatelské školy 106 cikánských dětí, a to jich prvý 3% ze počtu žáků, kterým skončila povinná školní docházka. Průmyslové školy přijaly 17 zemědělců a

konzervátoř po 11, střední ekonomické 10, zdravotní 5, pedagogické 3 cikánské žáky. V českých krajích vůbec nejvíce 9 cikánských dětí a přitom v kraji Východočeském, jihočeském a severomor. ani 1. Co s cikánskými dětmi? Před lety otázkou stojí odborný pracovníci různých výborů. Rozmístěných se nedaří. Do učení se podařilo získat 943 a na pracovní místa 810 zbylo přes 1.100 t. j. zřetězná nemá umístění.

Mají míti děti penize? Nemají mít peníz před 8-9 rokem, dále jen omezeně.

15 prosince: Řecký král Konstantýn uprchl s rodinou s letadlem do Říma po nezdařeném puči, když se pokusil svrhnout řecké vládu.

Studentské demonstrace na Strahově, že měl elektrický proud.

16. prosince: Starosti s garážemi ve městech. Aut přibývá ale nepřibývá garáží. Mnohý touží po autě, ale kam s ním o tom se nepřemýšlí. Lidé zmešť mají auta a stání je kus za městem. Dříve spíše mají auta zmizí případy, že si majitel domu zgaráže udělá autoservis anebo vrátek.

21 prosince: Prodej bytů do vlastnictví jak pokračuje. Téměř bytů ze státních a družstevní výstavby lze získat jejich byt, který se převádí do vlastnictví uživatele. Jde o byty ve starších domech a novostavbách, zájem je ale hlavně. Velký zájem o Severomoravském kraji. Nejvíce v okresu Frýdek, Místek, nový Jičín, Olomouc, Opava, Přerov. Od začátku října prodáno v kraji 912 bytů za 4,195.000 Kčs. Okresu Olomouc 40 bytů za 1,040.000 byla. V průměru cena bytu je 65.000 až 75.000 Kčs. V Praze nemůže být zájem uspokojen. V kraji Jihočeském ani jeden. Celkem utrženo za byty ve Východočeském kraji 212.000 Kčs.

23 prosince: Nástěnný s transplantací srdce zemřel na embolii plic v Kapském městě. Viz 3. prosince

23 prosince: Papež Pavel VI. vyzval USA aby přestaly bombardovat ve Vietnamu a nabídl sprostředkování.

27 prosince: Nečekané počasí o Vánocích. Téměř jarní počasí, nahlá vlna tepla, doprovázená deštěm a mizejícím sněhu na horách, to všechno se již o prvních vánočních dnech projevilo na našich vodních tocích. Hlásily povodně a záplavy. Velice zaplavila Jihlava, v Les. Mnichově se rozvodnil potok Brčka, zaplavil zahrady. Zastupy hlásí Opatovice

Hara Paka, rozvozníčo dolní Vrk Labe na 3 m nad normál.
29 prosince: Výstup na faráři Čápa v rohu Místě Jmen
kterého v noci násilník několikrát udeřil do
obličeje a snažil se ho okrást. Jakož napadený
začal volat o pomoc, lupič utekl, ale byl
dopaden Vší Bezpečnosti, je to 18 letý Jiří Matzan
(dne roku na mládežnu).

31. prosince: Českosl. soc. rep. má 14,330.000 obyv.
Letošní přírůstek 39.000 obyv. je od roku 1945
nejnižší. V minulých letech se pohyboval
kolem 90 tisíc, loňského obvratu, v roce 1964
dokonce přibližně 106.000. Jistá kouzelná rovna
přijde to Československu 80.583 lidí.
1967 bylo 13.745.577.

Rok 1968.

Úvodem, stručně povšechně co rok přinesl.

Tento rok 1968 nám přinesl v našem soukromém a občanském
životě v naší vesnici - která v posledních letech šťastlivě mění
již náš vesnice, mění se na vzhledu nejen přístavu místo
vsi v celém kraji množství pěkných domů, pro nás lidí
sympatických a mnoho nesympatických, začalo se, že situace se
po únoru lednu 1968, kdy došlo na Novotného zrušení v ho
prezidenta a prvního tajemníka vedoucí strany KSČ, který
se všechny překvapil a všude, jak sám jen s nadšením nyní
prohlásil. Novotný byl nesympatický k vesnici a zemědělskému
lidu, že se situace na životní úrovni u nás v našem
kraji zlepší. Jeho přání jsou zničené a vyhlídnuté vesnice
a Chotkovštěsky jsme již tom nasytili, pokladna je
prázdná. Zemědělský lid nemel možnost se sdružovat
a při tom byl komandován a obtěžován nesmyslnými
nesmyslnými zákazy a pokutami. Pracující
dělný lid se konečně odvodil toho již více nebylo, tako
že byl zvolený korečně demokratický vedení, kterého se
stal stálo se vzdálit. Tím činem byl stal se zemědělský stav
volnějším, mohl se sdružovat ve stavovské organizaci i samo
statní hospodařící rolníci, byly zlepšeny mzdy, duchody
na 400 Kčs a zvýšeny všechny další duchody, napadá
né lidi po stránce politické a právní jsou částečně na-
pravovány tak zvanými rehabilitacemi, hmotné škody
jak poškozeným a ukřivděným mají být hrazeny sliborahou
mimosoudní rehabilitací, která však ani do konce roku
uskutečněna nebyla. Do tohoto dění a slibného vývoje přišla
nad ránem vyhnání na žádost Novotného a jeho přátelů
ruská (sovětská) vojska, která se zdržovala po nedávných odbě-
rech cvičeních při státních hranicích naší vlast, do více se
soustřeďovala o plné výzbroje, stanky, dělostřelectvem, zásobováním
vozbajstvem se u nás usadilo, hlavně kolem pásových míst
naší čsl. branné moci. To působilo na naše obyvatelstvo v tu
chvíli nevadostně sklíčeně a v celku to nikdo nechvátal
ať když se někdy vyskytnul a dal na jeho souhlas tuto však
to a tam ojedinělý případ, dal se ve společnosti opovržením
a označován jako kolaborant a zrádce.

Tak se vžil mýtus a tak veřejné mínění a soud zvnějšku lidu pro tom z přímu ze skutečnosti vypadal. Nechovatelství la to telecích, zpadlo, novinky, ze havárek spannuli lidi zprávy nyjme čerpal a tažiště je zpravodaj

Tak spolužáci mateřské z školy odešlo na věčnost, z N. Hradku 16. 2 Vlachého a Řeu 6, z Slatnice 6, ze Snězné 4, a t. d. celkem přes 40. Stala se zrušena v duchovní správě fará Jaroměř Mostrádecký za odešlého p. faráře Romana který odchází do Kunvaldu nastupuje nový duchovní správce a Náchoda J. Bohumil Jantze vodák z Pobraná

Počátek této roku moc příznivé nebylo, část úrody se zkazilo. Srnci máte 15/1, hary na 6 dní usedá a mrzlo na hole až 20. prosince se ochladilo.

O počasí v roce 1968.

Nový rok začíná oblačnosti, klid při teplotě 1 ledna 5-3°C pod 0. Sníh z chumelek z 30 a 31. prosince ze mnou roku počasí stejné do 6. ledna, na 3 hrale, to se chumelilo do večera, sněhu prachu sněhu, cesty na náměstí 7/1 zavaty. Do 14 ledna větrné tálová stále pod 0 kolem 8°C, 10 ledna byl 20° hod 0. a v neděli 14 ledna 17°C pod 0. Z úvazní polojasno 11 a 12 ledna se oblunulo, také 14/1, přes noc na 15 ledna oblevá, 15 ledna pondělí zase hrsí, náhlá oblevá, teplo nad 0, hustá mlha skorem týna, všude mají po oblevě práci se sněhem, vlaky jezdí zpoždění, mnoho aut zavátých, hrozné na silnicích zadry ledu. 15 ledna oblačno klid, teplo 1-3°C nad 0, mrzlo trochu sníh, ale je ho mnoho přes 1 m, dál polojasno 18/1 prašlavo 19/1 přeháňky, dál polojasno a oblačno kolem 0, cesty vodopád špatné, skoro bílé a po 21/1 zataženo-oblačno, občas se přechumelí, teplota kolem 0 až do konce.

V únoru:

V začátku měkký čas, mlha při polojasnu a pod mrakem teplo, teplota nad 0 do 5° až do 16 února, 17 února ochlazení 3-4° pod, 18 února k 10° pod 0 až do 21/2, 20 a 21 února se přechumýtilo, 22 a 23 února se oteplilo 4-6°+, 24/2 zas zataženo, ochlazení pod 0 do 10° vítr, od severu, nepříznivý čas až do konce, ke konci mlhy a jiní.

V březnu

Začátek chladný, tepl. 8-10° pod 0 do 6. března, občas se chumelí, dál oblačno, oteplilo se, 6 března se chumelí a 11/3 také, 2 dni polojasno, 14-17 března pod mrakem mlhavo, přeháňky, chumelka, sněhu dost, klape se, 18 až 20/3 počasí škaredé, zataženo, sněhové přeháňky teplota nad 0 do 3°. Ke konci od 21/3 do konce je pěkně teplo jasno klid, teplo přes den 15-20°C na kos 5-6/+

V měsíci dubnu

1 dubna 2 dubna jasno a polojasno 3 dubna odpoledne 1 dubna se dělalo poprvé o poli. Spousty sněhu a ledu na dně zůstalo nadělalo v lesích, zvlášť v lesích mladších spousty škod, polamanými stromy a zlomky, zvláště v Polomkách a Špičáním. — 4 dubna jsou přeháňky se sněhem, dál polojasno, zataženo, 10 dubna ráno byl mráz, pro chladna setí pole nezačalo kolo 20. Dál jasno polojasno 14/4 neděle je jasno, od 15 do 23 dubna, jasno polojasno bouřky, 19 bouře se dělá v poli, teplo až sucho, 17 dubna přeháňky-přísné květen, 24 dubna proměnlivo, v noci bouřka prší, 27 dubna kukačka, zataženo prší, do konce oblačno.

V měsíci květnu.

1. května (středa) žádná práce mokro. Do 5/5 proměnlivo 8 května prší, dál pěkně. Jabloně květou, 9 a 10 května pěkně teplo. 12/5 noc bouřka a prší 8 května jsme sázeli. 13 a 14 zataženo a mokro, 15/5 bouřky, 2 dni polojasno, 19 bouřky, lijáky chladno za 20/5 proměnlivo. 22 května prašlavo, 25/5 bouřky a 30/5 dešťivo.

Červen

1 června přeháňky, 2/6 pěkně v noci bouřka a zpoledne pěkně, 5/6 odpoledne bouřky-přívalky 7/6 dešťivo, 9/6 dešťivo 11 června celý den dešťivo, do 16 června bouřky, 14 června se začalo sušit. 17 června do 5 hod. odpol. bouřky, potom byl vydatný bouřka přívalů, kroupy, prší hodinu prší, 2 dni 17 a 18/6 bouřky 20/6 odp. bouřka a déšť, 21 června dešťivo dál bouřky, 26/6 znovu pro sklizeň, dokonce polojasno a pěkně.

Červenec.

Do 10 července bouřky a 11/7 v 3 hod prší, do 14 zas polojasno teplo, 15/7 prašlavo a přívalky dámě až do 28/7, 29/7 bouřky 30 a 31 července proměnlivo. Počasí se sušilo.

V srdnatém srpnu:

1 srpna polojasno, dál oblačno, bouřky do 6 srpna pěkně, 7 srpna přeháňky, 8 a 9 prašlavo pak do 13 srpna pěkně, připravuje na žně, 14 srpna lijak prší hodinu, od 16 zlepšení až do 19 (17 lijak u žida zmokli) 2 dni jasno a polojasno, 22 srpna, první den okopace přeháňky, 23/8 prší, 24 bouřky, 25 neděle v 3 v noci hrob, prší poledne prší potom do 26 prašlavo, dál proměnlivo, skoro jasno polojasno-nejistý čas. Létají polský helikoptéry.

Září

do 4 září skoro jasno, polojasno, 5/9 mokrá mlha, mrzlo,

6 září sucháno se lehce. 8 září mrzlo se překvapivě v okolí je prvně 9 přísnějška, dal se pěkně, 12-9 husta mlha, 13 prší celý, do 18-9 pršelo dal promenlivě bez deště, 21 září, pod mrakem přikapávalo, 22 prší celý, do 23 pěkně, 24 září mrzlo pozdě prší celý, 28 září mrzlo pozdě prší celý, 29 září mrzlo pozdě prší celý, 30 září mrzlo pozdě prší celý.

Říjen

Po dešti 4 dny prší, příšerné mokro mlha, 5 den pěkně a zase do poloviny měsíce pěkně postupně, většinou zataženo a mlhavo, příšerné mokro a po 15 se počasí trochu zlepšilo byly zrána mlhy, polojasno jasno, také slunko pěkně se kořistalo a 18 října dobrali.

Listopad

Začíná pěkně skoro jarní 1 listopadu pěkně 12-15°C tepla do 4 list. potom většinou zataženo a mlhy, tepl. od 5-8° také je do 14 list, ten den zataženo, ochlazení 3°C pod 0, 15 list. hodně sněhu 8° pod 0, také 16 list. padá sníh, 17° pod 0. 17 list. prší, mrzlo se ztratil, zmrzlina pustila 6°C tepla do 25 list. zataženo, mlha, nízká oblačnost, 25 list. příšerné, také 4-6° tepla, do konce měsíce vyjasňování teplota k 0°.

Prosinec.

Do 8 prosince stále sněží počasí, řídké mlhy, skoro polojasno teplota stále k 0 do 4° pod 0, jiné bez sněhu, umrzlý slabý vítr od jihovýchodu, skoro klid, příšerné chodí, do poloviny pak jasno ale mrazy, 9 prosince 8°C pod 0 v poledne 5°C pod 0, 11 prosince ráno 14° pod 0 v pol. 5°C pod 0, 12 prosince ráno 12°C v pol. 4°C pod 0. Do 20 pro. zataženo tepl. kol 0 20 prosince se chumelí, 22 prosince 2° tepla, 23 prosince celý den prší. 24 prosince skoro zataženo klid, po dešti příš. zimo. Svátky 1-2 sníh. 25 prosince ráno Boží hod. zataženo příšerného klid, tepl. kolem 0 přes noc se chumelí. 26 prosince na sv. Štěpána zataženo poměrně klid s mží mi přeháňkami padá sníh, tepl. pod 0. 27 prosince celý den padá sníh, 28 prosince zataženo, padá sníh klidně, tepl. pod 0 do 6°. Je to pracovní sobota, vždyť zase ne 30 prosince 29 prosince neděle je den pracovní, ráno za ne 31 prosince mlhy sněhové přeháňky tepl. 10°C pod 0. 30 prosince oblačno mlhy sněhové přeháňky přes 10°C pod 0. 31 prosince zataženo, oblačno, tepl. v noci 6-12°C pod 0.

Postup polních prací.

V letošním roce se polní práce značně protáhly do podzimu. Statní statky mají na Říčovým 15 ha. na jaře polovic ukončeno klidit, mají zasklité jeho rozdělané po poli. Letos se nic dát hotově nestihlo

vše se bílé zrovna nuložené ze zákonu, zrovna na sklad. hu kapsy do 4 týdny. Stojany kolem stodoly se prolouje pro vrany jíž po více roku.

Říjnová se začala sít podzimní žito, 14 srpna stáhli stoh z pomlazeného dosekle žito nad stodolu při silnici.

Jedna dobrali zase v soukromém hospodaření žito.

4 září se přistoupilo první oves z kopek z mezerního kat 9 září) 7 ZD - Dolní mají pojednány kombajn a secaro Polumbach u Jeřábky stodoly jarní řepku, slámu nechává kombajn na poli.

Říjen do poloviny stálé, příšerné, obětí ještě venku. 10 října sklizeno, sníh. 22 října ale teplo prodzimní žito, ale neurodí by (bylo by 22 října) 1969 polovic zasít druhou polovic, zasnu tlama, že je vil ve. Dříve to je 15 září.

14 října klidilo se kukuřice a jarní žito, 28/10 dokončili okopání zelí, hnojení ar pokračuje

16 listopadu prapr a poli se pracuje, mnoho práce a poli se vrátila

20 listopadu orba a poli dokončena.

Mandelinka

12 července při projíždění brambor, byla na našich zjištěna na kopci na Remízcích ev. i ve Rzech. Tolik obávaná mandelinka v dřívějších letech, kdy samostatní hospodáři byli sjednocováni a pod kuratelu dohlížení k hlídání a kdy každý objevený případ musel být hlášen. Byla zrušena dohlídka na mandelinku, zrušena ve letošním ameccanu. Letos si brak mandelinky nepřivandrovaly ani statní statky.

Kácení stromů u Plešenky.

Na břehu říčky Plešenky, tekoucí od Plešnice po Rzech dolů k Lísti a Rokolí, stávaly od nepaměti vyšší stromy - převážně olše, byl to vzpomínka majetek vlastníka pobřežních pozemků - luk, které by stromy zastínily, a dutinou, by vody při povodních vyčerpaly břehy které byly ukotvením stromů ztuženy. Ale konečně ledna v lydšíně od 29 ledna do 4 února, hu hodinu všech je sucho vá smaleny, snad lesní správa a vodní hospodářství poráčel, hlásí se, bože všeho rozumného k tomu. Jsou to pozemky jsou knihovně vlastníků, kteří byly privatizovány v letech 1958/1959 je postavitelé, tak těžko nabité bezúplatné státní statkům, ale pro stromy a lesy. Ale přes to myslí, lesní a vodní hospodářství, ve to bez vždy rozumného privlastnění a napatřování brigádníky ze Slovenska, smyslem po odnášení stromů smažení od Rokole, pozdě až k Plešnici a mrazí v Plešnici jsou proto mezi dějinám, chudým, hrubým, od práce

svým lidem, rozhořčený, co se děje bez vůle uvědomělé a rozumného o zvyšování produktivity a konkrétní. Zvláště ti starší, co se na ty louky, lukaři, napracovali, znovu vzkřísili a tvrdě mnou louky naučili a teď tac. Přijde mými takový, který nikdy tvrdě pracoval, přetrpěl a nyní se k tomu hlásí. V zimních měsících mechanizují dřevo, louží, vyrovnávají a v odstínku staví mlýny, kde zvlášť dávají do mlýnu a na lukách sušárna, rozhalovací sekačky. Mlýny dělají hubené a, bude je prodávat po 70.000,- Na Lipnici občané u 0 NV, bylo požádáno zda obyvatelé zastavení.

Věci hospodářské.

Počet hosp. zvířectva v obci Dlouhé a Bory

4 leden 1968 provádělo MNV v N. Hrádku jako každoročně výroční soupis hospodářského zvířectva ku statistickým účelům. Tak je nás v Dlouhém a na kmíncích Služné to malé pokrmné vesnolek spůjčené Jednotné zem. družstvo - hlavní JZD, ani se 5 nebo 6 činnými členy (asi 4-5 jsou v důchodě), obhospodařujícími na 40 ha zem. půdy, chová telat ve stáří do 6 měs. ... 1, od 6 měs. do 1 roku ... 4 od 1 roku do dvou let ... 9, krav 18, celkem hov. dob. ... 32 kusů dále chovají 2 koně.
Tymitalský Pavel v Dlouhém č. 32 samostatně hospodařící chová 3 krávy 1 jalovičku.
U Antonína Jože ve Vrchu 15 se chová 1 tažný vůl a 5 krav Jan Josef v Dlouhém 1 jalovičku

Situace v JZD.

V lednu 1968 se již projevila ve v nás JZD, již po každý rok hospodaří, z důvodu, že nebudou pracovní síly, že nebude kdo dělat. Ti starší pomalu dožívají, bát se o důchod je nedejme se, když nikdo své dítě do družstva nepřipravuje a vyprahne je jinam jako na příkladu Josef Šalta v Dlouhém č. 40 který družstvo zakládal, když byl v funkci tajemníka, jezdil, shánel, kvartýroval družstvo dostavoval a chválil, ale sám do něho by dal příklad nevstoupil a dítě hodlal jinam nastrčit. Ze družstva jen manželku, která v letošním roce ve členství družstva vystačuje. Družstvo Šaltar za vystoupilou manželku z družstva jako člena vrátilo pomístný díl pozemku, by si ho obhospodařoval sám. Ale Šaltas nechal pole ležet ladem, kterou zůstalo ležet ladem a Šuranovy hrůzy, které se po obvodě nestřízené pozůstalý Šaltovy hrůzelnice brzenky od jara do podzimu zdásaly. Byla to od podzimu 1967 obrovská obrůstající mokota.

Situace u Státních statků.

Státní statek Česká Skalice oddělení Nový Hradec farma - velkovýkrmna Dlouhé v Dlouhém stav dobytka se mění, stojí tu stále 2 koně z zpracovních sil ze města odešla je již jen Adolf Pola z čp. 8, dále Josef Pohl, traktorista ze čp. 26 ale vždy se bydlí v uvolněné domě při statku několik kousků jalovic. Ostatní pracovní síly u statku jsou sezónní umístěné Slezáci ale jen v sezóně jaro léto v počtu 8-10 lidí. Ostatní pracovní síly z místa odlehlé, kterých v začátku založení státního statku bylo (1959) 19-20, dnes se zmalily na 3-4.

Státní statek - Velkový krmný, obor produkce 03 - Šmrňice
Oddělení - Sedlonov. Farma - výrobní skupina Olšnice vč.h.
Žito ozimé, plán výnos na 1 ha: 68 ha 17 q výnos 16,3 q

oves	68 ha	16 q	14,8 q
brambory	10 ha	135 q	175 q
kapusta	76 ha	330 q	460 q
řepky	96 ha	45 q cena	46 q
louky			
pastviny	176 ha	17 q cena	21 q

Živočišná výroba. Stav skotu
Dojnic kusů 63. Telat do 3 měs. 15. Mladý skot kusů 70
Koní 8 kusů. 4 páry
Dojnost na den a kus plán 8,5 litrů, skutečnost 9,02 l.
Dojnost za celý rok 3420 litrů. Přírůstek u jalovic za den 0,57 kg
Kancelář, umístěna - bývalý pivovar - obytné
Kuchyně je umístěna v bývalém varně pivovaru
Sbírka (klika): hlavní objekt stáje - mléčnice
Hlasná kancelář statku zvuk: Olšnice - Sedlonov - Šmrňice
Vodovod v Olšnici statku: Šmída Zdeněk - zásobování výroba
Skladiště je v budově bývalého pivovaru, při kanceláři a bylo zřízeno
Sklady stáje v prostoru dolní části obce
Krávy na slechtění jsou ustájeny společně s ostatními má být postaveno výběrového prostředí
a jalovice část s krávami, zbytek s adaptovaným ustájením ve stodole a chlévě v Hlavičku
nemocné kusy umístěny nemají.
Skladiště píchaných krmiv a objíždí prostředí v pivovaru
pro kanceláře
Kovář jsou umístěny po jednotlivých chlévech: Klaus Šmrňice, Stojíček
Garáže v pivovaru. Počet traktorů: 6 kolových 1 pásový, auta má
jen Sedlonov 2 n. 3 t. 1 přívěs, 2 osobní auta
Šoféru 7 traktoristů s 2 opravami strojů, dílna v pivovaru

Brambory ke sadbě jsou uloženy v sklepě u Dvořáka 700 q
Ovčín hokyjů Olšinů jejich, kdežto ovce 116. ze 1 roku 260
starší 3/6 ze 140 jehňat.
Zaměstnanců 43 prac. Vedoucí Šmíd Zd.
Rok 1968 31/12.

Očkovali dobytek.

12. března 1969 očkovali hov. dobytek na zkoušku, zda-li není nakažen tuberou, bylo to bezplatně, poněvadž se byl zavedl nový způsob a nikdo na to zatím nevěděl. Očkoval dr. veterinářský technik, z n. Hradku Emil Štěpán s pomocníky jezdil s traktorem.

O Borovské hudbě.

Za dřívějších let bylo v mnoha vsích Čech zvykem a tradicí, že se brala hudba buď Bystřanská s kapelníkem Robertem Hrnčířem anebo hudba Borovská s kapelníkem Janem Čápem. A tak o této Borovské hudbě bych nyní zde něco hovořil.

Vzniká uplynulo 130 let od založení Borovské hudby, nejstarší z dechovky v celém širém kraji. Od r. 1821 působil v Borové skoro půl století ředitel Dědek, rodák z Mužáku, který byl i zručným houslistou. Zdarma vyučil mnoho žáků hře na různé nástroje strunné i dechové. Je mnoho let dodnes prostřednictvím hudebních knížek. Od roku 1837 převzal jeho vedení čápův otec ustavení dechové hudby jíže vyučen. Pravý rozmach borovské hudby zažíval v letech osmdesátých, kdy byl kapelníkem Jan Čáp. Po Dědkově vyučení a vrátil jarmy instrumentalista Jan Čáp. Po příjetí přezvučené vojenské hudby služby. Měl bohatou školu u vojenské hudby, u níž působil 3 léta. Za tu dobu nastudoval mnoho nástrojů podle potřeby a to nejnutnější chyby kdyžto od kapely odcházely vyplnil je ihned. Zhruba po nastoupení st. primářské služby byl přeložen k hudbě 93 pěšího pluku v Znojmě. Za tyto 3 léta absolvoval mnoho na sta a sta koncertů ve městě v Znojmě a Brucku nad Litavou a ve všech lázeňských místech Čech Luhačovic a Tynského. Za celou tu dobu nebyl nahrazen. — Jeden byl neúměrně prudké tempo nikdy dechovky, a proto si zadýchal, přijímal s chmarami. Byl prý to tak úpis, jak si vážal.

Velmi chválil na pyně, když nebyl Čáp zaměstnán, zkoušením nebo hraním na koncertech nebo plesech, vyuč. k opisování not se volením kapelníka. — Obral si tak během své služby z kapely mnoho skladeb koncertních i tanečních, kterých pak s úspěchem provozoval jako kapelník borovské hudby.

Tři léta vojančiny utekla jako voda. 14 dní před tím, než měl Čáp svléknout vojenský mundúr, zavolal si ho kapelník do kanceláře. Dohovořil mu by dobrou hraní, odevzdal mu úsečné svolání a žádal, by aby nastal, ještě 6 týdnů na vojně. V tom roce měla plukovní hudba s vlastními smyčci, téměř po celém zahraničním Rakousku. Nabízel mu že za každý koncert obdrží, kromě volné navíc zlatník rakouské měny. Čáp už by byl rád po tak dlouhé době zase doma mezi svými, ale nabídnout byla tak lákavá, že se rozhodl zůstat u kapely ještě tři roky navíc.

Jeho přivítání muzikantskou rodinou v obci bylo z hranic slavnostní. Druhou neděli po svém příchodu uspořádal pro zábavě v místní hostinci. Ve krátké řadě se z čeští lokální nástroj, nauč se základům hry, vynalezl v trampotách a uhrál se zápal dobrý organizátor. Hrálo se skoro celý byl bez konzervatoře nu nepřálo. Odtrhl se od jeho muziky a založil si partu vlastní s dnavadním kapelníkem. Brzy tak ty dřívější bělí se vrátili se k němu. Novému kapelníkovi dalo hodně práce než přezvučil kapelu na takovou výši, aby mohla zavodit i rozlehnu se nebo účinkovat již dechovkami v okolí. Jeho mu v krátkém čase proslavilo docela. Borovská hudba byla známa po celém náplavském okrese a na mnoha místech okresu navštěvovala, kam přišla skoro do konce minulého století. Jeho dnes nachodský, Kravaře i ve městech a městečkách. Několikrát jsou vystavovala v Hotelu Slunce v Náchodě. Všude i velkých úspěch. Ze Hradecku měly mnoho muzik, ode po léta hranoli při tanečních zábavách a různých zimních příležitostech.

Fungování borovské hudby trvalo rok od roku až do první světové války, která soubor prozatím velmi oslabila, když mnoho jeho členů muselo nastoupit mužikantskou službu v uniformě. Po válce se znovu obnovila k novému životu ale již nedosáhla výše, na níž byla po několika desítiletí. Nejvíce hudebníků ustavil na dlouhá léta, nástroje se vždy doplňovali do začátku za velkému životnému. Pěstovala se mezi tradicemi dále a ani dnešní nevymizela. Nadšení pro udržení a život hudby tam v Borové dosud, i když z původně velkého souboru zbyla jen asi třetina.

V Borovém byl muzikant skoro v každé chalupě. A jak se tam odjakživa zpívalo. Zpěv tam doprovázel množství hlasů domácích hudebních nástrojů. Skřipek, housle, flétna, klarinet, kytara, cimbál, ze školy se pak přinesl dechovky. Každý pátek a sobotu se scházeli muzikanti (dříve v hostinci u Kubíků, později u Čápů) a hráli až do rána. Každý si přinesl svůj nástroj a hrálo se, co kdo chtěl. Každý si vybral, co mu nejvíce vyhovovalo. Tak se stalo, že v Borové bylo v každé rodině alespoň jeden muzikant. Každý se naučil hrát na nějaký nástroj. Každý si vybral, co mu nejvíce vyhovovalo. Tak se stalo, že v Borové bylo v každé rodině alespoň jeden muzikant. Každý se naučil hrát na nějaký nástroj.

Jeho přivítání muzikantskou rodinou v obci bylo z hranic slavnostní. Druhou neděli po svém příchodu uspořádal pro zábavě v místní hostinci. Ve krátké řadě se z čeští lokální nástroj, nauč se základům hry, vynalezl v trampotách a uhrál se zápal dobrý organizátor. Hrálo se skoro celý byl bez konzervatoře nu nepřálo. Odtrhl se od jeho muziky a založil si partu vlastní s dnavadním kapelníkem. Brzy tak ty dřívější bělí se vrátili se k němu. Novému kapelníkovi dalo hodně práce než přezvučil kapelu na takovou výši, aby mohla zavodit i rozlehnu se nebo účinkovat již dechovkami v okolí. Jeho mu v krátkém čase proslavilo docela. Borovská hudba byla známa po celém náplavském okrese a na mnoha místech okresu navštěvovala, kam přišla skoro do konce minulého století. Jeho dnes nachodský, Kravaře i ve městech a městečkách. Několikrát jsou vystavovala v Hotelu Slunce v Náchodě. Všude i velkých úspěch. Ze Hradecku měly mnoho muzik, ode po léta hranoli při tanečních zábavách a různých zimních příležitostech.

Fungování borovské hudby trvalo rok od roku až do první světové války, která soubor prozatím velmi oslabila, když mnoho jeho členů muselo nastoupit mužikantskou službu v uniformě. Po válce se znovu obnovila k novému životu ale již nedosáhla výše, na níž byla po několika desítiletí. Nejvíce hudebníků ustavil na dlouhá léta, nástroje se vždy doplňovali do začátku za velkému životnému. Pěstovala se mezi tradicemi dále a ani dnešní nevymizela. Nadšení pro udržení a život hudby tam v Borové dosud, i když z původně velkého souboru zbyla jen asi třetina.

V Borovém byl muzikant skoro v každé chalupě. A jak se tam odjakživa zpívalo. Zpěv tam doprovázel množství hlasů domácích hudebních nástrojů. Skřipek, housle, flétna, klarinet, kytara, cimbál, ze školy se pak přinesl dechovky. Každý pátek a sobotu se scházeli muzikanti (dříve v hostinci u Kubíků, později u Čápů) a hráli až do rána. Každý si přinesl svůj nástroj a hrálo se, co kdo chtěl. Každý si vybral, co mu nejvíce vyhovovalo. Tak se stalo, že v Borové bylo v každé rodině alespoň jeden muzikant. Každý se naučil hrát na nějaký nástroj.

Kapelníka Jan Čáp řídil borovskou hudbu téměř padesát let. Po jeho odchodu (zemřel 1939) vedl hudbu jeho syn Rudolf (zemřel 1962), známý ochotnický zpěvák a divadelník. Po něm (jeho čas přitom Čekanbeck, nyní u Čápových) nastoupil hrál v komedii, muzikantská dcery primáš houslista Vrbovec Vrbka, nadšený hudebník (pokulhával chudák na jednu nohu) který byl vždy pravou rukou Čápovou. Tyrel mnoho žáků na lipské (zemřel 1965) i na jiné nástroje. Sám prožil housle do pozdního stáří. Po jeho smrti se ujali péče o místní hudbu hlavně jeho synové, nadšenci pro tátův, kteří spolupracují i na jiných kulturních životech v obci.

Kapelníka Čápa syn František Čáp, nar. 1898 vojenský invalida byl vyškolen jako učitel, ale nevykonával, dělal za první republiky v okrese Hradec v II. třídě učitelů až do důchodu.

Malá jako dlaň

Všechna naše štěstí malá jako dlaň. Obec Dlouhého-Rez
vklíněný mezi lesy, zdumí člověka do Orlických hor.
Chalupy jsou různou postroušeny, postranické stavení
z místech, kde kamenů hojná dávat chudou úrodu jen
celnou rodinu. Jsou usídlány naše časy, kde byl slyšet
klapot ručních tkalcovských stavů, které krásy tuto mo-
notónní píseň na cukr na kafe. Děti předškolního věku
musely pomáhat rodičům při práce soukání cívek na
ruchním kolovratu. Ti, kteří chodili do školy, po příchodu
domů měli připraveny úkol odpočinout několik pradlenek.
Nebylo zřídkavostí, žili v rodinách žilo až 9 dětí v jedné míst
nosti, kde se škrobilo, sušilo, soukalo, spalo, stonalo i ze-
mřelo. Odvádění platno u odvrtsko faktorů až do Čer-
ného Kostelce, kdy za pár korun odměny se naložilo je-
dlo na které čekalo nejméně nedočkavých dětí. Do roku
1923 učilo se v chalupě Červenka Hradníka, kde v malé
místnosti se tísnilo 50 dětí a kde ve vedlejší místnosti
provozoval majitel domácí tkalcovnu.
Za války 1938 (?) asi 1945 místní úřad přivzalo minis-
terstvo zahraničí a ve Dlouhém Rzechy dělí několikrát
na dovolené prezidenta Jana Masaryka. Člověk vzácných
charakterových vlastností, který tak miloval tento krásný
horský kraj a v něm poctivý a vlastenecký cítící lid. Za
výstřelu okupace dni zdejší kraj nebyl ušetřen tragic-
kých událostí a obětí. V jarní krutou noc dělí narazil bý-
valý četník nemocniční vlakem místní obrazu a dobrý ho-
spodář Hugo Vogel, který se vracel z návštěvy u Josefa
Čenka bydlícího v Dlouhém. V míst kde padl dal vlastním
nákladem na jeho upomínku postavit pomník, Jan Maza-
ryk, který znázorňuje zdvižené pravici k přísaze, že
zachováme jeho odkaz i jeho otce T.G. Masaryka nám i
budoucímu pokolení. Našla se i ruka vandalova
která strhla zřízenou včleněnou do kamene. Podél
pomníku procházeje někdy celé skupiny i jednotlivci
a odsuzují ten hanebný čin. Najdě se někdo, kdo dá
toto zase do původního stavu.

napsal „Nový čas" místní
Okr. nár. výboru v Náchodě 20. 8. 1968

Nyní na památníku bylo měděnými litery do února
března 1948 měděnými litery, vzaženými do kamene pomníku
napsáno: Otcům národu svému, Praze hrdinské, na
místě kde padl 6. května 1945 Hugo Vogel.
Věnoval na věčnou paměť ministr zahr. věcí
Jan Masaryk.
Orlák přesvědčil Jana Masaryka (10.3. 1948) zcela
z vůle stojících bydlí od SNB nápis částečně nejdříve
vyfoukali a pomalu a postupně celý odstranili a smetli
Všichni zdejší a školní děti byl rozhořčen a odsuzuje to!

Rodina Čtvrtečkova z Dlouhého z hostince se vystěhovala.

Psal se rok 1966. Na Dlouhé č. se šestičlenná rodina přistěhovali do bývalé hostince po Martinkově ze Smržného Trhlárský rodu 1936 ze Smržného narozený Petr Čtvrtečka s manželkou Františkou 1872 nar. a 4 dětmi Petrem Karlem, Marií a Jaroslavem. Čtyři z nich jsou t.č. již zemřelí Petr rod Čtvrtečku po obnovení staré hostinské práv bydlel v Dlouhém z tom může od 1 do srpna 1968 tudíž 62 roku a po tě době rodu v Dlouhém je dnes již ve vydávání vemcí prodaru na nátlak své manželky své rodné místo, dnes svým bez povolení a v srpnu 1968 se stěhuje se svou početnou rodinou byť snad do živějšího města Dobrušky, kde zakoupili nějaký zrušený mlýn.
Rodina: Petr Čtvrtečka nar. 1932 žena Helena nar. 1933, dcera Milena nar. 1956, dcera Hana 1962 a matka Anna Čtvrtečková roz. Čelina nar. 1904 vd 1952 vdova.
Rodině Čtvrtečkova, buď te šťastna. Do roku 1959 jsme k Vám rádi chodívali do útulné české hospůdky posedět, hospodu jste roku 1959 zavřeli - zrušili a nyní prodali a bez rozloučení na vždycky po 62 letech opustili.
Zavzpomínalo se D. Horpozu koupil, zřízence nějaký Slovák-vdovec jménem Marton.

Zábavy a slavnosti v roce.

První v našem okruhu byl v N. Hrádku v Sokolovně v sobotu 8 února 1968 „Starověký bál" na to v neděli 9 února „Dětský karneval". — V sobotu 15 února 1968 „Požárnický ples" v N. Hrádku a také „Požárnický ples" v Smržném.
První ples v masopustě 1968 byl v sobotu 13 února v N. Hrádku v Sokolovně „Ples požárnický" bývalý „Hasičský". Plny báby nuvičky, zábavy se v novější době odbývají ne v neděli, jak to zvykávalo bývalo ale před nedělí to v sobotu, by byl potom v neděli dopoledne čas na vychrupkování.
Letos 1968 je masopustní ostatek 27 února bez zábav. Slyší připomínají, že se Smržném odbývá Večerka hostinská byla za dlouhých a mají tam prý nový jarem nového hostinského vyladilo cizinka a jeho zajímá je Josef Nevěřil je příbuzný z Prlomu, kde bývá Zastřižův hotel. Hostinec mají do Javorníce rojaci a p. Nevěřil byl nějaký u toho podniku v Prlomu zaměstnán.
14 června je v Sedlovšově pouť je markéty, je celý den v hostinci plném rozdělovaného a večer bude slavnostní mše, jsou tu zase zábavné podniky, v hostinství obsluhuje Zemka

172

které účinky požívající při zábavě v sobotu minulého večera, sehnal snad opozdil se, sklepa odvrtat klíč a nikam snad do vzdálenějšího domu se vzdálil, a tak k poslednímu na druhý den v neděli nemohla pivo a cizinci s klidem pryč. Pomocníci byli nuceni aby nějaká žízeň nášilím u sklepa rozbít a železným šestru vzbuzené a zamčené dveře. Nebylo to snadné, byl to namáhavý a zdlouhavý úkon. 11. srpna (snad Smrzu) se kmínem prut. V sobotu zábava velká účast. V kapli mší pouť, farář Toman se při kázání trochu zdržel od (září) pryč + hostinci pan je žízeň, že tu se Boží kronikář, zdatný Klevelar, od 3 hod. zase zábava 29 září je v N. Hradku, u nás je Duch a v Dlouhém posvícení (po Václavu tu nestálo. V sobotu v Sokolovně je tu zábava proměnka. na námětí při zábavě prodej knihy kapačka, střelnice. — Lepší kratičce na Hradku to námětí je komičně uklidněn. Bylo to příliš celá let zemřelé.

20 října - bylo nedělí příjmu císařské pozvání je v Oldřichově francouzi, tichá zábava v Nar. domě v Lužnici na mají k večeru s hromozvěstím, a za zábavou sálu je v Narodním domě mnoho lidí.

17. listopadu je v Pohlé u hostinských Alžbětu Pávka a Bedřichy Popelkové dvojná. V minulém týdnu v Pohlé dvojí svatby. Podobní se tu odbývají svatební veselí v Lounově a Mrázově, v Pohlé u , na Chábrových, v Bychnově, na Panoramě aj.

Samostatně hospodařící rolníci.

Všichni drobní zemědělci zde v těch vesnicích a vesničkách rozbrousených pod horami byli hlavně od r. 1948 – 1959 v době zakládání jednotných zemědělských družstev a státních statků, takže území mnozí nejprve dovnitř, by do těch družstev a státních statků vstupovali a svých přídělů se zbavovali. Přes to veliké vábení, nabízení a donucování vyskytlo se některých, kteří do družstev a státního statku nevstoupili a zůstali samostatnými. Je takových málo ale jsou. Jako například ve Lhotě u pana Josefa Vymětalíka, v N. Hradku - Hradilce Ambrož Menhey, v Smrčném Hroníčka, František Marek a Nikl, v Hradišťku Kostínce Nohe v Tiše jak Bohuš Novotný, na Radčevském je jich více. Minulý zimní datum (od února 1968) jest Bohuška nikde nevím 26/2 t.r., že president Novotný, drží zemědělce na uzdě, nemá k nim důvěru a nebylo proto je pustit z dozoru. Kovář Dubček jak práci volně ocenuje. A v tomto uvolňujícím se ovzduší se vyjádřil prvý tajemník ÚV KSČ, že je třeba k zájmům soukromého

173

hospodaření rolníků přistupovat citlivě a byla svolána schůze samostatných rolníků do Dolní Bedřichova z Nechanické hospody, která byla velmi navštívena a byly tu hlasitě projevovány všechny a bolesti nahromaděné na rolníky pracujícím zemědělským lidu. Další pracovní schůze samostatných hospodářských se konala již po celostátní konferenci družstevních rolníků v Nitře (v září-říjnu 1968) svolaná Kardelovi do domu zasílanou pozvánkou na den 8 prosince 1968 ve 14 hodin do hostince Zima (Stanislava vrba) v Nechanicích, kterou svolal - obsáhlý připravený výbor - sebrané vzkazy samostatných. Program této ustavující schůze byl:

1. Zahájení. Čtení zápisu z ustavující schůze přípravného výboru. — 2 Význam vlastní činnosti a spolupráce s ČSDS (obnov. sdružení družstevních rolníků) — 4 Styk vstupních ČSDS a Okresního sdružení. — 5 Nábor a zápis členů. — 6 Návrhy na volbu výboru a zástupců v ČSDS — 7. Volby — 8. Diskuse. — 9. Závěr. Věříme, že hojná účast podtrhne naše a společné věc. Za obnovení přípravný výbor

Radimus Vodička - jednatel Jan Hrubý předseda.

Přítomno bylo v této schůzce 92 samostatných rolníků z celého nechanického okresu, mezi nimi byl také Josef Hartman ze Slatiňáku č. 36, bývalý rolník v Dlouhém nad Úhlavou, který v roce 1951 měl dům v Dlouhém opustil, a přestěhoval se do Zavadil u Horšic. Po referátu nějakého p. Lenka z výkonného a nakupujících prostředků v Nechanicích byl zvolen výbor sekce samostatných rolníků: J. Hejzlar - Sonov — J. Medlík Zdárky, — Ot. Navrátil Bezdekov — Fr. Čabrak Mikolesy, — Jan Hrubý Rozmital, — R. Bárta Žitín, — J. Samek Studnice, — Menhey Ambrož N. Hrádek, — Fl. Vodička, Rozno, — J. Kollecb Suchý Důl, — Jan Duchač Kocov, — J. Hanus (Jančák) U. Kostelec.

Návštěvy v roce hlásí se.

Rodák Josef Martínek z Berlína. 24 června 1968 nás navštívil p. Josef Martínek, rodák z Dlouhého z čp. 1. Narodil se 26 ledna 1887 v Dlouhém čp. 1 (býv. hostinec) byl to 1899 zemřelého Josefa Martínka v Dlouhém a Anny Valaškové z Borové hrobárové Štěpánovy vdovy 1915 zemřelé ve Zdicenikru. Božínský Martínek po docházce obecné školy v N. Hrádku šel do světa, vyučil se krejčovství panské i dámské a se řemeslem dostal se až do Berlína, kde se ozdělal a postupně samostatnil, že se zmohl na slušný závod, s mnoha tovaryši, koupil dům jídelní a pozdější doby ve kterém by dělal na 10 strojích. Jeho firma stala vyhlášenou, šil pro

velkomúzeckou honoraci ano i pro dámy a pány čtvrtého dona, stal se jeho závod vyhledávaným. Svátek dřevěné svetříčky rozná nikmo zmizela. Berlín byl jako známo strašné bombardovány, Martínek byl nucen, kvůlenky zavřel v Berlíně uzavřít a s rodinou se ženou Líčkou v roce 1943 se vrátil do Zlína. Božence Smajznerové a Ivanu se z Berlína vystěhovat a všechno tam dovy, kdy zemi a vše opustili. Usadili se a nalezli bydlet v Židlochovicích u Brna. Odtud starý Martínek učinil četné zájezdy do svého rodného kraje, kde se setkával se známými v Bruchem Karla a Vladislavem Klepsovi (Zdena je z Dvorské Valáškova) nemocný Hanušovi (Hanička) se manželkou Smolíkovou, dr. Jindřichu Smolíkovi byla Valáškova, Rezlerovi v Olomouci čís. (staré Zdeně byla z Bruchého Martínkova. Dne následující nám můj zesnulý tatínek, jeden dům v Berlíně, dům v západním Berlíně mu byl připočten do naší měny vyplacen, za druhý dům ve východním Berlíně nedostal nic. Při uložení návštěvě se Martínek učitel fa Dr. Braunem, nastávající p. Pavlíčkové, rodné Kaňa byla rodem z Bruchého Valáškova.

V červnu 1968 se tu objevil ve Dvoře od Ústředního geologického ústavu Praha 1, Hradební 9. Dr. Karel Pošmourný a opět sem přivedl ing. Jaroslava Šťastného, jmenovaného pana provádel geologický průzkum železných rud v našem okolí a zkoušel se tu sám pro kostky nějaké informace o ústním podání nebo zpráv pracovaných ze spisů, literatury a pod. Odtud byl v naší obvodní možnosti bychom mu vyhověli. Vzaslaném dopisu z 21.10. dokazuje p. dr. Pošmourný za všechny informace, které mu mohly být poskytnuty a za označení cesty a míst, kde by mohl vrtné zkoušky ve smaltě ještě rozšířit. Líbilo se mi, že byl poslán do Bydla k 85 letému Fr. Marschnerovi, který mu o dolování železa na „Nové“ a u „Smaleroun“ hodně nového prozradil. Na upomínku našich schůzek zaslal strip „Separatum“ o výskytu zrudnění u n. místa na mapě Bydla na Dra Přímětu nebo domu. K.P. na Malém Klánovi 20 Praha 8. Libeň.

Také jsme častěji jistě přátel plukovníka Josefa Šlajse, který v roce 1945 dělal velitele vzniklého Náchodu a nemůže na Dvoře zapomenout, když dělal na Dvoře jen statku k Bartoňově správce. Nyní plukovník Šlajs bydlí se svou paní Blažkovou na Vinohradech v Praze 6, Ouzulucká 1. Šlajs narozen 1891.

Paní Helena Blažková pracovnice z Jaromíra v Rychnově č. 205 píše, že by nám přála pracovnici Rostlíka se k nám na Dvoře natrvalo přestěhovat, sdělil jsem, že v nejbližší době, neboť po podobných návštěvách bolí kdy vznikl jsem

Zájezd do Polska

Jako vždy předešlého 1967 vyvrcholil v i letos 1968 v N. Hradci zájezd do sousedního Polska, na Boží tělo 13 června do Jablunkova a na slavnost Božího těla do Zlatého. Dne je Boží, svátek Božího těla v Polsku denním svátečním zavřeným, u nás se nepracuje. Tamní známý zájezd organizoval zase z Hradce Jan Řehák jako minulý rok do autobusu z N. Hradce ráno ve 3 hod, kde jich nás do cesty sedm, s námi s Rychnova, chlapcem 11 roků starým, zde bez Ondrejka Vondrejcová z N. Hradce, z Kostelního Vondrejc Jos. se zbylo do plného autobusu, přibrání lidé cestou v Č. Třebové, Jihlavě, Brně, Ostravě a Náchodě, takže nebylo přihlášených se nezajelo do Dolní Lhotky. 6 hod jsme byli již na celnici v Bělově. Do Bělova přijel také jeden za námi dvěma autobusy, který s cestujícími zajišťoval a zorganizoval tak též z Hradce Řehák s účastníky z Polska a Krnova. Odbavení na celnici se děje plynně a hladce. Do autobusu vstoupil se seznamem lidí od Řeháka náš celník, četl jména jednotlivců (kolem 50) každý se zvedl, hlásíno že nikdo nepřevezl sebou více jak 300 Kčs. Toto částku k celnici ofaroval každý od Řeháka vyměněné peníze 70 zlotých (1 zlotý 63 haléřů cca) lístek - kozku k propuštění, s kterým mají v ně vložce měl každý turista se sebou celý pobyt. Je ne třeba říci jako: dalekohledy, fotoaparáty, mimo toho měl míti každý vzít občanský průkaz. Po odbavení, kdy autobusu se zavřela zvedla a jede se. Přes Kamenu Hradovou (5 km), nějaký domky, vily až se vyjede pomalu do kopce po silnici z Javorníku, pak řídce stromořadí, autobus stále hrál, nemá pro lesy nikam vidět, až tu se najednou rozsvítí, je tu par domků samota s hrady jménem U Karlov (17 km za hranicí) zádný zastávka, autobus se stále jede se proti nám dál a dál pod strmými skalami, vidět hory Hejšovinu (919 m) serpentinami až konečně po hodinové jízdě se vyjíždí z lesů, ven a po kratší jízdě vyjíždíme do městečka Radkova (20 km) je Ratno Horní Dolní přes železniční trať a hned stojíme před Vambeřickým kostelem na kraji vesnice Vambeřice (Abtsdorf) 33 km od st. hranice, která čítala v letech 1930/31 1.400 obyv. Vambeřice leží v údolíčku s potokem - říčkou na západní straně - přijeli jsme od severu - se nachází na mírném návrší proti na svahu, kostel P. Marie se schodištěm k němu, před ním na návrší 400 m nadmořských je Kalvárie se schodištěm na vrchol, a po stranách schodiště jsou ony poutnické kaple se sochami v životní velikosti - křížová cesta, mezi palmami asi uprostřed návrší nachází se tu také poutník a z jedné strany vpravo vedle té cesty a schodů na Kalvárii je hřbitov Betlém, je tu Boží hrob a jiné věci a připomínky (z Ježíše) Kristova. Na Kalvárii - jinak Golgotu je přes 60 schodů kamenných dosti strmých. V prostředním kostele

9. Mše sloužena právě míň svatá, modlitby se modlí po polsku, proto slouží mši svatou za postaveným stolem obrácen k věřícím (nástěnkám v kostele celem k lidem, a ne vždy jak u nás. Před kostelem pod kostelem nám nabízí nějaký placku, jen 2 krajíčky, kde prodávají se holenýma rovnou a připomínáme politý předměty a na potkání, nazdravujeme se navzájem 2 krát 40 lidí, a 40 lidí, otevřený od 8 do 22 hod. Na závěr Vambečice se sochou zakladatele Vambečic Daniele Černavuse z Berbuky. Asi po hodině Vambečic Daniele Černavuse z Berbuky. Asi po hodině rovném, rodícími se ve Vambečicích jsme odjeli přes Černavku Corazdice do Kladska (2 km) kde se slaví tuto slavnost v Boží tělo. V hlavním kostele byla sloužena slavná mše svatá. Shromáždění je 5 kněží. Také oltář ve Vambečicích byl připojisobem tak, že kněz byl celým obrácen k lidu jak to někdy ve starověku snad bývalo. Po mši svaté se pořádal Božídělský průvod ulicemi Kladska, ale jen prostonnými ulicemi, po náměstí ne. Bylo 4 oltáře se bohatými obrady, v ulicích jsou okna vyzdobena, ne všechna, ale již některá otevřena, vyložena a většinou pestrou dekou s mějakým obrazem zavěšeným v okna na dece a okna jsou ozdobeny to hustými, elektrickými ozdobnými lampičkami. V průvodě velké zástupy lidu lidé mnozí zpívají, valí se mnoho v celé délce ulice po průvodu k jednotlivým oltářům, u kterých se zastaví po zpěvu odzpívaných obřadů u každého oltáře, kam se dostěhl, skládá se podivná hlava na hlavě, v čem mnozí mají znamení za přírodu zřídil. Ze průvodu lze dlouhý průvod, byl zase a obrazech v kostele, což se protáhlo přes polovinu, byl zase vrací pod náměstím za place - autobusové stanoviště, po blíže malého městského nádraží Hlavstadt. Ono jsou v Kladsku nádraží dvě: velké hlavní a malé. Odjíždělo se odjelo z Kladska do Varty, je to 10 km. Tady památky pozoruhodný kostel s velkými rozhanami. Byval tu hřbitov, zrušen 1925 musily nad kostelem po kopci jsou 15 různorodých kaplniček, ale ty jsou pro turisty a cizince v zahrazeném území mého hranicí, zahraniční turistické kroniky. Ve Varte je 1 hostinec, Gospoda pod Nisou" II. třída pro 150 míst od 8 do 22 hod. Vody stojí půllitr piva (pivo zlabí) 4 zloty (2·50 Kčs u nás stojí 1·60 Kčs) Oběd 10 zlotých (6·30 Kčs u nás 6-7 Kčs) Po jednotlivém zdržení v hotelu, v hospodě zase dále přes Packov (z Varty 18 km) na Otmachov (z Packova 18 km). Opatrujeme Otmachovskou nádrž, stavěnou v roce 1929 a dále, plocha 2.000 ha. Hráz je 6 a půl km dlouhá a zadržuje až 130 miliónů kubických metrů vody. Účel zajištění regulace vody na Odře. Je to dosti vody, než druhý žádné brzy by

velké vědět. U hráze by Otmachovy je stinná zahrada a restaurace a vedle je bazének k občerstvení a pod hrází stojí asi 20 stanů. na horní hráze je vyhlídkové místo, přístup k vodě a ke koupání za poplatek. V hladině vody nadělují lodky, cluny s motorem. Za 3/4 hod. zpět na Otmachov. Historická, prastará a zachovalými hradbami a pozoruhodnými kostelem, stavěným jako pevnost. Uvnitř kostela je studna, která je hluboká snad tam a byla vykopána v době nájezdu Tatarů. Stojí tu zmiňovaný radnice z r. 1522, několikrát přestavěná, jsme odjeli zpět ku Kladsku, prodělali celý hranice (ve Slezsku) přes Kamenici na Zlatý Stůl (Rychleby) Broumovské, Kladské, Javorník, Orlické hory, Králický Sněžník, Králický Hřebenovou cestou do Polska. Zde jsme se zastavili v Lázních Chudobě, kde jsme chtěli navštívit a navštívit známé polské lázně, přijeli jsme do Chudoby, kde jsme se zastavili v Lázních Chudobě, kde jsme se zastavili v Lázních Chudobě, kde jsme se zastavili v Lázních Chudobě

Tam nás zrána přivádal zřízenec Zrubek, Pivrova, Šulc a nespěchal. Kronikáři a kronikářky se schá-zeli a do přinavených sedadel zasedali. Před za-hájením jsme si prohlédli výstavu zahájenou a poří-dané letos u jara. 1818 založení Muzea sbírky přísloměnství ve školách, 1848 revoluční boje - městeč gárdy, potlach, vztah k prazdeným událostem, 1868 základní památník k nár. divadlu sbírky, dary kamenný slamostní pásy s tématy, 1888 Národní diva-dlo, divadelní vlaky, dlužní slamník v obci, odpolnice, gruntě, vozový špic. života, 1918 ČSR, vyšetření skutečného dne vyhlášení samostatnosti, průběh a vy-hlášení samostatnosti, přijetí samostatnosti, 1938 mobilisace zábor Sudet, okl. Mnichova, vznik republice, místní boje, vzrušení, místní okl. 1948 únor. Dále byla zde zahájena výstava vzácných z lid-vého malířství. Jsou by vystaveny obrazy. Zvláště věže z hlásání trouby v r. asi 1870, Zavraní v Cisticích sla-rozlomanská statka, vodní rýny Pivka Orlice, Dobrušská z Javorky, střed města v noci 7 října, 1866 zuto-ch. Dvo-Křižovatka ve v Dobrušce v neděli 7 října 1866 pohled z Opočenské ulice, od Alois Dvořák. náměstí v Dobrušce první vzor 8 října pro dni 7./x. 1866 - celkem 12 obrazů Dobrušky. Obrázky z Kostelce Vel. asi 6 kusů Kronika Dobrušská Jaras. Kronika starých mlýnů Vel. hořích od Jar. Maisnera z Rozkoše 1962, soukromý majitel. Kronikářské album staré chalupy Rozkoš Krunor od Jar. Maisnera. - Vystaveny se také malby Ko-nopovi z Javornice: Masopust, Líbezná, Silvestr, Hřbitov, Velký rok, Betlémáci, Vánoce, Pohřeb masopustu, Hasičská schůze v Dobrušce, Střelnice, Kozlík, Lípa u bynice 1967, se dále všelijakých knih a výtisků malovaných Konopem nelze vše vyjmenovat je jich na 170 kusů. K Jiráskovi vzbudil z Blešnice naší pozornost a zde umístěný, ukázkově vybudovaný ale nedokončený Betlém, který jest svou obsáhlostí pohádkově zajímavé i místností v zámku - je pro něj připraveno množství prostoru asi 3-4 metry dlouhé na 1 m široké vysoké, prohlédnuté sa-mými špary, fákami a zemními, mechanismus na pohyblivá Betlémy, chlévek u jr. rodiště na 80 x 60 cm, ros-tlý jemná asi ba 25 cm, vše připravované na pohyblivost dle nadrobečky a také nelepší, snad jiště z obrázků po léta uchovávané od r. 1945 do 1967 nebo bylé. Dá to pro každého hodně přemýšlení a práce, by dal Betlém do pohybu a do hromady.

Po prohlídce Muzea ve shromáždění kronikářů ve ve-dlejší rohové místnosti uvítal přítomné inspektor Šulc a pracovníce muzea Jitka Pivrova. Pořadatelem schůzky bylo Muzeum okr. kroj, Okresní archiv a odbor školství a

kultury ONV v Rychnově. Školení se účastnilo 27 kronikářů ze 27 obcí, to jest více než třetina obcí okresu. Ze známých to byli: Jos. Bozum Kostelecký Zlorky, Frant. Tisík Žďárky, Val. Antonín Rejzek Domašín, fr. Frydych Žamel, Bohumil Schlak Rtěš n Zdr. Jos. Brandejs Přibyslav, Kamil Vrzalík, Jan Krčmář Řečice, Vojtěch Hencl Zdravá, Jos. Dušánek Janov, Marie Smékalová Smečnice, Jos. Mach Obrnice, Bohusl. Hořtvy Bohdašín, Josef Kroyi Javornice aj.

Zahájení při Pivrova. Hlavní téma školení - vztah kroni-kářů k archivu přednesl dr. Václav Matouš ved. tab Okres. archivu v Rychnově. Zahájil citátem ze Zemských nařízení z 26. 1968 kde kronikář ze Skalky žádal vracení úřed. kro-ník z okres. archivu. V části přednášky, kde pojednával způsob získávání archivního materiálu, upozornil dvoz-ně na to, že pouze úplný archivní fond pro kvalitním pramenem pro všechny badatele. Je proto velká nepřípust-ná, ba škodlivá domněnka, že jednotlivé listiny nebo knihy pro různé účely do sachrmníků přestěhovat. Snapěch v nejlepším případě pouze jejich vlastníky, jakmile jich sám nebude potřebovat, tedy i kronikář, zajímající se na př. o dějiny určité obce, pak-že pouze v archivu, který je přístupný všem občanům, bohatý pramen faktů do své práce. Získávání pramenů jinou cestou, od soukromníků a pod. je obtížné, většinou vůbec nemožné. V metodické poznámce upozornil na do-plňování údajů z kronik, které je dosti časté. Kronikář-ské zápisy jsou pouze ze současnosti, ať jsme jakkoliv poznamenávány jsou dokumentem doby. Doplnění údajů z kronik nad 50 let od konce války do současnosti přepra-vou určitého období a pod. nelze nazvat kronikářským zápisem, ale spíše označit obcí za určité období. Dr. Matouš bývají vícné již z duchu nového obrození, které právě pro-chází, mnohdy zahrnujíce větu humorně, nadnesenou, máslo na hlavu na dvoji. Kronika se píše z mnohých úst-ních materiálů, zápisů, anebo tehdy se již bílá nepíše.

Zástupce ONV v Rychnově inspektor pro kulturu Šulc žádal kronikáře o spolupráci při oslavách výročí vzniku republiky v říjnu tohoto roku.

V diskusi o kronikářském zabezpečení kronikářů, poukázalo některé kronikáře na potíže, které v této věci s nazvá-vání výbory mají. Že také při uzavírání obecním obra-tají v rozhodnutí zařazení položky k odměně pro kroni-káře. (Rozum z Kněk, Dušánek z Janova aj.) Mach z Obrnic navrhuje kronikáře, by pracovali do lásky by čekali na plnou odměnu, by také každý po tom více zanechal.

Po ukončení dopoledního jednání nás pr. Dr. Matouš pro-vázel v zámku k přízemní umístěnému archivu okresnímu.

je to v zámku v přízemí, vchází se nádvoří jako se přijde dveřmi v levém rohu, jsou to bývalé prádelny žaluzie a pod. Archiv je umístěn v 3 místnostech vyklenutých a přes 3 m vysokých. Jsou tu nově zhotoveny a nastaveny regály ze železných železniční traverzek a prken, ale ještě stále nedostavěných. Zábradlí, nástavců, zábradlí, nástavců, nástavců, nástavců

alespoň zhruba zpřístupnění hradecké veřejnosti. V další etapě bylo přikročeno k velmi náročnému úkolu ke inventarizaci archivních fondů a vypracování podrobných archivních a orientačních pomůcek.

Nyní je inventarizováno t. j. plně zpřístupněno 17 archivních fondů o velikosti 565 běžných metrů. Celkem je v depositářích okresního archivu 868 archivních fondů (archivním fondem nyní všechny dochované písemnosti úřední činnosti zřízené) Velikost všech fondů činí 1.057 běžných metrů. Jsou to fondy okresních úřadů okresních zastupitelstev, okresní školní rady, okresních soudů, okresních hejtmanství, dále fondy notářů, prozatímních a stálých okresních výborů, zájmových a společenských organizací, a jejich předchůdců. Dále pak zde deponovány všechny dochované místní fondy, t. j. archivy měst a obcí, škol farních úřadů, 723 celků různostranných společenstev, spolků i různých jednotlivců.

Je nám zapotřebí, aby všichni občané, kteří vlastní nějaké starší písemnosti si uvědomili, že i ta nejmenší písemná památka, pokud není badatelům přístupná, je prakticky bezcenná, neboť není správně provázat jednotlivé písemnosti či knihy za materiál pro školní slohové práce s nimi nakládat.

Fondy okresního archivu obsahují téměř nepřeberné množství důležitých pramenů ke studiu hospodářských, politických, kulturních a sociálních dějin okresu a obcí v souvislé řadě od 14. stol. do současnosti. Záleží tedy jen na badatelích aby tento cenný historický materiál plně využívali. Ředitelství okr. archivu v Dychnově Do. Václav Matruš

Nehody - úrazy.

Rok 1968 nepřišel u nás v naší působnosti bez nehod a úrazů. Jeden případ se stal spíše z nepozornosti než se může u běžné okružní pily stát. Motorová okružní pila sebrala v běhu při obsluze mladé zdravé ženě matce 3 nezletilých dětí, když byla u své matky a bratra na krátké návštěvě u pravé ruky úplně 3 prsty, po nehodě musela nešťastnice návštěvu ihned přerušit a prospěchat k lékaři a do nemocnice k ošetření. Chodila potom dlouho s obvazem. Postiženou je Vlasta Cipárová z konce Sněžné nar. 1938, pracující Hamtová, matka 3 školou povinných dětí, pobytem ve Rzechi č. 4.

Jiný případ: 6. září, kdy již Věra Božová ze Paří jde k V. Hradku po návsi, vidí na ulici dívat se přijíždějícího autobusu z Zebrusky byl od jmenovaného kola vymrštěn prudce kámen - dlažební kostka - a vletěl dítěti, které vedla matka Božena za ruku přímo do čela nad pravé oko, kámen prorazil kůži nad čelem a hrozně se čínila cukrace a dítě bylo vemžíku ztracené. Božena, samozřejmě polekaná, běžela s dítkem k lékaři, který rámě ošetřil, obvázal, poslal do nemocnice, kde 5 dní jsme stálí nekolikrát, ale a po 3 dnech 7. září šla Blinka s jizvou na čele domů. Pojištěna po mnohém hlášení a urgování po delším čase zaplatila 220 Kč na hrad.

20 května odvezli do Náchoda do nemocnice, kde mu lékaři mu lékaři důchodkyni, rodem ze Vrbí Růženu Pumsovou r.n. 1907 nar. kde byla léčena do 6 června 1968. V čase její nepřítomnosti doma Liška jí odbrala 5 slepic, umořila je a roztahala je krkem baráku po ulici. Liška byla slepice zvrana, když byly za jejich posluhy vám.

Hostinec zmizel

V N. Hrádku stával v návsi od dávných časů a mohutné patrové budově umístěný „Hostinec - Řeznictví" Václava Lepše. (zemřel 1954) Hostinec byl v provozu do září 1967, kdy byl vyprázdněn a „pomalu" bourán, by se učinil plac pro stavbu nějaké nové lepší budovy. Mohutná, zbytečně gigantická, stavba bourána pomalu, týdenní práci při bourání nebylo znát, bourání rozdělána po celou zimu 1967/68, pobrala čas jara a zimoviště se nezdráhalo přesídlit léto, až konečně „Hostinec Václava Lepše" koncem září 1968 na dobro byl ukončen, a v Novohradském náměstíčku v srdci Němů při západní straně vznikla prázdná díra.

Prodejna

K usnadnění nákupu živobytí, když v nejbližší obchody jsou jen v Olešnici samoobsluha u Zemského, masna u Machové, v mlékárně a trafice v N. Hrádku u Prasce, Selku, v masně u Grulicha, v mlékárně u Vinglery projíždí pro sběr od 15 září 1965 s mnohými přestávkami v čase prodejna, to je auto nákl. se žlutou barvou, jímž hospodářka, projíždí 2x za týden ve středu a v pátek odpol. přijíždí u dvora od Rokole na vrchu, 26. jede v Polesí pod Hradkem, na Sněženském mýtě u Zelezňa u Andrejovych, u Vdl a zase jede zpět. Prodává různé maso, potraviny, ale i pití, pivo, víno, mlsy, nápoje, knížky. Vede to Václav Hulhanek z Nárovec.

Sváteční a významné dní.

První den v roce 1968 je v pondělí Nový rok, všeobecně se svátí, lid jde oplátek ze Dzu na Nový Hrádek do kostela, je tu v 8.45 h. mše svatá, lid odtud jízdy autobusem od Olešnice k n. Mýtu, zastavuje v 8.10 hod. u Šmarsových, kdy z okolních chalup do zastávky nastupují, někdy až 12 lidí a stojí to za Hradek jízdné 1.60 Kč, přijíždí na Hradek v 8 hod. 25 m. Autobus zpět z Hradku k Olešnici jede v 8.40 hod a 11 hod 40 min. V kostele pobožnost končí v 9.45 hod. Nežkerý, kteří byli v kostele čekají na autobus na náměstí z kostelní Dobrského u Hostinského Marušky a ostatní lidé, přicházejí Dzu jdou pěšky obvyklé k Jarám a k Bahnam.

Dalším svátkem ale již určitým byl svátek 3 králů v sobotu 6. ledna. V kostele mše sv. v 8.45 hodin. Celý den se sněžilo a v Dobrých zemřel Václ. Hrnčíř z mlýna je Hromnic - nesvítil se.

27 ledna byl Ostatek, 14a 15 dubna velikonoce, 12 května mají na Olešnici nového postupitele sv. Nepomuka

9 května 90 svátek čtvrtek, 10 května páteční lidová 11 května Velká sobota také hlas. zkoušky byly 9 a 10/5 na výjezdní zasedání

12 května je neděle ale je to den pracovní za 10 hodin.

Ale ten den služby Boží na Hradku v kostele byly jako v neděli

13 června (svátek) svátek Božího těla, u nás se nesvítí, v Polsku ano zájezd z Hradku do Polska Kladska, o tom se předvídá.

16 června, neděle, dopoledne na Hradku Boží tělo, průvod k oltářům polním náměstí, to od roku 1960 už nebylo

Po církevním procesí se ukazuje lepší střída.

30 června v N. Hradku hostinu slavnost. Hosti z jižních z Vachrůšů

15 srpna byval svátek na Zámku v neděli pout. Nyní někdo z místních

18 srpna neděle, kteří se farář Toman, má jít do

25 srpna neděle v Bystřím pout. Ves se 540 hyr. Poslední pěší, plánovaná zábava, pro nenadálou okupaci československa Ruskou armádou 21. srpna - odpadla a drží se všeobecný smutek. Pout bez zábavy. Ruské 21/8 projelo přes přes Bystřici se 140 vozy.

1. září neděle, na Hrádku nový kříž B. Janko z Dobrán

8 září, neděle narození P. Marie v Rokolí pout, vydařil se pěkné, obsluhovali pro hostinství u Pelka 16 lidí a utrželo se na 40.000 Kčs

29 září neděle posvěcení v N. Hrádku v Dlouhém, ve Rzech. Zábava na Hrádku v sobotu 28/9.

1. listopad svátek ve pracovní den, v kostele pobožnost. 3/11 neděle Hřbitovy

6 prosince neděle v náhradě za svátek Samost. zřízení

24 prosince byla volná sobota dvěma pracovním, rovněž byla svátek 26/12 dvěma pracovním), za to volné 23 a 24 prosince pak byla pracovní sobota 28 a neděle 29 prosince a 30 prosince v pondělí a 31 pracovní v ostatní volno - skl. Konec roku. v kostele 2 svatby, křtu 23, pohřbu 30.

Zvyšování nízkých důchodu.

Jak je známo byly a jsou důchody starých lidu nerovnoměrné. Jsou důchody pobírané přes 1.000 - Kčs až 2.000 tak zvaných nízkých důchodu do 1.000 a také skupina se kterými se v dnešní cenové situaci se stoupající tendencí těžko vyjdeme. Přes to, že hry má pošta dnes důchody důchodu 200 Kčs, 245 Kčs, 300 Kčs - to jsou kamarádské sdělení pro náprave se vlastní cíl republiky v 1966 usnesla zvýšit nízké důchody, které měl jednotlivý měsíc hlavním zdroj v maximálních dvou měsíců, s platností od 1.7.1967 ke zvýšení stanoven termín do konce září 1967 a tak provedeno do konce roku. Návrhy byly podávány MNV o bydlišti v MNV v N. Hrádku bylo podáno 344 žádostí o zvýšení nízkých důchodu 24 případu ze 355 všech vyplácených důchodu v okrese, Nehradické pošty, ze kterých 24 případu bylo 22 vyřízeno kladně a 2 byly zamítnuty. František Vondrejc v Kalnici a Štef. Zet ze Dzu. Frant. Vondrejc na to v Lednu 1968 zemřel. Když vyšlo pak nařízení, že od 1.5.1968 budou zvýšeny všechny nízké důchody - kterých je na 458.000, byl zvýšen také ten jeden důvěrně zamítnutý, že Dzu byly zvýšeny Polsku znamé v roce 1967 - 5 důchodů a od 1.5.1968 - 12 Kč to ze 225, 245, 260 a 300 a také jeden sdělení pozůstalý. Dále od 1.1.1969 byly odstupňovány zvýšeny všechny důchody. Nejnižší o 45 Kčs do 800 Kčs. Od 800 Kčs do 999 Kčs o 30 Kčs a do 1000 Kčs 55 Kčs a do 1.100 - 55 Kčs. Dále jsou upraveny přídavky na děti. (17/5 1968)

Podpora při zrození se zvyšuje ze 650 Kčs na 1.000 Kčs zruší se slevy na dani ze mzdy, poskytované za druhé a další dítě. Zrušení slevy na dani ze mzdy se přivede do přídavku na děti. Nové přídavky činí na 1 dítě 90 Kčs na 2 děti 330 Kčs, na 3 děti 680 Kčs a na 4 - 1030 Kčs. Výdaj na důchody je 18 miliard 885 mil. a je 2.907.800 důchodců.

K posvěcené situaci.

Není úlohou kroniky obírat se věcmi a událostmi které nepřímo spíšaly se životem a potřebami našeho zde v okolí v našem okrese, podniku, místa. Ale nadále je ve veřejném a politickém životě, který se v uplynulém měsíci, během několika roků nahromadilo o které z nich se náš lid v novinách své velkou radostí dočítal a o kterých se v pohovorech mezi občany jak na cestě nebo při práci v poli anebo v hostinci mezi svými sousedy jednal

a kteří na ně, náš lid více tísnivě než radostně doléhaly
takzvat také, na mysli se o nich letmo a nerkamně
jak na ně lid naříkal, tuto o památcích se zmínit
a zbrusu hrátky popsat. Jak se mění počasí, tak se s
nim mění i naše život. Řídí o úrodě se vzpomínkami na
dobry dáme zase a na doby nové.

Byli jsme si navykli v těch malých horských chalu-
pách, pro dospělými a sídlovými sedlovými slucha-
mi, žíti velmi skromně, ale při tom spokojeně a pro-
stým demokratickým lidově a co hlavního svobodně
vlastenecky smýšlejícím, každý na tom svém, pracoval
pracoval jsme výnosné a slušnou. Přišly časy nové
zvlášť proti druhé světové válce. A jaká změna! Ze
zemky drnkačky tu sice zůstaly, ale chaloupky pro-
řídly a zmizely a lid vlastenecky cítící se zbavení
svépráce na poli a za stavem se vzdychoval. Škola
zdroj vzdělání a věčnosti uzavřena a svatnice pusta
a vyjídněna. Přišlo se smírnou, že není moderní a
účelné pracovat každá rodina samostatně, že je účelnější
a moderní je dle cizího způsobu pracovat kolektivně,
vrá politika - grunty opustit, zbavit se jejich a chodit
do práce za plat, podřídit se vedení a stát se nád-
ničkem lépe řečeno námezdním dělníkem. Tuto myšlenku
propagovala a organizovala k nám ze zahraničí přišlá
a dle cizích mustr založená tak zvaná komunis-
tická strana, která když vzrostla z dělnictva lidu vyšší
síla ostatního lidem a vrstvám tak zvaný třídně bez
musela se ostatní až dlouhou, nedělnice podrizovat. Byli
sice po poslední válce dle Košického programu v straně
ale soc. dem. zanedlouho na nátlak splynula se
stranou komunistickou, a tak přímo bylo proklenuto z
většího lidu obnovit stranu lidovou a dalších nás.
se stranu socialistickou. Strany agrární, živnostenskou
a pak demokratickou, nebylo přípustné obnovit. Ze
stávajících 3 stran byla utvořena národní fronta, sdru-
žení, ve kterém si vedoucí postavení uchovala strana KSČ, ale
přidružené strany mají poslouchat vedení KSČ a
nesmí se v něčem odchýlit, to by pak byla opozice a
to nesmí být. Zde se rozhodovalo, kolik a kolik dostane
poslanců do parlamentu - do zákonodárného sboru, ze
jiných nižších institucí, kolik dostane ministrů
dle poměrného zastoupení, ale dle rozhodnutí vedou-
cí strany, ve volbách byla jedna kandidátka s různá
jmény jmenovy, kolik a kolik se můžete vyškrtnout
častěji, určitý počet zaměstnání, mohly se jmeno vdáv-
rat jen přes Ústřední novinovou službu, která počet
odběratelů jednotlivých novin a časopisů dle pokynů
reguluje. Církevním institucím vydány směrnice ze

nymezující a omezující působnost Vedoucím vrcholcům
strany byl první tajemník, který měl a má celou stranu
s několika tajemníky a sekretářkou vést a řídit ve touto
úplné celá fronta. Takzvě většinou byl vedoucím
celé fronty a vůdcem politické práce. Po Zápotocném
se stal po smrti prezidenta Gottwalda 1953 Novotný
Novotný, který zůstal až do ledna 1968, kdy
zvolen prezidentem, kterým byl také a obě funkce
funkce se stále zastával po příkoří. Za ty dobu stály se
ve vedení strany a státu chyby mnohé, které vyvrcholily
v krizi, která byla v lednu 1968 dozrála.

Chybné pojetí úlohy strany zabraňovalo jako síle skutečně
vedoucí straně řádně vést a řídit. Bylo až pří trapné,
jsem jeden člen-příslušník ÚV KSČ - kdyže se začalo
diskutovat o politické situaci. Strana s tím prostě ne-
počítala. Jedni říkali, že je to různá politická situace
že skutečně jsou a nacházejí krizové jevy, že tvrdá nápro-
chodnost mezi mnohá dělníky, že inteligence více bří
tvrdí, že mládež má své vlastní tendence až protisociali-
stické. Jiní zase říkají, že celkově je rozhodně v pořádku,
ale to není tak zle, že se to zvenku, že nějací nespokojenci
různých byli a budou, ale jinak že to celkem děláme dobře.
Strana totiž vůbec nebyla stále situaci analyzovat.

Každý ministr a vyšší hosp. úředník ministerstva, každá organizace
si dovolila všechno předem schvalovat straně, ať to bylo v závodě
v kraji, okrese a obci. Vždy pak byla obsluha, zdali z to bylo
schválal za stranu, zkontrolovat se odpovědnosti a při tom v
předsednictvu se rozhodovalo, bez dostatečných znalostí, bez
pravomocí a úřadu začínalo byrokratické rozhodování. Zde
potom faktický rozhodoval o jistém se formálně přijímala
usnesení, tak faktický rozhodoval aparát. Aparát i materiál
připravoval, osobu nemůže za něj nějakou konkrétní odpovědnost
dělal to amatérsky, často to dělal bez dostatečných odborných
znalostí a přinášel velkou pravomoc i na úkor volených orgá-
nů. Byli to jednotlivci, kteří zneužívali svou moc a postavení a
přisvojili si nad sebe úlohu volených orgánů a postupovali nesprávně.
Byly velké rozdíly v moci a nemělo být stejná odpovědnost
Nesmírně zkoncentrovanou moc měl první tajemník strany.
Měl příliš velkou možnost prosazovat moc subjektivistické
vůli proti vůli ostatních. Velmi často v přátelském rozho-
dovaly o významných subjektivistických (osobních) nápadech zpravidla
nositelů moci. Stačilo někdy, aby dostal dopis nebo zahraniční
informaci a už z toho zobecňoval usnesení. Při tom to
třeba vůbec necharakterizovalo situaci nebylo to nic tak špatného
ale napadlo jim závažné věci nanutily jako společenský problém

je fakt, že dlouhou dobu se vůči takovému vyjadřování nikdo
článku nevyjádřil, dopisu dostatečně ozvat. Návrh na rozdělení
funkcí, aby se nevykonávaly kolektivně celá léta bez reflexe. Nakonec
se v Ústředním výboru strany sešla taková taktická
většina, že nebylo jiného východiska, než se s prvním tajemníkem
a prezidentem republiky rozdělit. Dohoda vznikla takovou taktickou
cestou

30 května 1968 složil ústavní slib. Naše vlast prožívala obrodný očišťovací proces, zdrukotu lepšího vzdělání, byli ustanoveni noví politický činitelé: Dubček, Černík, Smrkovský, Čižar, Husák, kteří se stavěli za Dubčeka v novinách, které se s nedocházeli rozkládali a bez výjimky se všech jaké z Hudem Spáce, Prohodný Svobodným slov, Zemědělec, Novinář, Mladé Fronta, Lidové demokracie, Práci se čtlo: Žádáno aby v duchu akčního programu KSČ byl vypracován nejen plán rozvoje kraje a měst v nových podmínkách, ale také hlubokých rozbor uplynulých let, včetně rozboru práce jednotlivých předních činitelů a státních činitelů, také v oblastech kultury. Nejde nám o mlácherné rehrimínace, ale bez tohoto prohledání minulosti není možné ukázat na karieristy a lidi bez přesvědčení, není možné vyměnit ze starých chyb, vyčistit stůl a nastoupit novou cestu. Tak započal leden 1968.

Neklidný týden v březnu 1968.

Přes to, že byla doba zklidněná, jakési pro promluvení o našem životě a dě o podkuřu hor uzavřená, křivdy a chyby se nisporné díly, o kterých se zmínka učiněná důvěrněji o jeh úzkém kroužku - dvou-tří, zádný se otevřeně promluvit před lidmi odvážil viz případy rehabilitace, co jich to odneslo. Ale v tento týdnu jsme celí vzásil naslouchali televizním a rozhlasovým pořadům, ve kterých se dnes veřejně nad obyčej jednalo a hovořilo jak projednávají lehkomyslné sociální a národohospodářské věci, vydávají mimořádné usnesení a jak se prosazují vůle. Novotného s několika horlivými kolem sebe za zavřenými dveřmi svého kabinetu. Pozoroval jsme se, když ku příkladu v Hromůřicích (je to městys u Šumperka) ve veřejné schůzi dělníků a občanů, byl Novotný vybízen, by se svého úřadu, za takové zneužívání své moci, když se nevzdával vzdal. Zasli jsme s podivením jaká to prohnilá odvaha, když se dosud chrání s takové ucte a vážnosti, vzdě pan president a první tajemník sám a res p. president tam a on se také vůdě hrdě až

pyšně všude zvládě, tři projevech objevoval a mnětá svému zraku a sluchu věřit, jak se jednou může za tolika letech samé chvály a úspěchů mezi 20 března jsme naslouchali v talonu při projevech rozhlasu a televize při projevech rozhlasu a komunistické straně vyvrcholuje, vyšlo nám to bylo neobvyklé vydržet. Bylo to zajímavé hlamání výchárů na jevo, zajímavé ale nezádoucí jak to vše dopadne ?

Snahy o obnovení nápisu na pomníku T. Masaryka.

Když ku konci roku 1945 najmulo ministerstvo zahraničí čsl. republiky Bartonovy vily zde v Dlouhém - Rzech, minulá zahraniční Jan Masaryk. Poznali jsme ho a přesvědčili se, že to byl opravdu lidový, přívětivý a sympatický člověk se zvyšitku lidmi se rád slýchal, rád pohovořil o vyšlá val se na život a události a posléze jak mechal zhotovit a postavit zde na památku bratr, jako zde řádili nacisté a gestapáci na svůj náklad památník se zasazeným nápisem: „Obětem nacismu hraje spodoliského s věnováním J. Masaryk, ministr zahr. věcí." Ale tento nápis nemohl po smrti J. Masaryka († v březnu 1948) obstát před mladými rekrutanty usídlenými, kteří dobře v ruce a po roce 1948 ve vlasti a nápis se jménem Masaryka, písmena vylupali a odcizili, nápis odstranili. Tento čin zavinilo nedomyšlení lidí, kteří jsou na to tolik vychytralí, ale cizím rabrusty jde na zdravíčku, kteří natrhnili tím trochu ostudy a hanby, poněvadž zde v čase sezony projde zde tisícová hostem cesta na Tiskou tanitku a skvazky se vzasbaní u pomníku a ptá se co to bylo tam napsáno a když se dozví pravdy, tu se každý za patrnou zahrdělost zamrací a jde dál. A tu v tomto čase, kdy se vše měnilo a snaží ministerstvo Masarykovi to přinést zdejší občany k tomu aby dali podnět k pokusu obnovit nápis na ubohém památníku, aby tato nedůstojnost a ostuda byla odčiněna. Byla za tímto účelem sepsána žádost a přitom zaslaná 30 května 1968 na MNV se žádostí by byl dán podnět k obnově a opravě pomníku, aby tato památka byla pro celé okolí důstojně zachována. Podepsán A. Zn, J. Falta.

Postoj věřících k minulé i současné situaci.

V našem kraji a okolí v ně průmyslovém ale převáženě zemědělském ráz jako v N. Hradci, Borovém, Mezném, Bohdalovicích, Řeu, Smečném, v Sedlnici, Vesnici, Zbraslavicích, Rychnově jsou přiznává většina lidu ještě nábožensky založeného, věřícího z toho prostého lidu na místě, když se o církvi, změnách, o postoji věřících hlavně v minulé situaci za předsednictví p. Fejfara v církevní straně, jaké potíže nastaly ve vztahu mezi církví a státem a jak o poválečné a zejména připadech i s vyloučením některých základních projevů náboženského života. naprosto nelegitimních kontrolou, byl podrobován náboženský život a administrativními zásahy prováděna likvidace různých náboženských hnutí. Máme na mysli hlavně skrývání kněží a biskupů protiprávní různými a taktéž i bez soudních rozsudků, násilnou likvidaci různých z věroučných škol, omezení náboženské výchovy (na školách pro mládež minimem. Zákaz shromažďovat na jakékoliv bázi katolickou mládež všech věkových skupin, omezování biskupského sboru jako rovnocenného partnera k jednání církve se státem (k němuž dochází jenom prostřednictvím tzv. mezistátní „Církevního hnutí katolického duchovenstva“, které nelegitimně zaujmy věřících ani kněží ani laiků) omezení možností katolického tisku, časopisů a knih na nejnutnější míru, která naprosto nevyhovuje potřebám věřících, jakožto rovnoprávných občanů našeho státu, zavedení přísné cenzury těchto tiskovin, nedodržování svobody náboženského přesvědčení, zastavení vydávání a úplné odbourání státní správy politických církevních tajemníků. Datum zprávy 25. října 1968. J. D.

Jedním zástupce věřících, Lidová strana, který z přehlídky předsedavšího, deklarovala svůj křesťanský charakter práce při různých slavnostních příležitostech nebo v mezinárodních stycích. Ve skutečnosti některé její členové zaujmy čistě nařizovali. Nyní vrátily se zdá) nový vztah k církvi a zachovala volnou činnost funkcionářů strany. Projevuje se to na př. iniciativní místních organizací při oprávkách hostelů a pod. za tuto obětavost a trpělivost je nutno za tuto práci poděkovat.

Z omezování tisku ze strany lidové se své zkušenosti poznamenávám, že odebírání jde jim přes postoupení novou službou. Když se někdo hlásil za odběratele časopisu Lid. demokracie, tak byl odmítnut, že tam časopis odebírat nelze, že je počet těch odběratelů dovršen. Kdyby snad někdo přestal tento časopis odebírat, nebo

kdy odběratel nahradile zemřel tak odběr převzít. A naopak. Když by se přihlašoval odebírati časopis. Jsou právo, že o odběr přijali a novinu hned vydali. Když jim chtěl odebírat Lid. demokracii, žádal jsem o to v roce 1957 sekretariát lidové strany v Bolrusce a celý rok to trvalo, než jsme mohli novinu za některého zemřelého odběratele převzít. Odběratele se nemohli rozrůstat.

Rehabilitace soudní a mimosoudní.

Velmi často ústní i písemně je vyslovováno slovo rehabilitace, což znamená jako navrácení dobré pověsti, vážnosti, hodnosti, úřadu, postavení, zaslouženého uznání. Dle vyhlášených zákonů, vč. Ústředního výboru ze dne 25. 11. 1968 je uvedeno, že na 35.000 občanů na byt rehabilitováno. V novinách jsou stále zodpovídány dotazy a upřesněno použití jak postupovat. Z našeho okresu nejsou nám známy ani ani na 1 případ, ale dle mnohých zpráv, musí jich být hodně. Odpravedlnění snahách rozsudky je v hrubém a zdárném soudních vadných, usnesení narušených mají být předloženy do 31. 4. 1968. Jsou známy ale také mimosoudních soudních rozsudků, také mnoho nespravedlivé výměry, krivdy učiněné administrativními úřady pokračující civilně mnohdy, ba i ve velmi lid. sociálně slabých pracujících, od práce sešly, zdravý, zůjící o těžkých podmínkách jako kupř. u nás z hořáků. Mezi těmi jsem se odlnul také sám. Psatel této kroniky s manželkou. Jsme nezaměstnané samostatní hospodařící zemědělci, pronásledováni pro položené pozemky na nevhodném území každý sektor o ně nestál, se Brecta, mlýn Nový Hrádek.

Byli jsme citelně poškozeny tím, že jsme na staré těžce našetřené peníze v obnosu 23.000 Kčs pouzili na koupi nejmenších pozemků, které jsme po léta obhospodařovali, obvykle pouhou, bez jakékoli právní ochrany, schválně zaplaceno a bác. Ministerstvo zemědělství - nejobvykle zevní naše koupě pozemků z hlediska platnosti nevhodnými, koupě nás a národní hospodářství nařídí, by nás prodávce po léta pracující starší lidé, s jiné vyjmal a ohrožení soudu o náhradě nařízuje, aby zápis koupě pozemku z pozemkových knih vymazal.

O tom různě jsme psali jako místní a první hospodařící zemědělci ve stáci 78 nebo a 71 podrobnou zprávu s ověřenými opisy dokladů o toho vzniku v posledních letech plného a účinku ze dob okupace o letech 1948-1953 na Ministerstvo zemědělství (Dvořákovo dopis. 20/6 1968) Čsl. Rozhlas (dopis. 28/6 1968) časopisu Lid. dem. (dop. 7/6 1968) a čas. Rudé Právo. - Stručně psáno. Byli jsme od dětských let, obz. výhonnými zemědělci od roku 1921 vlastníci chudých horských pozemků, o jejímuž

7 ha, z toho 5 ha půdy zemědělské. K tomu jsme měli pronájmu leb od r. 1938 přepachtovány pozemky od sestřenic pozemky pro každého jsme se velmi zdlouhavé a nepříjemné výroky položené na hoře v přísluší pastvinářské ve výměře 5 ha 70 a, které jsme kupem koupili, smlouvou ze dne 10.3.1948 od knihovních vlastníků od přistavše 30 let vždy nedužívané stíny. Pozůstalé jmění spotřeboše 44 let nemajetné za 20.000 Kč a že svých nástupců více nabídnuti jsme nebyli vyplatili. První smlouva byla mnr a okr. hosp. výborem v N. Městě jsme vzájemném ze dne 10/6 1948 čj. 1640/2/48 schválena a soudním vyměřením ze dne 20/6 1948 pro nabytí nepraná a prodanějsem odepřeno. Koupě bychom pozemky jsme zcela klidně a zákonitě a na druhé straně, o nic nikdo nestal, z DD ani státní statky prodat nechtěl.

Převod uvedených pozemků se stal naštěstí v přívětivé době, o čemž nemůže žádný poctivý a spravedlivý člověk ani se na správně slabý lidský duch o tom nemůže prostý lid potuchy a nikdo to nepředvídal. V tom čase 4.4.1947 vyšlo nejvyšší ministerstvo zem. nařízení, že všechny 14/4 1948 koupě a prodeje pozemků se zpětnou platností od 4/4 1947 do 14/4 1948 jsou vyplatné a podléhají schválení min. zeměděl. nař. z 21/3 1948.

21/3 1948 Vzhledem k tomu z opatrnosti se zaslala ještě prostřednictvím ONV v N. Městě žádost na min. zem. o schválení prodeje a koupě pozemků, vyšlo nařízení vydané pro koupě, že prodeje a koupě provedené po 4/4 1947 až do 14/4 1948 podléhají dodatečnému schválení. Náležité důvody a příčiny v řádu uvedeny a přiloženy, za nepozorných pro které jsme let hospodařit a jejich odtěžení kupující má přednostní právo a nároky, jejich majitelka jinak nemajetná prostě se nechtěl nat na nich finanční nemohla, zemřela, nemajetná dcera Růžena Svitavská, která musela složit nemocné matce. — Ale min. zeměděl. v Praze, připsáním ze dne 14/prosince 1948, bezohledně zatížilo, že zamítá udělení souhlasu k převodu nemovitostí podle § 13 zák. z 21/3 1948.

Důvody:

Nemovitosti uvedené v těchto smlouvě podléhají ustanovení zák. č. 46/1948 Sb. jelikož jde o půdu, sloužící zemědělské výrobě, zcizitel jako vlastník této půdy na ni trvale nepracoval 3 i dost 3 cit zákona a jde o převod uzavřený po 4/4 1947 (§ 13 odst. 2 cit. zák. Uvedení souhlasu ke tomuto převodu by bylo v rozporu s účelem citovaných zákonem stanovených a práva by se odnímala dispozicím státu podle § 16 cit. zák. Tolik rozhodnutí ze konečné.

Za ministra dr Linhart v. r.

A pak k dovršení všeho vše bezohlednosti přišel na krajském národním výboru ze dne 26/1 1950 příkaz, kterým se nám zakazuje od 1.10. 1950 na krupných pozemcích na kterých jsme po 15 let hospodařili a se upravovali, svého území soud pak dostal, příkaz by naše přikoupené pozemky byly nám zas odepsány.

Nyní nám jsme s pozemky, na kterých jsme po celou válku, kamen sbírali, hnojili a obdělávali, nyní jsme z nich vyhnáni. Ale co dále? Když min. nám nahlédl, že pozemky jsou po našem opuštěné zůstali ležíti ladem opuštěny, žádný o ně stát, DD a nikdo nestal, požádal nás nynější vrátit prozatímní min. by jsme s pozemkem tich nezacházeli, aby tím vzniklá škoda, obdělávatelům, že úřady rozmatkovaz nezkalosti situaci nevědí co činí.

A tak na územích těch, ze kterých nás krajský výbor nynější, prozatímní min. zemědělství Dne 26/1 1950 vyhnáli, prozatímní min. znalý místních poměrů, nás k tomu přimělo a přikázal, by jsme se pozemku těch znovuzal a na nich dál hospodařili, což by jsme jsme nepřerušil a jako a stalo, že přes to že nás KNV z pozemků v roce 1951 vyhnal pracujeme na nich nerušeně jednu sklizeň již 1968.

Měli však k pozemkovým knihám byti nejaká důvěra vzná, každý dem. smýšlející občan, že to mne v pořádku, když na uvedených pozemcích, téměř po 40 let tvrdě lidmi obhospodařovaných a jsme před 20 lety koupených (za 23.650 Kč) a řádně zaknihovaných, bylo toto vlastnické právo vymazáním zrušeno

Více mi je nepříjemné a nežádoucí aby poznámka o pozemkové knize v kat. obci Bludné o neplatnosti prodeje a koupě (z 20/6 1948) byla odstraněna a kdyby to nebylo učiněno aby vyfakturované jsme za pozemky 20.000 Kč a výhody, 3.650 Kč byly přestavšího od finančního úřadu jsme zaplacené.

Toto spis (vše je spis) byl zaslán rozhlasu a redakcím, by o tě věci poradili, případně další zařídily.

Rozhlas a redakce slušně odpovědělo, že tyto křivdy, které nejsou jen u nás, ale že jich jest obecně, ale že pro nyní stydno rehabilitaci prozatím ještě (19 a 24/7. 1956) zákon. že musíme čekat až zákon vyjde, že je nyní zákon jen o soudní rehabilitaci.

A ministerstvo zemědělství na náš spis (Borůvka) vůbec neodpovědělo, ani zaplacení frankovaného obálku nevrátilo!

Návrh programu čsl. strany lidové.
23.5.1968. Hlasu pozůr.

Čsl. strana lidová je nezávislá demokratická politická strana, jejíž členy jsou státní občané, kteří se hlásí ke křesťanskému světovému názoru. Vychází z pokrokových tradic křesťansko-sociálního hnutí a ve současné době z encyklik křesťanských názorů na rozvoj lidské společnosti. Našemu zemědělství přísluší nejvýznamnější úloha při uskutečňování cílů socialismu. Aby mohlo tyto úkoly úspěšně plnit, je nutné, aby společenská úroveň zemědělců byla umožněna vyrovnáním jejich práce. Družstevní zemědělci, jejichž hlavním cílem je hlavní formou výroby na základě dobrovolnosti a hlavní formou výroby v zemědělství. Samostatně hospodařící drobné středisko však uznáváme a podporujeme jako rovnoprávného partnera družstevního sektoru. Zemědělským organizacím je nutno zaručit svobodu rozhodování ve všech otázkách hospodářské a finanční organizace. V sociálním zabezpečení jsme pro zrovnoprávnění všech zemědělců s pracovníky jiných oborů.

Velmi tíživě se projevuje nedostatek drobné výrobky, služeb i obchodu. Proto jsme pro umožnění i podporu rozvoje podnikání v těch odvětvích, jejichž nejsou v socialistickém sektoru vhodné podmínky. Rozvoj těchto podniků je třeba usnadňovat a podněcovat rozumnými úvěrovými, daňovými a ostatními nástroji.

Sama rezignace.
Rezignoval Dr. J. Plojhar

Na základě jejich dalších dopisů a telefonických přání kněží a věřících ve všech diecézích republiky sešlo se 21/3 1968 v Praze k mimořádné schůzi rozšířené předsednictvo Mírového hnutí katolického duchovenstva, jehož předsedou byl J. Plojhar. Jako hosté byli pozváni představitelé ministerstva kultury a informací, ředitel sekretariátu pro věci církevní Z. Kruza a vedoucí jeho oddělení Z. Hrabětová. Před zahájením schůze přečetl P. Rudolf prohlášení biskupa a správce pražského administrátora pražského dra. F. Tomáška, v němž žádal aby předseda M.H.K.D. J. Plojhar resignoval a s ním aby podali demisi i místopředsedové M.H.K.D. a generální tajemník. Autonomní p. předseda Dr. J. Plojhar vítá obrazně hnutí v naší vlasti a že je nejlepší stát pro katolíky zdravého vývoje. Proto nakládá za správné rezignovat z funkce předsedy M.H.K.D. Podle toho

všem členům M.H.K.D. za jejich obětavou práci a přání mnoho zdraví.

Dr. J. Plojhar nebyl v lidové straně v oblibě v jednom dopise Lid. dům p. Ladislav Vojáček z Prahy 5 píše že Dr. J. Plojhar je exkomunikovaný kněz. Zase jiný z Tetína u Jičína se ptá jak se stavěl Dr. Plojhar ke Svatému otci. Je programově hlásil aby nepsal tak zaujatě původní z Svaté demokracie hnutí proti papežské stolici a arcibiskupu Beranovi.

Abdikace pres. Novotného

Komunisté shromáždění na schůzi z Prahy 7 vyzývají prezidenta Novotného, aby ze svého úřadu odstoupil. A 23 března 1968 přinesli noviny zprávu, že dnes. pondělí 22/3 konečně ze úřadu odstoupil, kdy z mu mnohé nezbývalo. Nebyl příznivcem velkého dělnického pracujícího lidu. Nelitován.

Nový president Ludvík Svoboda.

Novým prezidentem zvolen ve Vladislavském sále pražského hradu 30 března 1968 armádní generál Ludvík Svoboda. Byl zvolen poslanci Národního shromáždění z 288 platných hlasů 282 hlasy. Generál Ludvík Svoboda je v roce 1895 narozený, byl od r. 1945 do 1950 ministrem nár. obrany a od r. 1948 poslancem Národního shromáždění.

21. srpen 1968 - ruský den.

Radio v časných ranních hodinách, mezi tmou a druhou hodinou v noci probouzí lid a z nejapna volá: Slyšíte, slyšíte, ruské vojsko, z ničeho nic překročilo naše státní hranice a začíná okupovat obsazovat naší vlast. od hranic zpravodajských zpravodajů o 5 a 6 hodině hlásí, rozhlas nouzového vysílání, že bez všeho vyhlášení ruské vojsko nás zaskočilo a obsadilo, z naší strany bez odporu. Je s tím spojeno rozruch a překvapení. Naši nejlepší přátelé, záchranci a spojenci jak se stále hlásí a do světa křičí, nyní nás z ničeho nic přepadají. Je u nás mezi lidmi rozhořčení. V naší vesnici v Plzni a v N. Hrádku, žádné známky obsazování, jen to radio stále o minutě pravidelných zpráv oznamuje, co se děje. Ale v tom již už také začínají

bručet, kroužit helikoptéry, vznášely se nad Tasovem, pomalu se hrabe a tiše nad Dobruškou, obhlížely si naši ubohou krajinu, hrabe se nad Hradek stáčí se nad Smržné k Sedlcovu a dal, kde se ztrácí. To tak 2x 3krát za den.

Ze 22 srpen člověk má jít po práci, jsou zvěř, má se hlídat žito, ale rozhlas zprávy od práce jsou samé zprávy a hlášení o souhlasu celého národa s Dubčekem. Okupanti na Hradek ani na Rzy nepřijeli ale do Olešnice ano.

Okupanti v Olešnici.

Dlouhé kolony aut 21 srpna přijížděli z Polska od Kotle a Levína silnicí jsou hostem. Polští vojáci chtěli obsadit poštu a odzbrojit SNB což jejím nepodařilo vedoucí od pošty v Olešnici řekl, že nemá klíče, že je na dovolené, klíče, že jsou v N. Hradku. Na SNB se na hraně znali s polskými vojáky z společného styku a když na orgánech SNB chtěli zbraně, prohrozil příslušník SNB Frunvald, že proti Polákovi vystřílí. Proto o odzbrojení SNB v Olešnici upustili. S Poláky vyjednávali, že celý národ nechápe, proč to nám jedou, že se u nás nic neděje, že jeho žádnou pomoc u našeho národa nikdo nevolal. Naše to psaly v Polském jazyce nad cedy a na tabule. Polácí byla překvapení a nechtěli tomu uvěřit. Odjíždělí směrem na Dobrušku.

---

23 srpna, je pátek, rozhlas od časného rána hlásí zprávy o okupaci, žádný časový znamení, kolik je hodin, počasí, na to se zapomnělo, člověk aby stál u rádia a na práci, ze dobytek chce obsluhy, nic dané na nic není pomyšlení - že je sjezd, pondělí - zdržuje to od práce. Prezident Svoboda jede do Moskvy jednat o odchod ruských vojsk z Československa.

Letáčky k současné situaci.

V těchto srpnových dnech objevily se u nás letáčky vztahující se k událostem v těchto srpnových dnech 1968 přinesené z Náchoda pro veřejné rozšíření - nic tajného - mezi náš lid. Rozdávány v Náchodě u benzínové pumpy hromadně

Prohlášení. (Opis)

Soudružky a soudruzi občané Československé socialistické republiky
Dne 22 srpna 1968 byl zahájen mimořádný sjezd Komunistické strany
Československa, kterého se účastní 945 řádně zvolených delegátů a
Československo se vyjevením a svobodným socialistickým státem
přestalo existovat. Jeho suverenitu porušily ozbrojené síly
Sovětského svazu, Polska, Německé demokratické republiky, Bulharska a Maďarska. Tento čin
je zdůvodňován ohrožením socialismu a tím, že o zásahu byla po-
žádána i některými vedoucími československými činiteli, jak vyplý-
valo z večerního prohlášení ÚV KSČ a z projevu prezidenta
republiky a z prohlášení předsednictva ÚV NF, žádný kompetentní
orgán ústavní ani ústavní orgán o takový zásah nerozhodl. V takové
situaci nebyla žádná kontrarevoluce a nebyl ohrožen socialistický řád.
Vzniklé problémy byly lidské a strana schopna vyřešit sama, jak
prokázala obrodná dívka, která se nové vedení strany v čele se
soudruhem Dubčekem ujalo. Přistupovalo se naopak k realizování zá-
kladních marxistických a leninských představ o výstavbě socialistické de-
mokracie. Československo tak nepřestalo být spojenecké zemí Varšavské smlouvy a
zůstává ani do budoucnosti nejmenší zájem na tom, aby zde
v nepřátelském vztahu s ostatními socialistickými státy a jejich
lidem. Tyto záměry byly však porušeny vojsky okupujících zemí. By-
la porušena suverenita Československa, spojenecké závazky, Varšavská
smlouva i ústavy v Praze a Bratislavě. Některé vedoucí činitele státu
a strany byli protiprávně zatčeni, izolováni od lidu a zbaveni mož-
nosti vykonávat funkce, byla obsazena řada objektů ústředních orgá-
nů. Děje tak s těžkým bezprávím. Sjezd důrazně žádá, aby byly
obnoveny normální podmínky pro činnost všech ústavních
a politických orgánů a aby byli členové neoprávněně zadrženi
pracovníci a umožnil se jim výkon jejich funkcí.

V prohlášení mimořádného XIV. sjezdu Komunistické strany Čes-
koslovenska se dále praví:

Více než kdy jindy se ztrácí jednota všeho lidu, jednota našich náro-
dů a semknutost kolem naší strany nejnaléhavějším předpokladem
dne. Proti násilnému zásahu nejpřísněji byl lid Československa jed-
notným obranným postojem a svrchovaným vládním zvěřenou obranu svých
socialistických vlastí, nemocí jeho záležitostí komunistů, ale všech
Čechů a Slováků a dalších národností, všech dělníků, rolníků
příslušníků inteligence a mládeže, všech, jimž leží na srdci dů-
stojný a svobodný život naší socialistické země. Komunisté mohou
uhájit svou vedoucí roli pouze tím, že se budou nepřetržitě mě-
nit a vyobětavými organizátory usilí o odchod cizích vojsk.
Mohou dosáhnout tohoto cíle pouze v nerozlučné jednotě se všemi
vlastenci a se všemi aktivními demokratickými silami v naší
společnosti. Stav, který v naší zemi nastal 21 srpna nemůže být trvalý.

pokračování... J.

pokračování z minulé strany:

Socialistickou Československu nikdy nepřijme ani vojenskou okupaci zpravo ani domácí kolaborantskou moc, která by se k síle okupantů opírala.

Mimořádný XIV. sjezd strany prohlašuje, že uznává jedině zákonně zvolené ústavní činitele, prezidenta republiky soudruha Svobodu, předsedu národního shromáždění Josefa Smrkovského, předsedu vlády Oldřicha Černíka a další členy jeho úřadu.

Dubčeka z čela strany nevynáší, jako celý strany, by členy dosavadního ÚV patří by v této těžké chvíli nepřátelé. Základním požadavkem je samozřejmě odchod cizích vojsk. Nebude-li uvedené požadavky splněny, zejména nebude-li do 24 hodin zahájeno jednání o odchodu cizích vojsk s naším národním shromážděním a stranickými činiteli a nenastane-li v této věci s. Dubček vrátí prohlášení k národu, vyzývá sjezd všechny pracující, aby pod vedením komunistů Československa v pátek 23 srpna ve 12 hodin v předvečer protestní generální stávku. Současně se uvnitř, že v případě nesplněných požadavků bude přijímat další nezbytná opatření a pověří ÚV provést tímto opatřením, tento nově zvolený ÚV, který bude jediným zákonným representantem strany.

Sjezd se obrací na všechny komunisty a na všechny občany naší země, aby v nadále byl zabezpečován klid, pořádek a disciplína a nedopustilo se, aby v naší straně došlo k činům, které by mohly přinést vážné škody zemi a občanům. Sjezd ukládá všem stranickým organizacím a orgánům plnou realisaci tohoto usnesení.

Letáčky ve velikosti 14cm x 21cm, červený tisk na obou stranách tisku. Na druhé straně:

Svobodu Svobodovi, Dubčekovi, Císařovi, Černíkovi, Smrkovskému a Kriegelovi.

Usnesení vlády:

Druhé mimořádné zasedání vlády ve čtvrtek 22 srpna 1968 v 8 hodin. Vláda československé socialistické republiky na mimořádném zasedání za předsednictví ministryně spotřebního průmyslu Božény Merhautové se usnesla: